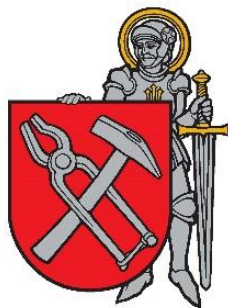

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA REVÚCA NA ROKY 2023 – 2027 S VÝHLÁDOM DO ROKU 2030

Tento materiál bol spracovaný v rámci projektu:

Názov projektu: „Podpora koordinačných a implementačných kapacít regionálneho rozvoja v okrese Revúca“

Kód projektu v ITMS2014+: 314011ARS4

Operačný program: Efektívna verejná správa

Spolufinancovaný fondom: Európsky sociálny fond

Prioritná os: 1. Posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna VS

Investičná priorita: Investície do inštitucionálnych kapacít a do efektívnosti VS a verejných služieb na národnej, regionálnej a miestnej úrovni v záujme reforiem, lepšej právnej úpravy a dobrej správy

Špecifický cieľ: 1.1 Skvalitnené systémy a optimalizované procesy VS

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Revúca na roky 2023 – 2027 s výhľadom do roku 2030
Územné vymedzenie:	mesto Revúca
Územný plán mesta schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	2023 - 2030
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	www.revuca.sk

OBSAH

ÚVOD.....	6
A ANALYTICKÁ ČASŤ	8
1 Základné údaje o meste	8
1.1 Poloha mesta.....	8
1.2 História mesta	9
1.3 Prírodné podmienky.....	10
2 Obyvateľstvo	14
2.1 Počet obyvateľov.....	14
2.2 Hustota obyvateľstva	15
2.3 Veková štruktúra	15
2.4 Prírastok	18
2.5 Národnostná štruktúra obyvateľstva	19
2.6 Náboženská štruktúra obyvateľov.....	19
2.7 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov	20
2.8 Sobáše	21
2.9 Pohyb obyvateľstva za prácou a vzdelaním	21
2.10 Zhrnutie	28
3 Ekonomický rozvoj.....	28
3.1 Trh práce a zamestnanosť	28
3.2 Mzda a náhrady mzdy	30
3.3 Nezamestnanosť.....	32
3.4 Zhrnutie	36
4 Cestovný ruch.....	37
4.1 Stravovacie a ubytovacie zariadenia	38
4.2 Návštevnosť.....	38
4.3 Turistické informačné centrum	42
4.4 Spolupráca v oblasti CR	43
4.5 Zhrnutie	44
5 Domový a bytový fond	45
6 Sociálne služby	46
6.1 Sociálne služby v okrese a meste Revúca.....	46
6.2 Sociálna charakteristika obyvateľstva	50
6.3 Rómska problematika.....	53

6.4	Zhrnutie	55
7	Zdravotníctvo	56
8	Školstvo	61
8.1	Materské školy	61
8.2	Základné školy	62
8.6	Stredné školy	67
8.7	Základné umelecké školy a centrá voľného času	74
8.8	Zhrnutie	76
9	Kultúra a šport	77
9.1	Kultúra	77
9.2	Šport	91
9.3	Zhrnutie	93
10	Životné prostredie	93
10.1	Ovzdušie	93
10.2	Odpad	97
10.3	Spotreba tepla	99
10.4	Voda a pôda	101
10.5	Stresové javy v krajine a znečistenie životného prostredia	103
10.6	Zhrnutie	106
11	Dopravná a technická infraštruktúra	107
11.1	Cestná infraštruktúra a verejná doprava	107
11.2	Technická infraštruktúra	108
12	Prieskum verejnosti	109
13	Zhrnutie	110
14	SWOT analýza	113
B	STRATEGICKÁ ČASŤ	114
15	Strategická vízia a strategický cieľ	114
16	Prioritné oblasti rozvoja mesta	115
17	Súlad so strategickými dokumentami (prioritami a cieľmi) vyššej úrovne	120
C	PROGRAMOVÁ ČASŤ	127
	Prosperujúce mesto	127
	Atraktívne mesto	129
	Zdravé mesto	133
D	REALIZAČNÁ A FINANČNÁ ČASŤ	138
	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	138

Finančné zabezpečenie	151
Monitorovanie a hodnotenie PHSR.....	152
Komunikačný plán	152
Akčný plán na roky 2023 – 2025	153
Zoznam použitej literatúry	156
Zoznam použitých skratiek.....	158
Zoznam grafov, tabuliek a obrázkov	160
Prílohy.....	164
Príloha 1 Zoznam členov riadiaceho tímu projektu.....	164
Príloha 2 Zoznam členov pracovných skupín projektu.....	165
Príloha 3 Prieskum verejnosti.....	167

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Revúca na roky 2023 – 2027 s výhľadom do roku 2030 je strednodobým strategickým dokumentom mesta, ktorý analyzuje súčasný stav územia a určuje stratégie jeho ďalšieho rozvoja prostredníctvom strategických cieľov a ich implementáciu na základe navrhnutých opatrení. Spolu s územným plánom predstavuje základný kľúčový dokument pre riadenie rozvojových aktivít územnej samosprávy. Hlavným cieľom dokumentu PHSR je stanovenie vízie, prioritných oblastí a cieľov rozvoja, jednotlivých opatrení a aktivít smerujúcich k zvýšeniu kvality života v meste.

PHSR bol spracovaný na obdobie 5 rokov (2023 – 2027) s výhľadom na ďalšie 3 roky (do roku 2030) a vychádza z analýzy súčasného stavu územia a konkrétnych potrieb miestnych obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach na území mesta.

Dokument nadväzuje na predchádzajúci strategický dokument PHSR mesta Revúca na roky 2015 – 2022 a je spracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014. Reflektuje súčasné programovacie obdobie Európskej únie, ako aj ciele a priority ustanovené v národnej stratégii a ciele a priority príslušného samosprávneho kraja. Pri spracovaní PHSR bola zohľadnená Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart rozvoja na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC odporúčaná Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Vypracovanie nového strategického dokumentu súviselo s ukončením platnosti predchádzajúceho PHSR a prebiehalo v období od mája 2021 do decembra 2022.

Harmonogram realizácie PHSR																								
	2021												2022											
Termín	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Prípravná etapa																								
Úvod																								
Analytická časť																								
Analýza kultúrneho dedičstva																								
Strategická časť																								
Programová časť																								
Realizačná a finančná časť																								
Záver																								
Predloženie PHSR do MsZ																								

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Revúca na roky 2023 – 2027 s výhľadom do roku 2030 obsahuje:

1. Analytická časť – popisuje súčasný stav vnútorného a vonkajšieho prostredia a je východiskovým podkladom pre spracovanie strategickej časti dokumentu.
2. Strategická časť – obsahuje víziu a určuje prioritné oblasti a ciele rozvoja, jej súčasťou je a aj súlad so strategickými dokumentami vyššej úrovne.
3. Programová časť – obsahuje zoznam opatrení a aktivít smerujúcich k naplneniu stanovených cieľov
4. Realizačná a finančná časť – obsahuje popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia, vecný a časový harmonogram realizácie PHSR, systém monitorovania a hodnotenia, komunikačný plán a finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít.

PHSR vzniklo ako spoločné dielo riadiaceho tímu a odborných pracovných skupín na základe spoločných konzultácií a diskusií. Je to otvorený strategický dokument, ktorý je schopný reagovať na zmeny a nové podnety.

A ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHSR je založená na databáze kvalitatívnych a kvantitatívnych informácií o jednotlivých oblastiach života mesta a popisuje súčasný stav vnútorného aj vonkajšieho prostredia mesta. Obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie mesta s väzbami na širšie okolie. Zároveň je východiskovým podkladom pre spracovanie strategickej časti dokumentu.

1 Základné údaje o meste

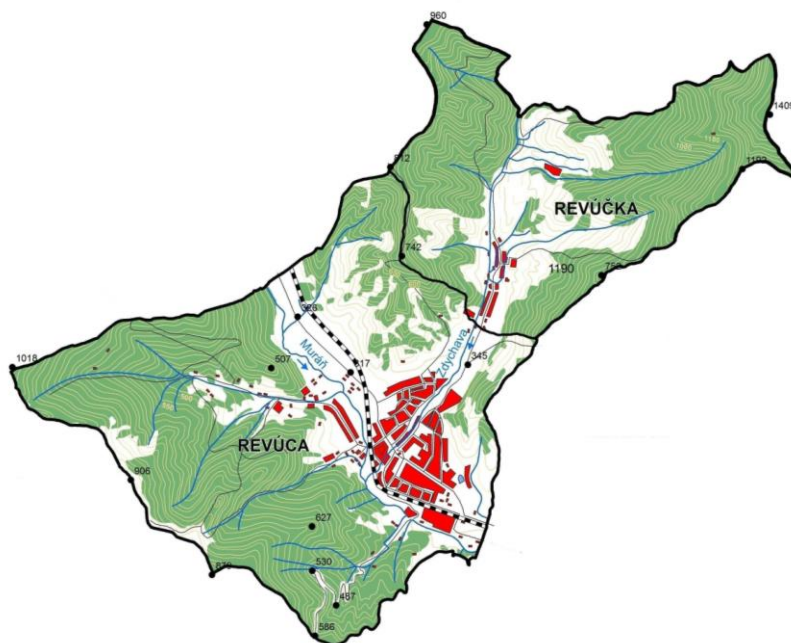
1.1 Poloha mesta

Mesto Revúca je okresné mesto nachádzajúce sa v juhovýchodnej časti Slovenského rudohoria, na rozhraní Revúckej vrchoviny a Stolických vrchov, v srdci historického územia Gemera.

Okres Revúca je situovaný v najvýchodnejšej polohe Banskobystrického kraja. Susedí s okresmi Rožňava, Brezno, Rimavská Sobota a s Maďarskom, tvorí ho 42 samostatných obcí, z čoho 3 sú mestá.

Mesto s rozlohou 38 867km² a počtom obyvateľov 11 484 (1.1.2021) patrí medzi malé mestské sídla. Sídlný útvar Revúca sa skladá z dvoch katastrálnych území (k.ú.), a to k.ú. Revúca a k.ú. Revúčka. Z celkovej výmery 3 887ha, poľnohospodárska pôda zaberá menej ako jeden tretinu (1 103ha). Plošne najrozsiahlejšie sú lesné pozemky (2 404ha). Územie mesta je silne výškovovo diferencované, od 307 do 1 018m n. m.

Obrázok 1 Všeobecnogeografické pomery mesta Revúca

Zdroj: Stratégia rozvoja CR mesta Revúca na roky 2017 - 2022

1.2 História mesta

Pôvod súčasného názvu mesta môžeme hľadať v pomenovaní podľa tečúcej bystriny, ktorú dnes poznáme pod názvom Zdychava. Tento názov slovanského pôvodu, ktorý vychádzal zo základu slova revať a vystihoval vodu revúcu a valiacu sa, mesto definitívne získalo v roku 1930.

Najstaršia zachovaná písomná zmienka o meste pochádza z roku 1427. Mestské výsady získala v 17. storočí, kedy patrila pod Muránske hradné panstvo. Rozmach mesta, ktoré sa spočiatku vyvíjalo ako roľnícka, pastierska a banícka osada, bol poznačený rozvojom remesiel, obchodu a predovšetkým viac ako poltisícročnou tradíciou výroby a spracovania železa. Najviac sa však Revúca preslávila v druhej polovici 19. storočia, ako jedno z centier slovenského národného a kultúrneho života.

Slávnú tradíciu železiarstva, ktoré bolo dlhé roky súčasťou histórie Revúcej pripomína erb mesta. Na štíte s červeným podkladom sú skrížené strieborné hámornícke náčinia. Vpravo kliešte, na konci ich rukovätí previazané remeňom a vľavo kladivo prestrčené cez rukoväte spomínaných klieští. K pôvodnému stredovekému erbu a k sv. Quirinovi, ako k svojmu patrónovi, sa mesto natrvalo vrátilo v roku 1996.

V roku 1862 bolo v Revúcej založené Slovenské evanjelické a. v. gymnázium – prvá úplná stredná škola, na ktorej sa vo všetkých predmetoch vyučovalo a od roku 1874 aj maturovalo v slovenskom jazyku. Zatvorenie gymnázia v roku 1874 a neskôr odstavenie železiarskych podnikov znamenalo pre mesto začiatok nielen spoločenského, ale aj hospodárskeho úpadku. Rozvoj mesta nastal až po roku 1945, kedy sa výraznejšie zvýšil aj počet jeho obyvateľov. V roku 1996 sa po 36 rokoch Revúca opäť stala sídlom okresu. Dnes sa na rozvoji mesta podieľajú viaceré novovzniknuté podniky a inštitúcie, ako aj súkromní podnikatelia zaoberajúci sa väčšinou obchodnou činnosťou a poskytovaním služieb. Neoddeliteľnou súčasťou Revúcej sú jej pamätihodnosti pripomínajúce dejinné udalosti mesta.

Historické a kultúrne pamiatky mesta:

- *Prvé slovenské gymnázium, národná kultúrna pamiatka;*
- *Evanjelická fara, národná kultúrna pamiatka;*
- *Evanjelický, a. v. kostol, národná kultúrna pamiatka;*
- *Meštiansky dom, národná kultúrna pamiatka;*
- *Rodný dom armádneho generála Rudolfa Michala Viesta, národná kultúrna pamiatka;*
- *Kráľov dom, národná kultúrna pamiatka;*
- *Rímskokatolícky kostol sv. Vavrinca diakona, národná kultúrna pamiatka;*
- *Dom ľudovýchovného činiteľa Mateja Nandrássyho;*
- *Mestský dom, národná kultúrna pamiatka;*
- *Mestský hostinec, národná kultúrna pamiatka;*
- *Nová budova Prvého slovenského gymnázia, národná kultúrna pamiatka;*

- *Mestský cintorín;*
- *Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Revúčka.*

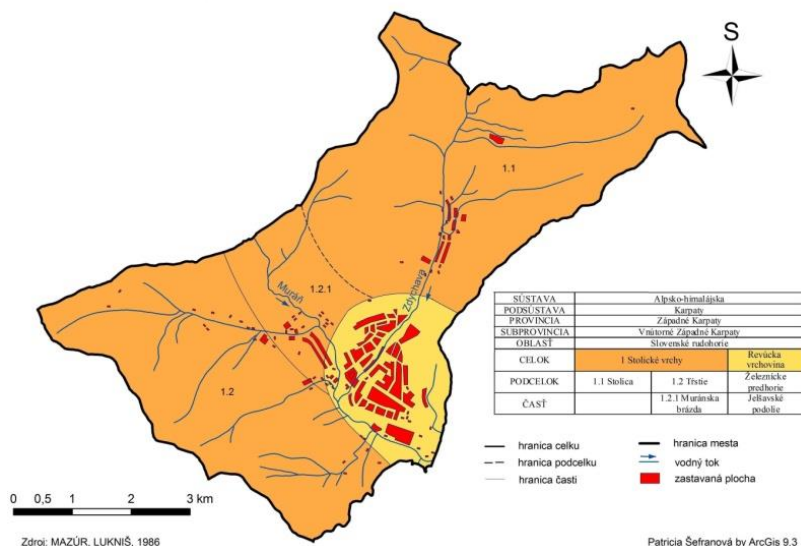
Neodmysliteľnou súčasťou Revúcej a regiónu, v ktorom sa nachádza sú živé tradície, remeslá a výrobky, ktoré poukazujú na neobyčajnú zručnosť gemerských majstrov. Najdlhšie prosperujúcim remeslom regiónu bolo hrnčiarstvo, ktoré prekvitalo už v 16. – 17. storočí. Lesné bohatstvo regiónu je úzko späté so spracovaním a domácou výrobou rôznych drevených predmetov. Široké uplatnenie na Gemi mala aj výroba z prútia, ktorá sa v podobe košíkov, detských hracích kočíkov, prúteného nábytku a prútených metiel zachovala dodnes. Spracovanie a výroba medu sa spája aj s výrobou sviečok, medoviny a propolisu. Tradičný charakter ľudovej architektúry a laznícke osídlenie v podobe usadlostí roztrúsených po kopcoch si zachovala neďaleká rázovitá obec Muránska Zdychava.

1.3 Prírodné podmienky

Geomorfológia

Podľa geomorfologického členenia Slovenska, zasahuje územie mesta Revúca do dvoch geomorfologických celkov v rámci oblasti Slovenského rudohoria: Stolické vrchy (podcelok Stolica a Trstie) a Revúcka vrchovina (podcelok Železnícke predhorie). Reliéf údolia rieky Muráň má v hornej časti, po Revúcu, charakter eróznej brázdy s úzkou fluvialnou nivou. Na prítoku Zdychava sa vytvoril rozsiahly náplavový kužeľ s plochým povrchom. Na ňom bolo vybudované mesto Revúca. Zvyšok územia mesta vrchovinový reliéf. Z morfologicko-morfometrických typov reliéfu sú tu zastúpené najmä stredne členité pahorkatiny v strednej časti územia, silne a veľmi silne členité nižšie hornatiny a silne členité vyššie hornatiny na jeho okraji.

Obrázok 2 Geomorfologické členenie mesta Revúca

Zdroj: Stratégia rozvoja CR mesta Revúca na roky 2017 - 2022

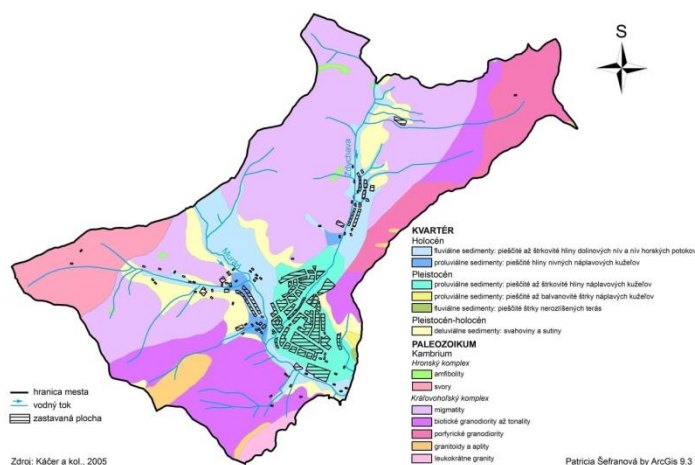

Geologické pomery

Územie mesta patrí do oblasti kryštalinika veporika, ktoré je budované najmä hercýnskymi hybridnými granodioritmi až tonalitmi s prechodom do migmatitov a hercýnskymi porfýrickými granodioritmi až granitmi. Budujú okolité pohoria. Tie predstavujú pozitívne štruktúry s veľkým tektonickým zdvihom. Údolím Muráňa prechádza významná tektonická línia.

Z hľadiska inžinierskogeologickej regionalizácie dno doliny Muráňa zaberá rajón údolných riečnych náplavov a rajón prolúviálnych sedimentov. Na zvyšku územia je zastúpený najmä rajón magmatických intruzívnych hornín. Na svahoch sa tu vytvorili rôzne typy deluviálnych sedimentov. V okolí mesta sa nachádzajú významné ložiská stavebného kameňa a magnezitu.

Obrázok 3 Geologická stavba mesta Revúca

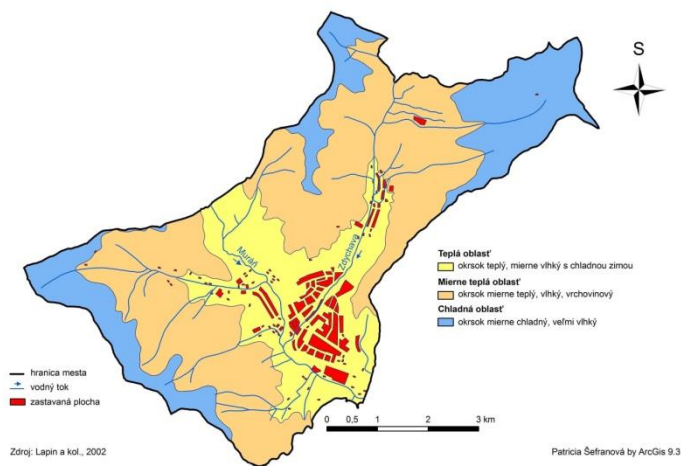

Zdroj: Stratégia rozvoja CR mesta Revúca na roky 2017 - 2022

Klimatické pomery

Najnižšie položené časti mesta Revúca patria do teplého, mierne klimatického okrsku s chladnou zimou. Vyššie položené územie do mierne teplého, vlhkého, vrchovinného a najvyššie do mierne chladného, veľmi vlhkého okrsku. Priemerná teplota vzduchu v januári je -4 až -5°C , v júli 16 až 18°C . Podobne ako teploty, aj množstvo zrážok súvisí s nadmorskou výškou. Priemerný ročný úhrn je 700 až

Obrázok 4 Klimatické oblasti mesta Revúca

Zdroj: Stratégia rozvoja CR mesta Revúca na roky 2017 - 2022

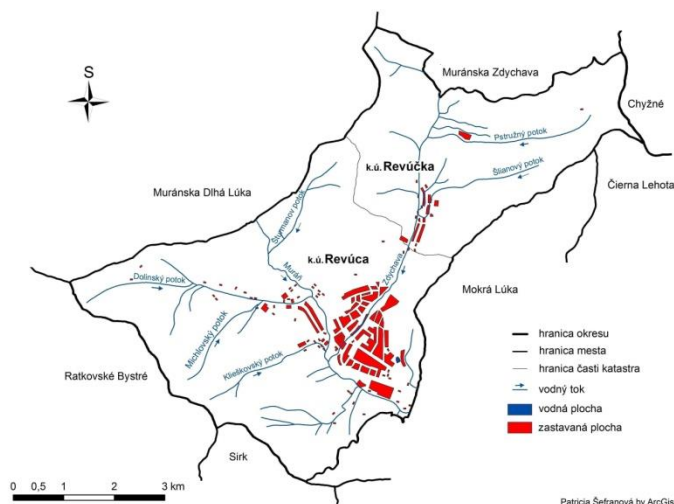

800mm, v horskej časti územia aj viac. Územie je silne zaťažené prízemnými inverziami, ktoré podmieňujú najmä v zimnom období vyššiu mieru znečistenia ovzdušia. Častý je aj výskyt hmiel. Priemerný ročný počet dní s hmlou je 50 až 60.

Hydrológia

Cez mesto preteká rieka Muráň a jej ľavostranný prítok Zdychava. Celé územie mesta Revúca patrí do povodia rieky Slaná. Priemerný ročný špecifický odtok sa pohybuje od 10 do 15 l.s.km². Minimálny špecifický 364 denný odtok je 0,5 až 1,0 l.s.km² a maximálny s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov 0,74 až 1,0 m³.s.km². Vodné toky majú stredohorský, snehovo-dažďový režim odtoku. Minimálny stav dosahujú v zimných mesiacoch (január, február), keď je voda viazaná vo forme snehu. Naopak najväčší stav zaznamenávajú pri topení snehu na jar, od marca do mája. Priemerné využiteľné množstvo podzemných vôd v tejto oblasti je 0,20 až 0,49 l.s.km². Na hornom toku rieky Muráň sa nachádza Chránená vodohospodárska oblasť Muránska planina a pásma hygienickej ochrany 2. stupňa podzemných vôd.

Obrázok 5 Uššie územné vzťahy mesta Revúca

Zdroj: Stratégia rozvoja CR mesta Revúca na roky 2017 - 2022

Pôdy

Z pôdných typov sa na území mesta nachádzajú najmä fluvizeme kultizemné na nive vodných tokov a rôzne subtypy kambizemí. Sú zvyčajne piesčito-hlinité a hlinito-piesčité, často stredne kamenité. Ide prevažne o málo úrodné pôdy so strednou až veľkou priepustnosťou. Ich produkčný potenciál je stredný až nízky.

Fauna a flóra

Jelšové lesy predstavujú potenciálnu prirodzenú vegetáciu na nive vodných tokov pretekajúcich územím mesta Revúca. Vo vyšších častiach sú mapované karpatské dubové lesy a v najvyšších polohách bukové lesy. Celé územie je v súčasnosti ovplyvnené

antropogénnymi aktivitami. Z pôvodných lužných lesov sa zachoval len úzky pás brehových porastov, ktorý tvoria najmä rôzne druhy vrb a jelše. Pôvodné lesné porasty sú v prevažnej miere transformované na hospodárske lesy s pozmeneným druhovým zložením, alebo odstránené a premenené na lúky, pasienky a ornú pôdu.

Flóra tejto oblasti je pestrá a druhovo bohatá, zastúpené sú alpínske aj subalpínske druhy, ale aj náročnejšie teplomilné druhy. Atraktívny je výskyt reliktných druhov, endemitov a iných vzácných chránených druhov. Medzi vzácne druhy patrí *črievičník papučkový*, *poniklec prostredný*, *poniklec slovenský*, *zvonček hrubokoreňový*, *zvonec ľalolistý* a iné. Najvzácnejším druhom je endemit Muránskej planiny *lykovec muránsky*.

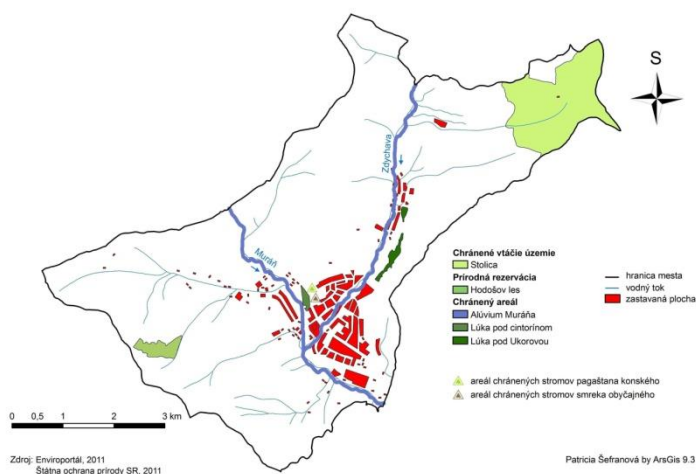
Mesto Revúca vlastní lesné pozemky v katastrálnom území Revúca, Revúčka a Mokrú Lúku. Výmera lesných porastov je 1 346,76ha. Z toho hospodárske lesy tvoria 1 303,27ha a okrasné lesy 43,79ha. Zásoba dreva na týchto lesných pozemkoch je 356 788m³ (Zdroj: Plán starostlivosti o les 2015 – 2024).

Z hľadiska zoogeografického členenia patrí územie mesta do vnútorného obvodu oblasti Západné Karpaty – centrálny okrsok, rudohorský podokrsok. V nadväznosti na vývoj rastlinstva sa vytvorili aj podmienky pre pestré zastúpenie živočíšstva. Z vyšších stavovcov, vzácných druhov, sa v oblasti vyskytuje *medveď*, *rys*, *mačka divá*, zriedka aj *vydra riečna*, z vtákov *hlucháň*, *bocian čierny*, *sokol rároh*, *orol skalný*, *orol kráľovský* a *orol krikľavý*. Vytvorené sú aj podmienky pre výskyt, chov a obhospodarovanie prakticky všetkých druhov poľovnej zveri v revíroch stredných a južných polôh a v revíroch v horských podmienkach.

Územná ochrana prírody a krajiny

Približne 5km severozápadne od Revúcej sa nachádza NP Muránska planina, je to jedna z turisticky najatraktívnejších oblastí Slovenska. Jej územie tvorí vlastné územie s rozlohou 20 318ha a ochranné pásmo s rozlohou 21 698ha. Väčšinu územia zaberá rozsiahla planina tvorená vápencami a dolomitmi so zastúpením mnohých krasových prvkov. Prírodné danosti tejto jedinečnej časti gemerskej krajiny tvoria východiskový bod pre výlety aj pre najnáročnejšieho turistu. Správa tohto parku sídli priamo v meste Revúca.

Obrázok 6 Chránené územia mesta Revúca

Zdroj: Stratégia rozvoja CR mesta Revúca na roky 2017 - 2022

Z maloplošných chránených území sa na území mesta nachádza prírodná rezervácia *Hodošov les*, chránený areál *Lúka pod cintorínom* a chránený areál *Lúky pod Úkorovou*. Z chránených stromov sú to dve skupiny nachádzajúce sa severozápadne od mesta. Do územia mesta

čiastočne zasahuje aj *Chránené vtáčie územie Muránska planina – Stolica*. Z území európskeho významu (ÚEV) sa tu nachádza *ÚEV Stolica* a *ÚEV rieka Muráň s prítokmi*. V bezprostrednom okolí mesta je tiež niekoľko regionálne významných mokradí.

Podľa typov súčasnej krajinej štruktúry je územie mesta ekologicky stredne stabilné až stabilné (zalesnené časti). Ekologická kvalita priestorovej štruktúry krajiny je priaznivá. Koeficient ekologickej stability mimo lesov a biocentier má hodnotu 0,6 až 1, lokálne iba 0,4 až 0,59.

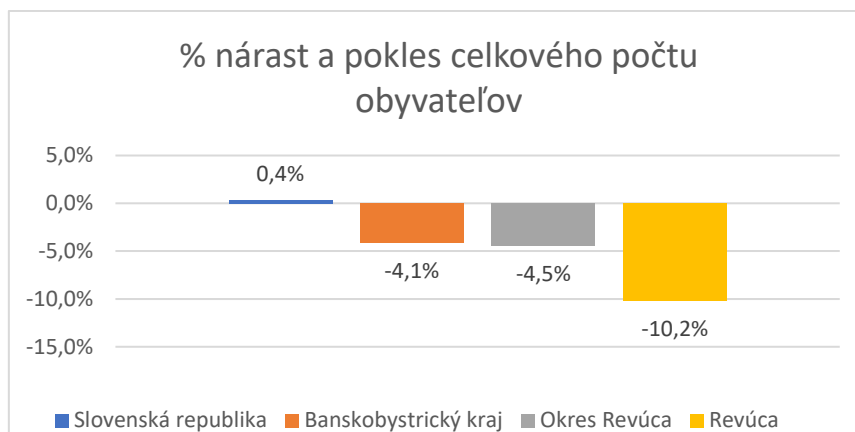
2 Obyvateľstvo

2.1 Počet obyvateľov

Celkový počet obyvateľov okresu, ako aj mesta Revúca dlhodobo klesá. Podľa údajov z SODB 2021 mal okres Revúca 38 669 obyvateľov a mesto Revúca 11 484 obyvateľov.

Z celkového počtu obyvateľov okresu 29,8% občanov žije v okresnom meste Revúca. V porovnaní s rokom 2010 počet obyvateľov v okrese Revúca klesol o 4,5% a v meste Revúca o 10,2%. Zatiaľ, čo počet obyvateľov v Slovenskej republike rastie, v Banskobystrickom kraji, okrese Revúca, ako aj v meste Revúca klesá.

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov – porovnanie rokov 2010 a 2021

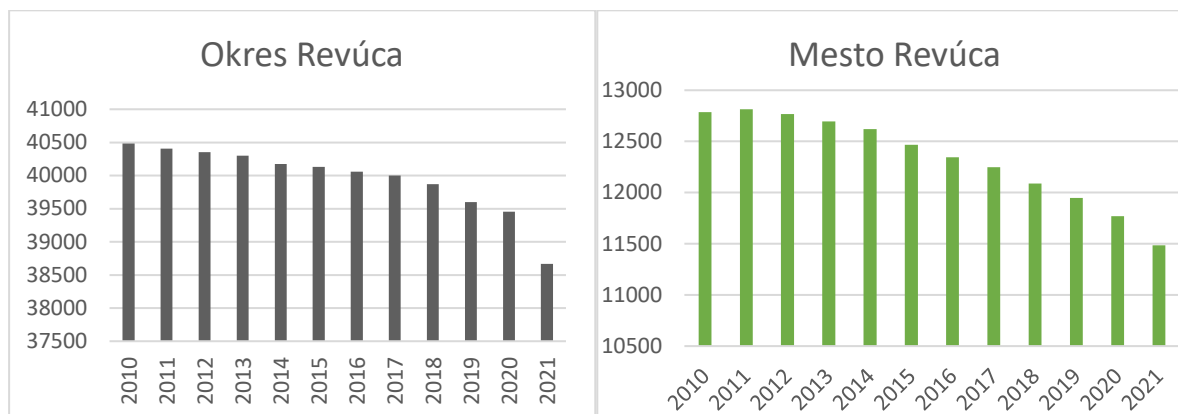

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR, SODB 2021

Ide o každoročnú klesajúcu tendenciu, ako na úrovni okresu, tak aj na úrovni mesta, ktorú je možno pozorovať na grafe nižšie.

Graf 2 Vývoj počtu obyvateľov v meste a okrese Revúca

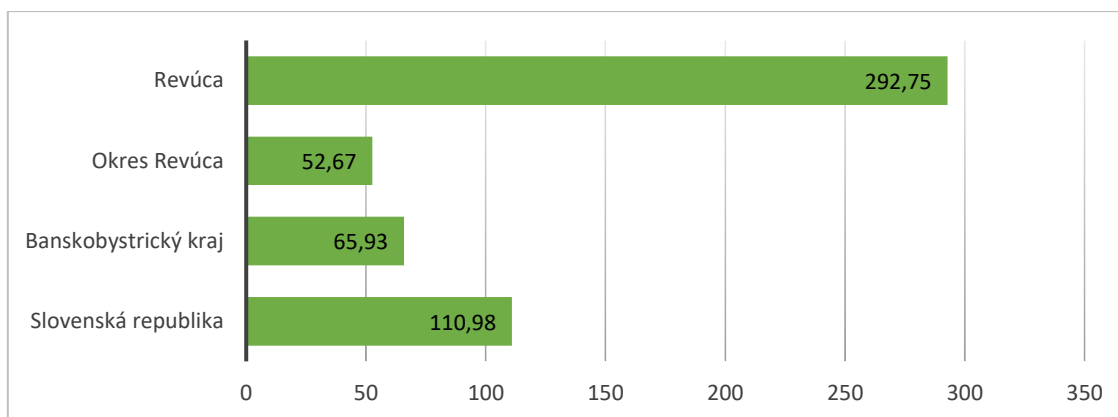

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

2.2 Hustota obyvateľstva

Hustota obyvateľstva mesta na km² v porovnaní s priemernou hustotou obyvateľstva Slovenskej republiky je výrazne vyššia. Ku dňu 31.12.2021 bola hustota obyvateľstva mesta 292,75 obyvateľov/km². Priemer Slovenska bol k tomu istému dátumu 110,98 obyvateľov/km².

Graf 3 Hustota obyvateľstva, porovnanie za rok 2021

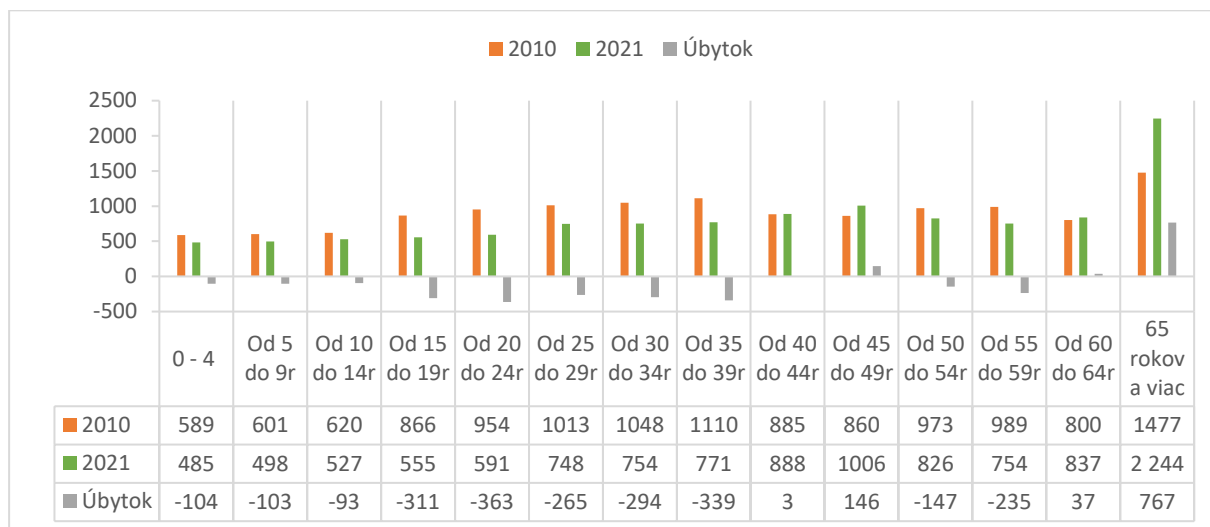
Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

2.3 Veková štruktúra

Porovnanie rokov 2010 a 2021 naznačuje, že ide o úbytok obyvateľstva v rôznych vekových skupinách okrem vekovej skupiny od 40 do 49 rokov a nad 65 rokov, kde je viditeľný nárast o 52% v porovnaní s rokom 2010. Obyvatelia vekovej skupiny nad 65 rokov tvoria takmer 20% celkovej populácie Revúcej.

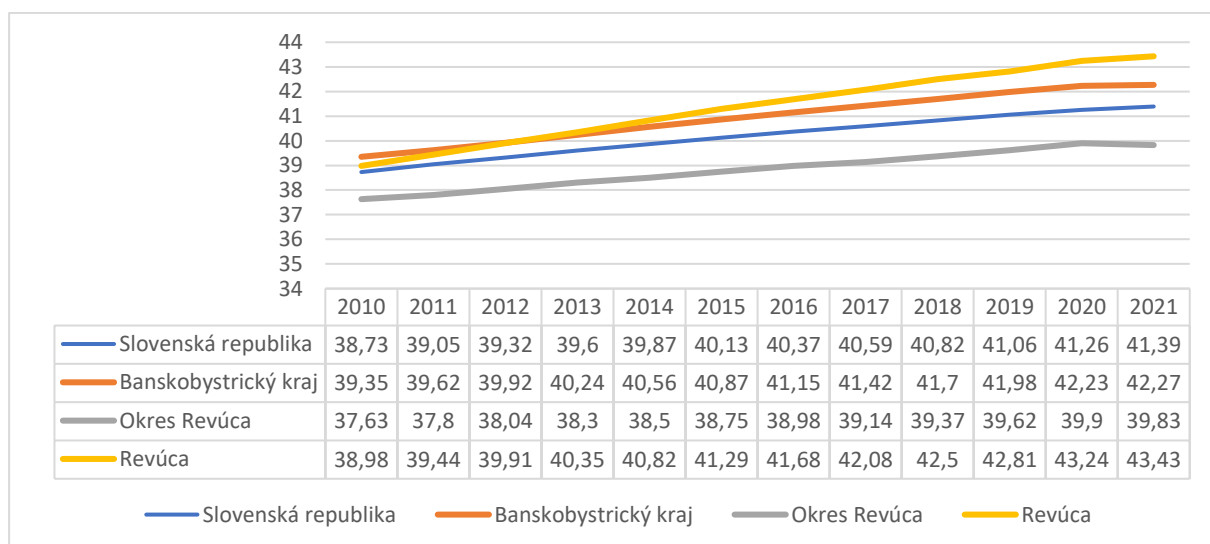
Graf 4 Veková štruktúra obyvateľstva v meste Revúca

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Vekový priemer obyvateľov mesta Revúca vzrástol za posledných 10 rokov z 38,98 na 43,43. Tento trend je možné pozorovať na celoslovenskej úrovni. Pri porovnaní vekového priemeru medzi vybranými oblasťami, v meste Revúca žije priemerom najstaršie obyvateľstvo.

Graf 5 Porovnanie priemerného veku obyvateľov

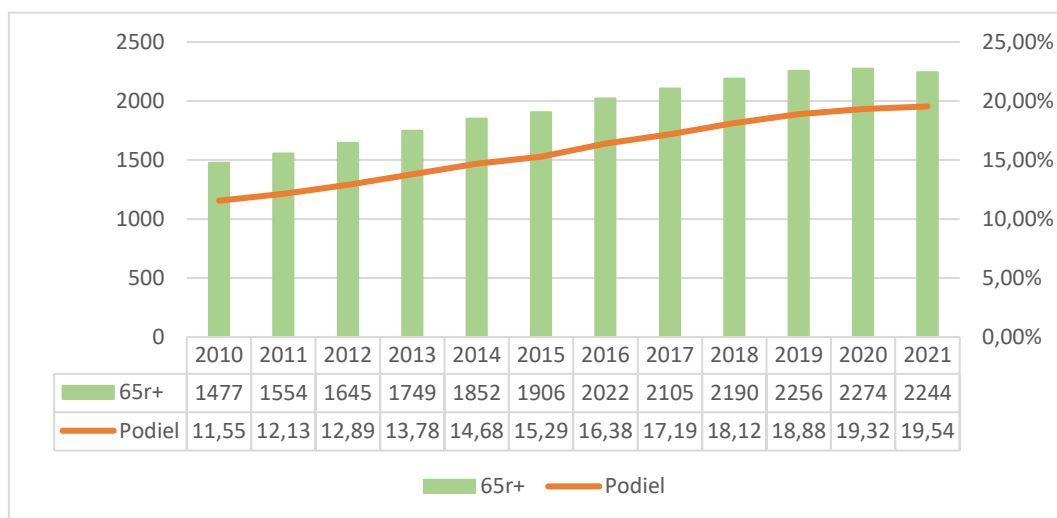
Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

V meste Revúca žije 67,3% obyvateľov v produktívnom veku, 13,2% v predproduktívnom veku a 19,5% v post produktívnom veku (SODB 2021).

Z demografických údajov nižšie je jasné, že obyvateľstvo Revúcej starne. Počet obyvateľov vo veku nad 65 rokov vzrástol o 52% a celkový podiel tejto vekovej kategórie k celkovému počtu obyvateľov mesta predstavuje 19,5%. Tento podiel sa zvýšil o 7,9% v porovnaní s rokom 2010.

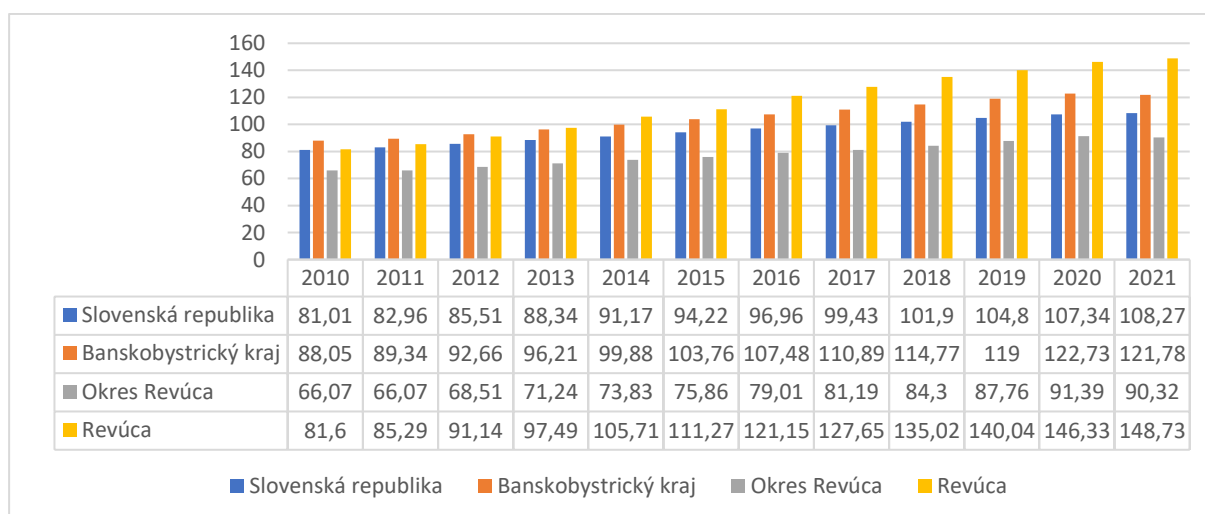
Graf 6 Podiel obyvateľov vo veku 65+ k celkovému počtu obyvateľov mesta Revúca

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Index starnutia bol k 31.12.2021 zaznamenaný s hodnotou 148,73, čo predstavuje nárast o 45% z 81,6 v porovnaní s rokom 2010. Toto číslo predstavuje počet starších ľudí na 100 detí do 15 rokov. Čím je index starnutia vyšší, tým je populácia staršia.

Graf 7 Index starnutia – porovnanie

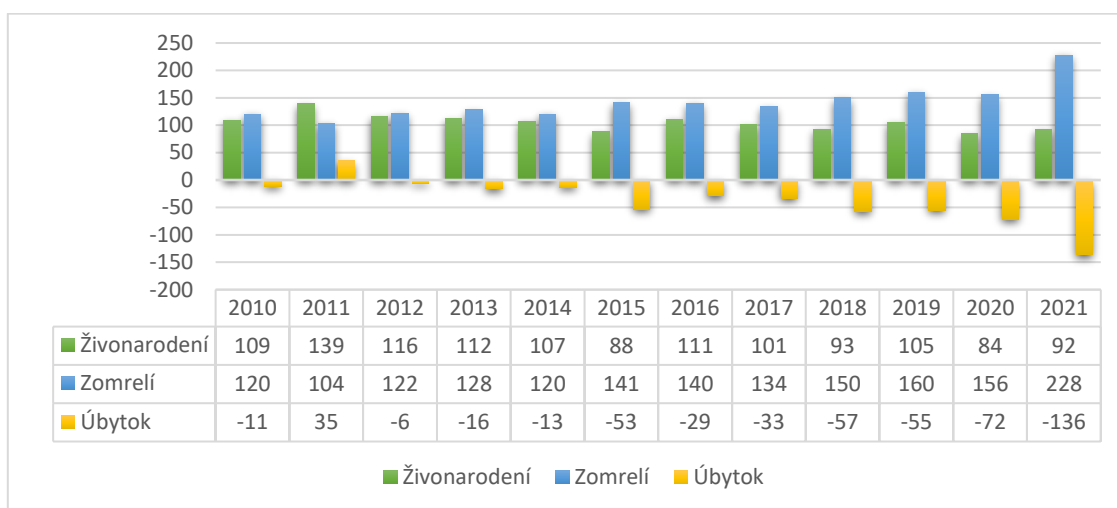
Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

2.4 Prírastok

Prirodzený prírastok je za posledné roky záporný. Za rok 2020 sa narodilo 84 detí a zomrelo 156 osôb, čím má prirodzený prírastok negatívnu hodnotu -72. Za posledných 10 rokov mal počet narodených detí klesajúcu tendenciu, zatiaľ čo počet úmrtí stúpajúcu.

Graf 8 Prirodzený prírastok v meste Revúca

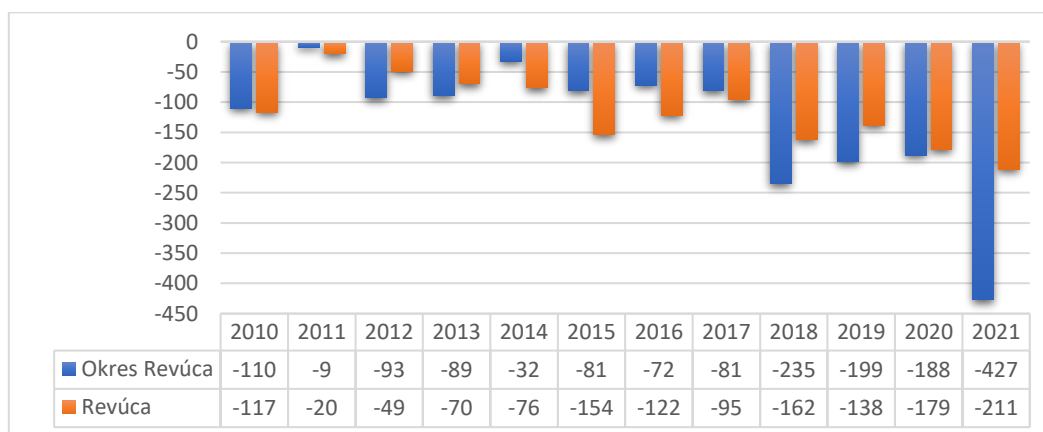

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Migračné saldo, pomer medzi počtom prisťahovaných na trvalý pobyt a odhlásení z trvalého pobytu, bolo počas posledných 12 rokov vždy negatívne ako v okrese, tak aj v meste Revúca. Za rok 2020 dosiahlo za posledných 10 rokov najvyššiu negatívnu hodnotu a to -107, v roku 2021 malo migračné saldo v meste Revúca hodnotu -75.

Sčítaním prirodzeného prírastu a migračného salda získame celkový prírastok, ktorý má v Revúcej, ale aj v celom okrese negatívne hodnoty. V Revúcej bol za rok 2021 celkový prírastok s hodnotou -211 najhorší za posledných 11 rokov.

Graf 9 Celkový prírastok

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

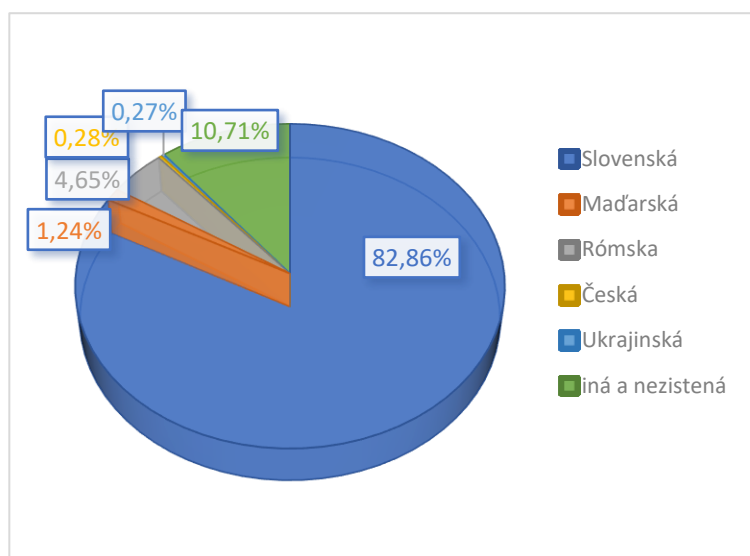
2.5 Národnostná štruktúra obyvateľstva

V meste Revúca žije pomerne veľké množstvo národností, aj keď väčšina len v nízkom zastúpení. Podľa údajov z posledného SODB 2021, je 82,86% obyvateľov mesta slovenskej národnosti. Najväčšiu menšinu tvoria obyvatelia maďarskej národnosti, a rómska komunita predstavuje 5,97%.

Tabuľka 1 Národnostné zloženie

Národnosť	
Slovenská	9516
Maďarská	142
Rómska	534
Rusínska	7
Česká	32
Ukrajinská	31
Nemecká	2
Moravská	1
Poľská	3
Ruská	4
Vietnamská	3
Rumunská	1
Albánska	3
Čínska	5
Anglická	1
Turecká	1
Iná a nezistená	1199

Graf 10 Národnostné zloženie obyvateľov mesta Revúca

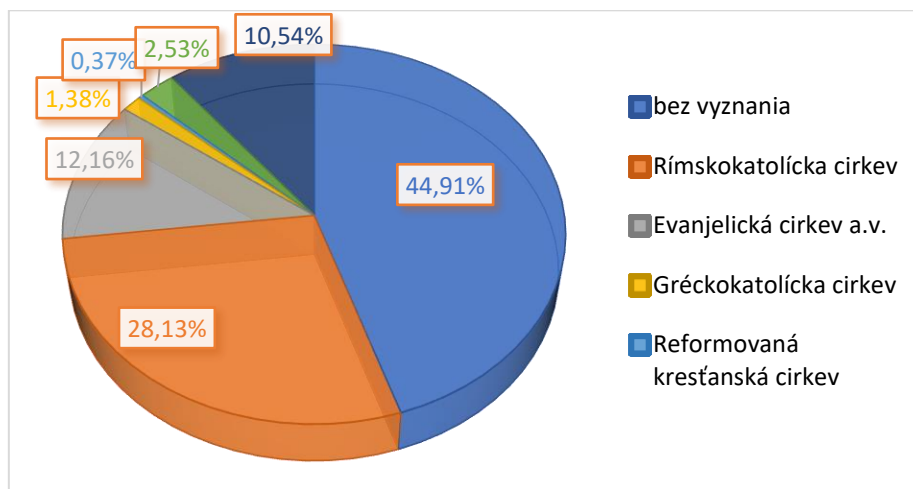
Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR, SODB 2021

2.6 Náboženská štruktúra obyvateľov

Štruktúra obyvateľov mesta Revúca je veľmi pestrá. Podľa výsledkov SODB 2021 bolo 28% obyvateľov mesta rímskokatolíckeho vyznania. To je približne o 28% menej ako je priemer SR. Druhé najpočetnejšie vyznanie je evanjelické, a to s podielom 12%. Vysoký je podiel obyvateľov bez vyznania, takmer 45%.

Graf 11 Náboženská štruktúra obyvateľov mesta Revúca

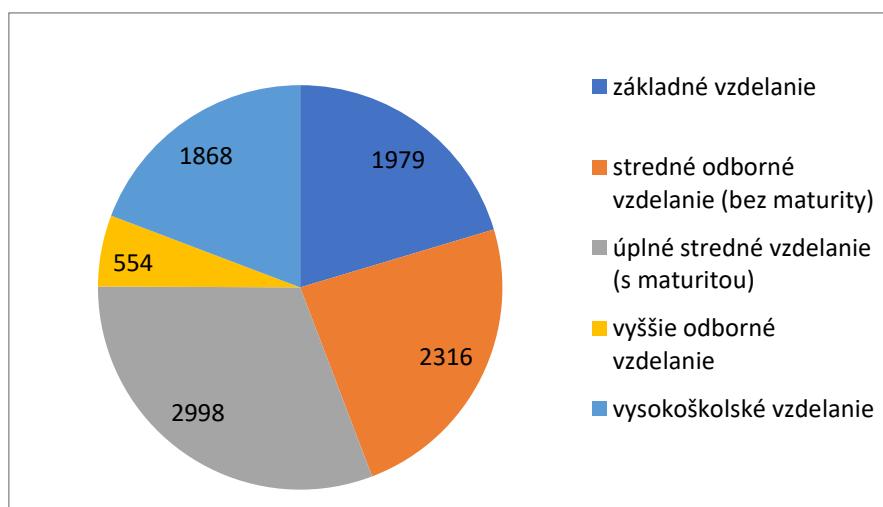

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR, SODB 2021

2.7 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

V meste Revúca majú podľa SODB 2021 najvyššie zastúpenie obyvatelia s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (26,11%). Početnú skupinu tvoria tiež obyvatelia so základným vzdelaním (17,23%) a učňovským vzdelaním bez maturity (20,17%). Podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov od posledného sčítania narástol, kým v roku 2011 vysokoškolské vzdelanie dosiahlo 12% obyvateľov, v roku 2021 to už bolo 16,27%. V porovnaní s obyvateľmi celého Slovenska sú vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva len minimálne rozdiely, ako to vidíme na grafe č.13.

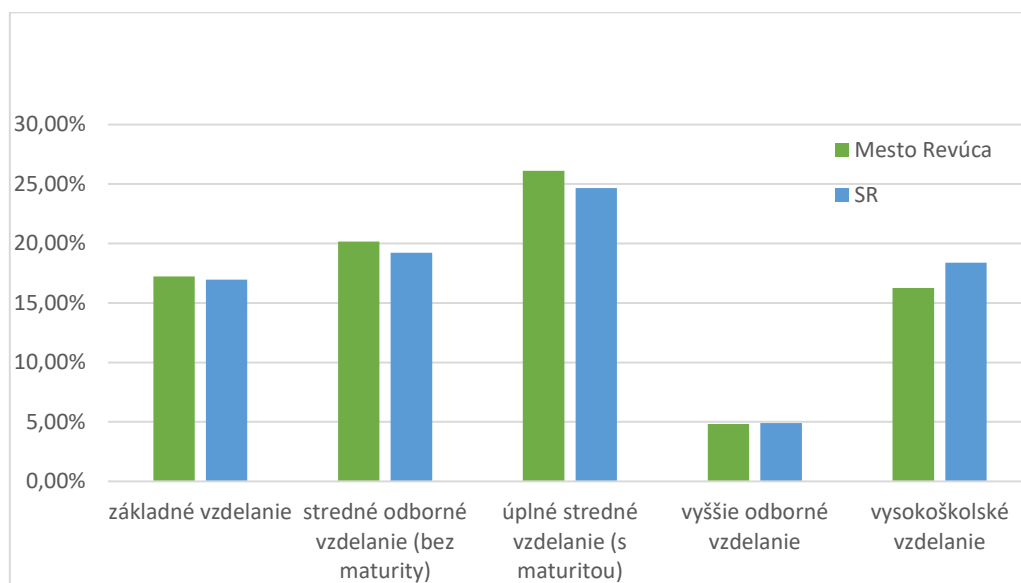
Graf 12 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta Revúca

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR, SODB 2021

Graf 13 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov - porovnanie

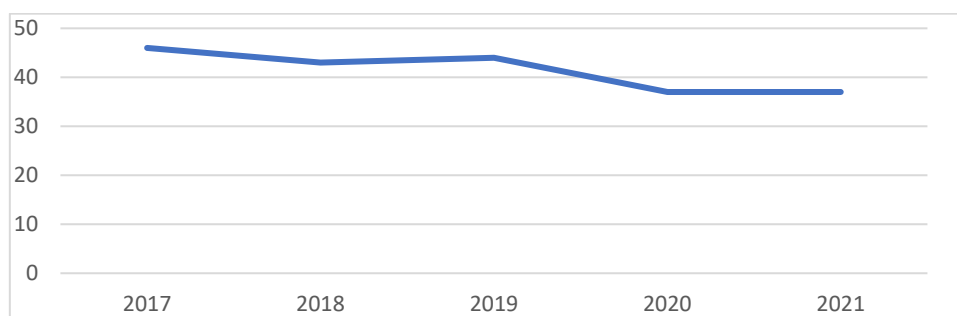

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR, SODB 2021

2.8 Sobáše

V roku 2021 uzavrelo manželstvo v meste Revúca 37 párov, čo je rovnaký počet ako v roku 2020. Je to ale o niečo menej sobášov ako v predchádzajúcich rokoch. Za sledované obdobie bol najväčší počet sobášov v roku 2017.

Graf 14 Počet sobášov v meste Revúca

Zdroj: MsÚ Revúca

2.9 Pohyb obyvateľstva za prácou a vzdelaním

Dochádzka a odchádzka obyvateľov mesta do zamestnania a škôl

Prieskum ohľadom odchádzania a dochádzania do zamestnania a školy do a z mesta Revúca bol vykonaný na základe dát použitých zo súborov uverejnených Štatistickým úradom SR, ktoré boli získané počas Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011.

Napriek tomu, že dané dáta sú 10 rokov staré, považujeme ich za dostatočne využiteľné pre sledovanie trendu nami určenej problematiky.

Údaje v štúdii zahŕňajú celkový počet obyvateľov trvalo bývajúcich v SR počas sčítania obyvateľov. Podľa ŠU SR sa za ekonomicky aktívnych považujú pracujúci, pracujúci dôchodcovia, osoby na materskej dovolenke, nezamestnaní.

V roku 2011 podľa ŠU SR, mala Revúca 12 828 obyvateľov. Z toho bolo 6 235 (49%) ekonomicky aktívnych a z celkového počtu obyvateľov bolo 36% pracujúcich a 18% odchádzajúcich z Revúcej za prácou alebo vzdelaním.

Tabuľka 2 Štruktúra obyvateľov mesta Revúca podľa ekonomickej aktivity, 2011

Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	12 828	100%
Pracujúci (okrem dôchodcov)	4 441	34,6%
Pracujúci dôchodcovia	161	1,3%
Na materskej	51	0,4%
Nezamestnaní	1 582	12,3%
Na rodičovskej	201	1,6%
Študenti stredných škôl	501	3,9%
Študenti vysokých škôl	368	2,9%
Osoby v domácnosti a príjemcovia kap. príjmov	34	0,3%
Dôchodcovia	2 667	20,8%
Deti do 16 rokov (napr. po 20.5.1995)	1 967	15,3%
Iná a nezistená	855	6,7%

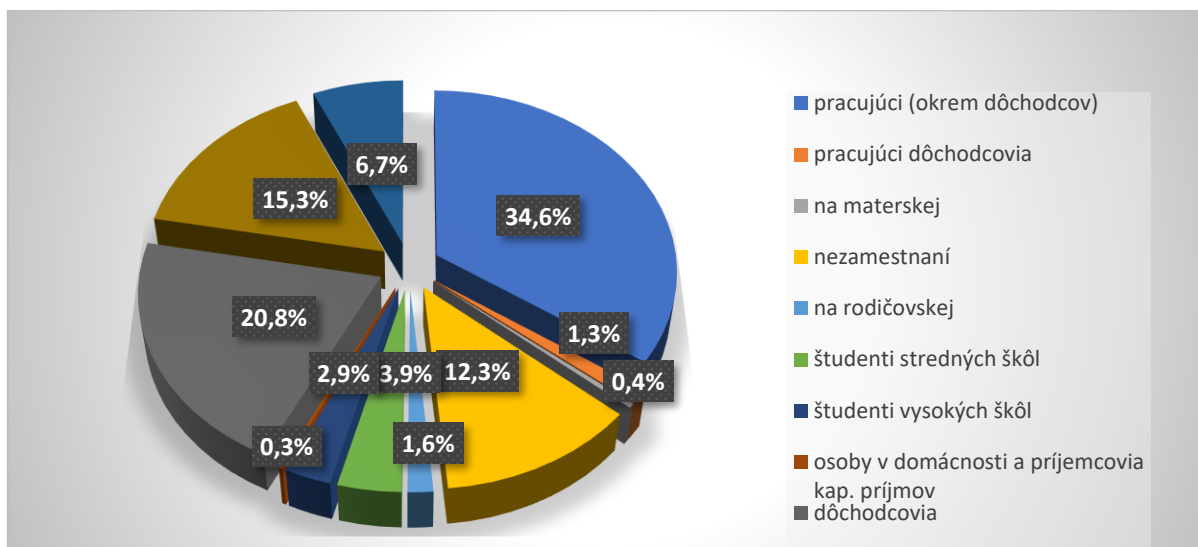
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	6 235	49%
Pracujúci	4 602	36%
Odchádzajúci z Revúcej	2 373	18%

Zdroj: údaje zo štatistického úradu SR

Nasledujúci graf zobrazuje % rozloženie občanov Revúcej podľa ich ekonomickej aktivity.

Graf 15 Ekonomická aktivita obyvateľstva Revúcej

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Údaje nižšie zobrazujú detailné percentuálne rozdelenie len obyvateľov, ktorí odchádzajú z Revúcej. Je potrebné pripomenúť, že v rámci tejto časti sú zahrnutí aj študenti.

Podľa grafu nižšie je jasné, že 41% odchádza mimo okresu, 39% odchádza v rámci okresu a 20% odchádza za prácou do zahraničia.

Tabuľka 3 Obyvateľstvo odchádzajúce z mesta Revúca

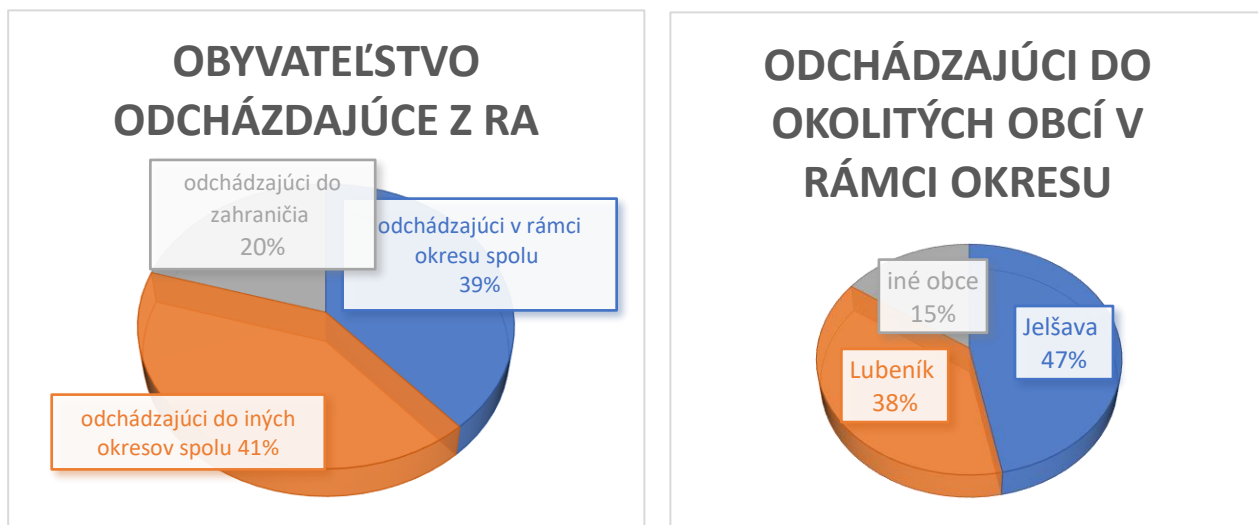
Odchádzajúci v rámci okresu spolu	914	39%
Jelšava	428	47%
Lubeník	346	38%
Iné obce	140	15%
Odchádzajúci do iných okresov spolu	977	41%
Odchádzajúci do zahraničia	482	20%
Úhrn odchádzajúcich za obec	2373	100%
Odchádzajúci kvôli práci	1 905	80%
Odchádzajúci kvôli škole	468	20%

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Z občanov, ktorí odchádzajú v rámci okresu, 85% odchádza do Lubeníka a do Jelšavy. Tu sa nachádzajú najväčší zamestnávateľia v okolí. Z bližšej analýzy bolo zistené, že 69% obyvateľov je vo vekovej kategórii 35 až 59 rokov. Mimo okresu občania odchádzajú najčastejšie do Bratislavy (väčšinou 25 – 29 roční), do Košíc (väčšinou študenti) a Rožňavy. Z Revúcej teda odchádza celkovo 2 373 občanov, z čoho **80% odchádza za prácou** a **20% za vzdelaním** (prevažne vysokoškooláci a stredoškooláci).

Graf 16 Obyvateľstvo odchádzajúce z Revúcej

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odchádzajúce do zamestnania podľa odvetvia ekonomickej činnosti

Rozbor nižšie sa zaoberá už len skupinou pracujúcich, ktorí odchádzajú do zamestnania. Pri analýze odvetvia zamestnania, takmer polovica, a to 44% odchádza do zamestnania v priemyselnom odvetví. Druhé najvyššie zastúpenie má zamestnanie vo verejnej správe, zdravotníctve a školstve.

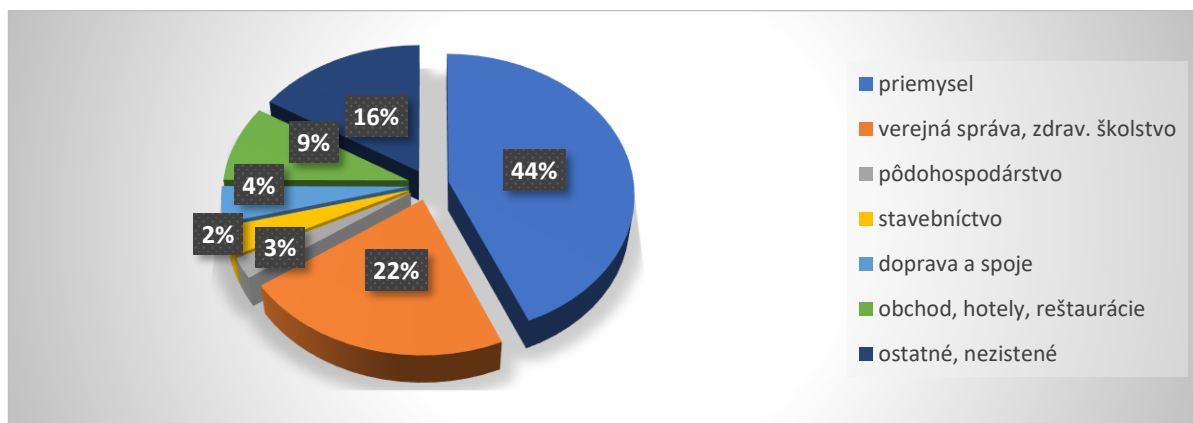
Tabuľka 4 Odchádzajúce obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti

Odchádzajúci celkovo	1 905	100%
priemysel	831	44%
verejná správa, zdravotníctvo, školstvo	412	22%
pôdohospodárstvo	45	2%
stavebníctvo	63	3%
doprava a spoje	79	4%
obchod, hotely, reštaurácie	168	9%
ostatné, nezistené	307	16%

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

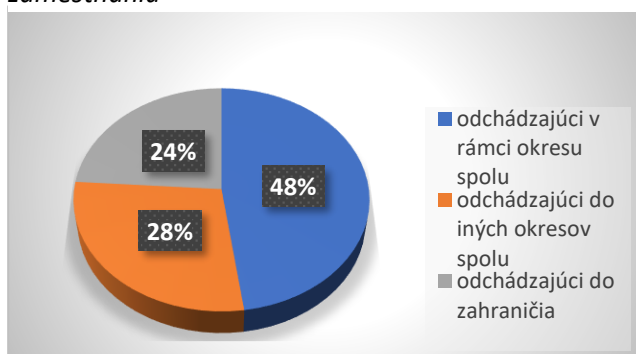
Graf 17 Odchádzajúce obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Pri rozbere obyvateľov, ktorí odchádzajú len za prácou (1 905), 48% zostáva v rámci okresu, 28% odchádza do zahraničia a 24% odchádza do iných okresov.

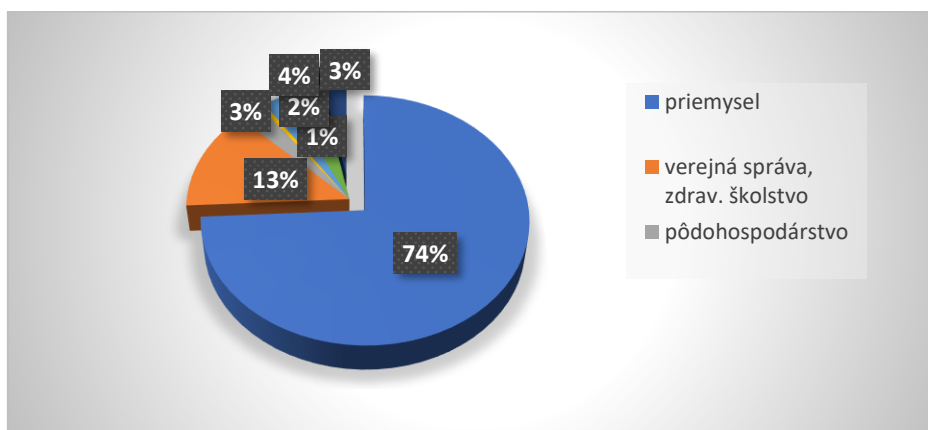
Graf 18 Obyvateľstvo odchádzajúce z mesta kvôli zamestnaniu

Odchádzajúci v rámci okresu spolu	910
Odchádzajúci do iných okresov spolu	539
Odchádzajúci do zahraničia	456
Úhrn odchádzajúcich za obec	1 905

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Graf 19 Odchádzajúci kvôli práci v rámci okresu

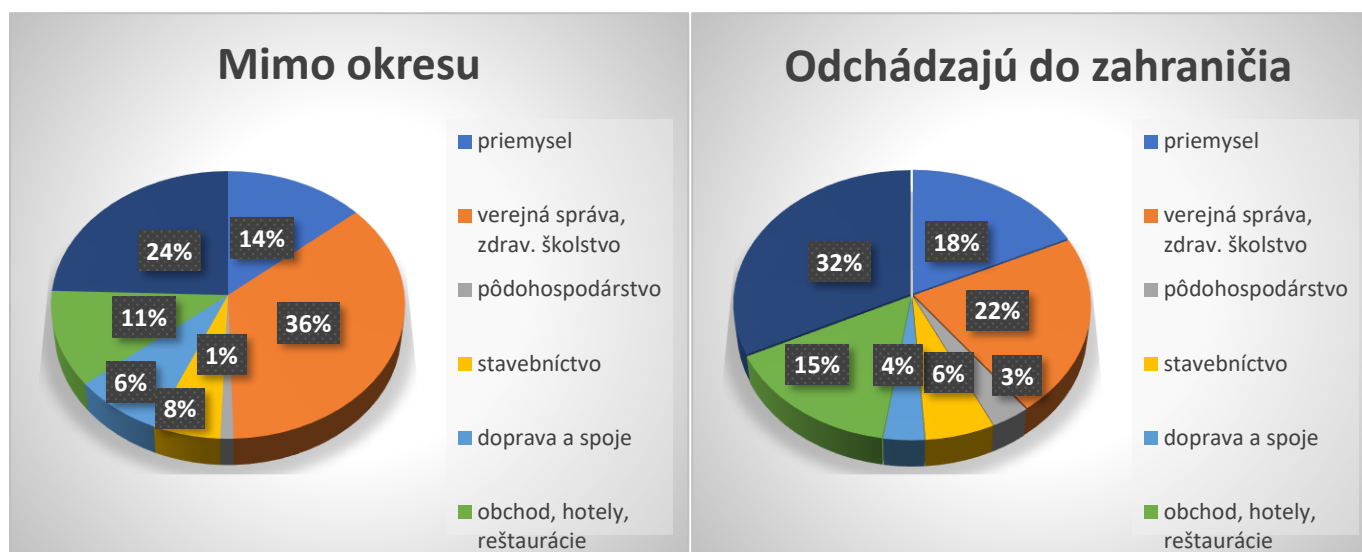
Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Z celkového počtu (910) odchádzajúcich zamestnaných v rámci okresu, pracuje až 74% z nich v priemysle. Toto percento sa dalo predpokladať, keďže v blízkosti mesta Revúca sa nachádzajú dva priemyselné podniky.

Keď porovnáme dáta medzi odchádzajúcimi v rámci okresu a mimo okresu, priemysel už nemá také veľké zastúpenie. Mimo okresu len 24% pracuje v priemysle a 36% vo verejnej správe a čo sa týka občanov pracujúcich v zahraničí, 36% z nich pracuje v priemysle a 22% vo verejnej správe.

Graf 20 Odchádzajúci kvôli práci mimo okresu a do zahraničia

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Bývajúce obyvateľstvo prichádzajúce do zamestnania a škôl

Do mesta Revúca dochádza 1 109 obyvateľov. Z veľkej časti sú to obyvatelia priľahlých väčších dedín ako sú Muráň, Muránska Dlhá Lúka, Mokrú Lúka, Lubeník a z neďalekej obci Muránska Zdychava. Do mesta Revúca dochádza o polovicu menej obyvateľov ako z nej odchádza. Celkovo do Revúcej najväčšie % občanov prichádza v rámci okresu, a to 79%, len 21% prichádza z iných okresov. Do Revúcej prichádza 55% občanov kvôli práci a 45% prichádza do škôl.

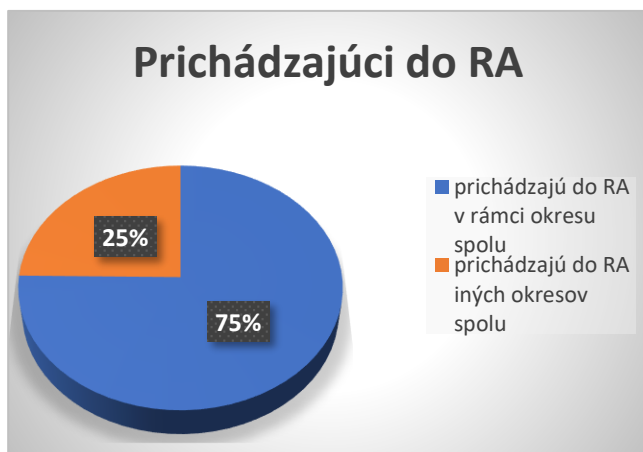
Tabuľka 5 Obyvateľstvo prichádzajúce do mesta Revúca

prichádzajú do RA v rámci okresu spolu	872	
prichádzajú do RA z iných okresov spolu	237	
úhrn dochádzajúcich za obec	1 109	
	kvôli práci	613 55%
	kvôli škole	496 45%
úhrn odchádzajúcich za obec	2 373	
rozdiel	1 264	53%

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Graf 21 Obyvateľstvo prichádzajúce do mesta Revúca

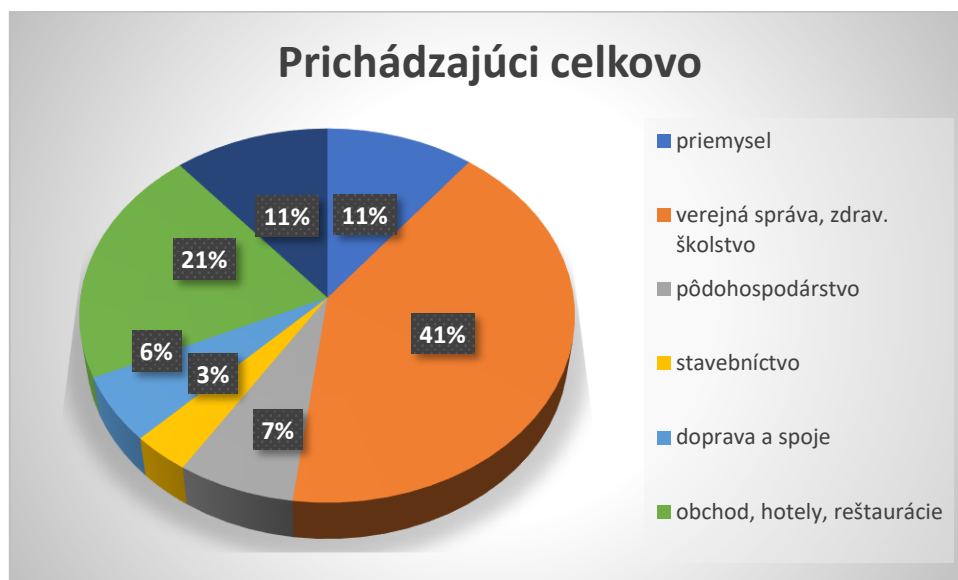
prichádzajú do RA v rámci okresu spolu	461	75%
prichádzajú do RA z iných okresov spolu	152	25%
úhrn dochádzajúcich za obec	613	100%

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Podobne ako pri analýze odchádzajúcich občanov z Revúcej, kde bolo rozanalyzované obyvateľstvo len podľa zamestnania, tak aj v tomto prípade sme urobili podobnú analýzu. Nižšie údaje rozoberajú len obyvateľov prichádzajúcich do Revúcej kvôli zamestnaniu.

V rámci okresu prichádza do zamestnania do Revúcej 75% obyvateľov, z iných okresov 25% obyvateľov. Najväčšie % z nich pracuje vo verejnej správe, a to 41%, druhé najvyššie zastúpenie je v službách, 21%.

Graf 22 Obyvateľstvo prichádzajúce do zamestnania podľa ekonomickej činnosti

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

2.10 Zhrnutie

Mesto Revúca sa z demografického hľadiska stretáva s dvoma hlavnými problémami. Jedným z nich je neustále sa zväčšujúci úbytok obyvateľstva a druhým problémom Revúcej je starnúce obyvateľstvo.

Za posledných 11 rokov sa populácia Revúcej znížila o 1 301 obyvateľov. Pri pokračovaní tohoto trendu sa dá predpokladať, že do 10 rokov sa počet obyvateľov priblíži k 10 000. Pod negatívny celkový prírastok sa podpísala nízka pôrodnosť, zvyšujúca sa úmrtnosť a odliv mladých ľudí. Druhým problémom Revúcej je starnúce obyvateľstvo. Tento problém je viditeľný na celoslovenskej úrovni (celoslovenský index starnutia za posledných 10 rokov vzrástol z 81,01 na 107,34, avšak v Revúcej je ešte výraznejší. Za posledných 10 rokov index starnutia vzrástol z 81,6 na 146,33, čo predstavuje nárast o 44%. Taktiež priemerný vek obyvateľov Revúcej bol ku koncu roku 2020 43,24 zatiaľ čo v roku 2010 to bolo 38,98.

Menej ako polovica celkovej populácie mesta Revúca je ekonomicky aktívna, a to 49%, z čoho 36% tvorí skupina pracujúcich a pracujúcich dôchodcov.

Z celkovej populácie mesta pravidelne odchádza 18% obyvateľov, najviac z nich odchádza za prácou. Pracujúci odchádzajúci z mesta v rámci okresu pracujú v drvivej väčšine v priemysle, pričom pre odchádzajúcich mimo okres to už neplatí a teda percento odchádzajúcich za prácou v priemysle mimo okres Revúca výrazne klesá. Revúčania, ktorí odchádzajú za prácou mimo okresu, najviac pracujú vo verejnej správe. Z mesta Revúca viac občanov odchádza ako doň prichádza. Pomer prichádzajúcich za prácou a školou je takmer vyrovnaný. Najviac zamestnaných prichádza do práce vo verejnej správe, zdravotníctve a školstve.

3 Ekonomický rozvoj

3.1 Trh práce a zamestnanosť

Na území mesta Revúca pôsobí 242 prevádzok. V prevažnej väčšine sú zastúpené drevovýroba, maloobchod, oprava a údržba motorových vozidiel, predaj, služby, výroba a účtovníctvo. Medzi najväčších zamestnávateľov s uvedeným počtom zamestnancov patrí Nemocnica s poliklinikou, n.o. Revúca a Mesto Revúca s počtom zamestnancov 200-249. Tretím najväčším zamestnávateľom je COOP JEDNOTA REVÚCA s počtom zamestnancov 150–199. Medzi ďalších väčších zamestnávateľov patria aj Základné školy s počtom zamestnancov medzi 50–99. Najstaršia zaregistrovaná spoločnosť je COOP JEDNOTA REVÚCA pôsobiaca v meste 67 rokov, ktorá v roku 2020 zvýšila zisk o 305 % na 77 814€ a tržby jej narástli o 18% na 15,38mil.€. Medzi profitujúce spoločnosti patrí aj spoločnosť REKOS Revúca, s.r.o., ktorá v roku 2020 zvýšila zisk na 120 217€ a tržby jej narástli o 22% na 1,704 mil.€. Najväčšími zamestnávateľmi mimo mesta Revúca sú SMZ, a.s Jelšava a Slovmag, a.s Lubeník kam odchádza 85% z celkových 18% odchádzajúcich obyvateľov.

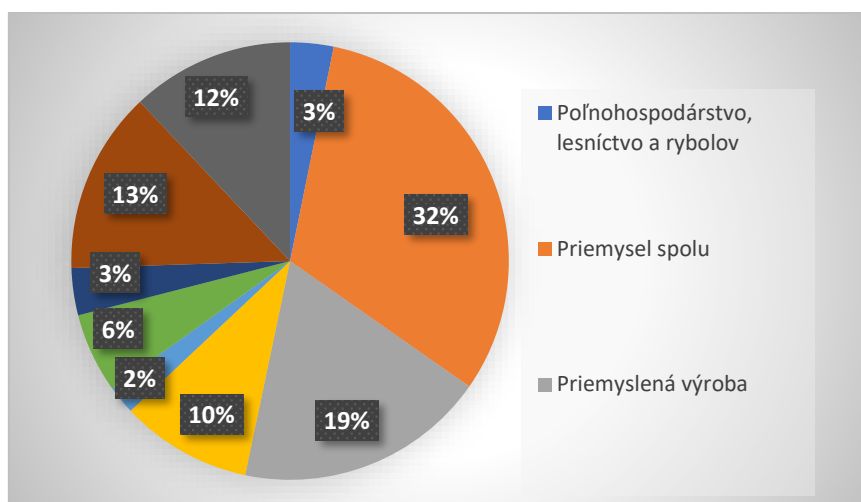
Slovmag a.s. Lubeník sa zaoberá ťažbou a spracovaním magnezitu, ako aj produkciou a predajom žiaruvzdorných výrobkov na báze magnezitu a magnetitu.

SMZ a.s. Jelšava patrí k popredným európskym a svetovým producentom sypkých zásaditých žiaruvzdorných materiálov s vlastnou surovinovou základňou. Ložisko patrí k najväčším ložiskám magnezitu na svete a svojou špecifickou mineralógiou predstavuje unikátny zdroj železitej magnézie, používanej na výrobu najkvalitnejších bázických stavív pre cementárne a bázických monolitických hmôt pre oceliarne.

REKOS Revúca, s.r.o. je tradičným dlhodobým výrobcom kobercov z umelých vlákien a svoje obchodné aktivity zameriava hlavne na východné trhy (Rukso, Ukrajina).

Najviac občanov okresu Revúca je zamestnaných v priemysle a priemyselnej výrobe. Ďalšie početnejšie zastúpenie je vo verejnej správe a vzdelávaní. Najmenej občanov pracuje v doprave a skladovaní.

Graf 23 Odvetvia zamestnaných

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Poľnohospodárstvo

Revúca sa nachádza v členitom podhorskom území, čo nevytvára priaznivé podmienky pre rastlinnú výrobu. Región patrí medzi poľnohospodársky slabo využívané oblasti v rámci SR. Pôda sa využíva najmä ako trvalé trávnaté porasty. Živočíšna výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytku a oviec.

V Revúcej hospodária 2 poľnohospodárske družstvá, 4 spoločnosti s ručením obmedzeným v oblasti poľnohospodárskej výroby a 14 súkromne hospodáriacich roľníkov.

Lesné hospodárstvo

Rozsah lesného pôdneho fondu a lesov na území mesta Revúca predstavuje až 65,4% z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. V ťažbe dreva prevládajú listnaté stromy (76%).

Lesy obhospodaruje štátny podnik Lesy SR prostredníctvom Odštepného závodu Revúca a Mestské lesy Revúca, s.r.o.

3.2 Mzda a náhrady mzdy

Mzdy a náhrady mzdy za posledných desať rokov postupne rástli. Prvý najvyšší nárast vo všetkých vybraných regiónoch oproti predchádzajúcemu roku bol viditeľný v roku 2014 kedy mzdy na celoslovenskej úrovni vzrástli o 12%, avšak v okrese Revúca len o 4%. Druhý viditeľný nárast mzdy v Slovenskej republike (o 13%) a Banskobystrickom kraji (o 16%) nastal v roku 2018 a v Revúckom okrese (o 22%) v roku 2017. Najnižší percentuálny nárast vyplatenej mzdy bol viditeľný v roku 2013 a 2020.

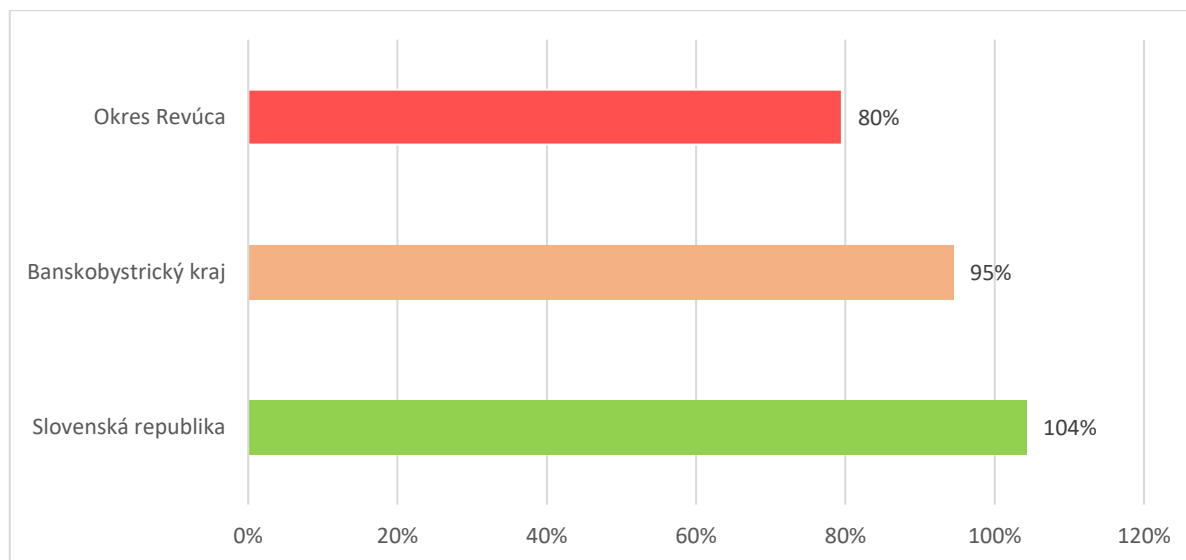
Tabuľka 6 Vývoj mzdy

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Slovenská republika	6%	4%	1%	12%	7%	7%	9%	13%	12%	2%
Banskobystrický kraj	8%	4%	-2%	11%	6%	6%	7%	16%	11%	3%
Okres Revúca	-2%	10%	-5%	4%	5%	6%	22%	12%	11%	1%

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Nárast vyplatenej mzdy pri porovnaní rokov 2010 a 2020 bol najvyšší v celonárodnom meradle a predstavuje zvýšenie o 104% v Banskobystrickom kraji vyplatené mzdy vzrástli o 95%. Najnižší nárast vyplatenej mzdy bol v okrese Revúca, ten predstavuje zvýšenie o 80%.

Graf 24 Nárast vyplatenej mzdy a náhrady mzdy (v tis.€)

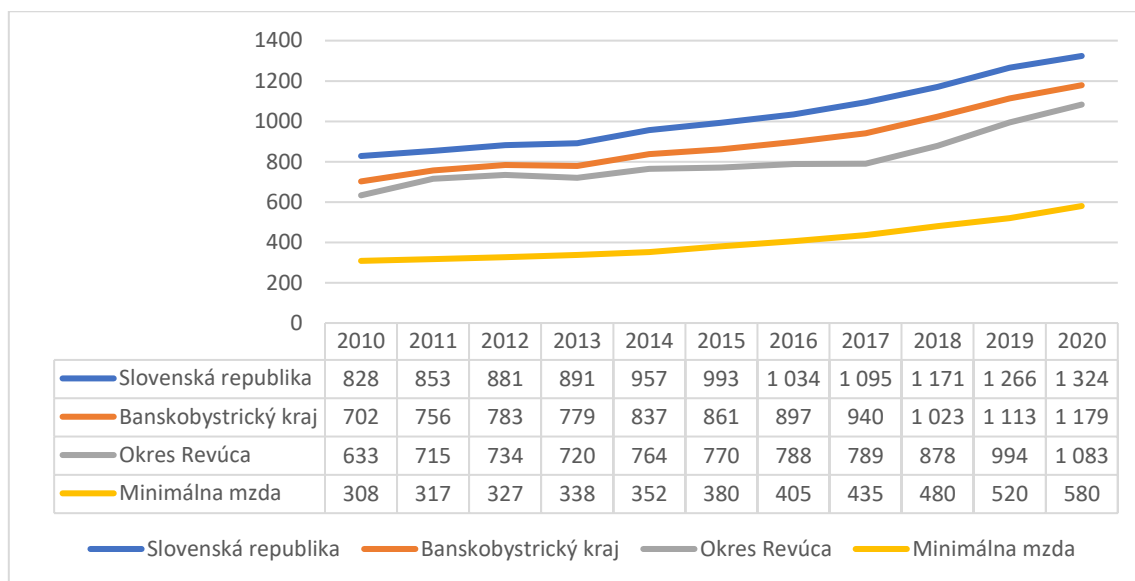

Zdroj: údaje zo štatistického úradu SR

Rast vyplatenej mzdy, ako aj zvyšovanie priemernej mesačnej nominálnej mzdy súvisí s ročným zvyšovaním mesačnej minimálnej mzdy. V tabuľke nižšie je možné vidieť postupný rast priemernej mzdy ako aj rast minimálnej mzdy, ktorá sa od roku 2015 začala navyšovať vo väčších rozdieloch. Čo sa týka revúckeho okresu, priemerná nominálna mzda je o 87% vyššia ako je minimálna mzda, ale o 22% nižšia ako je priemerná celonárodná nominálna mzda.

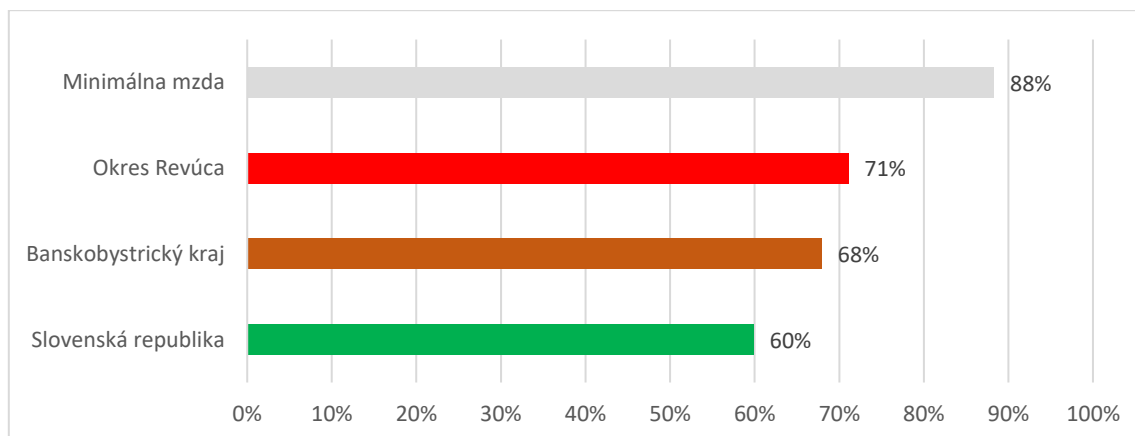
Graf 25 Vývoj priemernej nominálnej mzdy

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Pri porovnaní rokov 2010 a 2020 môžeme vidieť, že najnižší rast priemernej mesačnej mzdy bol dosiahnutý na celonárodnej úrovni a naopak najvyšší nárast mesačnej priemernej mzdy bol zaevidovaný v okrese Revúca.

Graf 26 Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (v €), porovnanie rokov 2010 a 2020

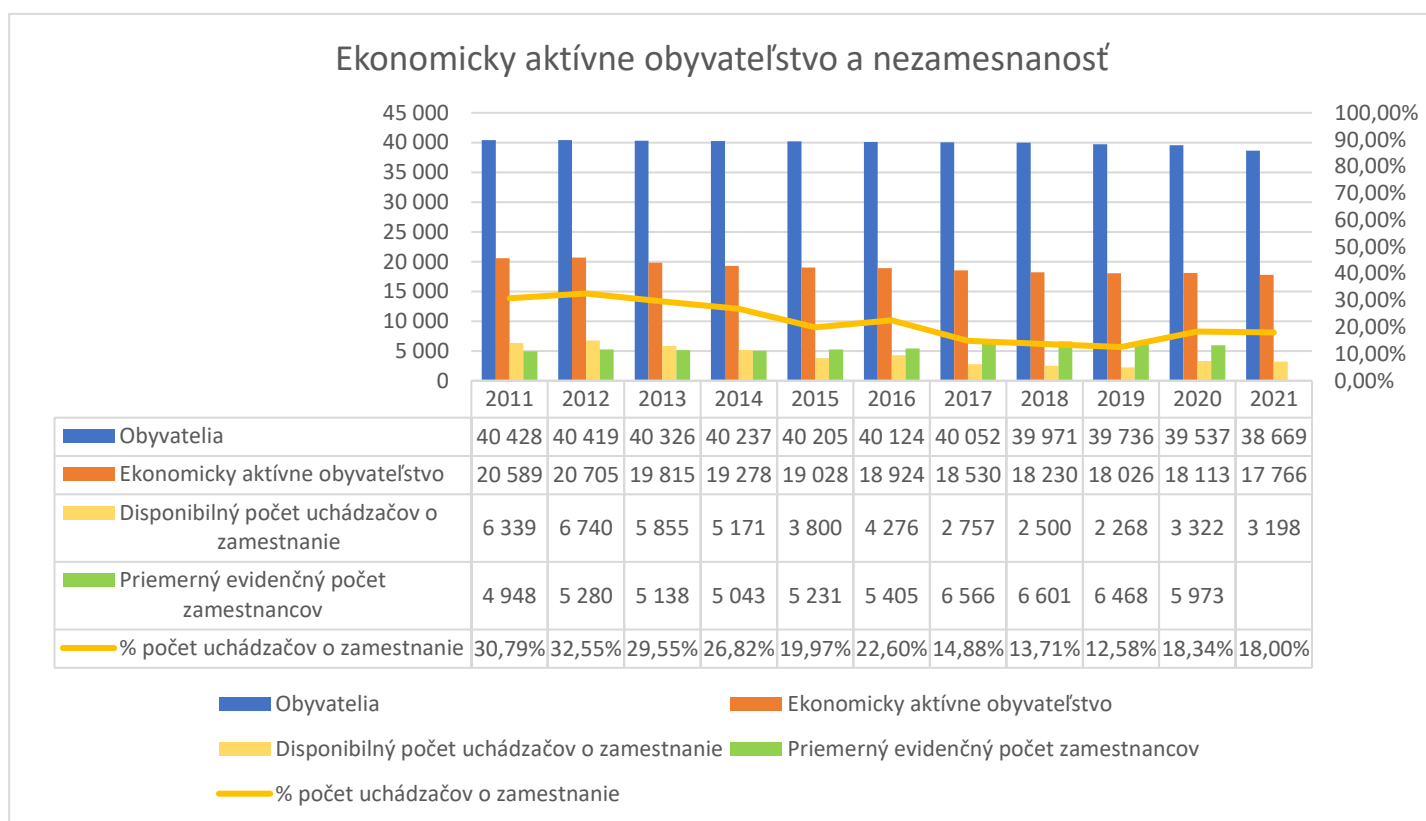
Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

3.3 Nezamestnanosť

Počet obyvateľov, ako aj počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva v okrese Revúca klesal do roku 2020. V roku 2020 tvorilo ekonomické obyvateľstvo Revúckeho okresu 46%. Počet evidovaných zamestnancov v okrese Revúca v roku 2017 až 2019 narástol oproti predchádzajúcim rokom, ale za rok 2020 znova padol, pravdepodobne v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19.

Graf 27 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo, zamestnanosť a uchádzači o zamestnanie

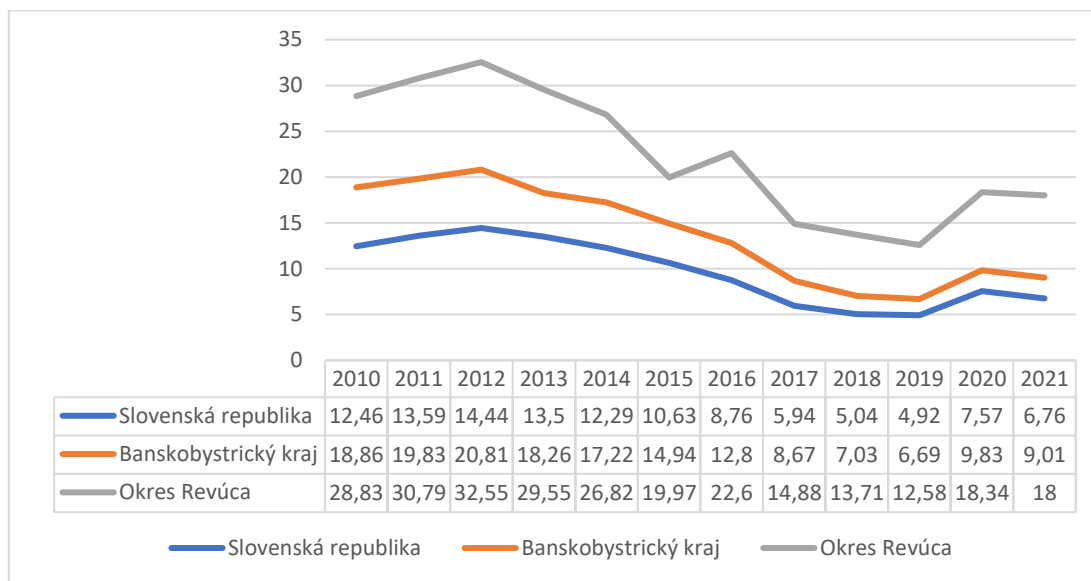

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR a UPSVR Revúca

Miera nezamestnanosti od roku 2012 prevažne klesala, ako na celoslovenskej úrovni, tak aj v Banskobystrickom kraji. Výnimkou bol rok 2020, kedy nastala odchýlka od klesajúceho trendu vo všetkých sledovaných oblastiach, a to pravdepodobne v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19. V roku 2020 začala nezamestnanosť stúpať, no v roku 2021 je znovu viditeľný pokles. V Revúckom okrese bola v roku 2021 miera nezamestnanosti 18%, čo predstavuje dvojnásobok oproti Banskobystrickému kraju a takmer trojnásobok k celoslovenskému priemeru. Vyššiu mieru nezamestnanosti na Slovensku mal už len okres Rimavská Sobota s hodnotou takmer 20%.

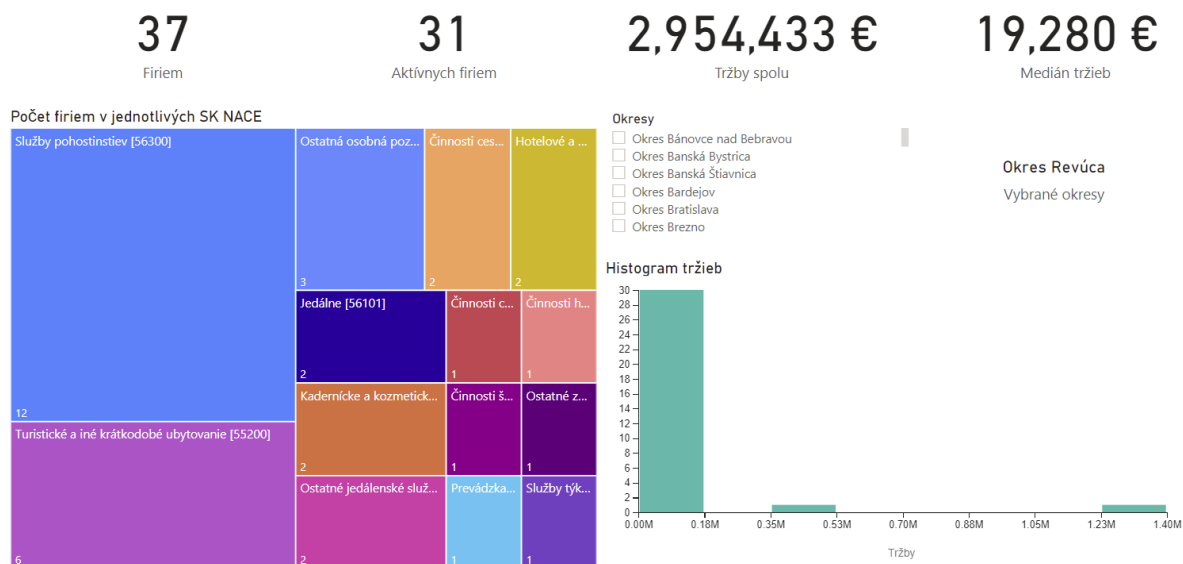
Graf 28 Miera evidovanej nezamestnanosti (v%)

Zdroj: údaje zo štatistického úradu SR, UPSVR Revúca

Viditeľný nárast miery nezamestnanosti v roku 2020 je spôsobený dlhotrvajúcimi opatreniami súvisiacimi s pandémiou ochorenia COVID-19. Najviac zasiahnuté boli stravovacie a ubytovacie služby. Mnohé prevádzky boli nútené zatvoriť a prepustiť zamestnancov.

Obrázok 7 Dopad pandémie ochorenia COVID-19 na priamo ohrozené spoločnosti v okresoch

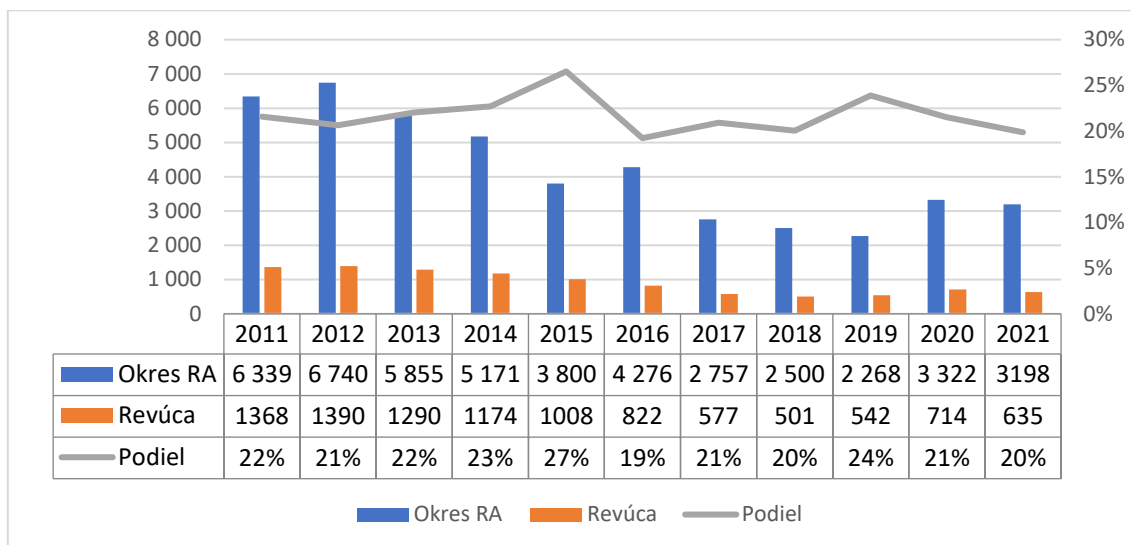

Zdroj: <https://www.finstat.sk/>

Podiel uchádzačov o zamestnanie za mesto Revúca za rok 2021 predstavuje 20% z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie v okrese, čo je o 1% nižšie ako v roku 2020. Najvyšší podiel nezamestnaných Revúčanov bol zaznamenaný v roku 2015 s hodnotou 27%.

Graf 29 Podiel uchádzačov o zamestnanie v okrese a v meste Revúca

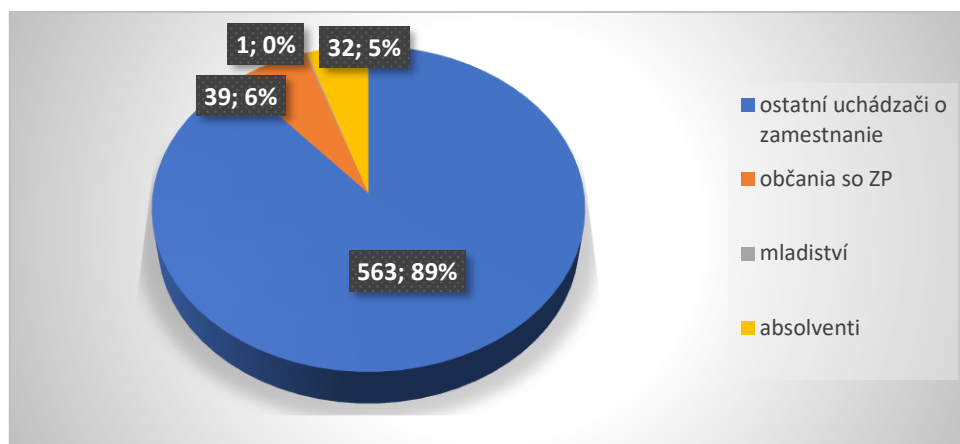

Zdroj: UPSVR Revúca

3.3.1 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie

Za rok 2021 bol v mesiaci december zaregistrovaný len jeden mladistvý uchádzač o zamestnanie, 32 absolventov a 39 občanov so zdravotným postihnutím. Prevažná väčšina uchádzačov o zamestnanie nemá hendikep, ktorý by im bránil v zamestnaní.

Graf 30 Uchádzači o zamestnanie

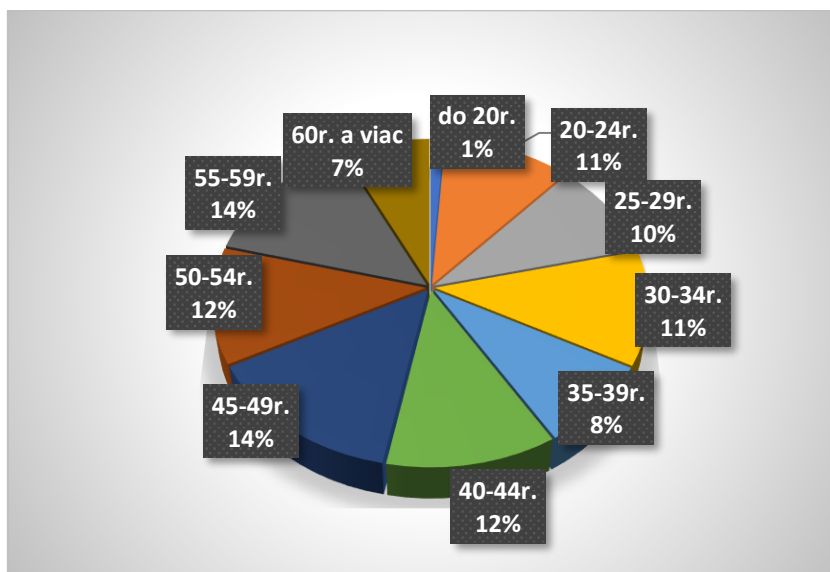

Zdroj: UPSVR Revúca

Najmenej uchádzačov o zamestnanie je vo vekových kategóriách do 20 rokov (1%), nad 60 rokov (7%) a 35-39 rokov (8%). Počet uchádzačov sa v ostatných vekových kategóriách pohybuje od 10% do 14%.

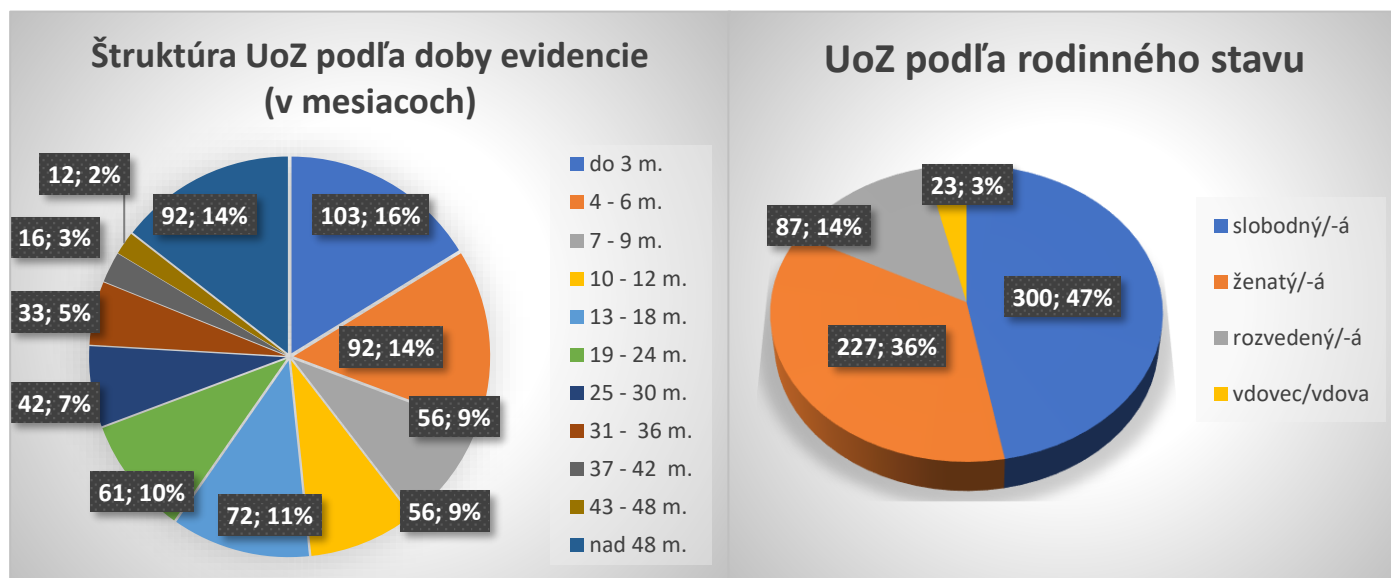
Graf 31 Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: UPSVR Revúca

Z hľadiska doby evidencie je 37,2% občanov mesta Revúca dlhodobo nezamestnaných, teda v evidencii uchádzačov o zamestnanie sú evidovaní dlhšie ako 13 mesiacov. Najpočetnejšiu skupinu podľa rodinného stavu tvoria slobodní občania a podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania sú to uchádzači o zamestnanie s vyšším sekundárnym vzdelaním.

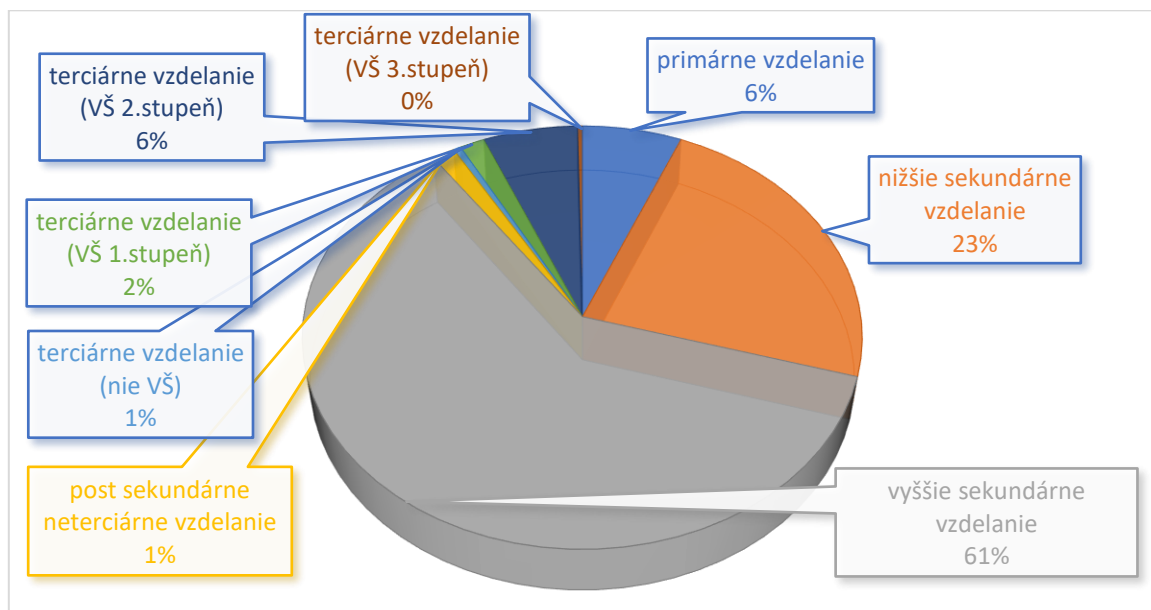
Graf 32 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie a podľa rodinného stavu

Zdroj: UPSVR Revúca

Graf 33 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED)

Zdroj: UPSVR Revúca

3.4 Zhrnutie

V Revúcej pôsobí viac ako 200 prevádzok, ale vo veľkej väčšine zamestnávajú malý počet zamestnancov. Medzi najväčších zamestnávateľov v meste patrí Nemocnica s poliklinikou n.o. Revúca a Mesto Revúca. Ďalšími väčšími zamestnávateľmi sú aj obchodné reťazce, avšak okrem COOP JEDNOTA nemajú zaregistrované sídlo v Revúcej. To platí aj o iných podnikateľských subjektoch. Najväčší zamestnávatelia v priemyselnom alebo výrobnom odvetví (SMZ, a.s. Jelšava a SLOVMAG, a.s. Lubeník) sa nachádzajú mimo územia mesta Revúca. V okrese Revúca je slabá kúpna sila, čo bráni rozvoju ekonomiky aj podnikateľským aktivitám v súkromnom sektore.

V okrese Revúca z dlhodobého hľadiska klesá počet ekonomicky aktívnych občanov (18 113 v roku 2020). Klesá však aj miera nezamestnanosti, odhliadnuc od roku 2020, ktorý bol poznačený pandemiou ochorenia COVID-19, v tomto roku miera nezamestnanosti stúpila, ale v roku 2021 je už zaznamenaný jej mierny pokles. Miera nezamestnanosti v okrese je aj napriek klesajúcemu trendu stále vysoká. Za rok 2021 dosiahla miera až 18%, čo je dvojnásobok oproti Banskobystrickému kraju a takmer trojnásobok k celoslovenskému priemeru. Horšie v rámci Banskobystrického kraja je na tom už len okres Rimavská Sobota, kde miera nezamestnanosti dosiahla 20%.

Počet zamestnaných v okrese Revúca od roku 2018 klesá. K roku 2020 bolo zamestnaných 5 973 občanov, a to prevažne v priemysle a priemyselnej výrobe vo verejnej správe, vzdelávaní a zdravotníctve.

Pri porovnaní rokov 2010 a 2020, celková suma vyplatenej mzdy narástla v celonárodnom priemere o 104% zatiaľ čo v okrese Revúca to bolo len o 80 %. Priemerná nominálna mzda v okrese Revúca je o 22% nižšia ako je celoslovenský priemer.

Dlhodobým problémom je, že Revúca ako okresné mesto neposkytuje dostatok rôznorodých pracovných príležitostí. Zastúpenie tu má len ťažký priemysel. Mladšie ročníky strácajú záujem o prácu v priemysle a kvôli nedostatočným pracovným príležitostiam v iných odvetviach odchádzajú za prácou mimo okres. Na základe nedostatočných pracovných príležitostí hrozí teda aj naďalej ubúdanie obyvateľstva. V neposlednom rade je potrebné spomenúť, že v posledných dvoch rokoch mala nepriaznivý vplyv na rozvoj ekonomiky pandémie ochorenia COVID-19 a s ňou súvisiace dlhotrvajúce obmedzenia.

4 Cestovný ruch

Cestovný ruch má vo významnej miere potenciál urýchliť rozvoj hospodársky zaostalých regiónov, medzi ktoré patrí aj okres Revúca. Gemer, kam spadá aj okres a mesto Revúca je jedinečným, neobjaveným a autentickým územím, ktoré má bohatý historický, industriálny, kultúrny a prírodný potenciál. Bohatstvom územia je najmä tunajšia príroda, zachovaná ľudová architektúra, živý folklór, kultúrne, historické a sakrálné pamiatky a unikátne pamiatky niekdajšej železiarskej výroby. Medzi najviac rozvinuté formy cestovného ruchu v Revúcej a okolí patrí športovo- rekreačný cestovný ruch - najmä aktivity ako pešia turistika, cykloturistika, hipoturistika, pobyt v prírode, poznávanie a pozorovanie fauny a flóry. Ďalšou rozvinutou formou je kultúrno–poznávací cestovný ruch - poznávanie kultúrno-historických pamiatok a návšteva múzeí a galérií.

Priamo v meste Revúca sa nachádza niekoľko turistických atraktivít:

- Múzeum Prvého slovenského gymnázia – verejnosti prístupné;
- Rímskokatolícky kostol sv. Vavrinca diakona – leží na tzv. Gotickej ceste – verejnosti nesprístupnené mimo sv. omší;
- Náučná ekotrasa Gemerská zelená cesta – celoročne prístupná;
- Nová budova Prvého slovenského gymnázia – zatiaľ verejnosti nesprístupnené, t.č. prebieha realizácia projektu revitalizácie tejto historickej budovy, v ktorej bude po rekonštrukcii sídliť interaktívne múzeum.

Taktiež sa v meste Revúca nachádza 11 národných kultúrnych pamiatok a pamätihodností. Väčšina z nich však neslúži ako turistická atraktivita, dokonca Mestský hostinec, ktorý kedysi slúžil ako centrum spoločenského života je dlhodobo opustený.

Neďaleko Revúcej (10km) sa nachádza Národný park Muránska planina a sysľovisko Biele vody, Muránsky hrad, technické pamiatky pripomínajúce históriu baníctva a železiarstva v regióne, sakrálné pamiatky na Gotickej ceste, a Kaštieľ Coburgovcov, ktoré vďaka intenzívnej marketingovej aktivite začali lákať turistov. Ďalším unikátnym turistickým lákadlom regiónu sú opustené stavebné železničné diela, tzv. Gemerské spojky.

Mesto Revúca má Oddelením regionálneho rozvoja vypracovanú stratégiu rozvoja cestovného ruchu na roky 2017 až 2022, v ktorej si stanovilo strategický cieľ skvalitnenia ponuky služieb v oblasti CR a zvýšenie návštevnosti mesta, vďaka ktorému by mohlo dôjsť k zhodnoteniu potenciálu mesta.

4.1 Stravovacie a ubytovacie zariadenia

Priamo v meste sa nachádza pomerne obmedzený počet stravovacích zariadení, a to konkrétne 6 reštaurácií, 5 pizzerií a 6 kaviarní, no nenachádza sa tu žiaden hotel alebo veľkokapacitné ubytovanie. Návštevníkom sú k dispozícii len 4 menšie ubytovacie zariadenia a v extraviláne v prírodnom prostredí sa nachádza 1 hotel, ktorý je od centra vzdialený 5 km.

4.2 Návštevnosť

Vo všeobecnosti je možné povedať, že z dlhodobého hľadiska stúpala záujem o cestovný ruch na Slovensku až do roku 2020, kedy sa v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 tento rast dramaticky zastavil. Pri porovnávaní dát od roku 2017 do roku 2019, je možné vidieť nárast návštevníkov aj počet prenocovaní vo všetkých porovnávaných regiónoch. Najväčší nárast celkového počtu návštevníkov bolo vidieť v okrese Revúca, kde sa zvýšil až o 104%. Avšak, celková návštevnosť okresu Revúca bola v roku 2019 iba 3% z celkovej návštevnosti kraja a taktiež rovnaký podiel je aj v počte prenocovaných návštevníkov.

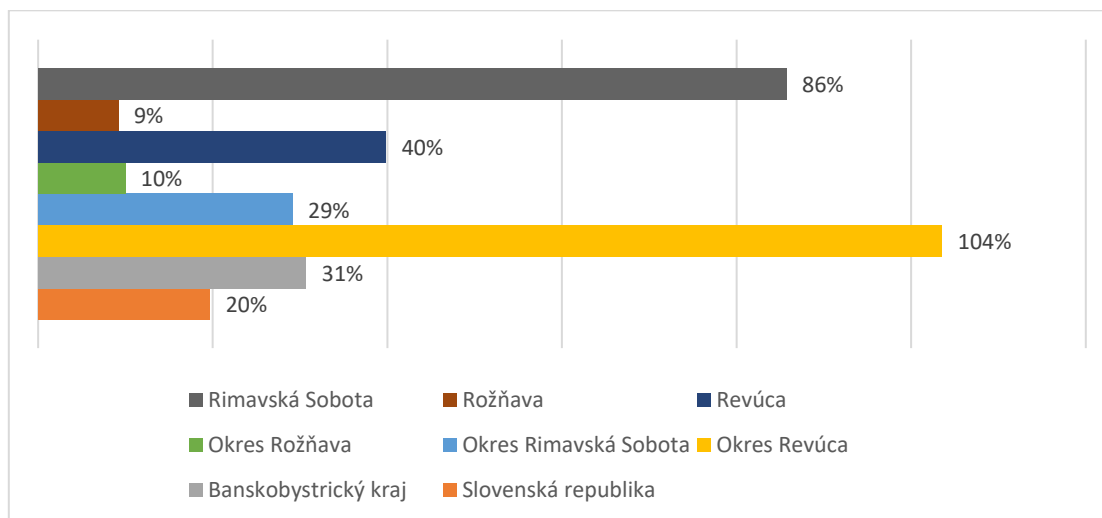
Tabuľka 7 Počet návštevníkov

Návštevnosť	2017	2018	2019	2020	2017 vs 2019
Slovenská republika	5375473	5596407	6432934	3210007	20%
Banskobystrický kraj	569162	627660	743807	418553	31%
Okres Revúca	11539	18886	23485	12400	104%
Okres Rimavská Sobota	25019	26781	32307	19833	29%
Okres Rožňava	18989	19337	20881	13681	10%
Revúca	1009	985	1411	870	40%
Rožňava	8168	8098	8918	4016	9%
Rimavská Sobota	9335	13732	17335	8439	86%

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Graf 34 Podiel návštevníkov – porovnanie rokov 2017 a 2019

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Taktiež sa oproti roku 2017 zvýšil aj počet prenocovaných návštevníkov. Najvyšší nárast bol pri tomto porovnaní vidieť v meste Rimavská Sobota, kde sa počet prenocovaných návštevníkov zvýšil oproti roku 2017 o 59%. V okrese Revúca to bolo o 55% a v meste Revúca o 42%.

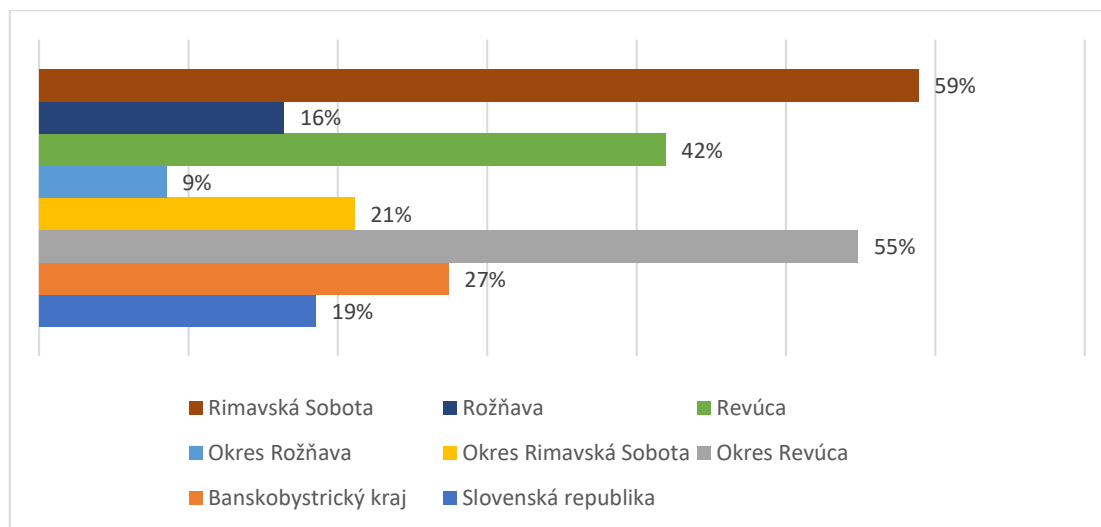
Tabuľka 8 Počet prenocovaní návštevníkov za vybrané oblasti

Počet prenocovaní návštevníkov spolu	2017	2018	2019	2020	2017 vs 2019
Slovenská republika	14936762	15515083	17703695	9790597	19%
Banskobystrický kraj	1680907	1825981	2141489	1335801	27%
Okres Revúca	34760	41638	53813	29638	55%
Okres Rimavská Sobota	84165	88997	101927	75408	21%
Okres Rožňava	47338	45457	51372	36996	9%
Revúca	3418	3747	4851	3459	42%
Rožňava	14913	12217	17357	7542	16%
Rimavská Sobota	24735	33082	39295	25364	59%

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Graf 35 Počet prenocovaní návštevníkov- porovnanie rokov 2017 a 2019

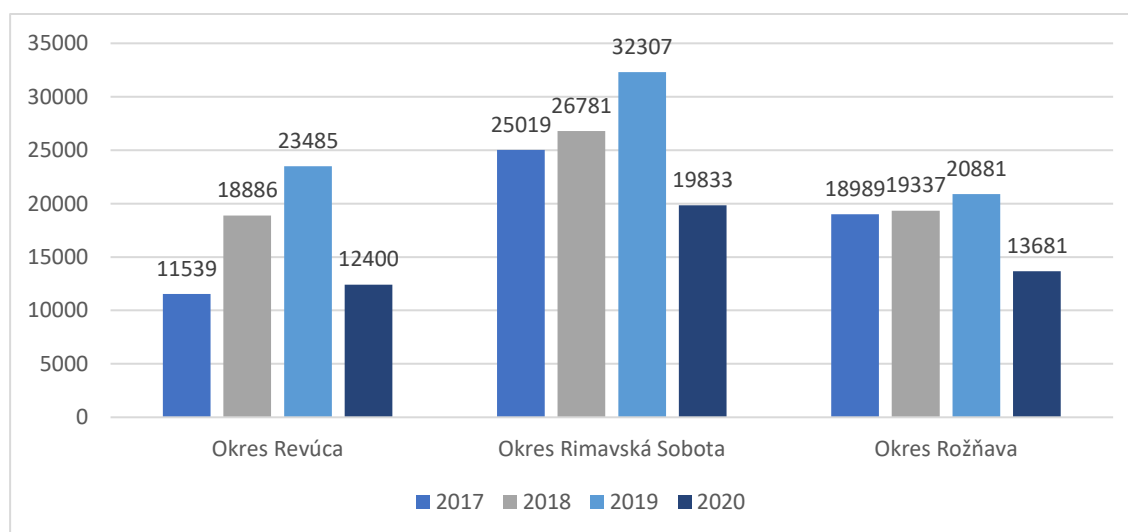

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Grafy nižšie sú zamerané na porovnanie susediacich okresov Revúca, Rožňava a Rimavská Sobota, ktoré taktiež patria do historického regiónu Gemer-Malohont.

Vo všetkých 3 okresoch vidieť nárast počtu návštevníkov, aj keď v okrese Rožňava ide len o nízke percentuálne navýšenie. Podľa grafu nižšie je vidieť, že okres Revúca mal v roku 2017 najnižší počet návštevníkov, ale to sa v roku 2019 zmenilo, kedy oproti okresu Rimavská Sobota zaostával o 27%, okres Rožňava predbehol o 12%. To platí aj v prípade počtu prenocovaných návštevníkov. V roku 2019 okres Revúca zaostáva za okresom Rimavská Sobota o 47 %, ale okres Rožňava predbehol o 5%.

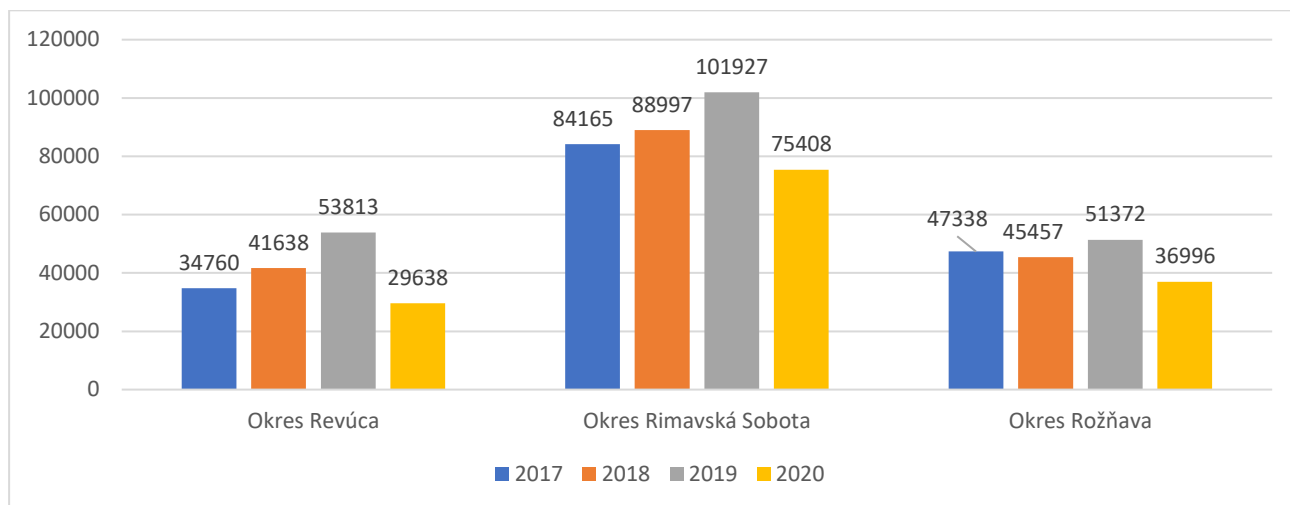
Graf 36 Porovnanie návštevníkov v susediacich okresoch

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Graf 37 Počet prenocovaní návštevníkov, porovnanie susediacich okresov

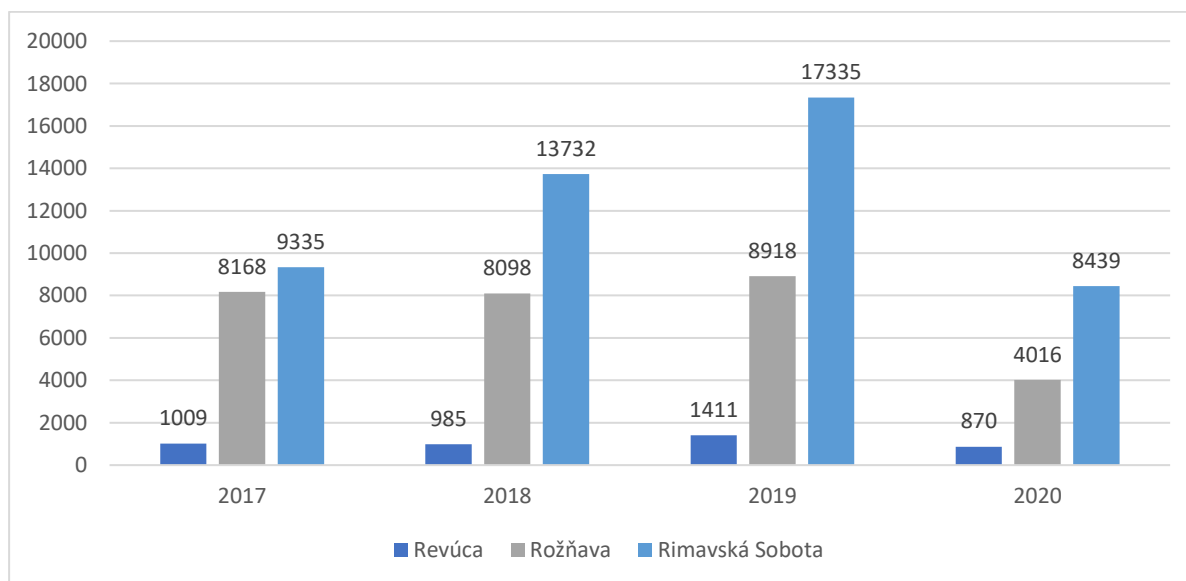

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

V nasledujúcich grafoch sú porovnané okresné mestá kvôli širšiemu konceptu a pochopeniu možného potenciálu mesta Revúca.

Podľa grafu nižšie je jasné, že mesto Revúca v porovnaní s okolitými okresnými mestami značne zaostáva. Návštevnosť Revúcej bola v roku 2019 o 84% nižšia ako návštevnosť Rožňavy a o 92% nižšia ako návštevnosť Rimavskej Soboty. To isté platí aj pri porovnávaní počtu prenocovaných návštevníkov. Napriek tomu, že návštevnosť aj počet prenocovaní postupne rástli, stále však ďaleko zaostávajú za okolitými okresnými mestami.

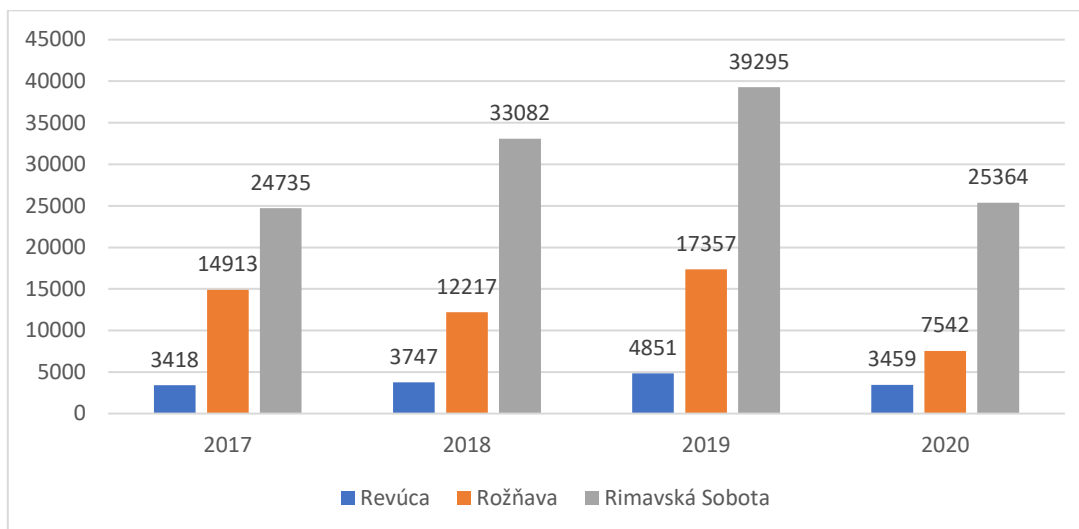
Graf 38 Počet návštevníkov – porovnanie okresných miest

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Graf 39 Počet prenocovaní návštevníkov, porovnanie okresných miest

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

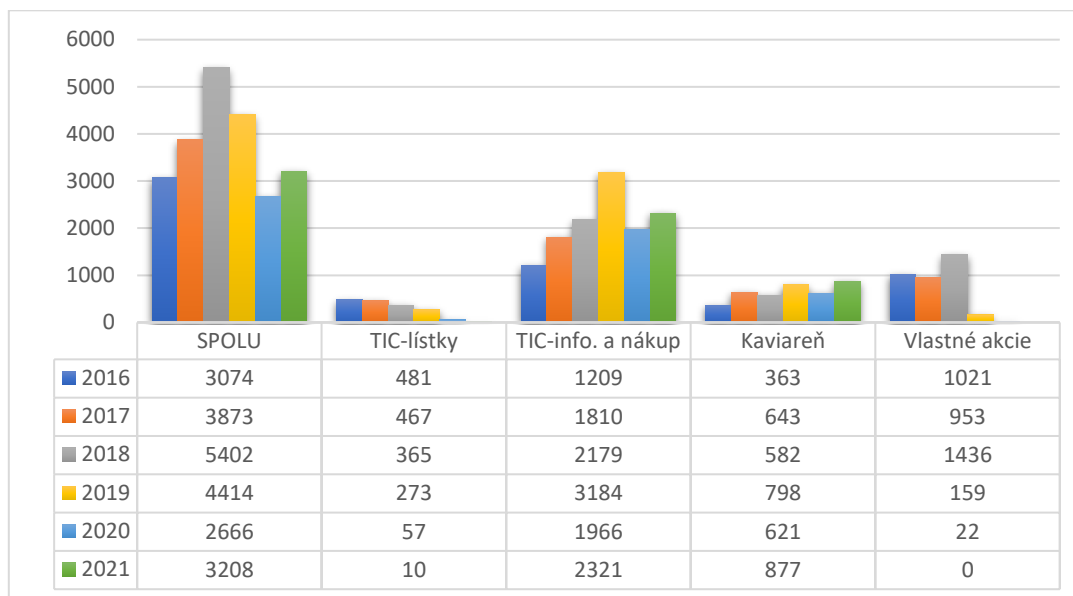
4.3 Turistické informačné centrum

V Revúcej sa nachádza turistické informačné centrum (TIC), ktoré sídli v priestoroch budovy Múzea Prvého slovenského gymnázia. Zriaďovateľom informačného centra je Mesto Revúca a spadá pod Oddelenie regionálneho rozvoja. Hlavnou úlohou TIC-u je bezplatné poskytovanie informácií o meste a regióne a o kultúrnych, spoločenských a športových podujatiach. Taktiež tvorba a distribúcia propagačných materiálov a propagácia mesta a regiónu na rôznych podujatiach a výstavách. Pre miestnych občanov tiež ponúka rezerváciu a predaj vstupeniek v rámci predajnej siete TICKETPORTAL. Okrem informačných služieb sa TIC venuje aj predaju turistických produktov, ako sú mapy, atlasy, literatúra a pohľadnice a tiež aj predaju rôznych suvenírov a darčkových predmetov. K službám infocentra patrí i sezónne prevádzkovanie *Kaviarne národovcov*, ktorá slúži, nielen návštevníkom múzea a infocentra, ale aj miestnym občanom.

V grafe nižšie je zobrazená celková návštevnosť TIC-u a tiež jednotlivé služby, za ktorými návštevníci prišli. Najvyššia celková návštevnosť bola zaznamenaná v roku 2018, kedy TIC navštívilo 5 402 návštevníkov. V roku 2019 to bolo o 1 000 návštevníkov menej a rok 2020 a 2021 bol poznačený pandémiou ochorenia COVID-19. Aj napriek pretrvávajúcej pandémii, v roku 2021 sa návštevnosť oproti predchádzajúcemu roku zvýšila. Záujem o kúpu lístkov na rôzne podujatia postupne klesal. Na druhej strane je vidieť nárast záujmu o poskytovanie informácií a kúpu turistických alebo darčkových predmetov. Pri porovnaní rokov 2016 a 2019 je možné vidieť nárast o túto službu o 163%. Záujem o kaviareň taktiež postupne rástla odhliadnuc od roku 2020. Najväčší záujem o kaviareň môžeme vidieť v roku 2021, a to aj napriek pandémii, keďže opatrenia v letných a jarných mesiacoch boli minimálne. TIC taktiež organizovalo akcie, ktoré pritiahli najväčší záujem v roku 2018. V roku 2021 sa vlastné akcie z dôvodu pandémie nekonali.

Graf 40 Návštevnosť turistického informačného centra

Zdroj: TIC Revúca

4.4 Spolupráca v oblasti CR

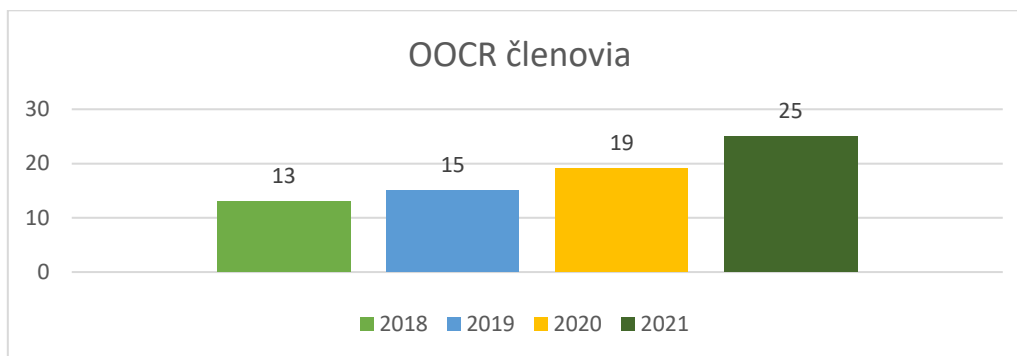
V rámci cestovného ruchu je dôležité upriamiť pozornosť na vytváranie partnerstiev a združení CR a prostredníctvom nich spolupracovať s ostatnými členmi, podnikateľmi, susednými regiónmi a spoločne tak dosahovať stanovené ciele v tejto oblasti.

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Gemer

V meste Revúca má sídlo OOCR Gemer, ktorá bola zriadená podľa zákona č 91/2010 Z. Z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov a zaregistrovaná v júni 2018. V tom čase mala 13 zakladajúcich členov. Hlavným cieľom organizácie je podpora a propagácia cestovného ruchu, vytváranie podmienok pre jeho rozvoj a ochrana záujmov svojich členov. OOCR podporuje činnosť členov pri tvorbe a realizácii koncepcie rozvoja cestovného ruchu, tvorí a realizuje marketing a propagáciu cestovného ruchu, spolupracuje s orgánmi obcí pri rozvoji územia v rámci svojej pôsobnosti, podporuje kultúrny, spoločenský a športový život a zachovanie prírodného a kultúrneho dedičstva, organizuje podujatia pre obyvateľov a návštevníkov, poskytuje svojim členom poradensko-konzultačné služby a vykonáva ďalšie dôležité činnosti, ktoré sú predmetom jej pôsobnosti. Od roku 2018, kedy bola OOCR Gemer založená, počet jej členov neustále stúpa. V roku 2021 mala už 25 členov, čo je o 92% viac ako v roku jej založenia.

Graf 41 Počet členov OOCR Gemer za roky 2018 - 2021

Zdroj: OOCR Gemer

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Gemer a Rozvojová agentúra Banskobystrického samosprávneho kraja spracovali Koncepciu rozvoja cestovného ruchu destinácie Gemer na roky 2021–2027, v ktorej je vypracovaná analytická časť so zameraním na rozvojový potenciál regiónu Gemer a následne je vypracovaná návrhová a implementačná časť. Za svoj hlavný cieľ si stanovili do roku 2027 pozdvihnúť región Gemer na rozpoznateľnú destináciu cestovného ruchu na Slovensku a na Slovensko-maďarskom pohraničí s dobudovanými základnými službami a zavedenými produktovými líniami pre víkendové pobyty v súlade s princípmi udržateľného rozvoja.

Verejno-súkromné partnerstvo Stredný Gemer

V roku 2015 sa mesto Revúca spolu s ostatnými obcami regiónu, podnikateľskými subjektami a občianskymi organizáciami pôsobiacimi v regióne stalo členom verejno-súkromného partnerstva Stredný Gemer, cieľom ktorého je spoločný rozvoj mesta a regiónu prostredníctvom čerpania podpory z programu LEADER/CLLD. Hlavnou činnosťou partnerstva je budovanie spolupráce verejných a súkromných subjektov a osôb pôsobiacich na území Stredného Gemera, vypracovanie a vykonávanie stratégie miestneho rozvoja, rozvoj miestnej občianskej spoločnosti, ochrana, obnova a využívanie kultúrnych, historických a prírodných daností regiónu, zachovávanie tradícií.

4.5 Zhrnutie

Mesto Revúca sa nachádza v srdci stredného Gemera, ktorého turistický potenciál zostáva naďalej nevyužitý a zatiaľ nie je cieľovou destináciou turistov. V meste sa nachádza málo propagovateľných a pre turistov príťažlivých turistických atraktivít, ktoré by je by zvýšili záujem návštevníkov.

Taktiež v okrese Revúca, ale aj v samotnom meste je obmedzený počet stravovacích a ubytovacích zariadení. Okrem chýbajúcich služieb a turistických bodov záujmu, rozvoj CR značne obmedzuje aj nedostatočná cestná infraštruktúra.

Za rok 2019 okres Revúca navštívilo len 3% návštevníkov Banskobystrického kraja a taktiež rovnaký podiel sa vzťahuje na počet prenocovaní. Mesto Revúca v počte prenocovaní a návštevnosti zaostáva sa okolitými okresnými mestami. Revúcu v roku 2019 navštívilo len 6% návštevníkov okresu.

V roku 2021 sa mestu podarilo získať titul Mesto kultúry 2022. Očakáva sa, že sa vďaka kultúrnym aktivitám v rámci tohto projektu podarí zvýšiť návštevnosť, nielen samotnej Revúcej, ale aj okresu a regiónu Gemer. Získanie tohto titulu by malo dopomôcť k urýchleniu rozvoja cestovného ruchu v tomto zaostalom regióne. Príliv turistov do regiónu by mala priniesť aj revitalizácia historickej budovy Prvého slovenského literárneho gymnázia (Nová budova Prvého slovenského gymnázia), ktorá je od roku 2018 nevyužitá. Nové využitie pre ňu našiel Banskobystrický samosprávny kraj, ktorý je jej vlastníkom. Po revitalizácii by sa mala stať domovom novej kultúrno-vzdelávacej inštitúcie. Cieľom tohto projektu je vrátiť Revúcej atmosféru miesta stretávania sa literátov, filozofov a umeleckých komunít nielen zo Slovenska, ale aj z Európy.

5 Domový a bytový fond

V meste Revúca prevláda bytová výstavba nad domovou. Na základe údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 sa v meste nachádza celkom 1 385 domov a 4 704 bytov. Podľa typu domov prevládajú rodinné domy s murovanou konštrukciou. Najviac domov bolo postavených do roku 1980. Čo sa bytov týka, najväčší podiel majú 3-izbové byty. Prevažuje vlastníctvo fyzických osôb.

Tabuľka 9 Domový fond mesta Revúca

Domy	
spolu	1385
Podľa typu	
rodinný dom	1021
bytový dom	298
iné	59
Podľa formy vlastníctva	
fyzická osoba	1186
štát	0
obec	0
iná právnická osoba	1
kombinácia vlastníkov	158
obchodná spoločnosť	14
iné	7
Podľa obdobia výstavby	
do roku 1945	82
1946 – 1980	945
1981 – 2000	186
2001 – neskôr	92
Podľa obdobia poslednej rekonštrukcie	

do roku 1990	26
1991 – 2000	37
2001 – 2009	125
2010 – 2015	213
2016 – neskôr	336
bez rekonštrukcie	448
Podľa typu a materiálu nosnej konštrukcie	
murovaná	954
konštrukcia z nepálených tehál	36
oceľobetónová konštrukcia	152
konštrukcia z kameňa	12
drevená	23
kombinovaná	113
betónová	1
iná	7

Zdroj: SODB 2021

Tabuľka 10 Bytový fond mesta Revúca

Byty	
spolu	4704
Podľa formy vlastníctva	
byt obývaný vlastníkom	3538
byt vo vlastnom rodinnom dome	1002
obecný byt	40
služobný byt	15
družstevný byt	12
byt v nájme	1
iné	73
Podľa počtu obytných miestností	
1 obytná miestnosť	389
2 obytné miestnosti	1058
3 obytné miestnosti	2295
4 obytné miestnosti	456
5 obytných miestností	210
6 a viac obytných miestností	172

Zdroj: SODB 2021

6 Sociálne služby

6.1 Sociálne služby v okrese a meste Revúca

V jednotlivých mestách a obciach okresu Revúca je v súčasnosti poskytovaných 23 druhov sociálnych služieb, medzi ktoré patrí:

- denný stacionár,
- zariadenie opatrovateľskej služby,
- terénna opatrovateľská služba,

- komunitné centrá,
- služba včasnej intervencie.

Sociálne služby sú poskytované v obciach Muráň, Rákoš, Muránska Dlhá Lúka, Lubeník a v mestách Jelšava, Tornaľa a Revúca.

Mesto Revúca poskytuje svojim obyvateľom sociálne služby v zariadení opatrovateľskej služby (ZOS Cilka), ďalej poskytuje terénnu opatrovateľskú službu, odbornú pomoc občanom, ktorí sa ocitnú v nepriaznivej sociálnej situácii a prepravnú službu v podobe sociálneho taxíka.

V meste Revúca ponúka opatrovateľské služby aj súkromný poskytovateľ ADOS, s.r.o. a ATENA - SMART CARE, s.r.o. a službu včasnej intervencie poskytuje nezisková organizácia MISERICORDIA.

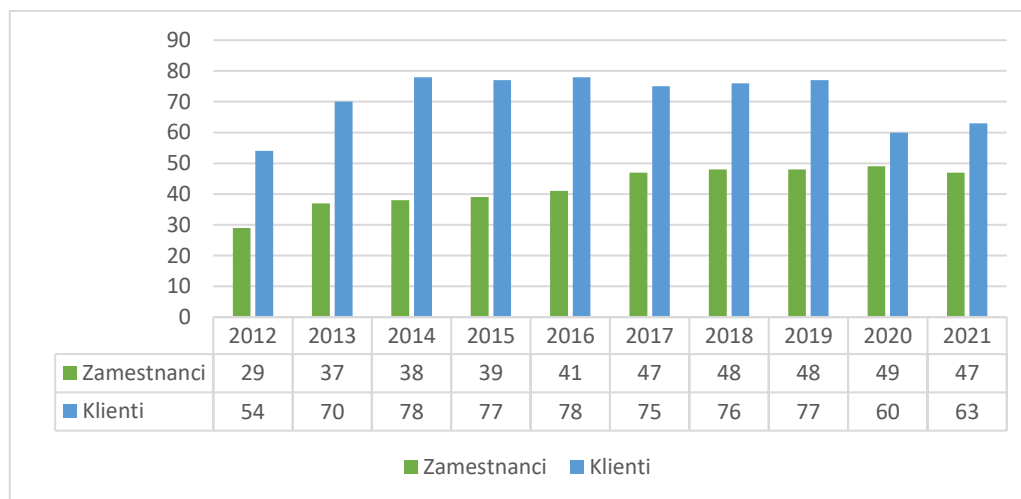
6.1.1 Zariadenie opatrovateľskej služby „Cilka“

Mesto Revúca je zriaďovateľom zariadenia opatrovateľskej služby s pobytovou formou a kapacitou 78 lôžok. V zariadení opatrovateľskej služby sa nachádzajú jednolôžkové izby so sociálnym zariadením, spoločenské priestory, jedáleň, klubovňa, knižnica, miestnosť pracovnej terapie s kuchynkou a rehabilitačná miestnosť. Taktiež je k dispozícii oddychová záhradná zóna a klienti majú možnosť zapájať sa do záujmových aktivít. Klientom je poskytované ubytovanie, stravovanie, upratovanie, sebaobslužné úkony a iná potrebná sociálna starostlivosť.

Kapacita v zariadení opatrovateľskej služby „Cilka“ bola od roku 2014 naplnená alebo takmer naplnená s výnimkou rokov 2020 a 2021, ktoré boli poznačené pandémiou ochorenia COVID-19.

Graf s tabuľkou nižšie zobrazuje počet klientov a počet zamestnancov ZOS „Cilka“.

Graf 42 Počet klientov a zamestnancov ZOS Cilka – porovnanie rokov 2012 - 2021

Zdroj: MsÚ Revúca

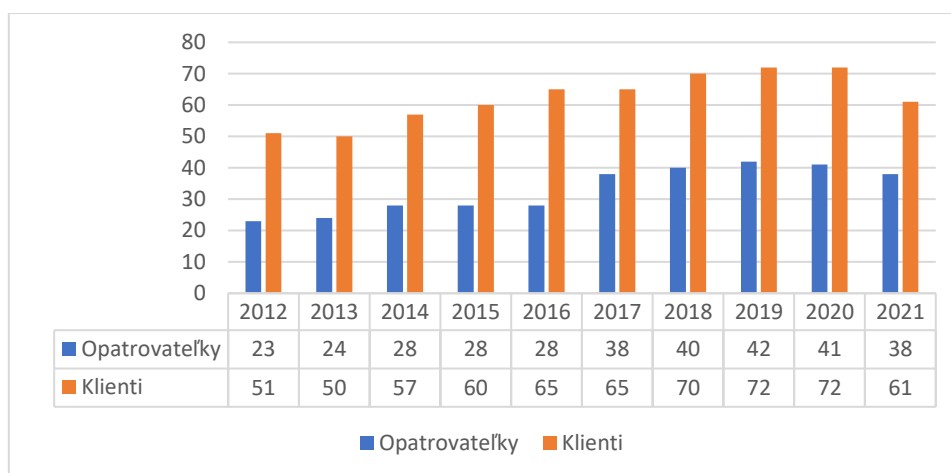
6.1.2 Terénna opatrovateľská služba

Mesto Revúca poskytuje občanom mesta aj terénnu opatrovateľskú službu v prirodzenom domácom prostredí občana, ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Táto služba sa poskytuje občanovi s trvalým pobytom v Revúcej.

Sociálna služba je zabezpečená formou úkonov, ktoré opatrovateľky vykonávajú v domácnosti občana. Tieto služby zahŕňajú sebaobslužné úkony, starostlivosť o domácnosť, príprava jedla, donáška obedu, bežné upratovanie v domácnosti, sprievod na lekárske vyšetrenie, dohľad atď.

Z tabuľky nižšie je vidieť, že počet klientov terénnej opatrovateľskej služby narastá a zároveň sa zvyšuje aj počet opatrovateľiek.

Graf 43 Terénna opatrovateľská služba v meste Revúca – porovnanie rokov 2012 - 2021

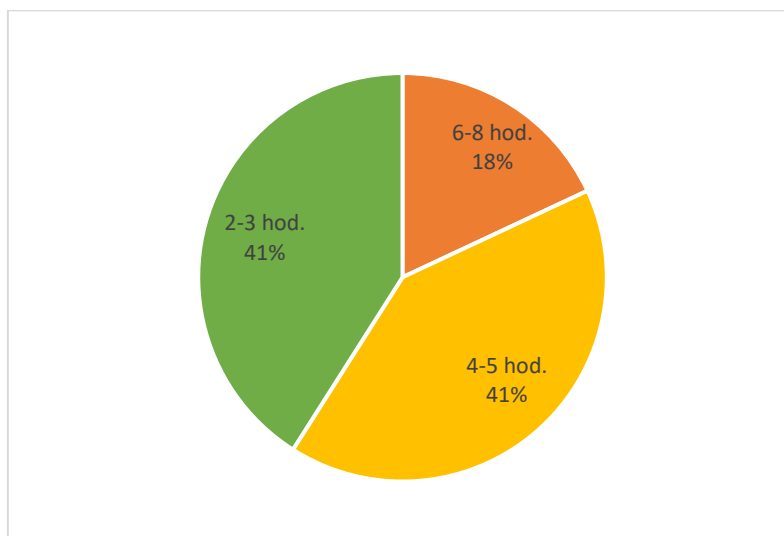

Zdroj: MsÚ Revúca

K 31.12.2021 zamestnávalo mesto Revúca 38 opatrovateľiek v teréne a poskytovalo terénnu opatrovateľskú službu 61 klientom čo v priemere predstavuje 1,6 klienta na jednu opatrovateľku. Väčšina klientov využíva starostlivosť na 2-3 hodiny a 4-5 hodín.

Graf 44 Počet hodín strávených u klienta

Zdroj: MsÚ Revúca

6.1.3 Terénna sociálna práca

Cieľom terénnej sociálnej práce je poskytnúť odbornú pomoc všetkým obyvateľom mesta, ktorí sa ocitnú v nepriaznivej sociálnej situácii a nie sú schopní sami, ani s pomocou rodiny a blízkych osôb nájsť primerané riešenie svojho problému. Vďaka tejto službe sú pracovníci schopní pôsobiť preventívne na rizikové faktory a ohrozené skupiny obyvateľstva, a tým predchádzať vzniku akútnych krízových situácií. Tieto služby mesto Revúca poskytuje bezplatne.

6.1.4 Sociálny taxík

Od roku 2014 mesto Revúca poskytuje občanom s trvalým pobytom na území mesta poukazy na prepravu sociálnym taxíkom v hodnote 1€. Cesta týmto taxíkom v rámci Revúcej stojí 2€. Takže za cestu taxíkom zákazník zaplatí len 1€. Mesto Revúca zaplatí za poukaz prevádzkovateľovi taxi služby 0,80€.

Nárok na poukazy pre sociálny taxík má:

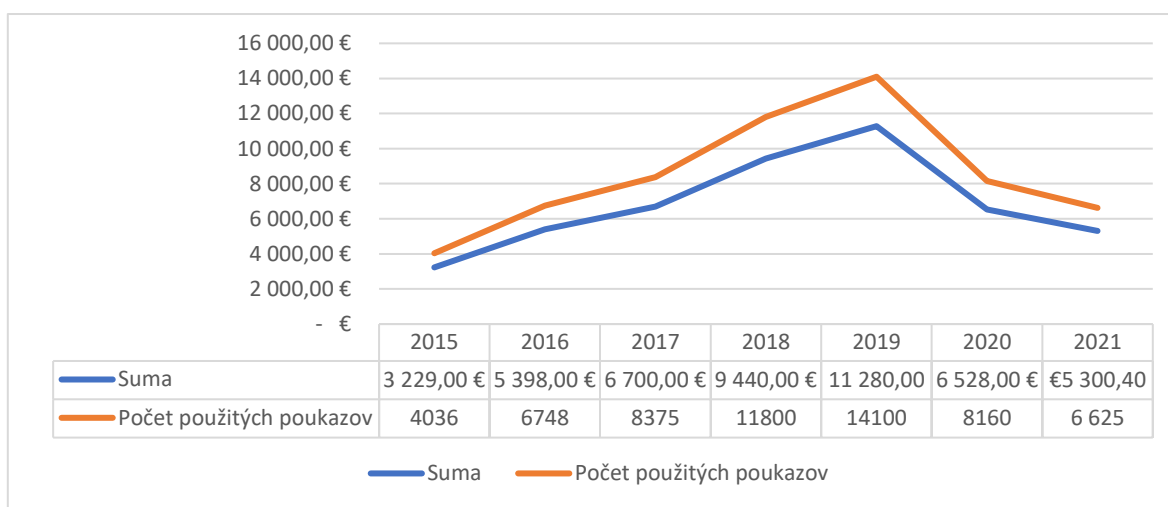
- fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom bez obmedzenia veku;
- fyzická osoba s nepriaznivým zdravotným stavom, s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine, po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie bez obmedzenia veku;
- fyzická osoba nad 70 rokov s trvalým pobytom na území mesta Revúca.

Bližšie informácie o inštitucionálnych službách a sociálnom poradenstve je možné získať z Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Revúca.

K 31.12.2021 bolo zaregistrovaných 836 osôb, ktoré majú nárok na poukaz. Podľa pôvodnej smernice bol počet poukazov na taxík neobmedzený avšak od roku 2020 platí dodatok smernice, ktorý obmedzuje počet poukazov na 30 preukazov na 6 mesiacov, čo v priemere znamená 5 preukazov na mesiac. Táto zmena sa odzrkadlila aj v počte použitých poukazov a samozrejme aj v sume. Taktiež využívanie sociálneho taxíka bolo ovplyvnené pandémiou ochorenia COVID-19.

Graf 45 Sociálny taxík – porovnanie rokov 2015 - 2021

Zdroj: MsÚ Revúca

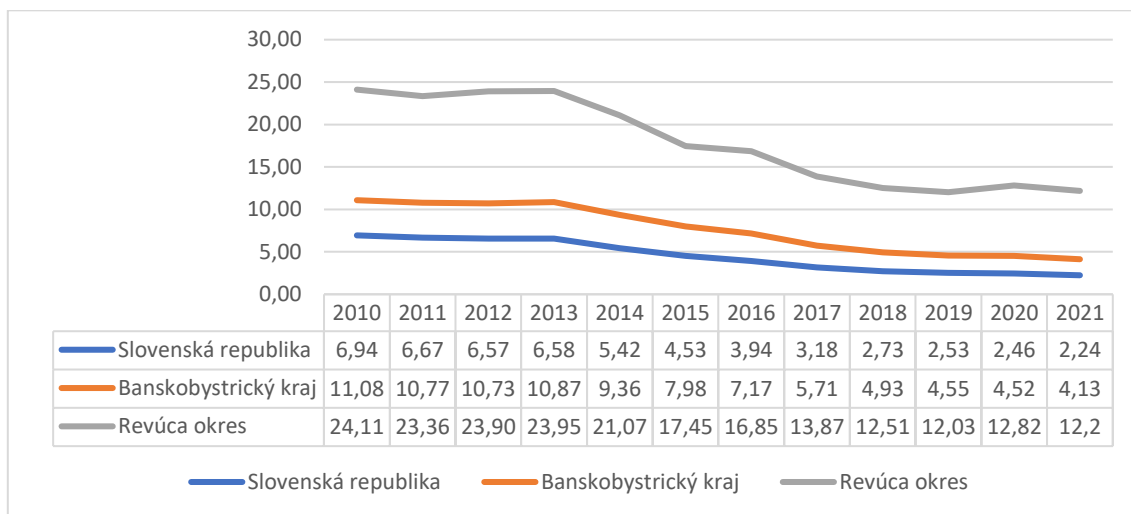
6.2 Sociálna charakteristika obyvateľstva

6.2.1 Podiel osôb v hmotnej núdzi z počtu obyvateľov v %

Podiel osôb poberajúcich prídavky v hmotnej núdzi je v okrese Revúca takmer trojnásobne vyšší ako v Banskobystrickom kraji a päťnásobne vyšší ako v Slovenskej republike. V rebríčku okresov za rok 2021 bol okres Revúca na prvom mieste s hodnotou 12,2%, druhým okresom bola Rimavská Sobota s hodnotou 10,08%. Podiel poberateľov dávok od roku 2010 klesá. Výnimkou je rok 2020, ale len v okrese Revúca, kde podiel osôb v hmotnej núdzi mierne stúpol, no v roku 2021 znovu klesol.

Graf 46 Podiel osôb v hmotnej núdzi – porovnanie rokov 2010 - 2021

Zdroj: UPSVR Revúca

6.2.2 Počet držiteľov preukazov ŽP

Za občana s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje občan, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 40%. Podľa tabuľky nižšie môžeme vidieť nárast držiteľov preukazov na všetkých regionálnych úrovniach. V meste Revúca počet držiteľov preukazov ŽP narástol o 35% v porovnaní s rokom 2013. Na Slovensku to bolo až o 55%.

Tabuľka 11 Počet držiteľov preukazov ŽP

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Slovenská republika	217 072	248 808	275 877	303 349	323 528	328 713	336 609	337 147
Banskobystrický kraj	27 573	31 395	34 858	38 240	40 800	41 600	42 676	42 485
Revúca - okres	1 809	2 079	2 281	2 479	2 618	2 674	2 735	2 710
Revúca mesto	798	897	972	1 039	1 094	1 108	1 104	1 076

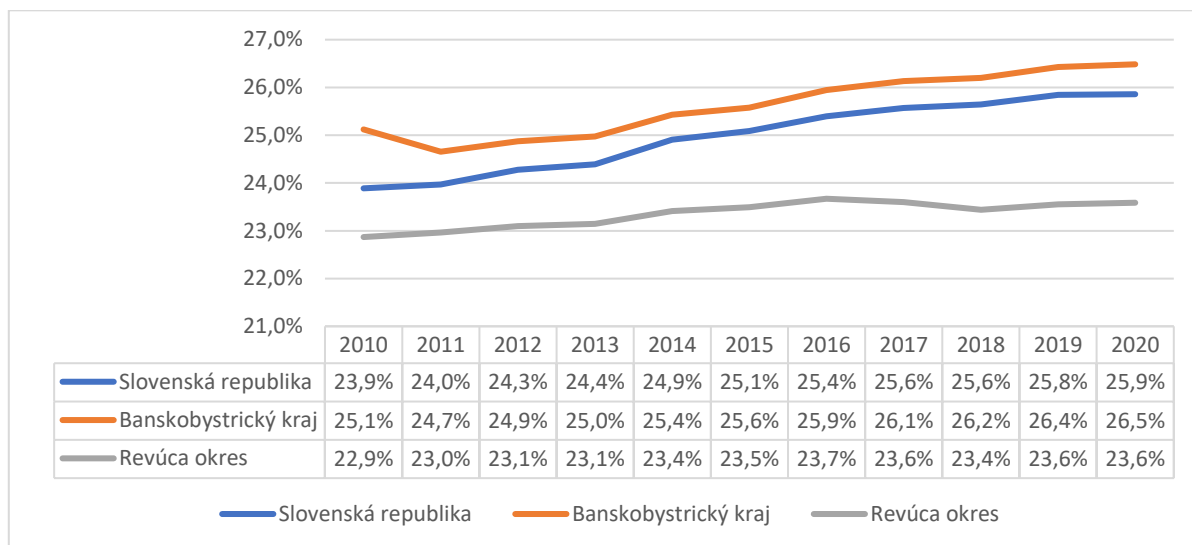
Zdroj: ÚPSVR Revúca

6.2.3 Počet poberateľov dôchodkov

Podiel občanov poberajúcich dôchodok od roku 2010 lineárne rastie vo všetkých skúmaných regiónoch. Najvyšší nárast, a to o 2%, zaznamenala Slovenská republika, potom Banskobystrický kraj s nárastom o 1,4% a napokon okres Revúca s nárastom o 0,7%. Za rok 2020 poberalo dôchodok 23,6% obyvateľov okresu Revúca.

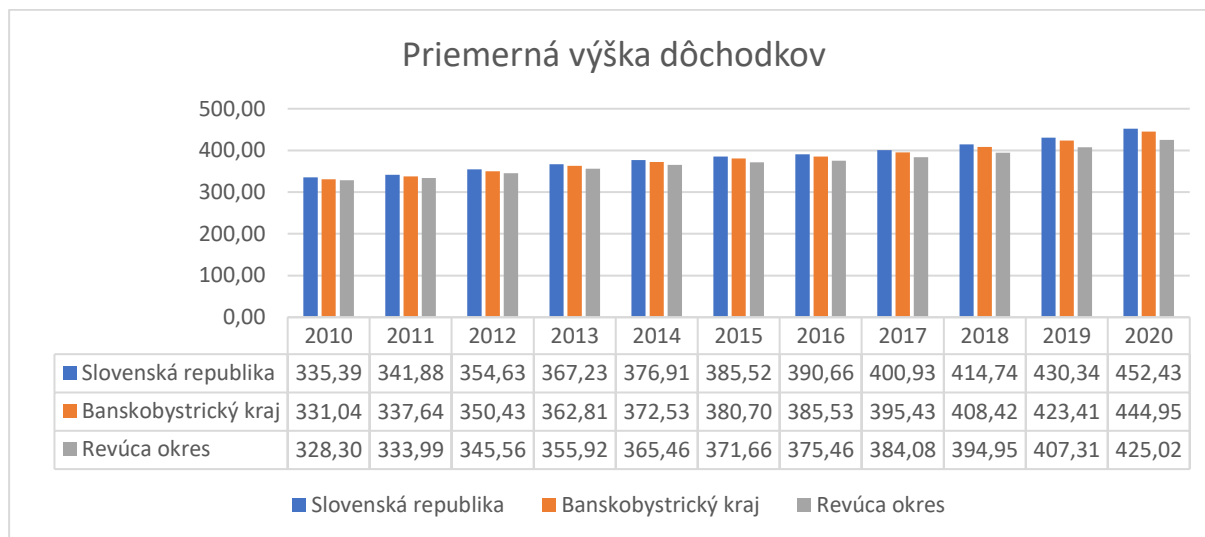
Graf 47 Podiel občanov poberaúcich dôchodkov – porovnanie rokov 2010 - 2020

Zdroj: Sociálna poisťovňa, ŠU SR

Lineárne rastie aj priemerná výška dôchodkov. Najnižšie priemerné dôchodky sú v okrese Revúca. V roku 2010 boli o 2,1% nižšie od priemerných dôchodkov Slovenskej republiky a v roku 2020 sa tento rozdiel zvýšil na 6,1%.

Graf 48 Priemerná výška dôchodkov – porovnanie rokov 2010 - 2020

Zdroj: Sociálna poisťovňa

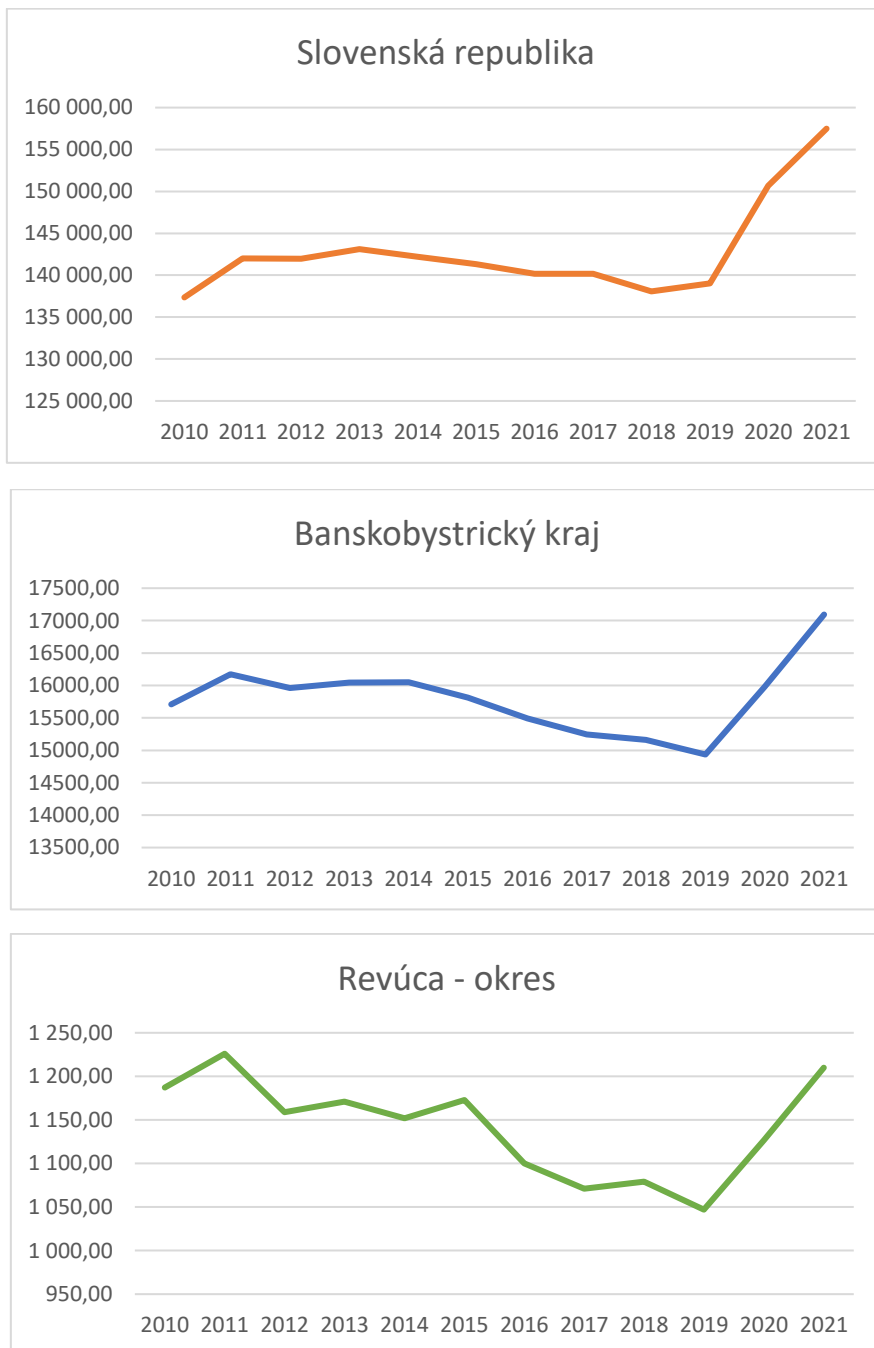
6.2.4 Počet poberateľov rodičovského príspevku

Počet poberateľov rodičovského príspevku mal od roku 2011 klesajúcu tendenciu, avšak tento trend sa k roku 2020 zmenil. V roku 2021 sa počet poberateľov zvýšil o takmer 7% oproti roku 2020 a oproti roku 2019 až takmer o 11%. Podobne to je aj v celoslovenskom meradle a v Banskobystrickom kraji.

Nižšie sú uvedené grafy za Slovenskú republiku, Banskobystrický kraj a okres Revúca, kde je možné jednotlivo porovnať vývojovú krivku za posledných 11 rokov.

Graf 49 Počet poberateľov rodičovského príspevku – vývojová krivka

Zdroj: UPSVR Revúca

6.3 Rómska problematika

Rómskou otázkou sa už dlhodobo zaoberá Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ÚSVRK). Vďaka Atlasu rómskych komunít za rok 2019 bolo možné získať bližšie

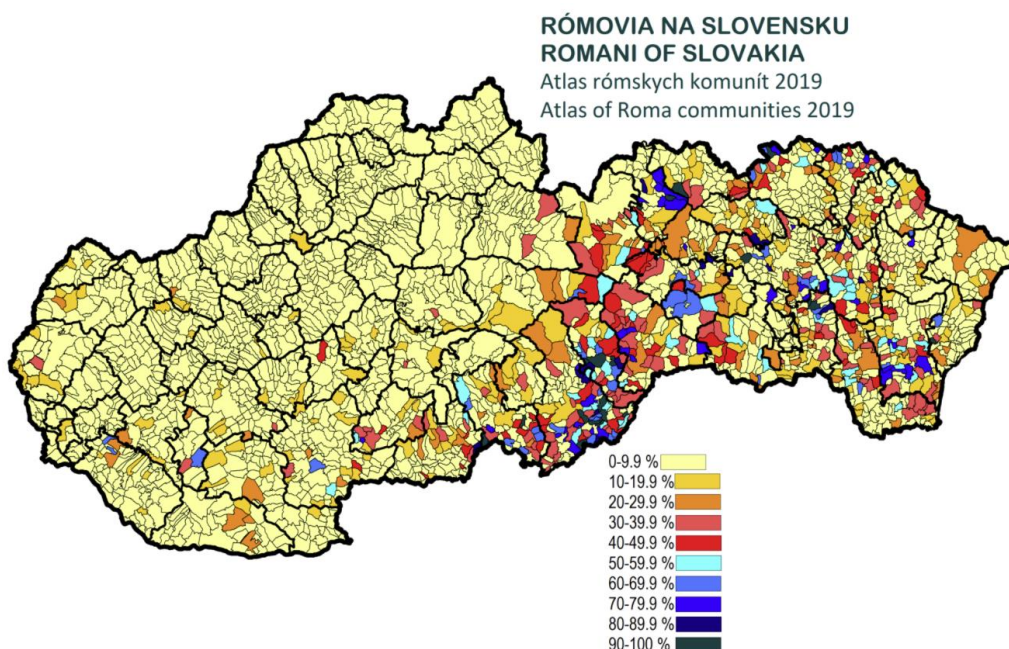
informácie o obciach s rómskou populáciou v rámci okresu ako aj informácie o rómskych komunitách v rámci mesta Revúca.

Na úvod je potrebné poznamenať, že údaje v Atlase neboli získané na základe oficiálneho sčítania, ale prevažne prostredníctvom vyplneného dotazníka samosprávami. Údaje z dotazníka boli následne kontrolované a overované prostredníctvom tzv. tretej osoby (napr. miestni aktivisti, sociálni pracovníci, regionálni pracovníci ÚSVRK, atď.). Preto sa napríklad počet obyvateľov obce líši s uvedeným počtom v demografickej časti, ktoré boli získané zo ŠÚ SR.

V okrese Revúca sa nachádza 39 obcí a 3 mestá, z ktorých 29 (vrátane všetkých miest) bolo zaradených do Atlasu rómskych komunít 2019, keďže splnili rozhodujúcu podmienku zaradenia do tohto atlasu, ktorou je prítomnosť rómskeho osídlenia s viac ako 30-timi obyvateľmi alebo viac ako 30% podiel Rómov na celkovom obyvateľstve v prípade, ak sa v obci rómske osídlenie nenachádza.

Podľa Atlasu rómskych komunít má najvyšší podiel rómskych obyvateľov obec Šivetice s intervalom 91% - 100%. Medzi ďalšie obce s vysokým počtom rómskych obyvateľov patria Hucín, Kameňany, Rybník, Sása s podielovým intervalom 81% - 90%. Čo sa týka miest v okrese Revúca, najväčšie zastúpenie Rómov má mesto Jelšava s podielovým intervalom 41% - 50%, Tornaľa s podielovým intervalom 31% - 40% a mesto Revúca 11% - 20%.

Obrázok 8 Rómovia na Slovensku

Zdroj: Atlas rómskych komunít 2019

V meste Revúca sú evidované 3 rómske osídlenia. Rómske osídlenia sa nachádzajú na ulici SNP (vo vnútri obce), kde sa nachádza 279 bytov v 11 bytových domoch, na ulici Strmá (na

okraji obce) sa nachádza 80 bytov v 3 bytových domoch a 10 skolaudovaných rodinných domov a v mestskej časti Revúčka (mimo obce) sa nachádza 7 skolaudovaných a 15 neskolaudovaných domov. Rómovia prislúchajúci k mestu Revúca nežijú v chatrčiach, maringotkách ani v iných podobných formách bývania.

Vo všetkých osídleniach je dostupná elektrická sieť a verejné osvetlenie. Na uliciach Strmá a SNP je plne dostupný aj verejný vodovod, ktorý je podľa Atlasu rómskych komunít na ulici SNP využívaný len na 60%. V osade v mestskej časti Revúčka 40% využíva vlastnú studňu a 60% využíva verejnú studňu/kohútik.

Na uliciach Strmá a SNP je plne dostupná aj verejná kanalizácia, ktorú na oboch uliciach využívajú len na 70% a 30% nevyužíva žiadnu čistiareň. Na ulici Strmá 10% využíva vlastnú žumpu a 20% nevyužíva žiadnu čistiareň. V mestskej časti Revúčka verejná kanalizácia nie je dostupná. 40% obydľí v tejto časti využíva vlastnú žumpu a 60% domovú čistiareň.

6.4 Zhrnutie

Mesto Revúca zabezpečuje obyvateľom mesta sociálne služby v podobe pobytového zariadenia opatrovateľskej služby, terénnej opatrovateľskej služby, terénnej sociálnej práce a sociálneho taxíka.

Kapacita pobytového zariadenia opatrovateľskej služby je dlhodobo naplnená a počet klientov so záujmom o terénnu opatrovateľskú službu rastie. Sociálny taxík je taktiež pravidelne využívaný zaregistrovanými občanmi, ktorí na túto službu majú nárok.

Demografické údaje, starnúca populácia mesta a vyťaženosť sociálnych služieb mesta naznačujú, že v blízkej budúcnosti bude potrebné túto oblasť posilniť. V meste absentuje komunitné centrum, denný stacionár, vývarovňa pre dôchodcov.

Za rok 2021 podiel osôb v hmotnej núdzi predstavoval v okrese Revúca 12,2%, čo je trojnásobne viac ako v Banskobystrickom kraji. V celoslovenskom rebríčku skončil okres Revúca na prvom mieste.

Počet poberateľov rodičovského príspevku klesal do roku 2019, od roku 2020 rastie v okrese, kraji, ale aj v celoslovenskom meradle.

Priemerná výška dôchodkov síce lineárne rastie, ale zároveň aj narastá rozdiel medzi priemerným dôchodkom v okrese Revúca a celoslovenským priemerom. Za rok 2020 v okrese Revúca bol priemerný dôchodok 425,02€ zatiaľ čo celoslovenský priemer bol o 27,41€ vyšší.

Počet držiteľov preukazov ŤZP rastie na všetkých úrovniach. V meste Revúca bolo za rok 2020 evidovaných 1076 držiteľov preukazov.

Podľa Atlasu rómskych komunít má mesto Revúca 11% - 20% podiel Rómov. V Revúcej sú evidované 3 rómske osídlenia: na ulici SNP (vo vnútri obce), na ulici Strmá (na okraji obce)

a v mestskej časti Revúčka. Vo všetkých osídleniach je dostupná elektrická sieť a verejné osvetlenie. Na uliciach Strmá a SNP je plne dostupný aj verejný vodovod a verejná kanalizácia.

Aj v tejto oblasti bude potrebné prijať opatrenia, ktoré by pomohli riešiť sociálnu stránku mesta Revúca. V meste je nedostatok nájomných cenovo dostupných bytov bežného štandardu a sociálnych bytov nižšieho štandardu. Taktiež chýbajú zariadenia sociálnych služieb pre deti a rodinu v ohrození.

7 Zdravotníctvo

V meste Revúca pôsobí Nemocnica s poliklinikou n.o., ktorá poskytuje základnú, odbornú ambulantnú, ústavnú starostlivosť v rámci celého regiónu, a to v rozsahu všeobecného lekárstva, geriatrickej, vnútorného lekárstva, chirurgie, gynekológie a pôrodnictva.

V rámci nemocnice je zriadených 19 odborných ambulancií a 8 oddelení:

- *Interné oddelenie,*
- *Chirurgické oddelenie,*
- *Gynekologicko – pôrodnické oddelenie,*
- *Pediatricko – neonatologické oddelenie*
- *Geriatrické oddelenie*
- *OAIM a JIS oddelenie*
- *Dialyzačný stacionár*
- *Oddelenie hematológie a klinických laboratórií.*

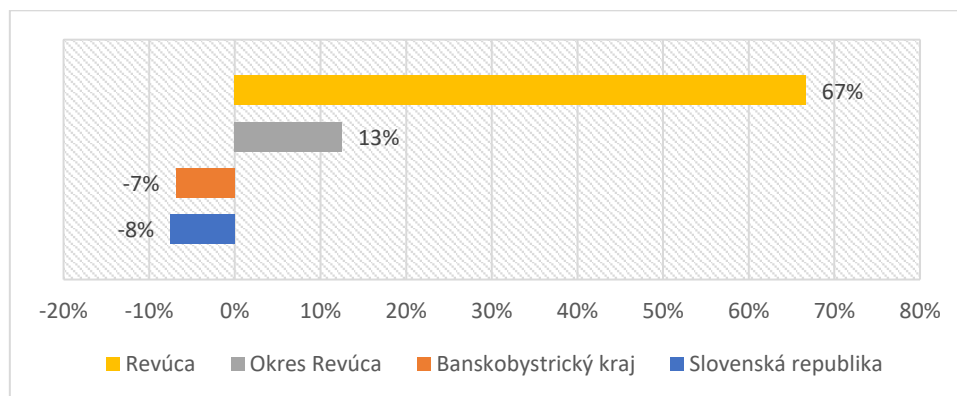
V meste je zriadených 5 ambulancií praktického lekára pre dospelých, 3 ambulancie praktického lekára pre deti a dorast, 5 stomatologických ambulancií a 3 gynekologické ambulancie. V okrese Revúca je dlhodobo zriadená jedna rýchla zdravotná pomoc, a to priamo v meste Revúca. V meste funguje celkovo 6 lekární a 2 výdajne zdravotníckych pomôcok. 2 lekárne sú umiestnené v užšom centre mesta, 2 v širšom centre a 2 lekárne sa nachádzajú na okraji mesta, pričom 1 z nich je súčasťou areálu nemocnice.

Aktuálny zoznam lekárov je možné nájsť na stránke: www.e-vuc.sk/bbsk/zdravotnictvo.

Počet ambulancií praktického lekára pre dospelých za posledných 10 rokov na celoštátnej úrovni a v Banskobystrickom kraji klesol, avšak v okrese Revúca stúpol zo 16 na 18 a v meste Revúca z 3 na 5

Graf 50 Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých, porovnanie rokov 2010 a 2020

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

V okrese Revúca je 13 lekárske ambulancie a na jedno lekárske miesto pripadá 11 575 návštev, čo je o 28 % viac oproti celonárodnému údaju.

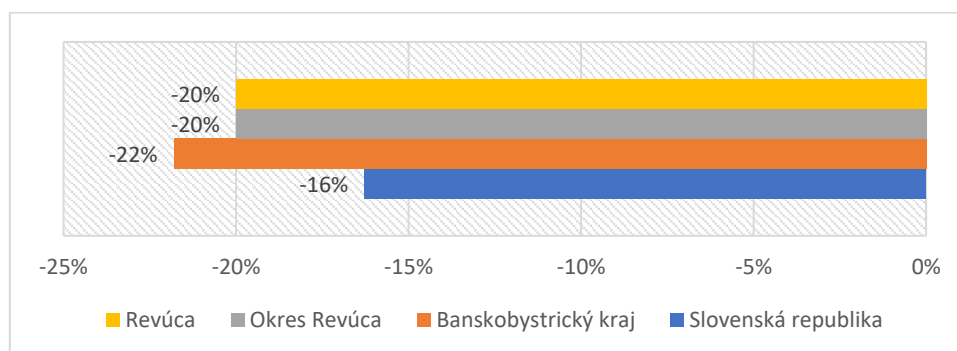
Tabuľka 12 Všeobecná ambulantná starostlivosť pre dospelých 2020

Územie činnosti ambulancie	Všeobecná ambulantná starostlivosť pre dospelých				
	počet ambulancií	lekárske miesta		návštevy v útvare a v návštevnej službe	
		počet	na 100 000 obyvateľov (18+)	počet	na 1 lekárske miesto
Slovenská republika	2056	1948	44	17 931 296	9 008
Banskobystrický kraj	256	213	40	2 076 786	9 728
Revúca	18	13	42	159 286	11 575

Zdroj: ncisk.sk

Čo sa týka ambulancie praktického lekára pre deti a dorast, vo všetkých pozorovaných oblastiach je vidieť pokles lekárov. V okrese Revúca bolo v roku 2010 10 pediatrov a v roku 2020 o 2 menej. V meste Revúca sa počet znížil z 5 na 3 ambulancie.

Graf 51 Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast, porovnanie rokov 2010 a 2020

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Počet návštev na 1 lekárske miesto je približne rovnaký. V okrese Revúca je najvyšší s rozdielom 134 návštev na 1 lekárske miesto oproti celonárodnému údaju.

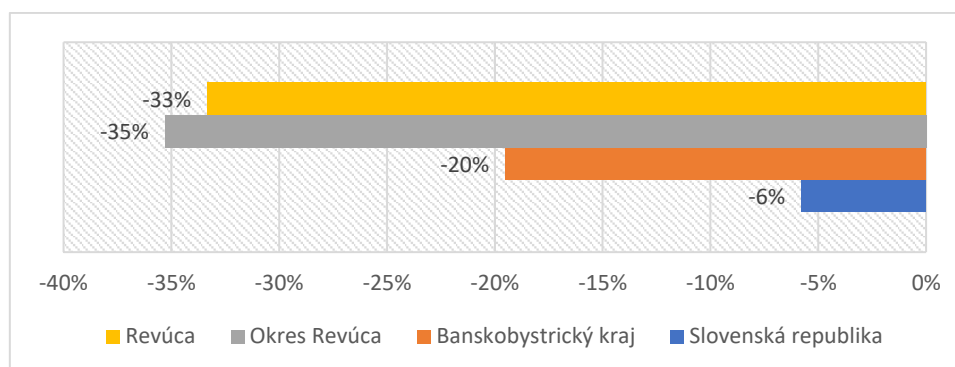
Tabuľka 13 Všeobecná ambulantná starostlivosť pre deti a dospelých 2020

Územie činnosti ambulancie	Všeobecná ambulantná starostlivosť pre deti a dospelých				
	počet ambulancií	lekárske miesta		návštevy v útvere a v návštevnej službe	
		počet	na 100 000 obyvateľov (0 – 17)	počet	na 1 lekárske miesto
Slovenská republika	972	881	86	4 726 145	5 209
Banskobystrický kraj	104	93	82	477 664	5 159
Revúca	8	8	97	32 055	5 343

Zdroj: ncizisk.sk

Úbytok je možné vidieť aj v oblasti stomatológie. V okrese Revúca sa počet stomatologických ambulancií znížil zo 17 na 11 a v meste Revúca zo 6 na 4.

Graf 52 Samostatné ambulancie praktického lekára stomatológa, porovnanie rokov 2010 a 2020

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

V okrese Revúca bolo v roku 2020 11 stomatologických ambulancií. Návštevnosť stomatologických ambulancií v meste Revúca je na 1 lekárske miesto o takmer 40% vyššia ako celonárodný údaj.

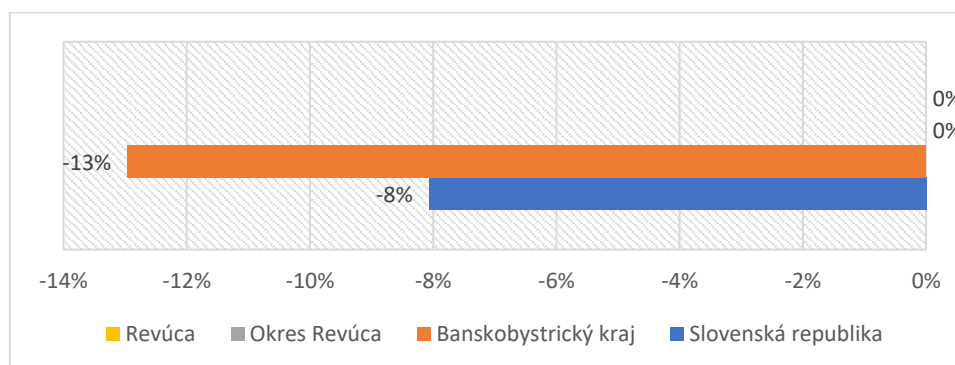
Tabuľka 14 Špecializovaná ambulantná zubno-lekárska starostlivosť 2020

Územie činnosti ambulancie	Špecializovaná ambulantná zubno-lekárska starostlivosť				
	počet ambulancií	zubno-lekárske miesta		návštevy v útvare a v návštevnej službe	
		počet	na 100 000 obyvateľov	počet	na 1 lekárske miesto
Slovenská republika	2 279	2 462	45	4 948 115	1 960
Banskobystrický kraj	231	231	36	504 717	2 147
Revúca	11	10	26	27 760	2 740

Zdroj: nczisk.sk

V oblasti gynekológie v okrese Revúca ako aj v meste Revúca bol v roku 2020 rovnaký počet gynekológov (9 v okrese, 5 v meste) ako v roku 2010, ale v roku 2018 ich bolo v okrese o 2 viac a v meste Revúca o 1 viac.

Graf 53 Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa, porovnanie rokov 2010 a 2020

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

V porovnaní s údajom na celonárodnej úrovni bol počet návštev na 1 lekárske miesto v okrese Revúca o 3% vyšší.

Tabuľka 15 Špecializovaná ambulantná gynekologická starostlivosť 2020

Územie činnosti ambulancie	Špecializovaná ambulantná gynekologická starostlivosť				
	počet ambulancií	lekárske miesta		návštevy v útvare a v návštevnej službe	
		počet	na 100 000 žien	počet	na 1 lekárske miesto
Slovenská republika	834	623	22	2 954 467	4 375
Banskobystrický kraj	98	68	20	324 601	4 509
Revúca	9	5	25	27 534	5 337

Zdroj: nczisk.sk

V tabuľke nižšie je porovnaný stav pracovníkov v zdravotníctve za roky 2015 a 2020. V okrese Revúca je o 4% menej personálu ako bolo v roku 2015. Najviac sa znížil počet zubárov.

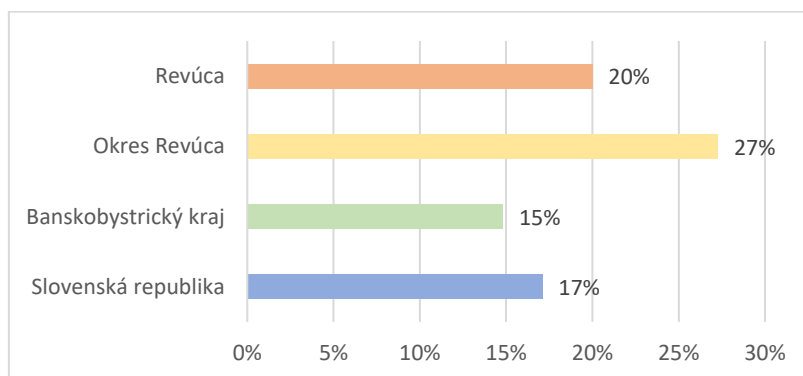
Tabuľka 16 Pracovníci v zdravotníctve

Územie sídla organizácie	Pracovníci									Rok
	úhrn	zdravotnícki spolu	z toho					nezdravotnícki spolu	štátni	
			lekári	zubní lekári	farmaceuti	sestry	pôrodné asistentky			
	114,284	85,626	20,026	2,887	4,570	31,604	1,773	27,070	1,588	2020
Slovenská republika	110,778	83,898	19,454	2,853	4,461	31,309	1,732	25,392	1,488	2019
	109,332	82,331	19,178	2,779	4,354	31,061	1,742	25,543	1,458	2018
	107,729	81,068	18,608	2,723	4,243	30,732	1,736	25,208	1,453	2017
	107,896	81,534	18,864	2,701	4,183	31,183	1,834	24,914	1,448	2016
	106,682	80,318	18,719	2,647	3,826	30,904	1,760	24,929	1,435	2015
2015 vs 2020	7.1%	6.6%	7%	9.1%	19.4%	2.3%	0.7%	8.6%	10.6%	
	11,372	8,478	1,933	261	358	3,306	172	2,739	155	2020
Banskobystrický kraj	11,076	8,277	1,852	265	358	3,295	177	2,641	158	2019
	11,182	8,373	1,909	274	357	3,308	185	2,656	153	2018
	11,207	8,308	1,900	260	328	3,312	189	2,734	165	2017
	11,281	8,417	1,922	271	367	3,344	193	2,699	165	2016
	11,088	8,257	1,869	262	346	3,312	179	2,669	162	2015
2015 vs 2020	2.6%	2.7%	3.4%	-0.4%	3.5%	-0.2%	-3.9%	2.6%	-4.3%	
	474	343	80	9	14	124	10	131	–	2020
Revúca	488	357	83	9	17	131	11	131	–	2019
	488	351	81	13	16	126	14	137	–	2018
	493	360	85	14	17	130	14	133	–	2017
	507	371	85	15	21	136	14	136	–	2016
	494	360	85	14	15	132	11	134	–	2015
2015 vs 2020	-4%	-4.7%	-5.9%	-35%	-6.6%	-6.1%	-9%	-2.2%		

Zdroj: nczi.sk

Počet lekární a výdajní liekov vzrástol oproti roku 2010 vo všetkých porovnávaných oblastiach. Najväčší nárast je vidieť v okrese Revúca, kde ich počet vzrástol z 11 na 14 a v meste Revúca, kde sa ich počet zvýšil z 5 na 6.

Graf 54 Lekárne a výdajne liekov, porovnanie rokov 2010 a 2020

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

8 Školstvo

8.1 Materské školy

V súčasnosti v okrese Revúca pôsobí 21 materských škôl s celkovým počtom žiakov 881 a dve cirkevné materské školy s celkovým počtom žiakov 94. V samotnom meste Revúca zabezpečujú predškolskú výchovu 4 materské školy a 1 cirkevná materská škola:

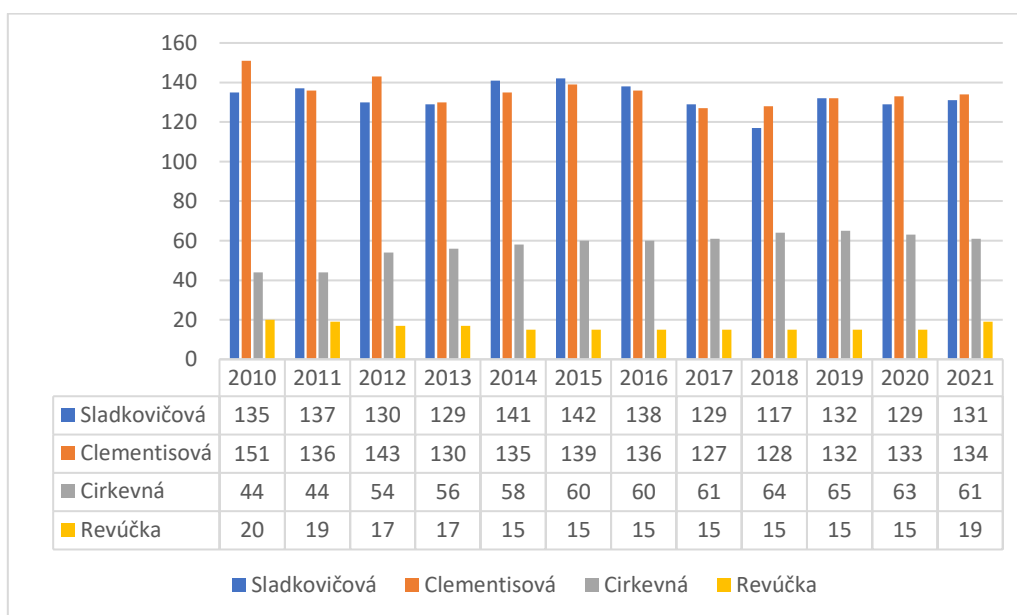
- MŠ na ulici Vladimíra Clementisa 12;
- MŠ na ulici Sládkovičova 6;
- MŠ Revúčka 136;
- Katolícka materská škola na ulici Ormisova 585/15.

Revúcke materské školy poskytujú starostlivosť pre 345 detí, čo znamená, že 35% detí z okresu Revúca navštevuje škôlky v okresnom meste. MŠ na ulici Sládkovičova a V. Clementisa sú najväčšími zariadeniami s najvyšším počtom detí.

Počet detí v štátnych škôlkach má za posledných 10 rokov v okrese Revúca klesajúcu tendenciu. To platí aj pre mesto Revúca. Neplatí to však pre Banskobystrický kraj ani pre Slovenskú republiku, kde je tendencia počtu detí zapísaných do MŠ rastúca. Taktiež počet detí v cirkevnej škôlke, na rozdiel od škôlok v mestských škôlkach v Revúcej rastie, okrem posledných dvoch rokov, kedy mierne klesol.

Nižšie sú zobrazené grafy pre porovnanie:

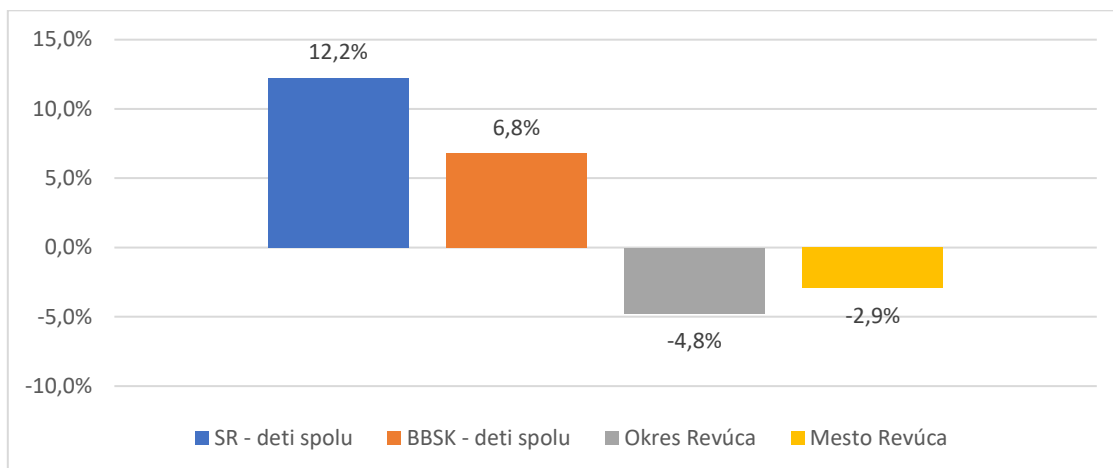
Graf 55 MŠ v Revúcej podľa počtu detí

Zdroj: údaje z CVTI

Graf 56 Vývoj počtu detí v MŠ, porovnanie rokov 2010 a 2020

Zdroj: MsÚ

8.2 Základné školy

V súčasnosti v okrese Revúca pôsobí 16 základných škôl s celkovým počtom žiakov 4 344. V samotnom meste Revúca pôsobia 3 základné školy a 1 špeciálna základná škola:

- ZŠ Hviezdoslavova;
- ZŠ J. A. Komenského;
- ZŠ I. B. Zocha;
- Špeciálna základná škola * 05001 Revúca, Jilemnického 94/3.

Revúcke základné školy navštevovalo k 15.9.2021 celkom 1 124 žiakov, čo znamená, že 26,4% detí z okresu Revúca navštevuje základnú školu v okresnom meste.

V okrese Revúca pôsobia 3 špeciálne základné školy. K 15.9.2021 ich celkovo navštevovalo 131 žiakov z toho 57 navštevovalo špeciálnu základnú školu v Revúcej.

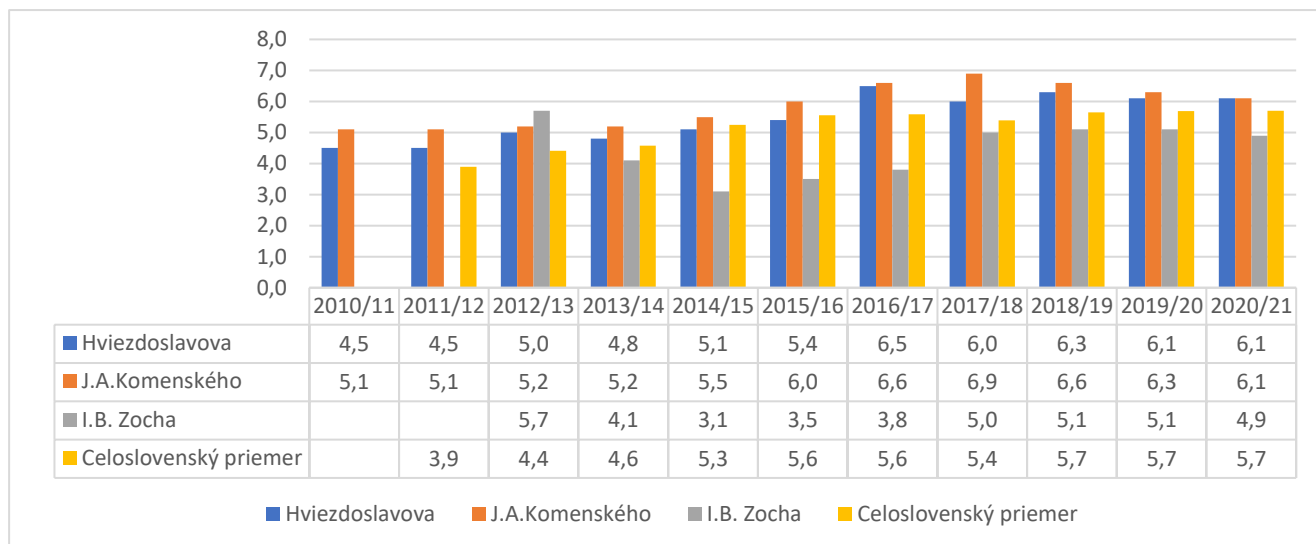
8.2.1 Hodnotenie ZŠ

Podľa portálu INEKO bolo za školský rok 2020/2021 ohodnotených 693 základných škôl. V tomto hodnotení sa najlepšie umiestnila ZŠ J.A. Komenského, aj keď v celoslovenskom rebríčku hodnotenie 6,1 stačilo až na 419 miesto. ZŠ Hviezdoslavova sa umiestnila na 433 mieste s rovnakým hodnotením 6,1 a ZŠ I. B. Zocha sa umiestnila na 622 mieste s hodnotením 4,9. Z grafu nižšie je zrejmé, že kvalita slovenských škôl podľa celoslovenského priemeru mierne rastie a tak je aj v prípade revúckych základných škôl okrem ZŠ I. B. Zocha, kde výsledky v školských rokoch 2013/2014 až 2016/2017 výrazne klesli, avšak od školského roku 2017/2018 sa výsledky školy zlepšili. ZŠ J.A. Komenského dosiahla najlepšie výsledky za školský rok 2017/2018, ZŠ Hviezdoslavova za školský rok 2016/2017 a ZŠ I. B. Zocha

2012/2013. ZŠ J.A. Komenského a ZŠ Hviezdoslavova počas posledných rokov dosahujú lepšie výsledky ako celoslovenský priemer, to však neplatí v prípade ZŠ I. B. Zocha.

Graf 57 Hodnotenie ZŠ podľa INEKO

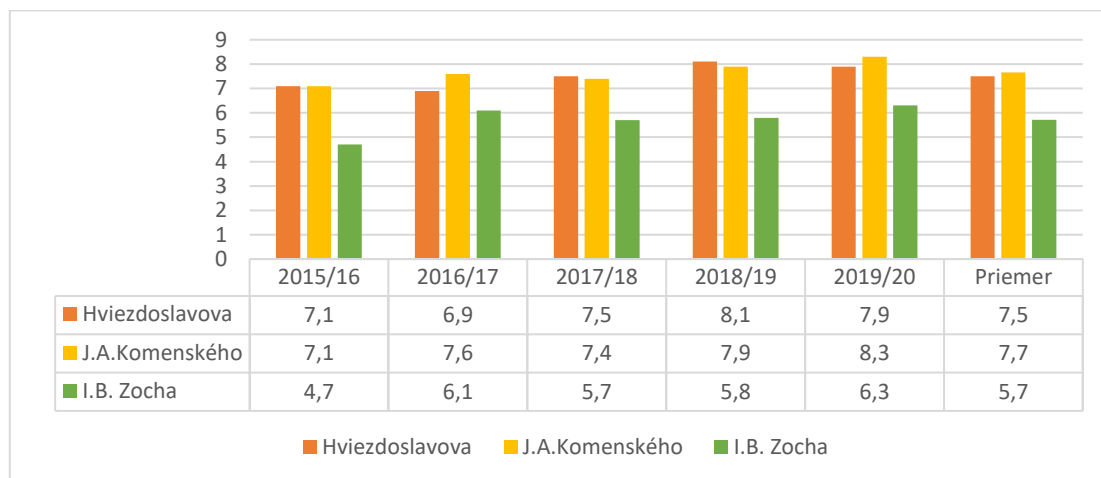

Zdroj: údaje z INEKO

8.3 Výsledky testovania v ZŠ

Najlepšie výsledky z testovania z dlhodobého hľadiska dosahujú ZŠ J.A. Komenského a ZŠ Hviezdoslavova. ZŠ I. B. Zocha zaostáva.

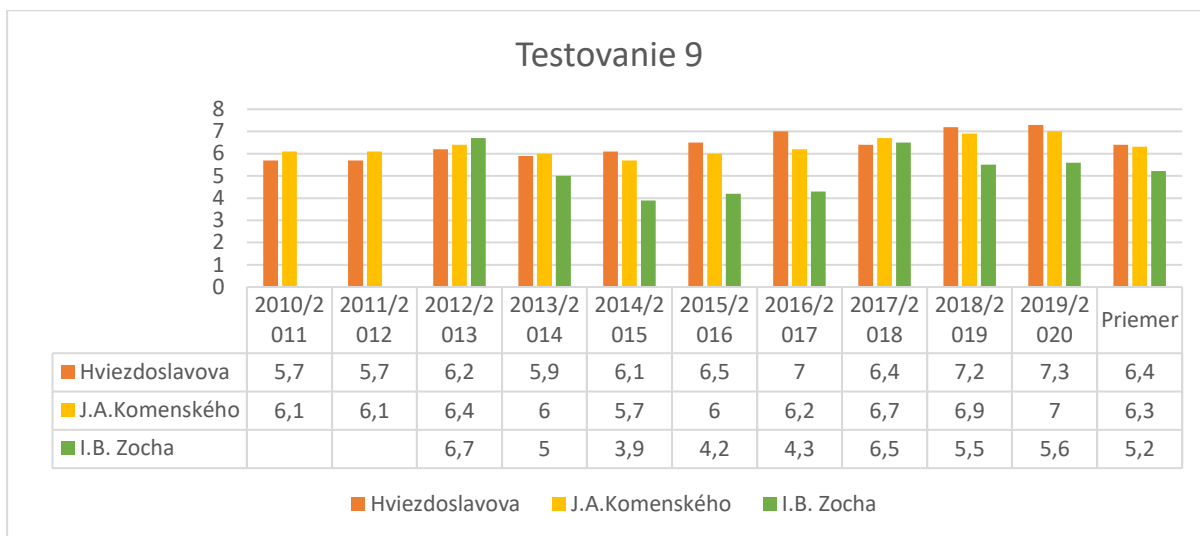
Graf 58 Výsledky z Testovania 5

Zdroj: údaje z INEKO

Graf 59 Výsledky z Testovania 9

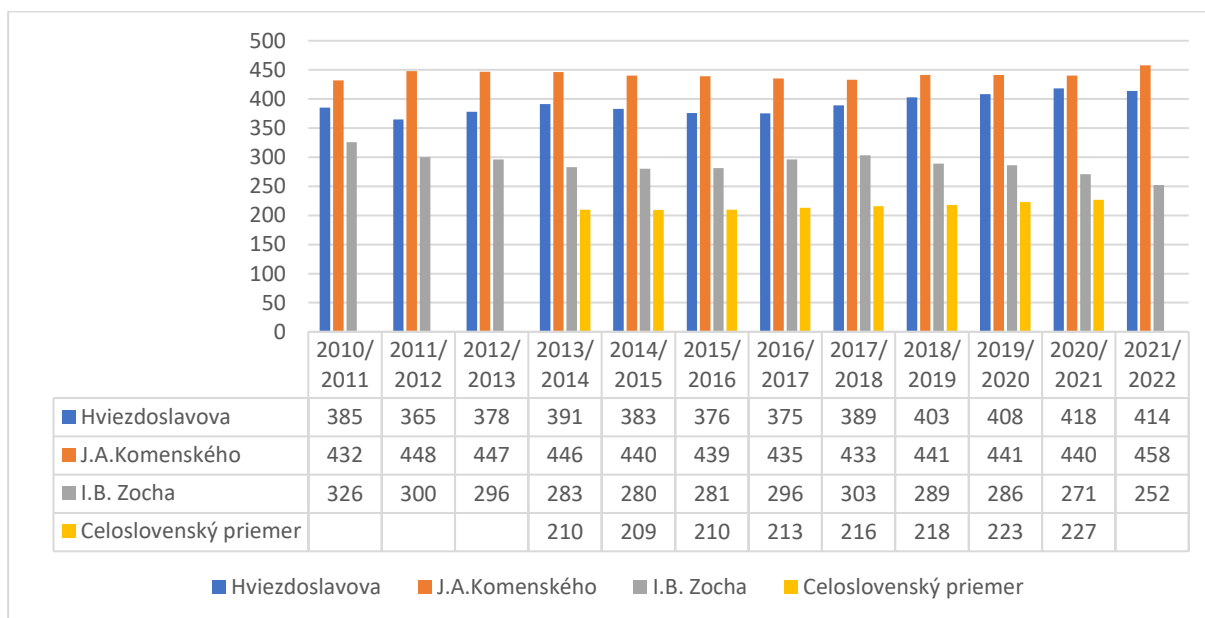

Zdroj: údaje z INEKO

8.4 Počet žiakov v ZŠ

Mesto Revúca je tiež spádovou oblasťou pre okolité obce, v ktorých nie sú zriadené základné školy. Najvyšší počet žiakov navštevuje ZŠ J.A Komenského.

Graf 60 Počet žiakov v ZŠ

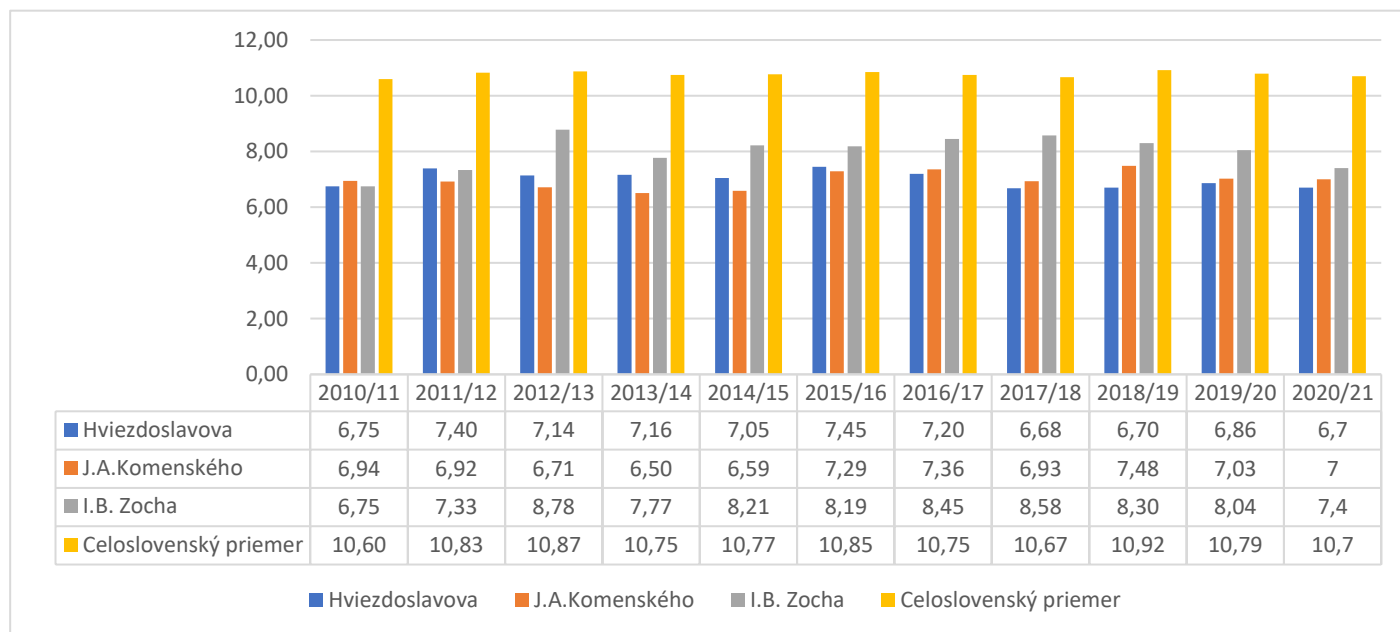
Zdroj: údaje z INEKO/CVTI

Počet učiteľov ZŠ na 100 žiakov

Celoslovenský priemer počtu učiteľov na 100 žiakov predstavuje približne 10 učiteľov na 100 žiakov. Žiadna z revúckych základných škôl túto hodnotu nedosahuje. Najviac učiteľov na počet žiakov má ZŠ I. B. Zocha.

Graf 61 Počet učiteľov na 100 žiakov

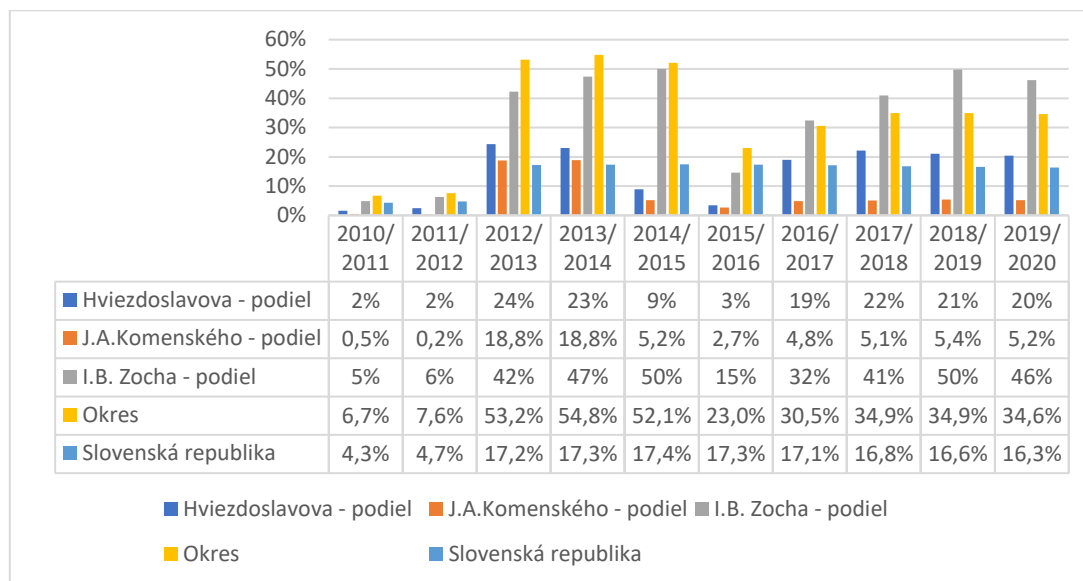
Zdroj: údaje z INEKO

8.5 Podiel integrovaných žiakov v ZŠ

V grafe a tabuľke nižšie je uvedený podiel integrovaných žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami spolu so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia. ZŠ I. B. Zocha má najvyšší podiel žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Výrazne najnižší podiel integrovaných žiakov navštevuje ZŠ J.A Komenského. Podiel integrovaných žiakov za okres Revúca je dvakrát vyšší v porovnaní s údajmi za Slovenskú republiku.

Graf 62 Podiel integrovaných žiakov v ZŠ

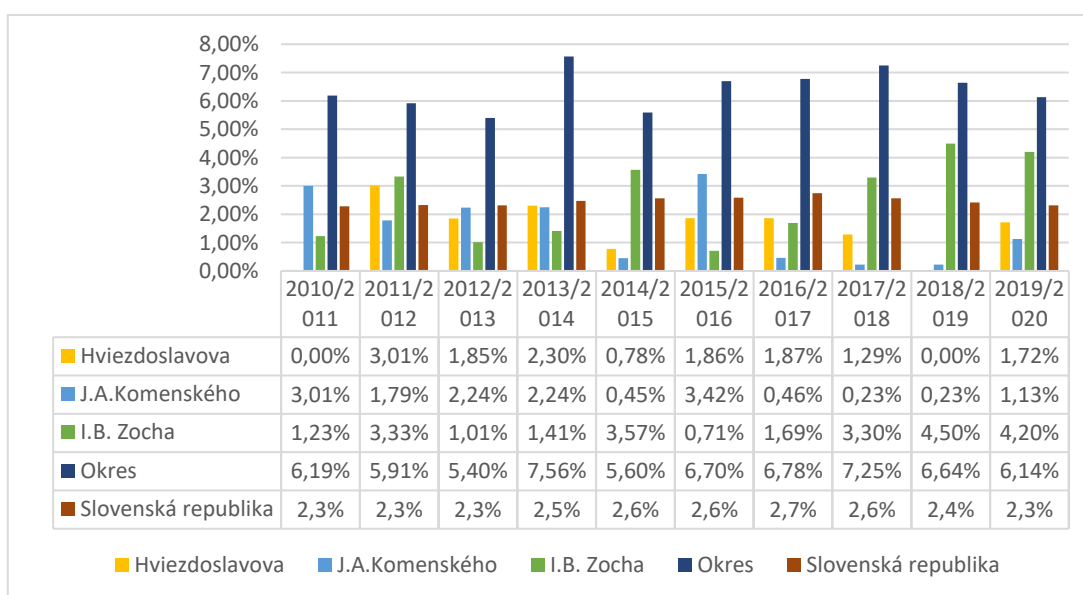

Zdroj: údaje z CVTI

8.5.1 Opakovanie ročníka

Najvyšší podiel žiakov opakujúcich ročník je zaznamenaný na ZŠ I. B. Zocha. Tento nepriaznivý výsledok sa prejavuje najmä v posledných rokoch. Ako bolo uvedené vyššie, za posledné 3 roky stúpol aj podiel integrovaných žiakov na tejto škole. Vysoký podiel žiakov opakujúcich ročník je zaznamenaný aj v okrese Revúca. Tento podiel niekoľkonásobne prevyšuje stav zaznamenaný za Slovenskú republiku a to v priebehu všetkých rokov.

Graf 63 Podiel žiakov ZŠ opakujúcich ročník

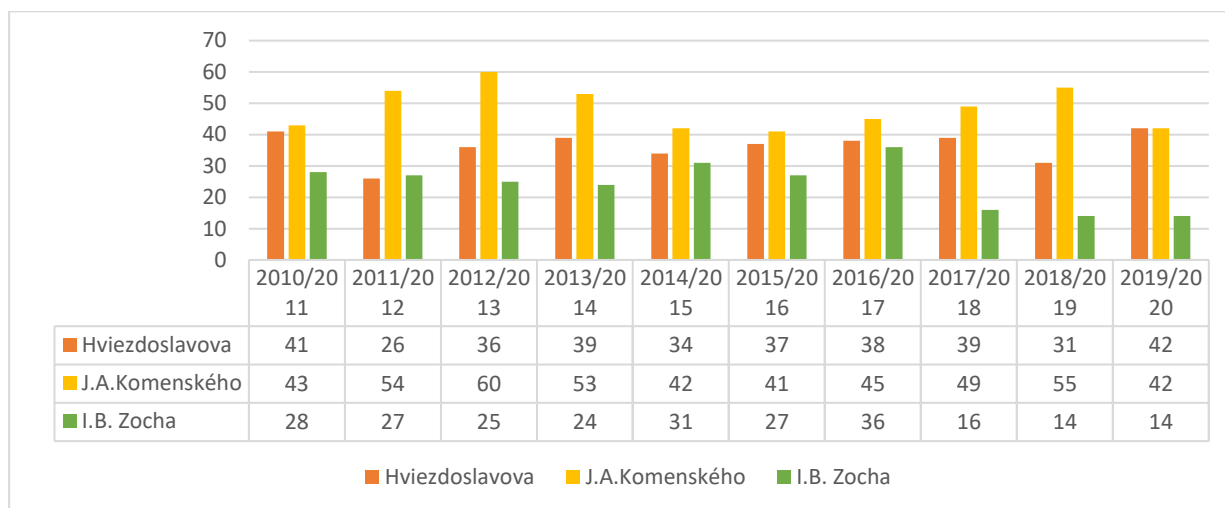
Zdroj: údaje z CVTI

8.5.2 Počet detí, ktoré navštevovali MŠ pred nástupom na ZŠ

Najvyšší počet detí, ktoré navštevovali MŠ pred nástupom na základnú školu je na ZŠ J.A. Komenského.

Graf 64 Počet detí, ktoré navštevovali MŠ pred nástupom na ZŠ

Zdroj: údaje z CVTI

8.6 Stredné školy

V súčasnosti v okrese Revúca pôsobia 3 stredné odborné školy s celkovým počtom 624 študentov, z toho 2 školy ponúkajú štúdium rôznych odborov priamo v Revúcej, s celkovým počtom študentov 363 k 15.9.2021.

Donedávna štúdium ponúkali 2 gymnázia, ale v roku 2018 bolo pre nedostatočný záujem Prvé slovenské literárne gymnázium pričlenené ku Gymnáziu Martina Kukučína a následne ku školskému roku 2020/2021 zaniklo po 23 rokoch pôsobenia. Gymnázium Martina Kukučína navštevovalo k 15.9.2021 130 študentov.

V meste Revúca ponúkajú stredoškolské štúdium:

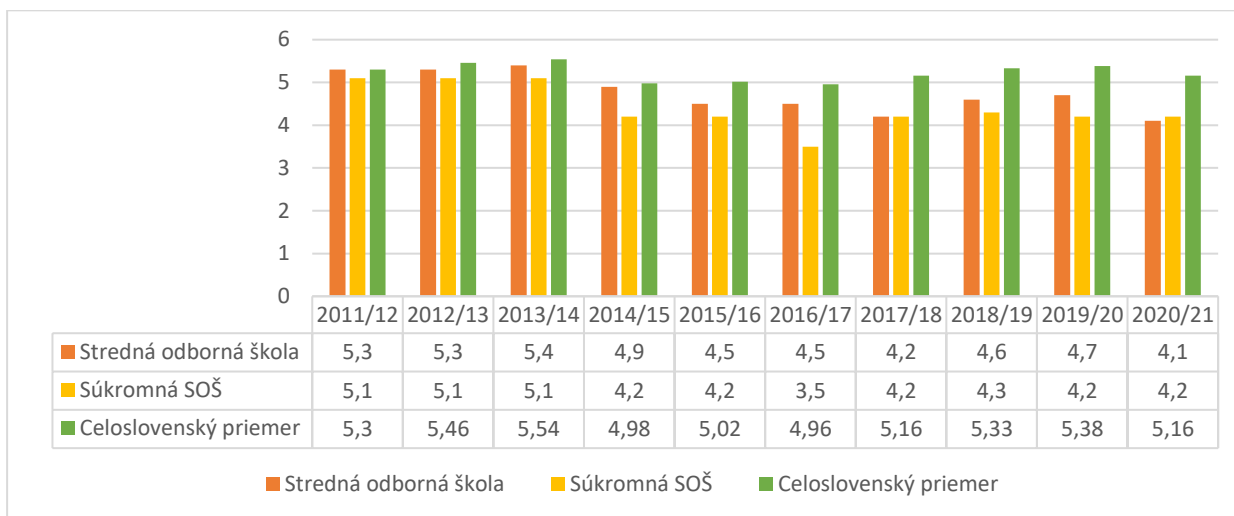
- Stredná odborná škola, Generála Viesta 6;
- Súkromná SOŠ, Železničná 2;
- Gymnázium Martina Kukučína, VI. Clementisa 1166/21.

8.6.1 Hodnotenie SŠ

Pri porovnaní výsledkov revúckych stredných škôl, Stredná odborná škola na ulici Generála Viesta dosahovala najlepšie výsledky do školského roku 2015/2016 a od roku 2016/2017 dosiahlo najlepšie výsledky v rámci Revúcej Gymnázium M. K. Avšak, z porovnania stredných škôl je viditeľné, že úroveň všetkých stredných škôl v meste Revúca je podľa hodnotenia INEKO nižšia ako celoslovenský priemer.

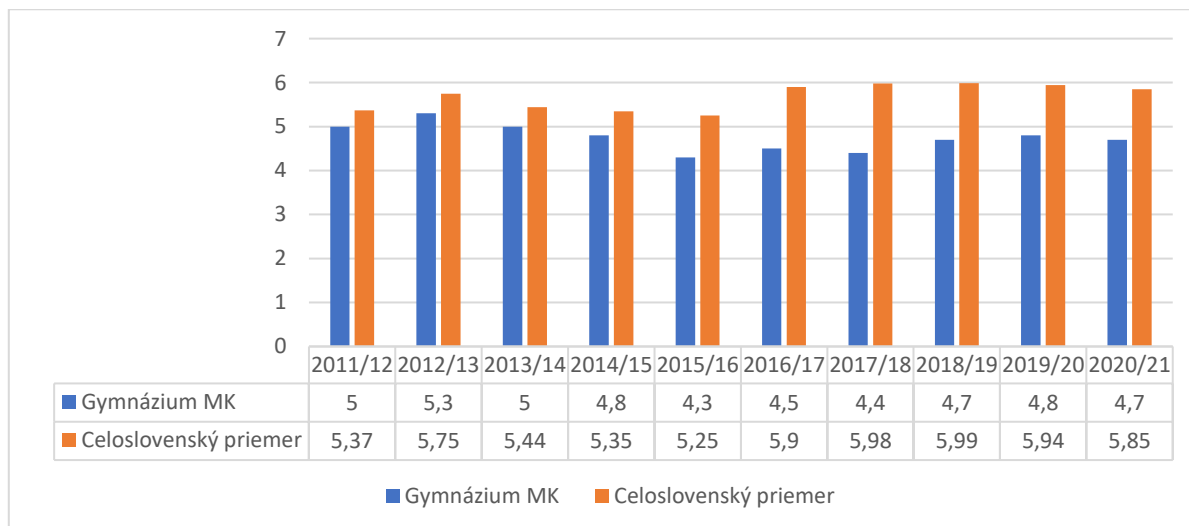
Graf 65 Hodnotenie SOŠ podľa INEKO

Zdroj: údaje z INEKO

Pri porovnaní Gymnázia M.K. s celoslovenským priemerom gymnázií, je jasné, že tak ako v prípade stredných odborných škôl, Gymnázium M.K v Revúcej nikdy nedosahovalo nadpriemerné výsledky.

Graf 66 Hodnotenie Gymnázia MK podľa INEKO

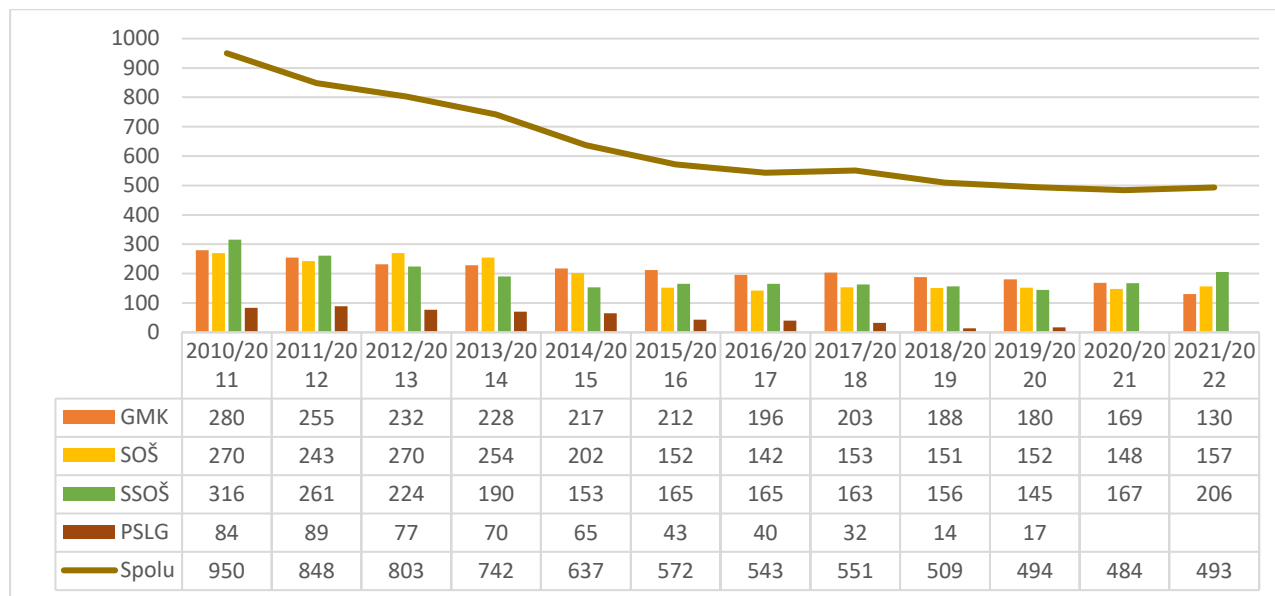
Zdroj: údaje z INEKO

8.6.2 Počet študentov SŠ

Počet študentov stredných škôl v meste Revúca dlhodobo klesá. Tento trend je viditeľný pri všetkých stredných školách v meste. Počet študentov sa za posledných 10 rokov znížil o takmer 48%. Najvyšší pokles zaznamenalo Gymnázium Martina Kukučína, kde sa počet študentov v porovnaní s rokom 2010/2011 znížil o 54%. Ako sme už spomínali v úvode tejto kapitoly Prvé slovenské literárne gymnázium zaniklo.

Graf 67 Vývoj počtu študentov SŠ v meste Revúca

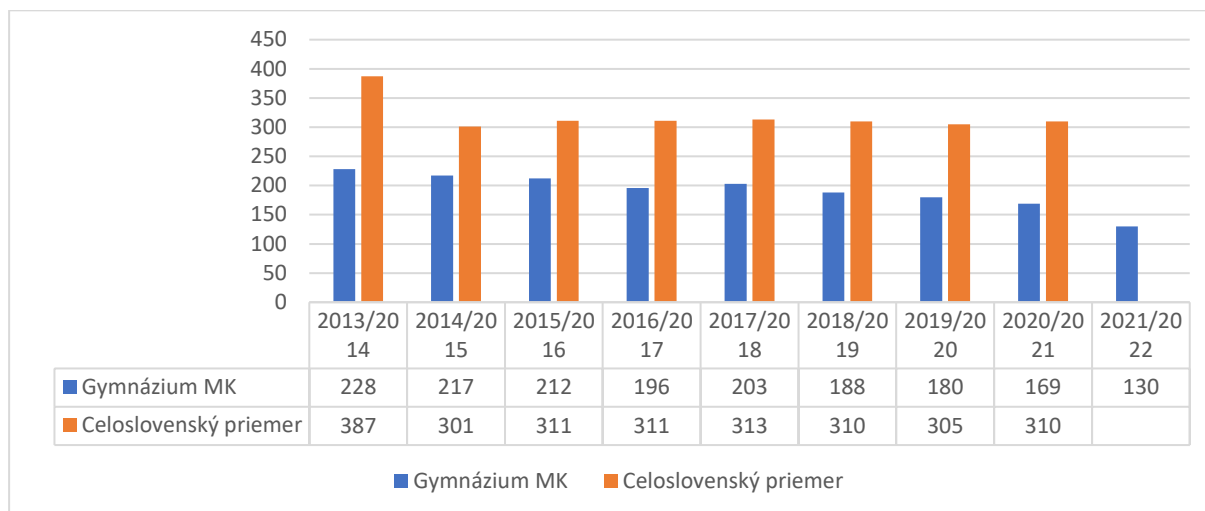

Zdroj: údaje z CVTI, INEKO

Z grafu nižšie je jasné, že počet študentov na Gymnáziu M.K. v Revúcej je hlboko pod priemer a naďalej klesá aj napriek tomu, že je to jediné gymnázium v okrese. Čo sa týka celoslovenského priemeru gymnázií, tento klesajúci trend bol viditeľný v školskom roku 2013/2014 avšak od roku 2014/2015 sa ustálil.

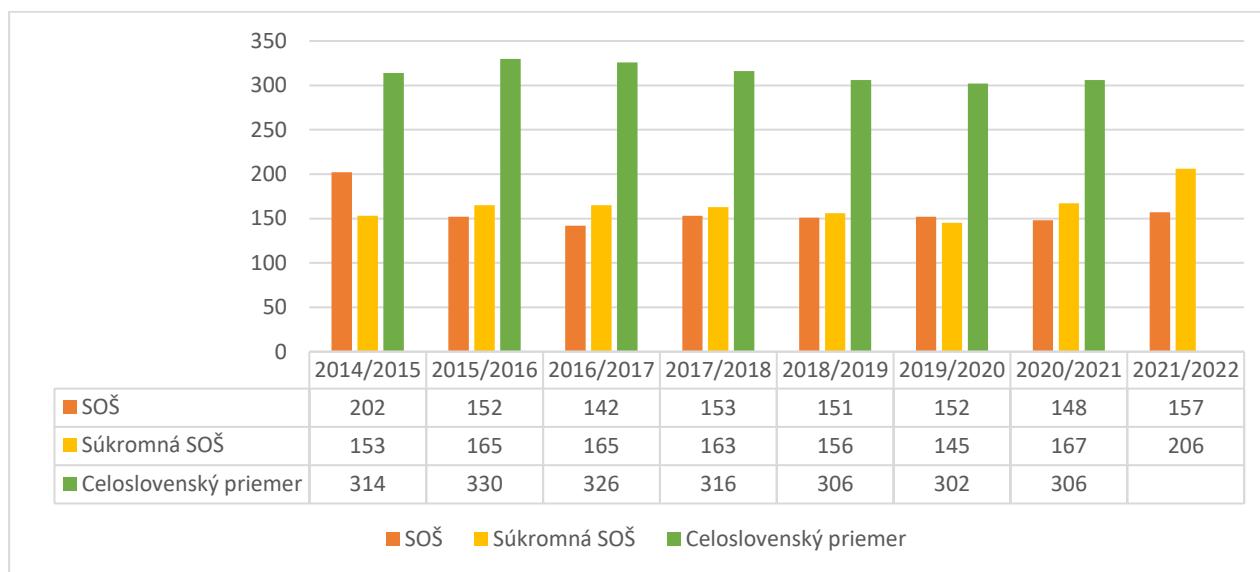
Graf 68 Počet študentov Gymnázia MK vs celoslovenský priemer

Zdroj: údaje z INEKO/CVTI

Počet študentov SOŠ je v porovnaní s celoslovenským priemerom taktiež podpriemerný.

Graf 69 Počet študentov SOŠ vs celoslovenský priemer

Zdroj: údaje z INEKO

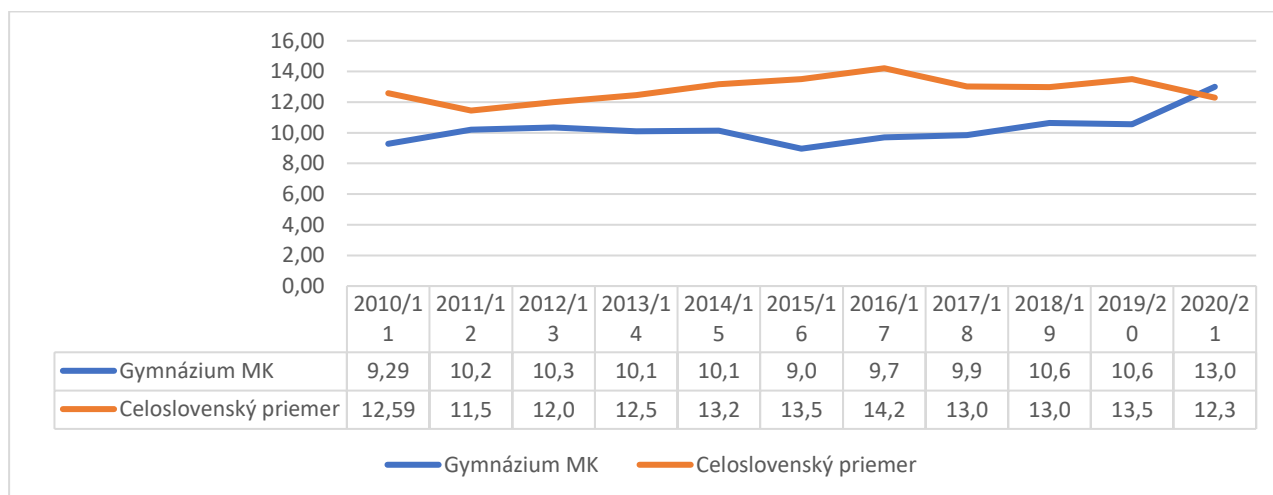
8.6.3 Počet učiteľov SŠ na 100 študentov

V školskom roku 2020/2021 mali všetky stredné školy približne rovnaký počet učiteľov na 100 študentov. Stredné odborné školy majú dlhodobo celkovo vyšší pomer učiteľov na žiakov ako gymnázium. Pri porovnaní gymnázií, malo Gymnázium M.K. kontinuálne nižší počet učiteľov na 100 študentov ako je celoslovenský priemer, s výnimkou školského roka

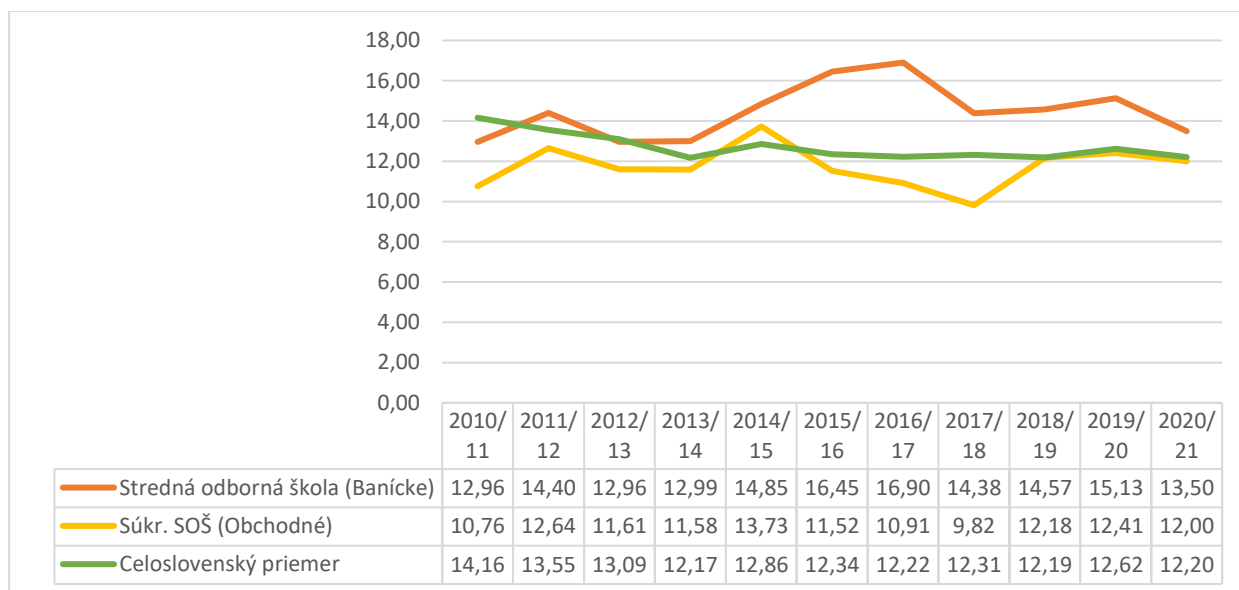
2020/2021, kedy malo gymnázium 13 učiteľov na 100 študentov, čo je o niečo viac ako celoslovenský priemer.

Graf 70 Počet učiteľov na 100 študentov – GMK

Zdroj: údaje z INEKO

Graf 71 Počet učiteľov na 100 študentov – SOŠ

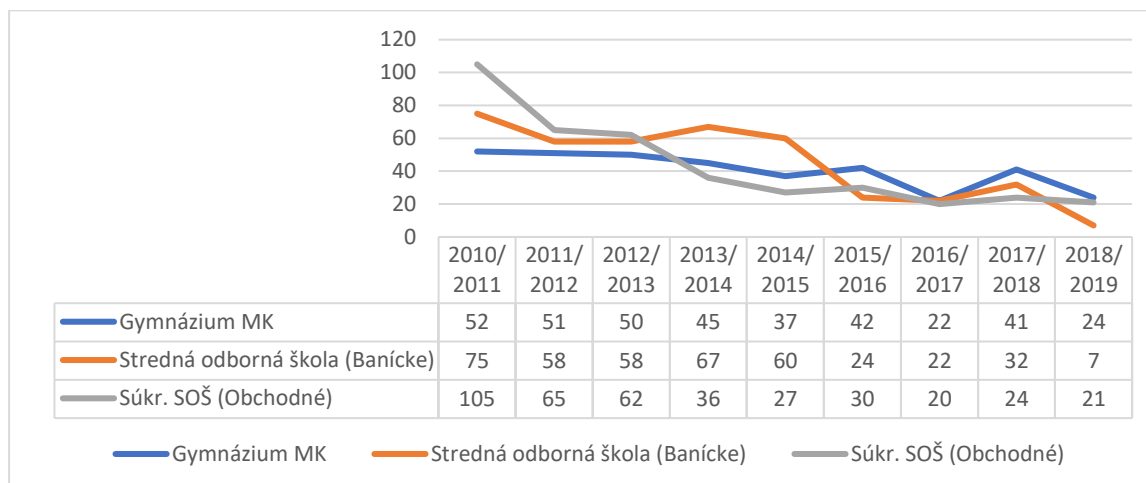
Zdroj: údaje z INEKO

8.6.4 Počet absolventov SŠ

Tak ako počet študentov na všetkých stredných školách, tak aj počet absolventov klesá. Najnižší počet absolventov za rok 2018/2019 mala Stredná odborná škola.

Graf 72 Počet absolventov SŠ

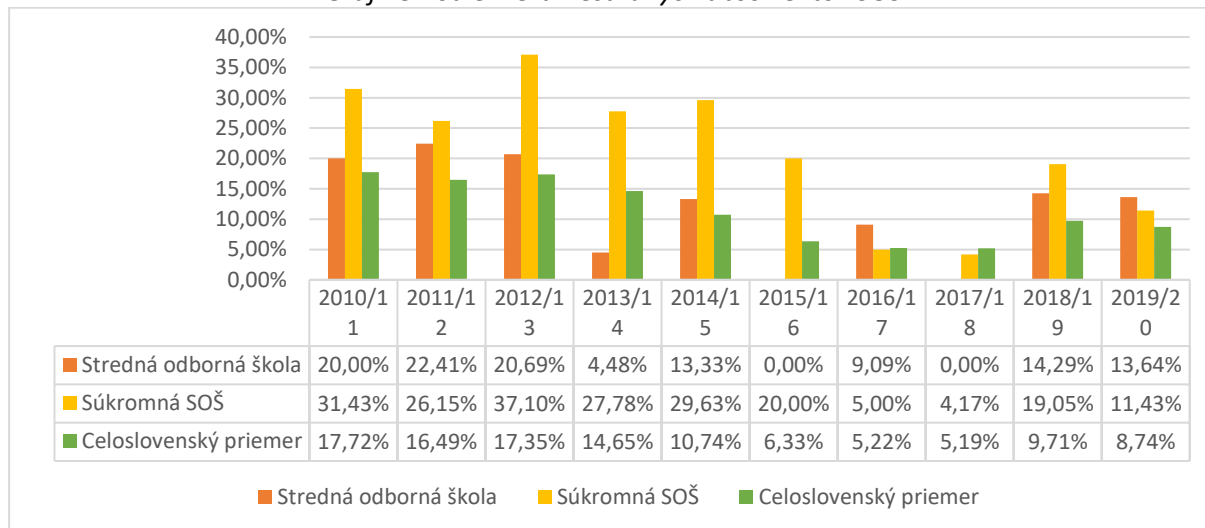

Zdroj: údaje z INEKO

8.6.5 Podiel nezamestnaných absolventov SŠ

Najvyšší podiel nezamestnaných absolventov má Súkromná stredná odborná škola. Najviac nezamestnaných absolventov tejto školy bol v školskom roku 2012/2013, kedy to bolo až 37% (23 študentov zo 62 absolventov). Za posledný zobrazený školský rok sa tento podiel znížil až o 26%. Podiel nezamestnaných gymnazistov je v porovnaní s celoslovenským priemerom taktiež počas niektorých rokov vyšší ako je celoslovenský priemer.

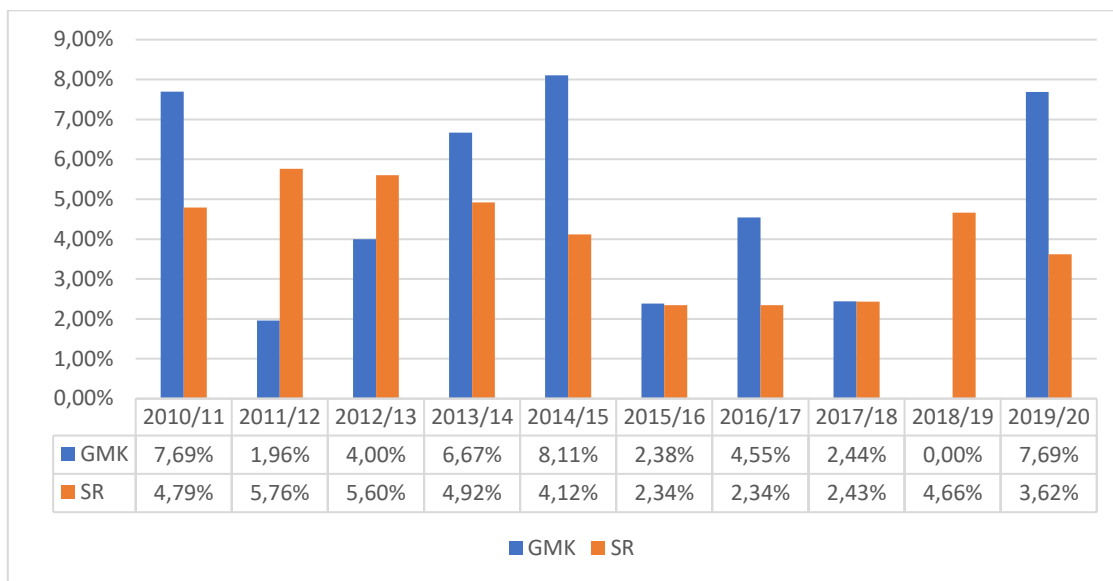
Graf 73 Podiel nezamestnaných absolventov SOŠ

Zdroj: údaje z INEKO

Graf 74 Podiel nezamestnaných absolventov GMK

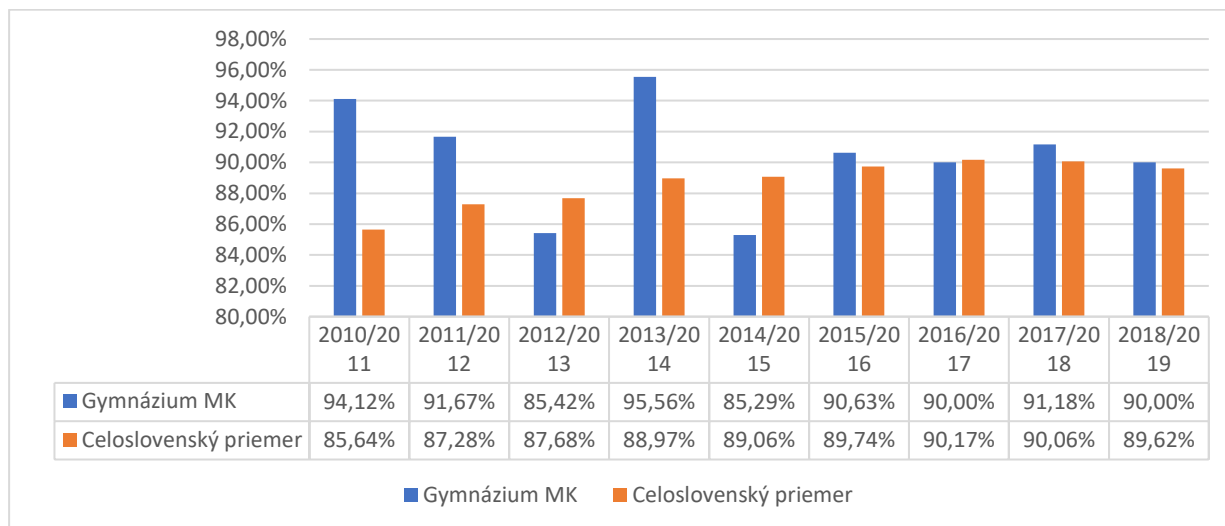

Zdroj: údaje z INEKO

8.6.6 Podiel absolventov SŠ prijatých na VŠ

Najvyšší počet študentov, ktorí sa hlásia na vysokú školu, sú absolventi Gymnázia M.K. Dá sa povedať, že úspešnosť prijatia na VŠ v porovnaní s celoslovenským priemerom je pomerne úspešná.

Graf 75 Podiel absolventov SŠ prijatých na VŠ, porovnanie školských rokov 2010/2011 – 2018/2019

Zdroj: údaje z INEKO

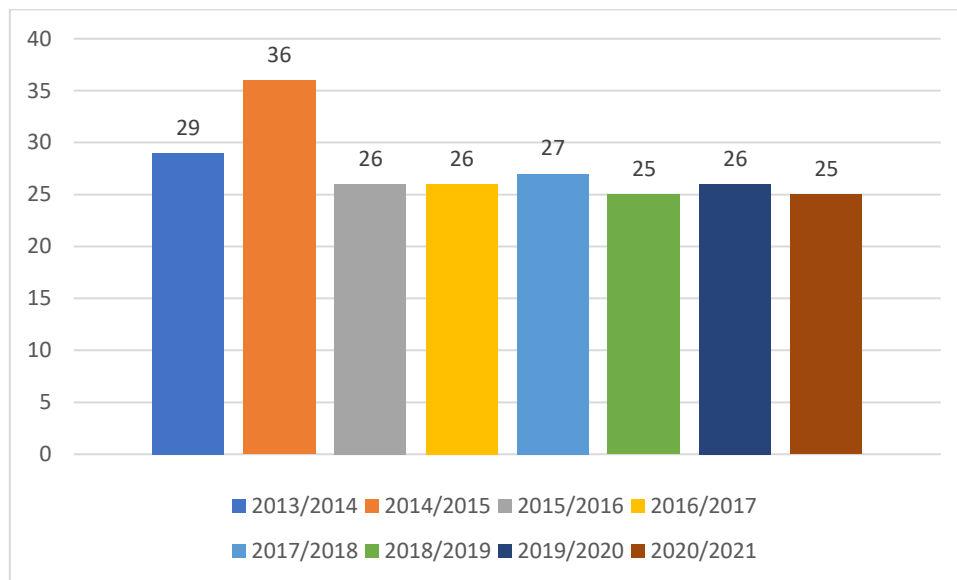
8.7 Základné umelecké školy a centrá voľného času

V okrese Revúca aktuálne pôsobia tri Základné umelecké školy a to 2 v Revúcej a 1 v meste Tornaľa. Zriaďovateľom Základnej umeleckej školy v Revúcej je mesto Revúca. Táto umelecká škola ponúka krúžky v hudobnom, tanečnom, literárno-dramatickom, výtvarnom a v audiovizuálnom a multimediálnom odbore. K 15. 9. 2021 navštevovalo ZUŠ celkovo 321 žiakov. Druhou umeleckou školou v Revúcej je Súkromná základná umelecká škola Artiana, ktorá ponúka len krúžok vo výtvarnom odbore. K 15.9.2021 navštevovalo SZUŠ 83 žiakov.

V Revúcej taktiež pôsobí Centrum voľného času, ktorého zriaďovateľom je mesto Revúca. Centrum voľného času zabezpečuje podľa výchovného programu školského zariadenia výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 25 rokov v ich voľnom čase. Taktiež vytvára vhodné podmienky na rozvíjanie a zdokonaľovanie ich praktických zručností, podieľa sa na formovaní návykov užitočného využívania ich voľného času a zabezpečuje podľa potrieb súťaže detí základných škôl a stredných škôl. Záujmové krúžky sú prevažne športového charakteru, medzi ako napr. bowling, futbal, karate, kickbox, nohejbal, plávanie, stolný tenis. Medzi nešportové záujmové útvary patria folklór, výtvarná, automodelár a rybársky krúžok.

Počet záujmových útvarov sa veľmi nemení okrem školského roku 2014/2015, kedy bolo 36 záujmových útvarov.

Graf 76 Počet záujmových útvarov V CVČ

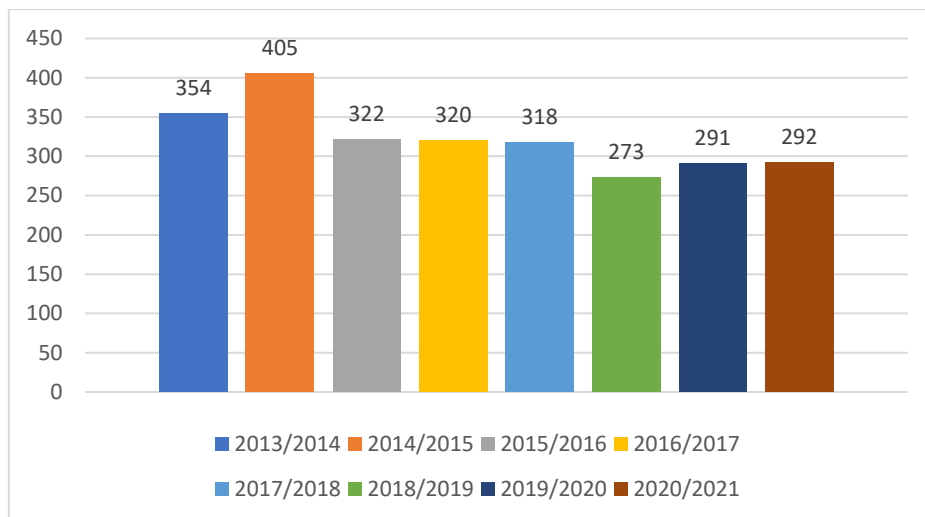

Zdroj: CVČ Revúca

Počet členov je od roku 2015 približne 300 detí. V roku 2014/2015 bol počet členov najvyšší (405) tak ako bol v tom roku aj najvyšší počet záujmových útvarov. Priemerný počet členov na krúžok je 11 až 12 detí.

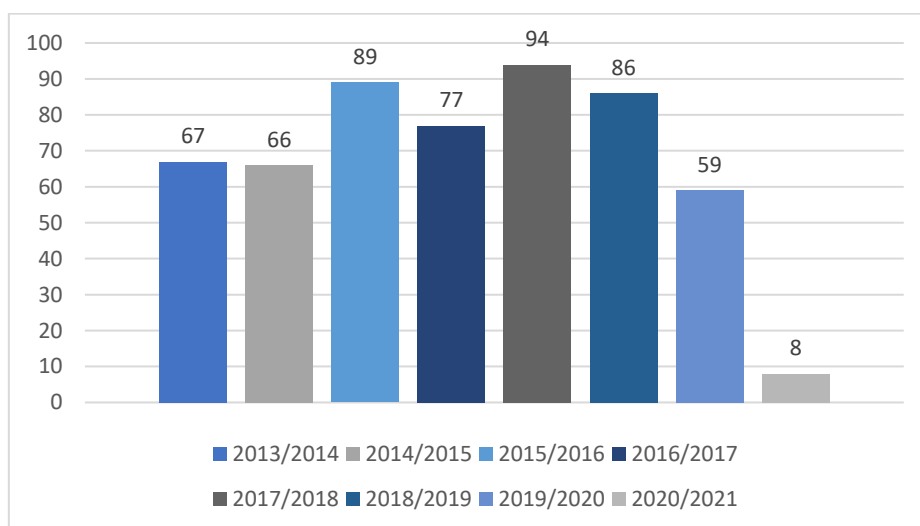
Graf 77 Priemer členov na jeden záujmový útvar

Zdroj: CVČ Revúca

Centrum voľného času v Revúcej taktiež organizuje akcie pre Mesto Revúca a Okresný úrad. Počet akcií sa za rok 2020/21 rapídne znížil z dôvodu pandemických opatrení. Najvyšší počet akcií bol zorganizovaný v roku 2017/2018.

Graf 78 Počet akcií pre Mesto Revúca a Okresný úrad v Revúcej

Zdroj: CVČ Revúca

8.8 Zhrnutie

V meste Revúca pôsobia štyri materské školy, tri základné školy, jedna špeciálna základná škola a tri stredné školy. Taktiež tu pôsobia dve základné umelecké školy a jedno centrum voľného času. Základné školy v Revúcej ponúkajú rôzne záujmové krúžky v popoludňajších hodinách. Počet detí v materských školách sa pohybuje ročne medzi 324 až 350 detí. Najväčšími škôlkami sú MŠ na ulici Sládkovičova a V. Clementisa.

V meste Revúca navštevuje základnú školu 26,4% detí z celkového počtu školopovinných detí (vo veku do 15 rokov) z okresu Revúca. Podľa hodnotenia INEKO najlepšie výsledky dosahuje ZŠ J.A. Komenského s hodnotením 6,1. V celoslovenskom rebríčku sa táto škola umiestnila na 419. mieste. Najväčšou školou podľa počtu žiakov je ZŠ J.A. Komenského. Najvyšší počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia navštevuje ZŠ I. B. Zocha. Za školský rok 2019/2020 to bolo až 46% žiakov z celej školy zatiaľ čo v ZŠ J.A. Komenského je to len 5,2%. Celoslovenský priemer je 8,1% (2019/2020). Taktiež ZŠ I. B. Zocha má za posledné 3 roky najvyšší podiel žiakov, ktorí opakovali ročník. V školskom roku 2019/2020 to bolo 4,2% žiakov.

Počet študentov stredných škôl v Revúcej klesol za posledných 10 rokov až o 48%. V roku 2010/2011 navštevovalo revúcke stredné školy 950 študentov, v školskom roku 2020/2021 to bolo už len 493 študentov. V školskom roku 2019/2020 Prvé slovenské literárne gymnázium neotvorilo žiadny ročník a následne zaniklo. S počtom študentov klesá aj počet absolventov. Stredná odborná škola v Revúcej mala za rok 2018/2019 len 7 absolventov. Podľa hodnotenia INEKO ani jedna zo stredných škôl nedosahuje celoslovenský hodnotiaci priemer. Podiel nezamestnaných absolventov je najvyšší na Strednej odbornej škole, ktorý za rok 2019/2020 dosiahol 13,64% z celkového počtu absolventov. Najnižší podiel nezamestnaných absolventov má Gymnázium M.K., za rok 2018/2019 to bolo 0% a za predchádzajúci rok to boli 2%. V školskom roku 2019/2020 ale podiel nezamestnaných absolventov stúpol na 7,69%. Prevažná väčšina absolventov gymnázia sa hlási na vysokú školu a úspešnosť prijatia za posledný merateľný školský rok dosiahla 90% čo je vyššia úspešnosť ako celoslovenský priemer 89,62%.

Najväčšími problémami vzdelávania v meste sú slabé výsledky škôl pri testovaní vedomostí žiakov, vysoký podiel nezamestnaných absolventov stredných škôl, ale najmä alarmujúci pokles študentov na stredných školách za posledných 10 rokov. Je potrebné zlepšiť kvalitu vyučovania základných škôl, ale najmä stredných škôl, aby bolo možné zmierniť pokles študentov a hlavne zabrániť následnému zatváraniu škôl. V neposlednom rade je potrebné prispôsobiť výuku aktuálnym trendom spoločnosti a tiež prispôsobiť obsah požiadavkám miestnych zamestnávateľov.

9 Kultúra a šport

9.1 Kultúra

9.1.1 Kultúrne dedičstvo

Najvýznamnejšou pamiatkou a dominantou mesta je pôvodná budova Prvého slovenského gymnázia, ktorej brány sa otvorili 16. septembra 1862. Na gymnáziu sa vo všetkých vyučovacích predmetoch vyučovalo a od roku 1868 aj maturovalo v slovenskom jazyku. Počas dvanástich rokov existencie gymnázia na ňom študovalo 566 študentov takmer zo všetkých kútov Slovenska, z ktorých sa mnohí stali dôležitou súčasťou národných dejín. Historický prínos tejto vzácnej vzdelávacej inštitúcie v dejinách slovenského národa dnes pripomína stála muzeálna expozícia sprístupnená v pôvodnom dome Prvého slovenského gymnázia. V tejto rokokovej kúrii sú okrem originálnych dokumentov a obrazov umiestnené aj predmety kultúrnej hodnoty mesta a regiónu. Súčasťou areálu Prvého slovenského gymnázia je Park slovenských národovcov, v ktorom sa nachádzajú dve bronzové busty profesorov gymnázia – I. B. Zocha a Samuela Ormisa. V období silnejúceho národného útlaku v rokoch 1871 – 1873 bola postavená nová budova Prvého slovenského gymnázia, v ktorej sa začalo vyučovať v piatich dokončených triedach hneď po tom, ako ju 4. februára 1873 vysvätil popredný slovenský národovec, evanjelický kňaz Samuel Tomášik. V meste sa nachádzajú aj významné sakrálné stavby. Jednou z nich je Rímskokatolícky kostol sv. Vavrinca diakona, ktorý bol postavený už začiatkom 14. storočia. Je najstaršou stavbou v meste a patrí medzi jeho najcennejšie architektonické pamiatky. Druhou najstaršou stavbou je Evanjelický a. v. kostol, v ktorom bolo slávnostne otvorené Slovenské evanjelické a. v. gymnázium. Súčasťou areálu kostola je evanjelická fara. V meste sa nachádzajú aj ďalšie národné kultúrne pamiatky (celý zoznam je uvedený nižšie).

Tabuľka 17 Zoznam nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v meste Revúca

Č. ÚZPF NNKP	Unifikovaný názov NNKP	Zaužívaný názov NNKP
1550	GYMNÁZIUM A PAM.TAB.	gymnázium
1551	DOM PAMÄTNÝ	pamätný dom
1553	HROB S NÁHROBNÍKOM	hrob Samuela Ormisa
2451	kúria a múr ohradný	kúria
2454	HROB S NÁHROBNÍKOM	hrob Samuela Reussa
2455	HROB S NÁHROBNÍKOM	Kult.činiteľ,advokát
50524	I-TOVÁREŇ	Pradiareň ľanu n.p.Revúca
539	KÚRIA A PAM.TAB.	1.slov.patronát.gymnázium
540	RADNICA	Mestský dom
541	REDUTA	bývalý Hostinec Kohút,mestský hostinec
542	GYMNÁZIUM S AREÁLOM	1.slov.patronát.gymnázium novšia budova
543	KOSTOL	kostol sv.Vavrinca
1549	POMNÍK	pomník padlým v I.sv.v.
2452	KOSTOL	evanjelický kostol

2453	FARA A TABUĽA PAMÄTNÁ	evanjelická fara
10122	DOM MEŠTIANSKY	meštiansky dom
10123	DOM MEŠTIANSKY A PAM.TAB.	Bottov dom, rodný dom Rudolfa Viesta
10124	DOM MEŠTIANSKY	meštiansky dom

Zdroj: Pamiatkový úrad SR

9.1.2 Vybrané výstupy z analýzy kultúrneho dedičstva regiónu Gemer

(celé analýzy sú v prílohe na CD)

Bartókove zápisy a nahrávky ľudových piesní v regióne Gemer – PhDr. Mariana Bárdiová, PhD.

Béla Bartók (*25. marec 1881, Nagyszentmiklós vo vtedajšom Rakúsko-Uhorsku / dnešné Sânnicolau Mare v Rumunsku -† 26. september 1945, New York, USA), maďarský hudobný skladateľ, klavirista, pedagóg a muzikológ, patrí medzi vrcholných predstaviteľov svetovej medzivojnovnej hudobnej avantgardy.

V roku 1905 sa začal zaoberať ľudovými piesňami. Najprv zbieral maďarské piesne, no kvôli ich porovnávaní čoskoro začal cestovať za materiálom aj na Slovensko, Ukrajinu, do Rumunska, Turecka, krajín Blízkeho východu a severnej Afriky. Zapísal vyše 11 000 piesní, z toho vyše 3500 bolo slovenských. Na Slovensku zbieral Bartók piesne v rokoch 1906 -1918 vo viacerých regiónoch - Gemer, Malohont, Ponitrie, okolie Trenčína, Tekov, Hont a Pohronie. Najviac pozornosti venoval oblasti stredného Slovenska, kde zaznamenal okolo 1500 piesní. Prvú zberateľskú cestu uskutočnil Bartók v Gemerskej župe v roku 1906 v obciach Ratkovské Bystré, Ratková, Muránska Dlhá lúka, Hrlica (Bartók ju uvádza ako Grlica), Filier (Bartók ju uvádza ako Filiar), Bystrov a Krokava.

Rovnako, ako v iných regiónoch Slovenska, aj na Gemeri sú piesne pracovné, ľúbostné, svadobné, baladické, vojenské, s vystahovaleckou tematikou alebo piesne súvisiace s obradmi a zvykoslovím. Bartókove diela a jeho zbierka slovenských ľudových piesní, vrátane gemerských, pútajú pozornosť aj súčasných interpretov, nielen na Slovensku a v Maďarsku, ale v mnohých krajinách sveta. Bartókove zápisy a nahrávky sú vzácne tým, že zachytávajú autentický prejav ľudových spevákov na Slovensku spred 115 rokov.

Využitie Bartókových zápisov piesní a ich nahrávok v súčasnosti môže mať viacero podôb. Vždy budú slúžiť na odborné a vedecké účely doma i v zahraničí, pre milovníkov autentického folklóru i pre súčasných interpretov ako inšpirácia.

- Výsledky Bartókovho výskumu sa môžu aj dnes uplatniť pri podpore kultúrneho rozvoja regiónov, v ktorých Bartók uskutočňoval svoj výskum. Informácie o jeho výskume v daných lokalitách je potrebné doplniť do histórie obcí a na ich webové stránky.
- Béla Bartók je svetová osobnosť a určite by pritiahla návštevnícku pozornosť do týchto lokalít. Môže byť predmetom konferencií, sympózií a sprievodných podujatí, ktoré môžu byť zamerané na samotnú osobnosť a dielo Bélu Bartóka, ale aj na etno-muzikologické výskumy ľudových piesní na Slovensku, v Európe a v krajinách sveta.

- Z Bartókových zápisov piesní z bývalej Gemerskej župy by bolo vhodné vydať spevník, ktorý posluží spevákom i folklórnym súborom, učiteľom hudobnej výchovy, základným umeleckým školám, pracovníkom kultúry i samospráve.
- V oblasti cestovného ruchu by v okrese Revúca mohol ako prvý vzniknúť projekt **Bartókova zberateľská cesta**, podobne, ako je Gotická cesta (alternatívny názov: Cesta Bélu Bartóka za gemerskou piesňou a pod.). Priamo v obciach, by v rámci projektov a s pomocou občanov mohli vzniknúť nové zastávky hromadnej dopravy alebo informačné miesta, v ktorých by boli zverejnené ukážky Bartókových zápisov ľudových piesní z danej obce a Quer kód (QR), ktorý by si záujemci nasnímali do mobilu. Obsahoval by informácie o zberateľskej Bartókovej ceste v lokalite a ukážky nahrávok piesní z fonovalcov. K tomu by sa mohli priradiť uvedené piesne aj v súčasnej interpretácii domácich alebo známych kapiel a spevákov.
- Ďalšou možnosťou je vytvorenie 3D vizualizácií. Vzhľadom na lokalizáciu gemerských obcí by sa mohli uplatniť aj projekty v cezhraničnej spolupráci najmä s Maďarskom.

Hlavný oltár Kostola sv. Vavrinca v revúcej – Mgr. Zuzana Ludíková, PhD.

Hlavný oltár Rímskokatolíckeho Kostola Sv. Vavrinca diakona v Revúcej je unikátnou pamiatkou, ktorá reprezentuje obdobia ekonomickej prosperity a kultúrneho rozvoja regiónu v kľúčových momentoch jeho histórie. Jedným z rozhodujúcich dôkazov prítomnosti nemeckého etnika pôsobiaceho v banskom podnikaní je patrocínium revúckeho kostola. Úcta sv. Quirina je nepochybne dôkazom ich úzkych kontaktov s Bavorskom.

Pôvodný hlavný oltár sv. Quirina farského kostola sv. Quirina v Revúcej vytvorili v období okolo 1475. Bohaté vybavenie kostola, štyri gotické oltáre spomenuli až v 17. storočí, v období, keď chrám spravovali evanjelici. Úpravu hlavného oltára v časoch rekatolizácie zaznamenali v 19. storočí. V závere 19. storočia adaptovali hlavný oltár do dnešnej podoby.

Hlavný oltár súčasného Farského kostola sv. Vavrinca diakona v Revúcej predstavoval typ, pri ktorom sochu titulárneho svätca – sv. Quirina z Tegernsee – v oltárnej arche sprevádzali dve rozmerné, dodnes zachované tabule svätcov. Obojstranne maľované pohyblivé krídla boli zostavené z dvojíc tabúl pod sebou, spojené v ráme. Jednotlivé tabule sa tiež zachovali. Na slávnostnej strane bol prezentovaný sv. Quirinus z Tegernsee a maľby sv. Leonarda a sv. Augustína a štyri výjavy zo záveru legendy o sv. Quirinovi z Tegernsee: Odsúdenie, Zvliekanie z brnenia a Bičovanie, Sťatie a Kladenie do hrobu. Na pôstnej strane, zatvorené krídla prezentovali apoštolov Tomáša a Jakuba, Petra a Pavla, Bartolomea a Jána Evanjelistu, Bolestnú Pannu Máriu a Bolestného Krista. Hoci to priestor archy dovoľuje, sochu sv. Quirina najpravdepodobnejšie nesprevádzala ďalšia štvorica menších sôch či malieb svätcov.

Maliarska plocha jednotlivých obrazov sviatočnej strany je vymedzená vysokým horizontom, za ktorým je pás zlátenia. Tri zo scén sú zasadené do jednoduchej, schematickej architektúry, štvrtá sa odohráva vo voľnej prírode. Maliarov Oltára sv. Quirina

z Tegernsee v Revúcej sa dá pomerne spoľahlivo identifikovať. Spoznávame ich prácu na maľbách hlavného Oltára Panny Márie v Smrečanoch či na mariánskom oltári z Veľkej (Ostrihom, Kresťanské múzeum). Hlavný oltár vo Farskom kostole sv. Vavrinca v Revúcej vytvorilo zoskupenie majstrov, ktorých podiel možno najjednoduchšie identifikovať na prácach producentov „dedinských a mestských mariánskych oltárov“.

Zasvätenie kostola sv. Vavrincovi dokazuje doložený odtlačok pečate z roku 1509 s nápisom: *Sigill. Eccl. N. Rötz. Ad s. Laur. Mart. 1509* (pečať cirkvi sv. Vavrinca mučeníka v Revúcej). Oppidum Revúca používala v 16. storočí pečať s vyobrazením sv. Quirina. Čierna vosková pečať obsahuje postavu s pallošom a štítom s dvomi prekríženými baníckymi kladivami a kliešťami s kolopisom: S(anctus) Qvirinus patronvs [Ravchensivm]. Údaj o pečati so sv. Vavrincom bol napriek tomu prijatý a viedol k hypotéze o existencii výstavby kostola pred príchodom spišských kolonistov. Podľa interpretácie dohady to viedlo k paralelnému uctievaniu dvoch svätcov. Pôvodné obyvateľstvo zasvätilo svoj kostol sv. Vavrincovi. Osadníci si priniesli kult sv. Quirina, ktorému zasvätili hlavný oltár. Kult sv. Quirina z Tegernsee si mohli priniesť osadníci z južného Bavorska.

Okolnosti založenia oltára, ani objednávka retabula nie sú známe. Stavba oltára však spadá do obdobia, v ktorom sa v záujme posilnenia kultu svätca udialo tiež niekoľko významných udalostí priamo v Tegernsee.

Po polovici 16. storočia správu revúckeho kostola prevzali evanjelici. Prvú vizitáciu vykonal v roku 1596, podľa ktorej bol chrám čistý, ale celkom spustnutý. Vizitujúci senior nevenoval svoju pozornosť oltárom. V roku 1610 stav kostola zhodnotili, že je v najlepšom poriadku. Zároveň zakázali sochy obliekať a ozdobovať šatkami. V roku 1707 poznamenali vizitátori, že na oltári sú mníšske postavy, ale navrhli ich ponechať. V kostole zaznamenali v roku 1670 okrem hlavného oltára tri bočné oltáre, jeden z nich odstránili a uložili za hlavný oltár (kde bol aj v roku 1940) a na jeho miesto umiestnili kostolné lavice. V roku 1711 kostol opäť pripadol katolíkom. Ďalšie vizitácie vykonal v rokoch 1754 a 1761. Ako patronícium kostola uviedli sv. Quirina a patrónom označili Koháryovcov. V roku 1892 hlavný oltár upravili do dnešnej podoby. Do pseudogotického retabula integrovali gotické tabuľové maľby a doplnili ich novými skulptúrami. Autorom adaptačných prác bol Július Fuhrmann, rezbár zo Spišskej Novej Vsi.

Spisovateľ Pavol Šramko – Mgr. Martin Braxatoris, PhD.

Pavol Šramko st. (1743, Revúca – 1831, Klenovec) patrí k nedoceneným osobnostiam slovenskej kultúrnej histórie. Značná časť jeho života sa viaže na miesta v dnešných okresoch Revúca (rodná Revúca, Ratková, Gemer), Rožňava (Slavošovce, Kunova Teplica) a Rimavská Sobota (Klenovec). Z jeho spisovateľskej tvorby si zaslúžia pozornosť najmä dve oblasti: básnické a gramatické dielo. Vo svojej skladbe *Života a smrti požehnaná památka...* sa Šramko vyznáva z úprimnej lásky k zosnulej manželke. Úprimnosťou a autenticitou, osobným citovým vkladom a otvorenou tematizáciou fyzickej krásy Šramko prekonal bežné rámce

vtedajšej príležitostnej poézii, čím vo svojej dobe vyvolal rozruch a sčasti aj ostré odmietavé postoje. Tie dali vzniknúť pobúreným paškvilom, ktorých autori odsudzovali prílišnú citovú angažovanosť a erotické podfarbenie skladby. Ďalšou významnou časťou Šramkovej tvorby je jeho gramatické dielo, najmä *Česko-slovenská gramatika (Liternice)*, ktorá mala na svoju dobu významný spoločenský impakt, o čom svedčia diela profesora Juraja Palkoviča, Bohuslava Tablica, Pavla Jozefa Šafárika, Josefa Jungmanna, Jozefa Miloslava Hurbana či Jána Francisciho Rimavského.

Šramkova osobnosť ako rodáka z Revúcej má potenciál pritiahnúť k okresu pozornosť záujemcov o intímne a ľúbostne ladené umenie.

- Ako priekopník takto zameranej umelej poézie na Slovensku by Šramko mohol prepožičať svoje meno literárnym súťažiam, pravidelným čítaniam umeleckých diel, výstavám, koncertom a pod. s tematikou lásky, ľúbostných citov a intímnych vzťahov medzi mužom a ženou. V rámci popularizácie a propagácie podujatí sa pritom možno oprieť o dobové kontroverzie a pobúrenie, ktoré vyvolala jeho skladba *Života a smrti požehnaná pamätka....*

- Ďalšou oblasťou aktivít by mohla byť organizácia podujatí venovaných postaveniu ženy v kultúre a spoločnosti: periodicky usporadúvaných konferencií, výstav obrazov či fotografií, workshopov a i. udalostí venovaných otázke ženskej umeleckej tvorby, kultúrnej a spoločenskej angažovanosti či vo všeobecnosti zrovnoprávňovania žien. Tieto podujatia by sa mohli opierať o emancipovanosť Šramkovej manželky Kataríny, jej vzdelanosť a literárnu aktivitu, v čase jej života medzi ženami vyslovene ojedinelú, t. j. o fakt, že patrí k trom prvým známym ženským autorkám na Slovensku. V tejto súvislosti tiež možno využiť gemerský pôvod najvýznamnejšej z týchto autoriek: Rebeky Laučekovej-Leškovej (1773, Vyšná Slaná, okres Rožňava – 1856 Kiskőrös), poetky, členky Puchmajerovej družiny, spolupracovníčky Josefa Dobrovského a zberateľky ľudových piesní, autorky, ktorá bola so Štefanom Leškom, Jurajom Palkovičom, Bohuslavom Tablicom, Samuelom Rožňayom, Pavlom Jozefom Šafárikom a Jánom Kollárom spolupôvodkyňou epochálneho literárneho počinu svojej umeleckej generácie a z neho prameniacej tradície.¹ Spomínaná oblasť aktivít by sa tiež mala oprieť o činnosť vdovy po Samuelovi Ferjenčíkovi (Lujzy Ferjenčíkovej).

- Vzhľadom na impakt a formotvorný vplyv Šramkovej Liternice v kontexte slovenského národného života možno osobnosť Pavla Šramku zúročiť pri organizácii školských a odborných podujatí venovaných spisovnej slovenčine, nárečiam či dejinám národného hnutia.

- Šramkovo dielo je čiastkovo vedecky spracované. Jeho produkcii sa v nedávnej minulosti venovali viacerí výskumníci zo SAV, ktorí publikovali výsledky svojich výskumov časopisecky. Jeho tvorba si však zasluhuje komplexné uchopenie a syntézu vedeckých poznatkov vo forme kolektívnej monografie.

Prvé slovenské gymnázium v Revúcej – Mgr. Martin Braxatoris, PhD.; PhDr. Mariana Bárdiová, PhD.

Slovenské evanjelické gymnázium, ktoré vzniklo 16. septembra 1862 je dnes národnou kultúrnou pamiatkou. Do roku 1918 bolo jedinou úplnou strednou školou, v ktorej sa vyučovalo a od roku 1868 aj maturovalo zo všetkých predmetov po slovensky. Gymnázium existovalo len z ľudových zbierok, darov a príspevkov evanjelickej cirkvi. Vyučovanie prebiehalo v prenajatých priestoroch Latinákovho domu, ktorý neskôr gymnázium odkúpilo. Prvým riaditeľom gymnázia sa stal A. H. Škultéty, okrem ktorého tu pôsobili ďalší významní slovenskí pedagógovia – Š. M. Daxner, J. Francisci, J. Botto, J. Dérer, E. B. Laciak, S. Ormis, I. B. Zoch atď. V roku 1868 ku gymnáziu pribudol učiteľský ústav na výchovu slovenských pedagógov pôsobiach v národných školách. Obe ustanovizne vychovali viacero slovenských spisovateľov, kultúrnych a verejných činiteľov. Do ich uzavretia v roku 1874 opustilo ich brány 566 študentov a 90 učiteľov.

Návrhy na využitie histórie gymnázia a významných osobností Revúcej v súčasnosti

- Informácie o významných osobnostiach doplniť na webové stránky jednotlivých relevantných obcí. Je možné tu vytvárať informačné panely, vyhotoviť pamätné tabule a uskutočňovať spomienkové podujatia s účinkovaním domácich činovníkov, telies, súborov, škôl, spolkov.
- Okrúhle výročia narodenia, úmrtia alebo významnej udalosti týkajúcej sa profesorov, významných žiakov, života školy a ďalších významných osobností Revúcej a okolia je možné využiť na odborné a vedecké podujatia – konferencie, semináre, sympóziá a spojiť ich s umeleckými sprievodnými podujatiami (výstavy, koncerty) a exkurziami v okolí.
- Vybrané podujatia je možné koncipovať ako komorné salóny: Literárny salón, Hudobný salón, Výtvarný salón, Umelecký salón.
- Osobnosti gymnázia z radov profesorov, žiakov alebo donátorov, knihy z historickej knižnice múzea je vhodné využiť pri špecializovaných interaktívnych lektorských výkladoch alebo vyučovacích hodinách v expozícii zameraných pre deti a mládež.
- Osobnosť gen. Rudolfa Viesta je vhodné pripomínať v kontexte okrúhlych výročí SNP (každých 5 rokov) aj s usporiadaním koncertov z diel s tematikou SNP.
- Viaceré osobnosti spojené s Revúcou a Prvým slovenským gymnáziom („otec slovenskej rozprávky“ Samuel Reuss a jeho synovia Ľudovít, Július a Adolf, August Horislav Škultéty, Janko Francisci, Samuel Ormis, Pavol Dobšínský) či s okresom Revúca (Jonatán Dobroslav Čipka, ktorý určitý čas pôsobil v Ratkovej) predstavujú kľúčové osobnosti v kontexte dejín zberateľstva slovenských rozprávok. Kontakt so slovenskými rozprávkami, ktorých zápisy vzišli z tohto prostredia, inšpiroval aj Boženu Nemcovú k písaniu jej rozprávok, ktoré sa stali kultovými a viaceré z nich boli sfilmované. Rolu osobností okresu v rámci zostavovania zbierok textov tohto žánru možno zúročiť vytvorením pútavej expozície slovenských ľudových rozprávok, rozprávkových postáv, fantastických udalostí a magických javov. Na Slovensku od roku 2014 funguje Múzeum Slovenskej rozprávky v Drienčanoch, ktoré je však

venované primárne životu a dielu P. Dobšinského a pre takto zameraný projekt nepredstavuje konkurenciu. Multimedialne stelesnenie rozprávkových entít vychádzajúce z textov rozprávok a ilustrácií k ich vydaniam (Reuss a i., Francisci, Škultéty, Dobšinský, prípadne Nemcová) je návštevnícky zaujímavým a atraktívnym typom podujatia.

Hviezdoveda Gustáva Maurícia Reussa – Mgr. Katarína Štafurová

Gustáv Maurícius Reuss sa narodil 4. januára 1818 vo vtedajšej Veľkej Revúcej, jeho otec Samuel Reuss (1783 – 1852), známy evanjelický farár, bol „priekopníkom v zbieraní folklórnych rozprávok“, pričom svoj „záujem dokázal preniesť aj na mladú štúrovskú generáciu (...), ktorá začala rozprávku vnímať ako národný kultúrny fenomén“.² Známy je aj mladší brat Gustáva Reussa, Ľudovít (1822 – 1905), ktorý sa rovnako venoval o. i. zbieraniu a vydávaniu slovenských ľudových rozprávok.

Gustáv Reuss vyštudoval medicínu, do slovenskej kultúry 19. storočia sa zapísal ako historik, astronóm a predovšetkým botanik. Zanechal po sebe 25 diel v rukopisnej podobe a niekoľko diel, ktoré vyšli tlačou.³ Medzi jeho najznámejšie práce patrí *Května Slovenska* (1853) a *Hviezdoveda* (1856). Práve *Hviezdoveda* býva jedným z najdiskutovanejších Reussových diel.

Hviezdoveda je známa a prezentovaná predovšetkým ako *prvý slovenský sci-fi román, ktorý bol napísaný 7 rokov pred Cestou na Mesiak Julesa Verna* (1865). Práve na tomto tvrdení býva často vystavaný marketing súvisiaci s predmetným dielom Gustáva Reussa. A hoci román Julesa Verna predstavuje tzv. fantastický román, Reussova *Hviezdoveda* má charakter didakticko – popularizačného spisu s prvkami fantastiky. Znamená to, že jeho zámerom bolo vytvoriť náučný text, v ktorom by predstavil čitateľom o. i. reálie spojené s vesmírom.

Charakterizovanie Reussovej *Hviezdovedy* ako didaktického spisu však v dnešnej dobe môže zavádzať k vnímaniu tohto diela z literárneho či kultúrneho hľadiska ako menejcenného. Význam *Hviezdovedy* však spočíva práve v jej charaktere. Aj preto je dôležité využiť v rámci rozvoja a budovania cestovného ruchu na Gemeri skutočný potenciál tohto diela. A ten vychádza už zo samotnej osobnosti Gustáva Reussa.

V rámci využitia *Hviezdovedy* a osobnosti Gustáva Reussa pre rozvoj cestovného ruchu je možné zamerať sa na vybudovanie múzea venovanému tomuto dielu a jeho autorovi. Múzeum by bolo možné rozvrstviť do niekoľkých vzájomne prepojených úsekov (tematických okruhov), ktoré by zároveň korešpondovali so súčasnosťou. Tým by sa len zdôraznila aktuálnosť *Hviezdovedy*, ako aj jej miesto na kultúrnej mape nášho regiónu, ako aj Slovenska.

Navrhované tematické okruhy:

- Tematický okruh venovaný samotnému autorovi, jeho rodinnému zázemiu, vzdelaniu a vedeckému zameraniu.
- Tematický okruh venovaný predstaveniu nášho regiónu.
- Tematický okruh venovaný vedeckému základu, s ktorým Reuss pracoval. Ako základ tohto okruhu by mohli byť prezentované dejiny tematizovania ciest na mesiac.
- Tematický okruh venovaný témam súvisiacich „dejín“ matematického, fyzikálneho a astronómického myslenia.

Otázky priamo súvisiace a vychádzajúce z diela *Hviezdoveda*, ale aj z dobových vedomostí a znalostí o vesmíre, matematike a fyzike vytvárajú priestor na modernú interaktívnu prezentáciu. V istom zmysle jeho spoluvytváranie danej expozície, a to od detí rôzneho veku (ktoré môžu napr. maľovať svoje predstavy o vesmíre, či vytvárať makety vesmírnych lodí a pod.), cez staršie deti a mládež (súčasťou múzea by mohla byť aj literárna súťaž zameraná na tematiku ciest do vesmíru alebo konštrukčná súťaž s podobnou tematikou) až po dospelých.

Takto komponovaná expozícia by sa mohla končiť napr. možnosťou vyskúšať si bezťažový stav a pod. Návštevníci by tak mohli byť aktívne zapájaní počas celej prehliadky, zároveň by mali možnosť neustále spoznávať všetky „vrstvy“ osobnosti Gustáva Reussa, ako aj jeho *Hviezdovedy* a rovnako by mali priestor prepájať toto dielo so súčasnosťou a pochopiť jeho miesto či význam v súčasnej literatúre a kultúre a vytvárať si k danému dielu aj osobitý vzťah.

9.1.3 Mestské kultúrne stredisko

Mestské kultúrne stredisko (MsKS) v Revúcej je príspevkovou organizáciou mesta v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Revúca. Podieľa sa na organizovaní celospoločensky významných udalostí miestneho a regionálneho charakteru, napomáha pri rozvíjaní miestnych tradícií a zvykov, organizuje a koordinuje kultúrno-spoločenský život v meste. MsKS zastrešuje Kino Klub, Mestskú knižnicu Samuela Reussa, taktiež aj súbory Detský folklórny súbor (DFS) Lykovček, Folklórny súbor (FS) Lykovec a Hudbu DFS a FS, Tanečné štúdio (TŠ) Happy Dance, divadelný súbor Komedia Rev, Kruh tvorivých žien a Výtvarný klub Plánka. MsKS taktiež organizuje množstvo podujatí a výstav a svojou činnosťou a aktivitami vytvára vhodné prostredie pre kultúrne a spoločenské vyžitie a ponúka priestor pre sebarealizáciu a prezentáciu v meste. Budova Mestského domu kultúry, v ktorej MsKS sídli, prešla v roku 2013 rekonštrukciou, neskôr bola modernizovaná aj kinosála.

Činnosť Mestského kultúrneho strediska

Cieľom MsKS je zabezpečiť tradičnú ponuku kultúrnych a spoločenských aktivít.

Pestrý kultúrno-spoločenský život v meste zabezpečuje Mestské kultúrne stredisko, ktoré v spolupráci s Mestom Revúca pripravuje pravidelné podujatia počas celého roka: (podujatia počas posledných 2 rokov boli kvôli pandémie COVID19 zrušené, resp. obmedzené)

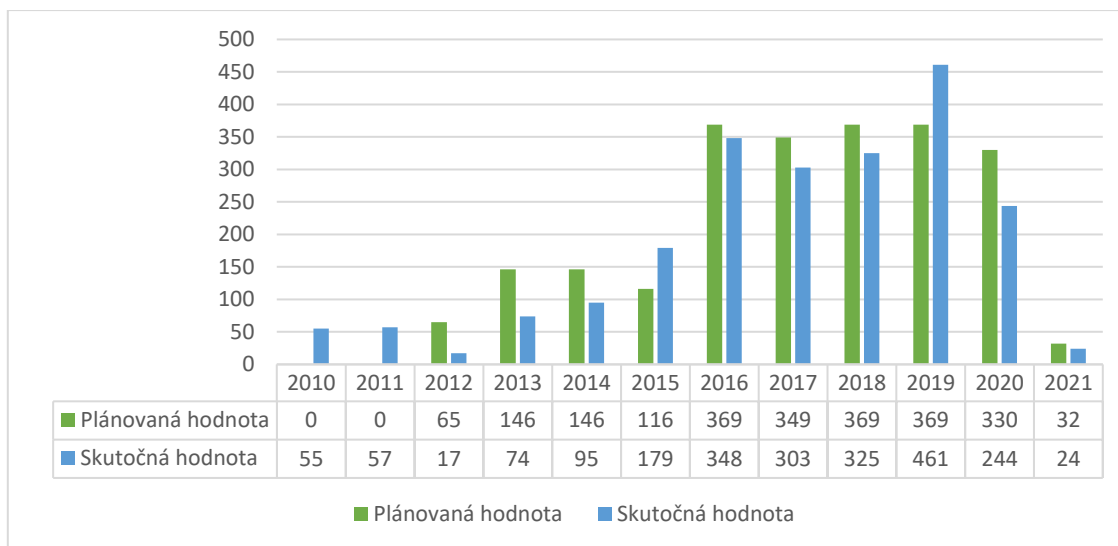

- *Detská divadelná Revúca;*
- *Fašiangy v meste;*
- *Gemerský ples;*
- *Zochova divadelná Revúca;*
- *Stavanie mája;*
- *Dni mesta Revúca a revúcky jarmok;*
- *Jazda sv. Huberta;*
- *Revúcke vianočné trhy;*
- *Súťaž vo varení kapustnice.*

V roku 2021 bolo mesto Revúca úspešné v projekte „Prepni na Revúcu“ a získalo titul Mesto kultúry 2022, ktorý mu udelil Fond na podporu umenia (FPU). Cieľom projektu je oživiť verejné priestory mesta prostredníctvom kultúry a umenia. Očakáva sa, že tento titul prinesie do mesta viac turistov a pomôže tak regiónu v rozvoji cestovného ruchu.

V tabuľke nižšie sú znázornené plánované počty podujatí ako aj skutočne dosiahnuté hodnoty. Od roku 2016 je možné vidieť rapídny nárast počtu podujatí v Mestskom kultúrnom stredisku. Počet podujatí organizovaných v roku 2020 stúpol o 344% v porovnaní s rokom 2010. Roky 2020 a 2021 boli poznačené pandémiou ochorenia COVID-19, čo vidieť aj na poklese podujatí a návštevníkov MsKS.

Graf 79 Počet podujatí v MsKS

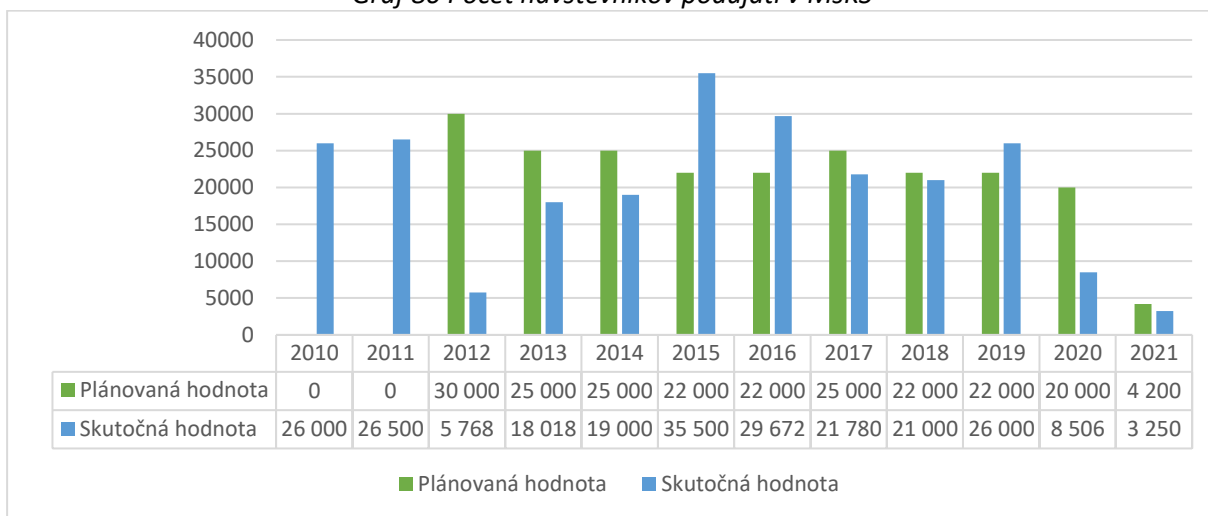

Zdroj: Záverečná správa k plneniu programového rozpočtu Mesta Revúca

Najvyšší počet návštevníkov bol zaznamenaný za rok 2015. Nárast presiahol očakávania až o 61%. V roku 2020, kedy začal počet návštevníkov v dôsledku pandemických opatrení klesať, bol zaznamenaný o 51% nižší počet návštevníkov ako sa očakávalo. V roku 2021 bol počet návštevníkov najnižší za posledných 11 rokov.

Graf 80 Počet návštevníkov podujatí v MsKS

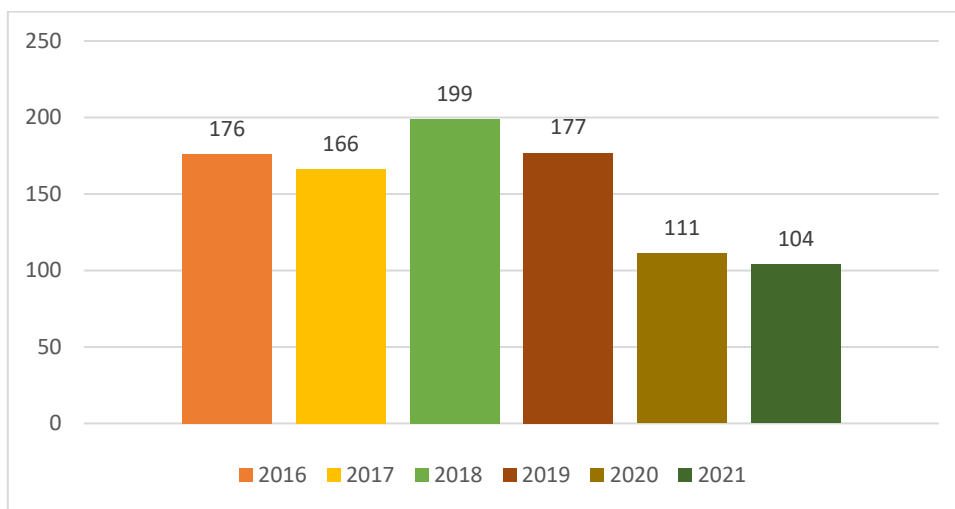
Zdroj: Záverečná správa k plneniu programového rozpočtu Mesta Revúca

Kino Klub Revúca

Kino Klub Revúca má v Revúcej dlhú tradíciu. V prvom štvrtroku 2016 došlo k digitalizácii kina a v letných mesiacoch roku 2017 došlo k modernizácii kinosály. V kine sa premietajú filmy slovenskej, českej a zahraničnej produkcie. Za rok 2020 bolo uvedených 97 filmov, z toho bolo 25 filmov slovenskej alebo českej výroby a 27 filmov a rozprávok pre detského diváka. Avšak rok 2020 bol poznačený pandémiou COVID-19, čo je viditeľné aj pri porovnaní štatistických údajov za posledných 5 rokov.

Z údajov nižšie vidíme, že každý rok pred pandémiou bolo v kine Klub uvedených viac ako 150 filmov v roku 2018 to bolo až takmer 200 filmov.

Graf 81 Počet uvedených titulov v Kino Klub Revúca

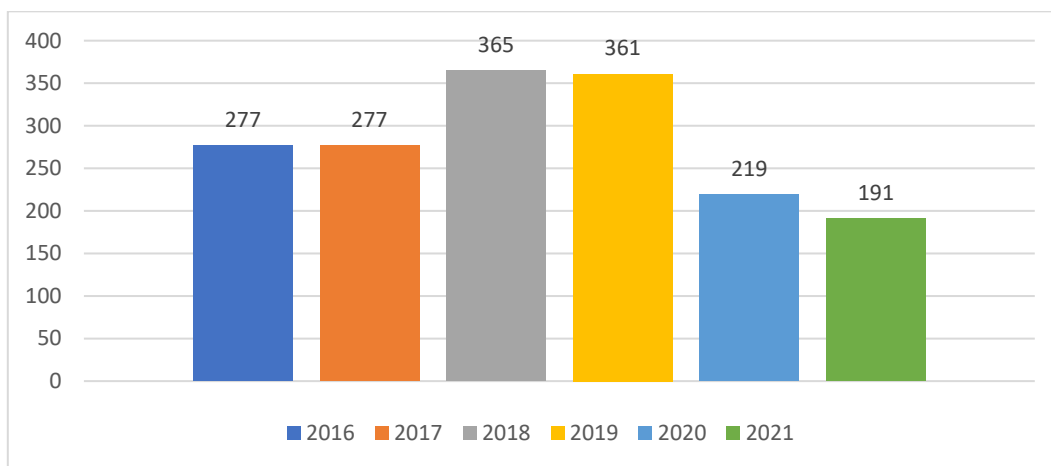

Zdroj: MsKS Revúca

Za roky 2018 a 2019 počet filmových predstavení oproti roku 2016 vzrástol o 30%. Za rok 2020 počet predstavení klesol o 39%, za rok 2021 ešte o ďalších 13%, kvôli už spomenutým protipandemickým opatreniam. Niektoré obľúbene tituly boli uvedené viac ako raz.

Graf 82 Počet filmových predstavení v Kino Klub Revúca

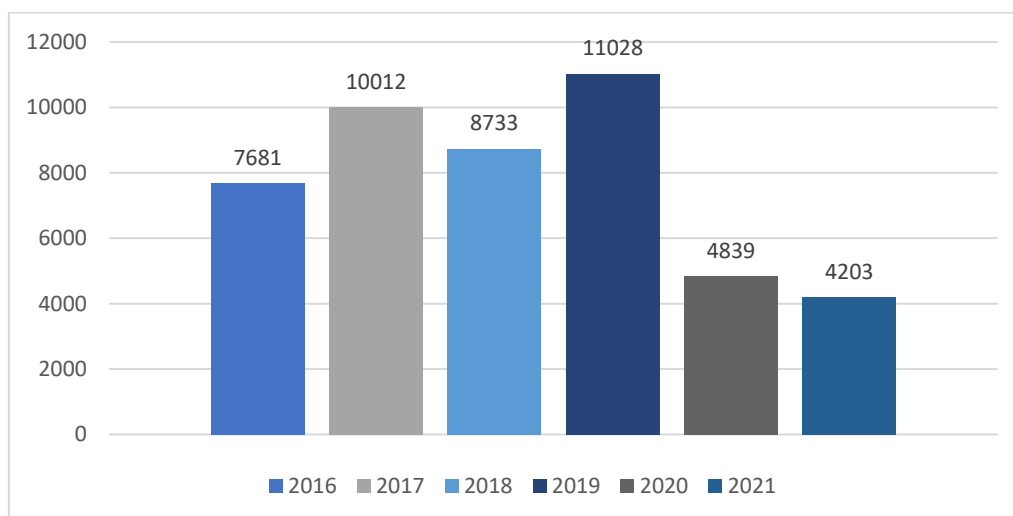

Zdroj: MsKS Revúca

Počet divákov mierne kolísal. Najvyšší počet divákov bol zaznamenaný v roku 2019. V porovnaní s rokom 2016 ide o 44% nárast.

Vzhľadom na vývoj v prvom štvrtí roku za rok 2020 sa predpokladalo, že tento zvyšujúci sa trend by pokračoval, keďže od 1. januára do 8. marca 2020 navštívilo kino 3270 divákov, čo predstavovalo 39,40 diváka na predstavenie, avšak kvôli prísny opatreniam bolo po zvyšok roka 2020 a taktiež aj v roku 2021 premietanie kina značne obmedzené.

Graf 83 Počet divákov v Kino Klub Revúca

Zdroj: MsKS Revúca

Mestská knižnica Samuela Reussa

Cieľom miestnej verejnej knižnice je slúžiť obyvateľom mesta a okolitých obcí. Okrem vypožičiavania kníh pripravuje v rámci kultúrno-výchovnej činnosti podujatia pre deti a mládež so zameraním na rozvíjanie čitateľskej a informačnej gramotnosti. Vo svojom fonde má približne 24 000 kníh. Počet čitateľov knižnice sa za posledných 5 rokov postupne znižoval. Pri porovnaní rokov 2015 a 2021 vidíme pokles o 33%. Tak, ako ostatné oblasti, aj prevádzka knižnice bola značne obmedzená pandémiou, čo je viditeľné nie len na poklese čitateľov, ale aj počte vypožičaných kníh. Na druhej strane, ako vidíme podľa tabuľky nižšie, zamestnanci knižnice využili pandemický rok 2020 na vytriedenie a zakúpenie nových knižných titulov a v roku 2020 je prvýkrát vidieť, že prírastok kníh prevyšuje úbytok, platí to aj pre rok 2021. Mestská knižnica prechádza postupnou modernizáciou a inováciou. Zavedenou novinkou je knižný box a ponuka rozvozu kníh.

Tabuľka 18 Mestská knižnica Samuela Reussa

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2015 vs 2021
počet čitateľov	661	576	533	519	495	440	444	-33%
počet výpožičiek	23 017	21 308	19 640	18 454	17 418	15 444	10 477	-54,5%
nákup literatúry	2 143,76 €	2 423,00 €	673,56 €	2 403,95 €	2 413,34 €	6 581,00 €	4 166,88€	94%
prírastok kníh	274	172	75	261	267	694	644	135%
úbytok kníh	442	442	586	375	384	606	631	43%
kniž. jednotky spolu	25 124	24 853	24 342	24 099	23 882	23 970	23 983	-4,5%
počet návštevníkov knižnice	6 320	6 590	6398	5 716	5 926	4 874	3 365	-47%

Zdroj: MskS Revúca

Mestská knižnica okrem vypožičiavania kníh a periodík organizuje kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia. Najvyšší počet podujatí bolo zorganizovaných v roku 2019. Týchto podujatí sa zúčastnil aj najvyšší počet návštevníkov, avšak v roku 2020 sa tento pozitívny rast zastavil.

Tabuľka 19 Počet podujatí v Mestskej knižnici Samuela Reussa

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia	51	52	63	45	71	42	11
Návštevníci kultúrno-spoločenských a vzdelávacích podujatí	899	951	1 055	775	1 354	319	143
Priemerný počet návštevníkov na podujatie	18	18	17	17	19	8	13

Zdroj: MskS Revúca

V nasledujúcej tabuľke je zobrazených niekoľko indikátorov z metodického usmernenia Ministerstva kultúry SR na určenie štandardov pre verejné knižnice, ktorého cieľom je určenie kvalitatívnych a kvantitatívnych štandardov, ktoré majú spĺňať verejné knižnice na plnenie svojich úloh na optimálnej úrovni.

Tabuľka 20 Indikátory určujúce štandardy verejných knižníc

Indikátory	2018	2019	2020	2021
Počet obyvateľov	12 087	11 949	11 770	11 484
Prírastok KJ kúpou za rok	261	384	694	644
Suma na nákup KJ za rok	2 403,95 €	2 413,34 €	6 581,00 €	4 166,88€
Priemerná suma na nákup na 1 obyvateľa	0,20€	0,20€	0,56€	0,36€
Prepočítaná hodnota podľa štandardu	12 087	11 949	11 770	11 484€
Percento plnenia odporúčanej hodnoty	20%	20%	56%	36,3%
Počet podujatí knižnice	45	71	42	11
% plnenia	15%	24%	14%	3,6%
% používateľov z počtu obyvateľov	4,3%	4,2%	3,7%	3,9%

Zdroj: Metodické usmernenie č. MK – 4315/2020-110/11107 na určenie štandardov pre verejné knižnice; MsKS
Revúca

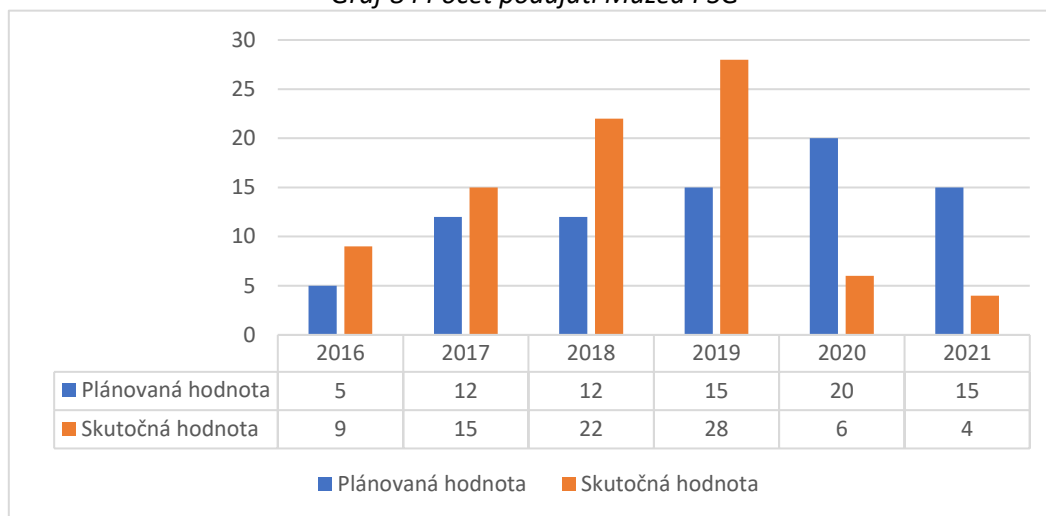
9.1.2 Múzeum Prvého slovenského gymnázia

Múzeum Prvého slovenského gymnázia je príspevkovou organizáciou Mesta Revúca, ktorá vznikla dňa 10.3.2014. Jej predmetom činnosti je okrem iného zhromažďovať, zhodnocovať, evidovať a spravovať zbierkové predmety kultúrnej hodnoty, sprístupňovať a prezentovať zbierkové predmety fondu verejnosti formou expozičnej a výstavnej činnosti a budovať dokumentáciu a archív, ako základ pre ďalšie využívanie a prezentovanie zbierkových predmetov, zbierok a múzejných fondov. Pracovníci múzea taktiež organizujú kultúrne a vzdelávacie podujatia.

Počet podujatí každým rokom rastie a okrem rokov 2020 a 2021 skutočná hodnota prevyšovala plánovanú hodnotu. Najvyšší počet podujatí (28) bolo zorganizovaných v roku 2019.

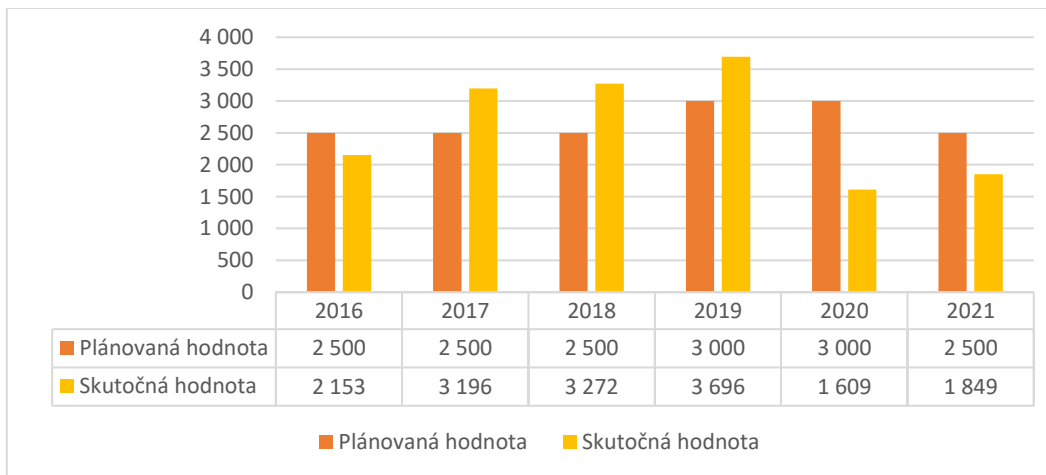
Graf 84 Počet podujatí Múzea PSG

Zdroj: Správa o činnosti Múzea PSG a Záverečná správa k plneniu programového rozpočtu Mesta Revúca

Počet návštevníkov rovnako každým rokom rastie. Najviac návštevníkov (3 969) bolo zaznamenaných v roku 2019, kedy bolo usporiadaných aj najviac podujatí. Roky 2020 2021 boli poznačené pandémiou ochorenia COVID-19.

Graf 85 Počet návštevníkov Múzea PSG

Zdroj: Správa o činnosti Múzea PSG a Záverečná správa k plneniu programového rozpočtu Mesta Revúca

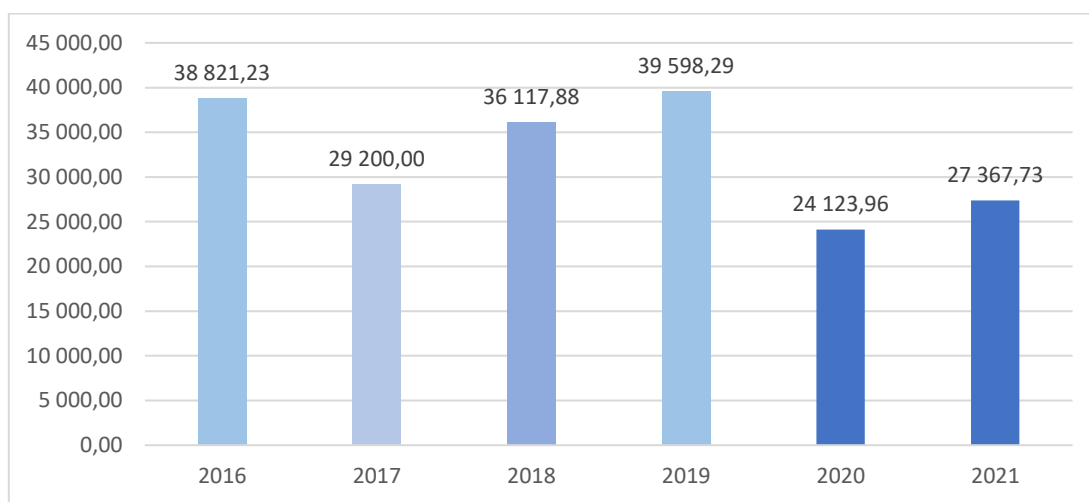

9.2 Šport

9.2.1 Športové kluby

V meste Revúca pôsobí niekoľko športových klubov, ktoré dosiahli vo svojej činnosti výborné výsledky. V období medzi 2016 a 2021 Mesto Revúca podporilo spolu 17 športových klubov v celkovej sume 195 229,09€. Medzi mestské kluby patrí Mestský futbalový klub Revúca a Mestský volejbalový klub Magnezit Revúca. Medzi ďalšie športové kluby patria napríklad Klub biatlonu ŠŠSM Magnezit Revúca, Kickbox Leon Revúca, Karate Klub Revúca a iné. Výborné výsledky, aj na medzinárodnej úrovni, dosahujú odchovanci biatlonového klubu, darí sa aj volejbalistom a športovcom bojových umení.

Graf 86 Čerpanie finančnej dotácie ŠK

Zdroj: MsÚ Revúca

Najväčšiu finančnú podporu získavajú športové kluby MFK Revúca (V. liga) a Mestský volejbalový klub Magnezit Revúca (I. liga). Pre bližšie informácie viď tabuľku nižšie.

Tabuľka 21 Prehľad čerpania poskytnutej finančnej dotácie pre ŠK, roky 2016 - 2021

Názov ŠK	2016	2017	2018	2019	2020	2021
MFK Revúca	12 000,00	9 500,00	13 000,00	15 000,00	8 000,00	13 400,00
Mestský volejbalový klub Magnezit Revúca	8 300,00	6 500,00	10 000,00	14 000,00	9 190,72	7 923,04
Hádzanársky klub HK 013 Revúca	5 000,00	3 500,00	1 429,79	-	-	-
ŠK Bastav Revúca - Revúčka	2 100,00	1 500,00	1 688,09	664,00	-	-
Klub biatlonu Magnezit ŠŠSM Revúca	2 500,00	1 800,00	2 000,00	2 500,00	1 955,13	1 259,00
Nohejbalový klub Revúca	2 400,00	1 800,00	2 000,00	2 500,00	1 500,00	1 300,00

Mestský hokejový klub Magnezit Revúca	2 500,00	1 500,00	1 500,00	-	-	-
Karate klub Revúca	1 000,00	650,00	900,00	900,00	586,26	550,00
Kickbox Leon Revúca	800,00	650,00	900,00	900,00	1 011,40	735,00
Muay Thai	700,00	550,00	800,00	1 000,00	100,00	150,00
Stolnotenisový klub Magnezit Revúca	521,23	500,00	500,00	434,29	402,48	389,80
Športový klub Revúcke Sršne	-	-	450,00	-	-	-
Armwrestlingový klub Magnezit Revúca	400,00	300,00	300,00	500,00	-	600,00
Kulturisticý oddiel Magnezit Revúca	400,00	300,00	300,00	500,00	1 016,50	600,00
Body Junior Club Revúca	-	-	200,00	700,00	361,47	361,47
Mac Ferrari Revúca	200,00	150,00	150,00	-	-	-
RC auto model team Revúca				-	-	99,42

Zdroj: MsÚ Revúca

9.2.2 Športoviská

V Revúcej sa nachádza niekoľko športovísk. V areáli základných škôl I.B. Zocha a ZŠ Hviezdoslavova sa nachádzajú 3 multifunkčné ihriská a 1 plážové ihrisko, ktoré poskytujú priestor pre futbal, basketbal, hádzanú, tenis, volejbal, hokejbal a iné druhy športu. Multifunkčné ihrisko je zriadené aj v miestnej časti Revúčka. Tieto ihriská spravuje mesto a sú dostupné od apríla do októbra. V priebehu posledných rokov bolo zrenovované mestské kúpalisko, kde boli v roku 2021 doplnené aj zábavné prvky v detskom bazéne, zrekonštruované boli aj šatne s uzamykateľnými skrinkami doplnené boli dáždniky a lehátko. Počas letnej sezóny 2021 bolo umožnené aj ranné plávanie, pre ktoré bolo potrebné zakúpenie si mesačnej permanentky. V areáli kúpaliska sa nachádza aj multifunkčné ihrisko, ktoré počas letnej sezóny poskytuje návštevníkom široké možnosti. Na plávanie je možné využiť aj krytú plaváreň, ktorá sa nachádza v areáli Gymnázia M.K. V meste Revúca sa taktiež nachádza umelá ľadová plocha, ktorá je určená pre verejné korčuľovanie počas zimných mesiacov, spravidla od decembra do marca. Na okraji mesta je občanom k dispozícii detské dopravné ihrisko, ktoré je určené pre deti všetkých vekových kategórií. V roku 2019 bolo obnovené zvislé dopravné značenie. K dispozícii pre verejnosť je od mája do októbra. Futbalový štadión, ktorý disponuje aj tréningovou plochou poskytuje priestor pre futbalové súťaže mužov, staršieho dorastu, mladších žiakov a prípravky. Pre priaznivcov tenisu sú k dispozícii tenisové kurty nachádzajúce sa v blízkosti futbalového ihriska. Pre športové potreby obyvateľov mesta slúži aj Dom športu. V jeho areáli vykonáva svoju činnosť niekoľko športových klubov. Verejnosti sú prístupné aj areály materských a základných škôl a telocvičňa na ul. SNP, taktiež telocvične stredných a základných škôl, ktoré využívajú skupiny občanov na svoje voľnočasové športové aktivity. Priestor pre rozvíjanie športových aktivít ponúka aj centrum voľného času, ktoré pre deti a mládež zabezpečuje záujmové krúžky prevažne športového charakteru, ako napr. bowling, futbal, karate, kickbox, nohejbal, plávanie, stolný tenis.

9.3 Zhrnutie

V meste Revúca je možné sledovať pozitívne zmeny v oblasti kultúry. Odhliadnuc od rokov 2020 a 2021, ktoré boli poznačené pandémiou a obmedzujúcimi opatreniami, od roku 2016 nastal v oblasti kultúry viditeľný progres. Počet podujatí sa zvýšil za rok 2016 o 96% oproti roku 2015. Najvyšší počet podujatí bol zorganizovaný v roku 2019 s počtom 461. Miestne kino prešlo digitalizáciou a zrenovovaná bola aj kinosála. Kino Klub premieta množstvo filmov, či už slovenskej, českej alebo zahraničnej produkcie. Mestské kultúrne stredisko zastrešuje niekoľko záujmových súborov a klubov, čo výrazne prispieva k možnostiam seberealizácie a tráveniu voľného času. Počet čitateľov knižnice klesá, avšak je viditeľná snaha o zmenu a zastavenie tohto trendu. Do zakúpenia nových titulov bolo v roku 2020 investovaných 6 581€. V Revúcej sa nachádza 1 muzeálne zariadenie, a to Múzeum Prvého slovenského gymnázia, ktoré bolo zaregistrované ako príspevková organizácia v roku 2014. Okrem stálej expozície sa v múzeu organizujú rôzne podujatia, výstavy a vernisáže. Počet podujatí postupne narastá, tak ako aj počet návštevníkov.

V oblasti športu mesto každoročne podporuje mieste športové kluby prostredníctvom finančných dotácií. Celkovo bolo podporených 17 športových klubov. Mnohé z nich získavajú finančnú dotáciu každoročne. V meste sa nachádza niekoľko multifunkčných ihrísk, plážové ihrisko, kúpalisko, umelá ľadová plocha, ako aj detské dopravné ihrisko, telocvične. Všetky tieto športoviská sú verejnosti k dispozícii podľa aktuálnej sezóny. Pre halové športy by však bola potrebná aj multifunkčná hala, v ktorej by mohli športovci plnohodnotne trénovať a reprezentovať mesto v celoslovenských súťažiach.

Tak, ako Mestské kultúrne stredisko, tak aj športové kluby, súbory a centrum voľného času poskytujú možnosti pre voľnočasové aktivity a vytvárajú priestor pre seberealizáciu.

V Revúcej, ako v okresnom meste chýba multifunkčná športová hala, ktorá by ponúkala celoročné využitie ihrísk pre rôzne športy a bola by využitá aj na organizovanie rôznych športových, ale aj kultúrnych podujatí.

10 Životné prostredie

10.1 Ovzdušie

Na znečisťovaní ovzdušia v meste sa podieľajú emisie z kotolní priemyselných podnikov adomovej správy, zariadení občianskej vybavenosti, z lokálneho kúrenia v rodinných domoch a z dopravy. Automobilová doprava výrazne znečisťuje ovzdušie v meste najmä na Muránskej ulici, ulici M. R. Štefánika, Železničnej a Tomášikovej ulici. Automobilová doprava produkuje najmä CO, NOx a toxické škodliviny. Jestvujúce dopravné napojenie mesta spôsobuje nevyhovujúcu situáciu hlavne v centre mesta (križovatka pred tržnicou) a autobusovou stanicou. Cez centrum mesta vedie hlavný ťah, po ktorom prechádza ako osobná, autobusová, ale aj nákladná doprava. Ďalšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia je aj

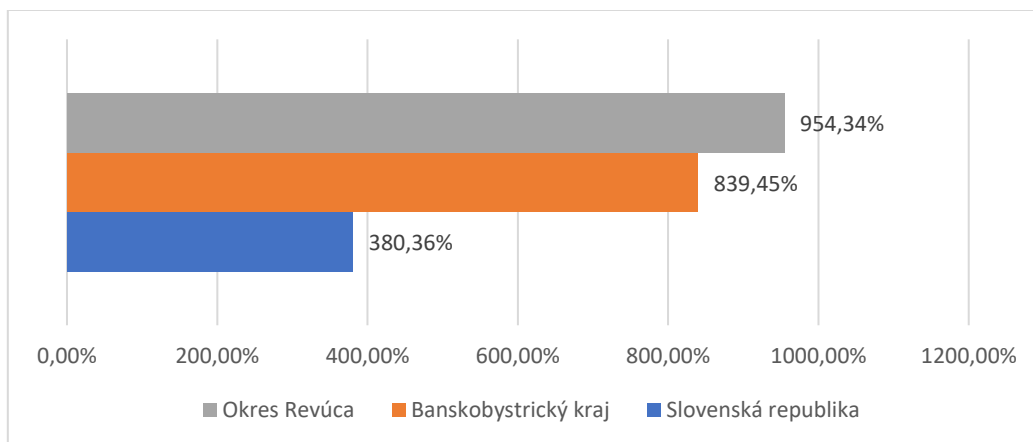
SLOVMAG, a. s. Lubeník a SMZ a. s., Jelšava, ktoré sa nachádzajú juhovýchodne vo vzdialenosti 6km a 14km od mesta Revúca.

Pod pojmom emisia sa rozumie každé priame alebo nepriame vypustenie znečisťujúcej látky do ovzdušia. Najväčší podiel v rámci tuhých znečisťujúcich látok (TZL) tvoria dve hlavné skupiny:

- PM10 sú častice, ktoré ľahko prenikajú do pľúcnych tkanív a spôsobujú zdravotné problémy v oblasti srdcovo-cievnej a dýchacej sústavy. Zdrojom PM10 častíc je zvířený prach z ciest, priemyselných závodov, spaľovanie tuhých látok či výfukové plyny z motorových vozidiel.
- PM2,5, podobne ako PM10, majú negatívny efekt na ľudské zdravie a hlavne na dýchacie cesty. Ich zdrojom sú všetky druhy spaľovacích procesov, vrátane obytného spaľovania dreva, lesných požiarov, elektrárne, procesy v poľnohospodárstve, automobilová doprava atď.

Porovnanie hodnôt znečistenia ovzdušia tuhými emisiami v roku 2019 a 2010 je zobrazené v nasledujúcom grafe.

Graf 87 Tuhé emisie – produkcia v tonách, porovnanie rokov 2010 a 2019

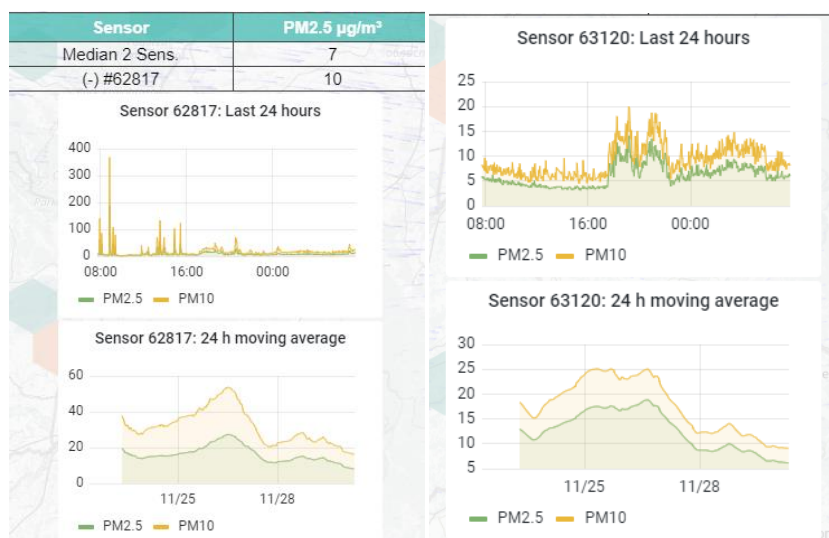
Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

V centre mesta Revúca, vo vonkajších priestoroch Mestského úradu, boli v roku 2021 nainštalované 2 meracie zariadenia na sledovanie častíc PM10 a PM2,5. Vďaka týmto meračom môže odborná verejnosť ako aj miestne obyvateľstvo sledovať aktuálne znečistenie ovzdušia.

Aktuálny stav je možné sledovať na stránke <https://www.meria.me/#Map-section>.

Obrázok 9 Znečistenie ovzdušia

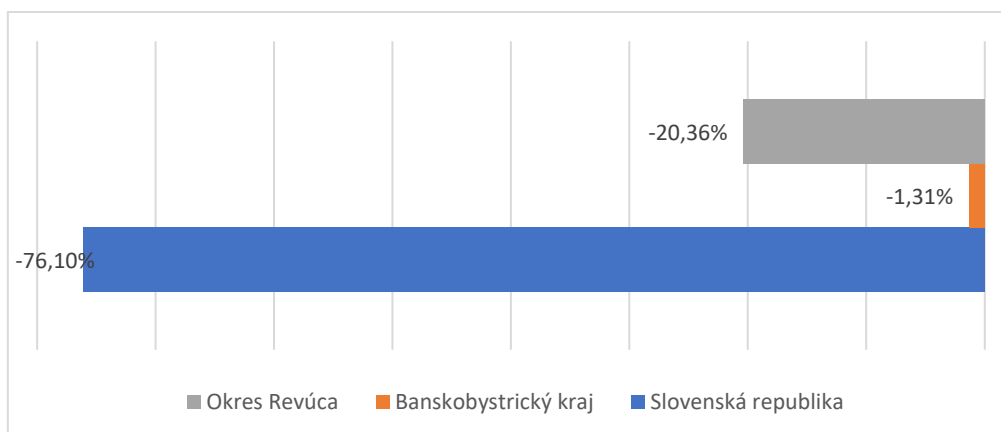

Zdroj: <https://www.meria.me/#Map-section>

K základným znečisťujúcim látkam patria oxid siričitý (SO_2), oxidy dusíka (NO_x) a oxid uhoľnatý (CO). Oxid siričitý (SO_2) je plynná látka, ktorá pôsobí dráždivo na sliznice dýchacích ciest a na očné spojivky. Zdrojom sú výfukové plynné spaľovacie motory a vzniká aj pri spaľovaní fosílnych palív alebo pri spracovávaní rúd obsahujúcich síru.

Na celoslovenskej úrovni vidíme pri porovnaní rokov 2010 a 2019 pokles o 76%. V Banskobystrickom kraji došlo len k minimálnemu poklesu (len o 1,31%) a v Revúckom okrese sa produkcia oxidu siričitého znížila o 20,36%.

Graf 88 Oxid siričitý – produkcia v tonách, porovnanie rokov 2010 a 2019

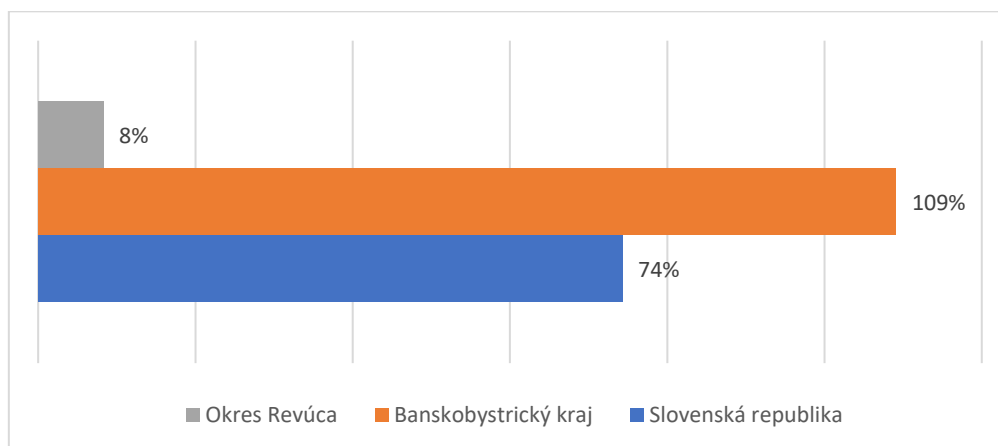
Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Oxidy dusíka (NO_x) vznikajú v technických zariadeniach, v ktorých dochádza k spaľovaniu vo vzduchu za vysokých teplôt, sú taktiež súčasťou výfukových plynov. Oxidy dusíka môžu spôsobiť mierne až ťažké zápal priedušiek alebo pľúc a taktiež sa podieľajú na poškodzovaní ozónovej vrstvy Zeme, okysľovaní dažďových zrážok a tvorbe smogu.

Z grafu nižšie je jasne vidieť, že vo všetkých porovnávaných oblastiach došlo k zvýšeniu produkcie oxidu dusíka pri porovnaní roku 2010 s rokom 2019. Najvyšší nárast je viditeľný na úrovni Banskobystrického kraja.

Graf 89 Oxid dusíka – produkcia v tonách, porovnanie rokov 2010 a 2019

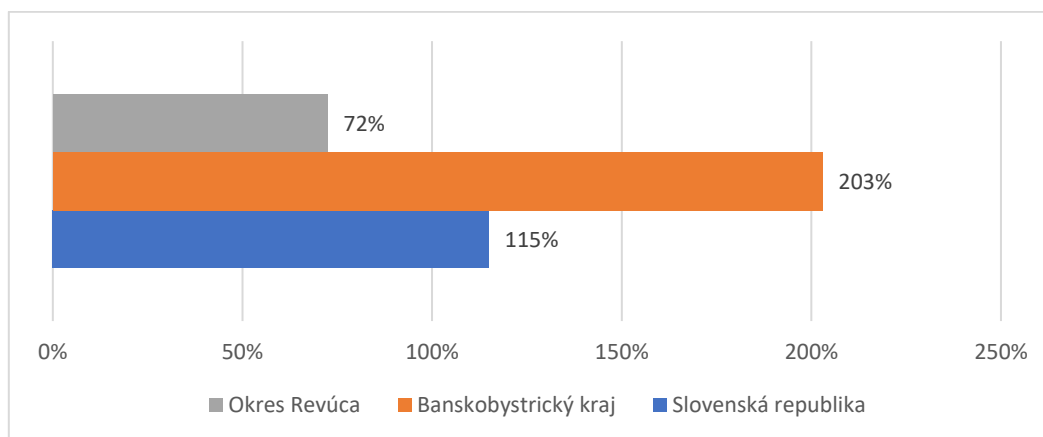

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Oxid uhoľnatý (CO) je produktom spaľovania z priemyselných pecí, kotlov a iných technologických zariadení spaľujúcich plynné, kvapalné a tuhé palivá, a je najškodlivejšou zložkou výfukových plynov. Hlavný negatívny efekt CO spočíva v blokovaní prísunu kyslíka ku tkanivám. Klasickými príznakmi otravy CO sú bolesti hlavy a závrat, srdečné problémy a malátnosť.

V produkcii oxidu uhoľnatého môžeme v sledovanom období vidieť nárast vo všetkých oblastiach.

Graf 90 Oxid uhoľnatý – produkcia v tonách, porovnanie rokov 2010 a 2019

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

10.2 Odpad

Medzi rizikové faktory v životnom prostredí, ktoré môžu spôsobiť poruchy zdravia a tiež degradáciu životného prostredia patria aj odpady.

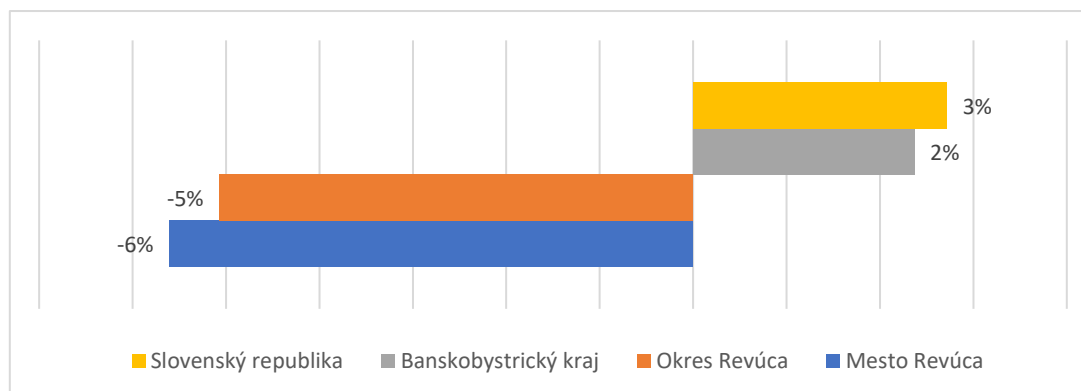
Celková produkcia odpadu sa na celoslovenskej úrovni a v Banskobystrickom okrese v roku 2020 zvýšila o 2 až 3%, avšak v okrese Revúca a v meste Revúca sa produkciu komunálneho odpadu podarilo znížiť o 5% až 6% v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V roku 2021 sa naopak, produkcia odpadu v meste Revúca zvýšila o 22,12%.

Tabuľka 22 Produkcia odpadu

	2019	2020	%
Mesto Revúca	5,517.65	5,208.50	-6 %
Okres Revúca	15,128.10	14,361.51	-5 %
Banskobystrický kraj	246,449.99	252,280.67	2 %
Slovenský republik	2,369,725.16	2,434,039.46	3 %

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR a MsÚ Revúca, Oddelenie životného prostredia a verejného poriadku

Graf 91 Produkcia odpadu, porovnanie rokov 2019 a 2020

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR a MsÚ Revúca, Oddelenie životného prostredia a verejného poriadku

V meste Revúca bolo za rok 2020 vyprodukovaných 2 035,7 ton komunálneho odpadu, čo predstavuje 39,08 % celkového odpadu. V okrese Revúca bolo za rok 2020 vyprodukovaných 6 794,61 ton komunálneho zmesového odpadu, čo z celkovej hodnoty 14 361,51 predstavuje 47,31 %, za Banskobystrický kraj tvorí podiel zmesového odpadu 50% a za Slovenskú republiku je to 47,07%.

Podľa tabuľky nižšie vidíme, že objemný odpad v meste ako aj v okrese Revúca bol v roku 2020 štvornásobne vyšší v porovnaní s krajom a celoštátnymi hodnotami. Na druhej strane hodnoty pre biologický odpad sú takmer o polovicu nižšie ako v ostatných troch porovnávaných oblastiach. Taktiež hodnoty za plast a papier v okrese a meste Revúca sú viditeľne nižšie ako za hodnoty v Banskobystrickom kraji a na celoslovenskej úrovni.

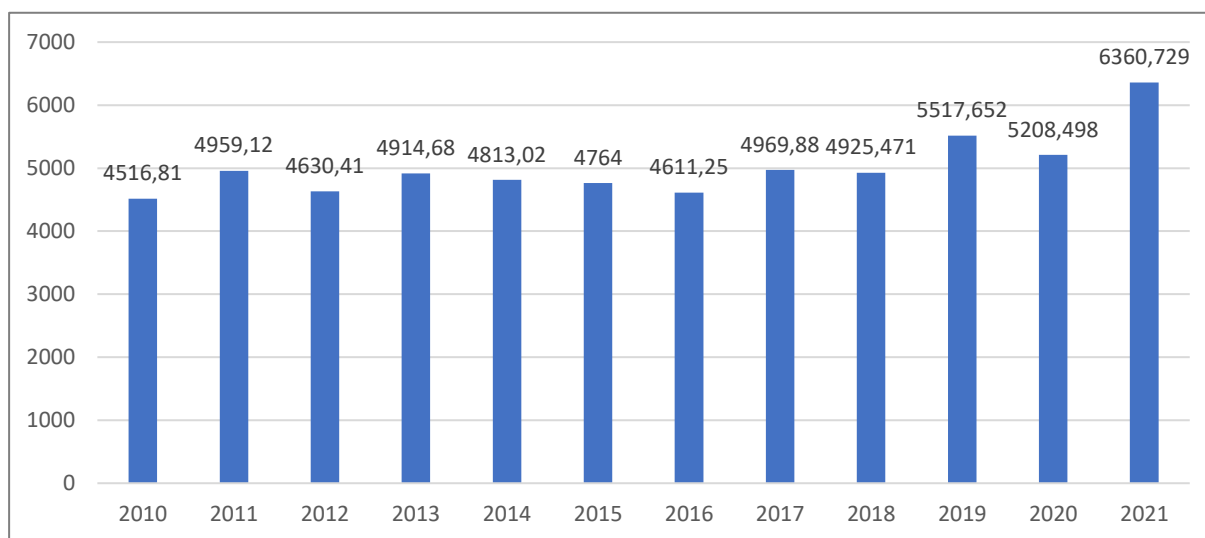
Tabuľka 23 Produkcia odpadu

Rok 2020	Zmesový komunálny odpad	Objemný odpad	Biologicky rozložiteľný odpad	Papier a lepenka	Sklo	Plast	Obaly z kovu
SR	47.04%	7.88%	12.26%	4.01%	3.24%	2.82 %	0.46%
BBSK	50.04%	5.76%	11.38%	4.33%	3.20%	2.95 %	1.68%
Okres RA	47.31%	23.41%	6.89%	1.92%	3.12%	1.64 %	0.16%
Mesto RA	39.08%	29.46%	11.33%	2.47%	2.02%	1.78 %	0.04%

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR, MsÚ Revúca, Oddelenie životného prostredia a verejného poriadku

V meste Revúca za posledných 10 rokov množstvo vyprodukovaného odpadu stúplo. Najviac vyprodukovaného odpadu bolo v roku 2021, a to 6 360,729t, čo je v prepočte na 1 obyvateľa 553,9kg odpadu. Od roku 2010 do roku 2021 bolo spolu vyprodukovaných 60 191,52 ton odpadu.

Graf 92 Množstvo vyprodukovaného odpadu v meste Revúca za daný rok v (t)

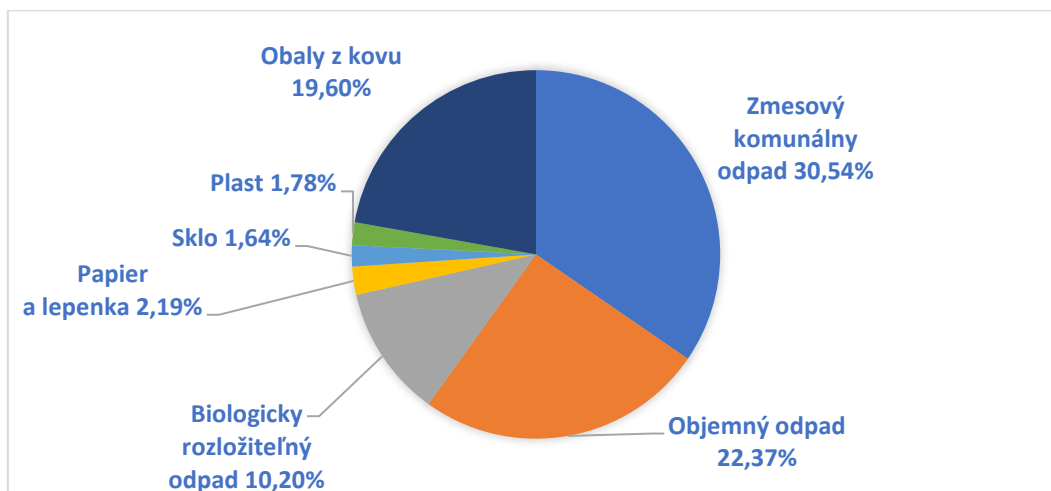
Zdroj: MsÚ Revúca, Oddelenie životného prostredia a verejného poriadku

V Revúcej, tak ako aj v iných mestách je zavedený systém triedenia odpadov na plasty, papier, sklo a zmesový odpad. Pre každý typ odpadu je určená farebne odlíšená kupa. Od roku 2021 pribudla zákonná povinnosť separovania biologického odpadu, pre ktorý je taktiež určená farebne odlíšená kupa. Úroveň vytriedenia odpadov v roku 2021 bola 44,94%.

Aj v meste Revúca tvorí najvyšší podiel z celkového odpadu zmesový odpad, čo za rok 2021 predstavovalo 30,54% odpadu. Je to o 8,54% menej ako v predchádzajúcom roku. Druhou najviac zastúpenou kategóriou odpadov je objemný odpad, ktorý tvorí 22,37% celkového množstva odpadov. Biologicky rozložiteľný odpad tvorí 10,2%.

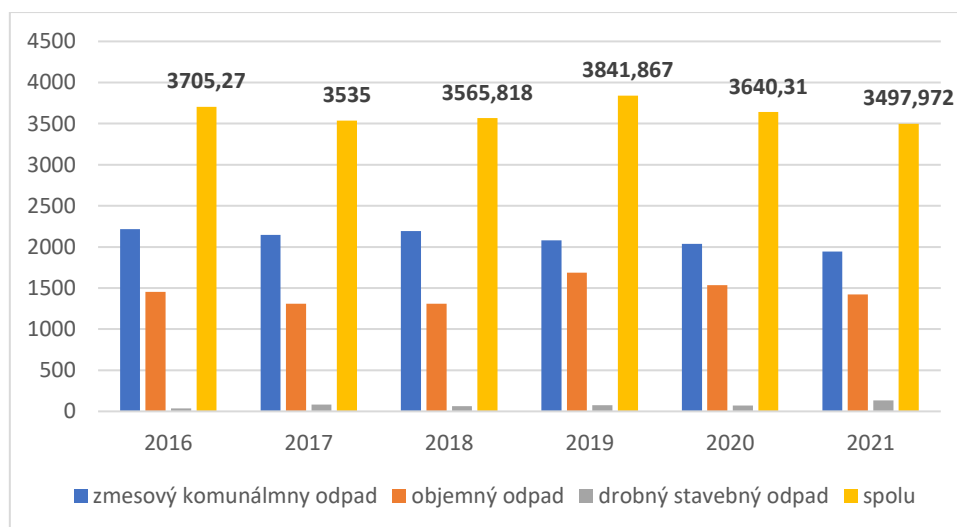
Graf 93 Zložky odpadu v meste Revúca v roku 2021

Zdroj: MsÚ Revúca, Oddelenie životného prostredia a verejného poriadku

V množstve odpadu zneškodneného skládkovaním dosiahlo mesto v roku 2021 najnižšiu hodnotu za posledných 6 rokov.

Graf 94 Skládkový odpad v meste Revúca v (t)

Zdroj: MsÚ Revúca, Oddelenie životného prostredia a verejného poriadku

Bližšie informácie a členenie odpadov podľa kategórií je možné získať v na Oddelení životného prostredia a verejného poriadku.

10.3 Spotreba tepla

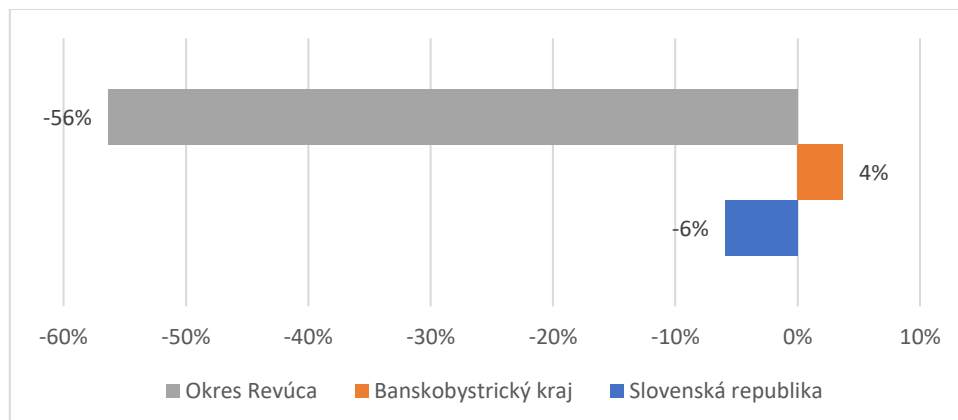
K zachovaniu energetických zdrojov je potrebné zníženie spotreby energie, zníženie závislosti na ropu, ropných produktoch a fosílnych palivách. Slovensko, tak ako aj ostatné štáty EÚ sa

dlhodobo snažia o túto redukciu so snahou zvýšenia spotreby energie z obnoviteľných zdrojov.

Spotreba tepla za rok 2020 sa na celoslovenskej úrovni znížila o 6% v porovnaní s rokom 2010. Naopak, k nárastu, a to o 4% došlo v Banskobystrickom kraji. Výrazný pokles bol zaznamenaný v Revúckom okrese a to až o 56%.

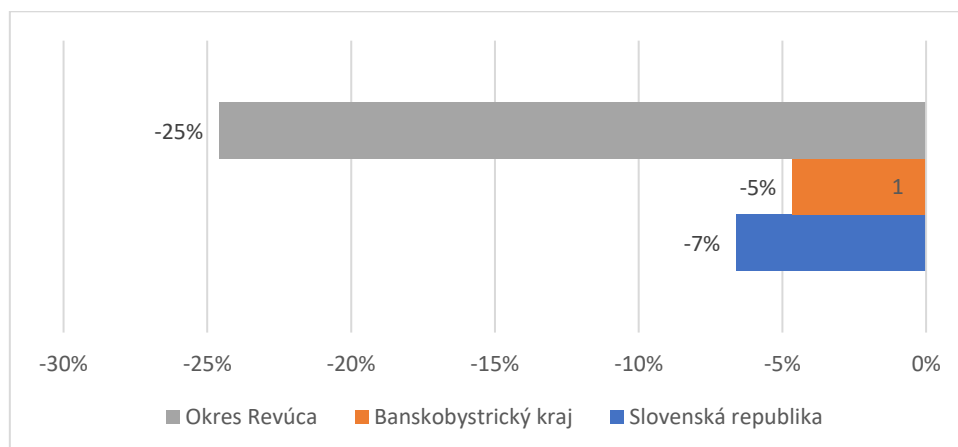
Graf 95 Spotreba tepla v GJ, porovnanie rokov 2010 a 2020

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Spotreba elektriny sa na celoslovenskej úrovni znížila o 7% pri porovnaní roku 2010 s rokom 2020. Znížila sa aj v banskobystrickom kraji, a to o 5% a tiež aj v rámci okresu Revúca, o 25%.

Graf 96 Spotreba elektriny (MWh), porovnanie rokov 2010 a 2020

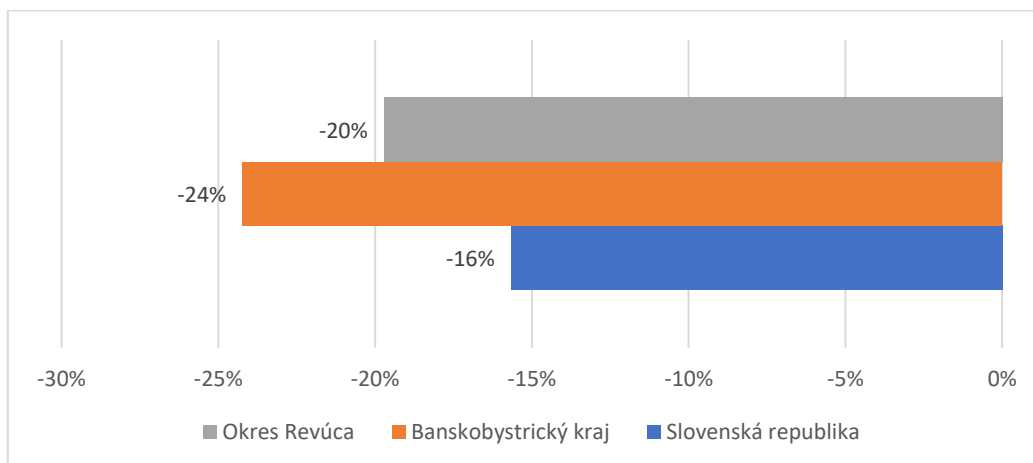

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Spotreba zemného plynu sa znížila vo všetkých porovnávaných oblastiach, najviac však v Banskobystrickom kraji, kde pri porovnaní rokov 2010 a 2020 došlo k zníženiu o 24%. V okrese Revúca sa spotreba zemného plynu znížila o 20%.

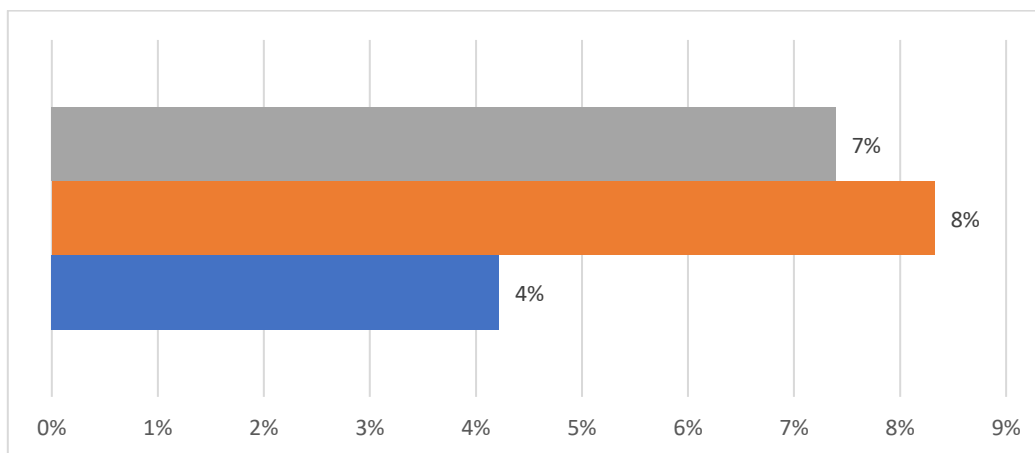
Graf 97 Spotreba zemného plynu (1000m³), porovnanie rokov 2010 a 2020

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Spotreba motorovej nafty sa zvýšila vo všetkých porovnávaných oblastiach, najviac v Banskobystrickom kraji.

Graf 98 Spotreba motorovej nafty (t), porovnanie rokov 2010 a 2020

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

10.4 Voda a pôda

Kvalita povrchových vôd sa v hornej časti Muráňa (po vyústenie mestskej čistiarne odpadových vôd) pravidelne nesleduje. V dolnej časti sa však výrazne zhoršuje. Znečistenie podzemných vôd kadmiov je na nízkej, iba lokálne na strednej úrovni. Riziko ohrozenia zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami je však v širšom území veľmi nízke. Rastie iba v zastavanom území. Kontaminácia pôd je iba lokálne na vyššej úrovni. Odolnosť pôd proti intoxikácii kyslou skupinou rizikových kovov je slabá. Odolnosť pôdy proti kompácii je

stredná až silná. Väčšinu územia zaberajú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu, majú vyššiu pufracnú schopnosť. Potenciálna tvorba dusičnanov v poľnohospodárskych pôdach je nízka.

Spotreba pitnej vody v domácnosti sa pri porovnaní dát medzi rokmi 2010 a 2020 neznížila, okrem spotreby v Banskobystrickom kraji. Avšak to môže byť zapríčinené aj pandemickou situáciou, kedy bol obmedzený voľný pohyb a veľa zamestnancov pracovalo z domu v dôsledku čoho bola spotreba v domácnostiach vyššia.

Nižšie sú uvedené grafy porovnávajúce rok 2010 s rokom 2020 a 2019. Zatiaľ, čo pri porovnaní spotreby pitnej vody v domácnosti za rok 2020 je možné vidieť 0,5% nárast oproti roku 2010, pri porovnaní roku 2019 s rokom 2010 je možné vidieť nižšiu spotrebu o 8,28%.

Graf 99 Spotreba pitnej vody pre domácnosti, porovnanie rokov 2010 a 2020 a rokov 2010 a 2019

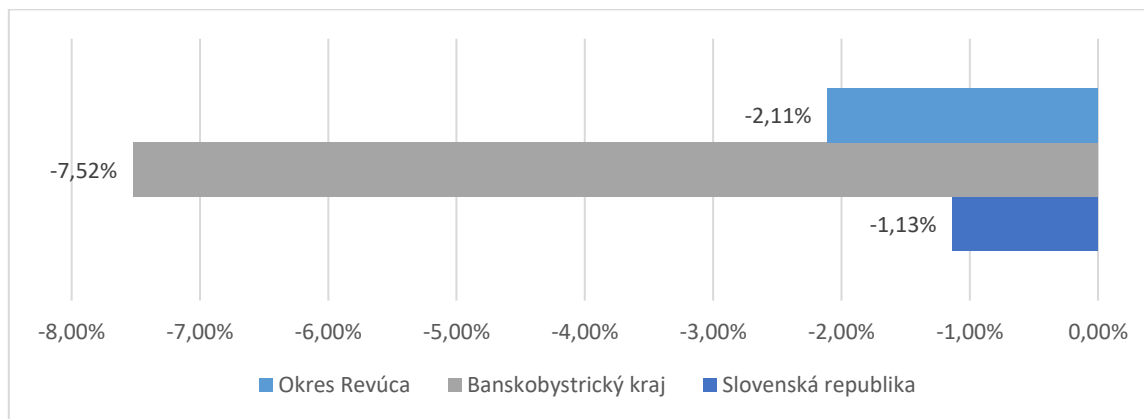

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

Celková spotreba pitnej vody sa pri porovnaní rokov 2010 a 2020 znížila vo všetkých meraných oblastiach, najviac však v Banskobystrickom kraji, kde je možné pozorovať zníženie o 7,52%. V okrese Revúca sa celková spotreba pitnej vody znížila o 2,11 %.

Graf 100 Spotreba pitnej vody, porovnanie rokov 2010 a 2020

Zdroj: údaje zo Štatistického úradu SR

10.5 Stresové javy v krajine a znečistenie životného prostredia

Nerastné suroviny

V katastrálnom území mesta Revúca sa nachádzajú výhradné ložiská:

- výhradné ložisko „Revúčka – živice (846)“, na ktoré bolo vydané osvedčenie o výhradnom ložisku a s určeným chráneným ložiskovým územím a dobývacím priestorom pre neurčenú organizáciu
- výhradné ložisko „Mokrú Lúku – Revúca – tehliarske suroviny (571)“, s určeným chráneným ložiskovým územím a dobývacím priestorom pre neurčenú organizáciu.

Skládky odpadov

Územie je nevhodné, až podmienienečne vhodné na ukladanie odpadov. V katastrálnom území mesta Revúca je evidovaných niekoľko skládok odpadov, zobrazené sú na mape (Obr. 11).

Environmentálne záťaž

V katastrálnom území mesta Revúca sú evidované tieto environmentálne záťaž:

1. Názov EZ: RA (1796)/Revúca – areál bývalého Sklotexu

Názov lokality: areál bývalého Sklotexu

Druh činnosti: energetika

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 – 65)

Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

2. Názov EZ: RA (1797)/Revúca – Peklo – Lesy SR

Názov lokality: Peklo – Lesy SR

Druh činnosti: skladovanie a distribúcia PHM a mazadiel

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 – 65)

Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

3. Názov EZ: RA (1799)/Revúca – skládka pri Muráni

Názov lokality: skládka pri Muráni

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 – 65)

Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

4. Názov EZ: RA (006)/Revúca ČS PHM

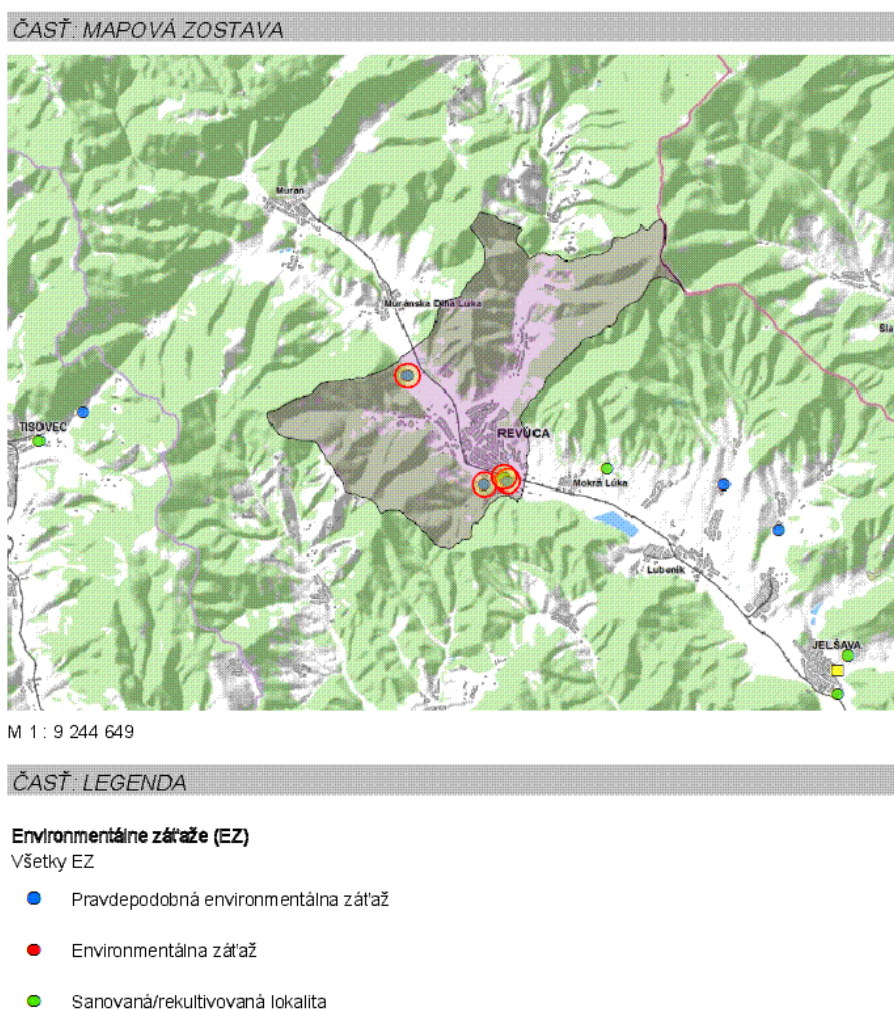
Názov lokality: ČS PHM

Druh činnosti: čerpacia stanica PHM

Registrovaná ako: C Sanovaná/rekultivovaná lokalita

Pravdepodobné environmentálne záťaže môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Obrázok 10 Environmentálne záťaže v k.ú. mesta Revúca

Zdroj: Ministerstvo životného prostredia SR

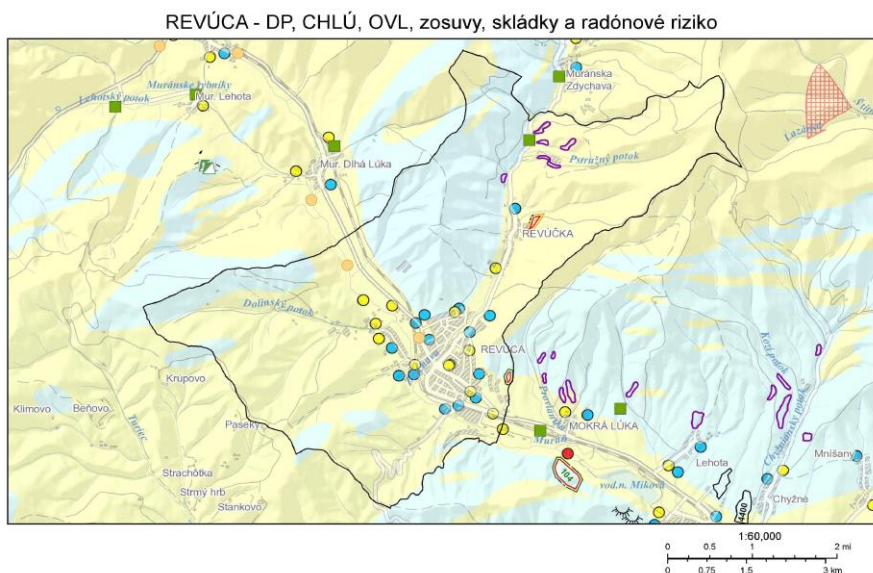
Výskyt potenciálnych zosuvov

V katastrálnom území mesta Revúca je zaregistrovaný výskyt potenciálnych zosuvov. Nestabilné je aj bezprostredné okolie zaregistrovaných svahových deformácií. Územie patrí do rajónu potenciálne nestabilných až nestabilných území a je citlivé na väčšie antropogénne zásahy. Svahové deformácie negatívne ovplyvňujú možnosti využitia územia pre stavebné účely.

Výskyt radónového rizika

Katastrálne územie mesta Revúca spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na mape (Obr. 11). Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Obrázok 11 Mapa – výhradné ložiská, skládky, svahové deformácie, radónové riziko

Skládky (3) ● odvezená (2) ■ upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.) (1)

Svahové deformácie (6) □ Potenciálna (6)

Výhradné ložiská DP (2) □ 846 – Revúčka; živce; Organizácia neurčená, -

571 – Mokrá Lúka - Revúca; tehliarske suroviny; Organizácia neurčená, -

Výhradné ložiská CHLU (2) □ 846 – Revúčka; živce; Organizácia neurčená, -

571 – Mokrá Lúka - Revúca; tehliarske suroviny; Organizácia neurčená, null

Výhradné ložiská OVL (1) □ 846 – Revúčka; živce; Organizácia neurčená, -

Neevidujeme ložiská nevyhradeného nerastu

Neevidujeme prieskumné územia - návrhy

Neevidujeme prieskumné územia - určené

Neevidujeme staré banské diela

Radónové riziko - referenčné plochy (26) ● nízke (14) ● stredné (12)

Neevidujeme Prognóza zvýšeného radónového rizika (eU nad 4 ppm)

Izoplochy radónového rizika (26) ■ nízke 36,7 % (9) ■ stredné 63,0 % (19)

Zdroj: Ministerstvo životného prostredia SR

10.6 Zhrnutie

V dnešnej dobe sa čoraz viac kladie dôraz na riešenie environmentálnych problémov, medzi ktoré patrí aj zmena klímy. Ide o snahu minimalizovať environmentálne záťaže, ktoré majú nepriaznivý dopad na zdravie obyvateľstva a životné prostredie. Znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka predstavuje závažné riziko nielen pre ľudské zdravie, ale aj pre horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu.

Problematike zmeny klímy, ktorá je spôsobená zvyšovaním koncentrácie skleníkových plynov v dôsledku emisií z ľudskej činnosti sa venuje čoraz väčšia pozornosť, keďže môže dôjsť k ohrozeniu produkcie potravín, zvyšovaniu hladiny morí, zvyšovaniu rizika povodní a iných problémov.

Produkcia tuhých emisií sa za rok 2019 zvýšila vo všetkých sledovaných oblastiach. Vzhľadom na to, že tuhé emisie (PM10 a PM2,5) sú zdraviu škodlivé, tento problém bude potrebné z dlhodobého hľadiska riešiť.

Pozitívne je, že v meste Revúca boli nainštalované meracie stanice, vďaka ktorým bude možné situáciu monitorovať a v prípade potreby aj riešiť.

Produkcia oxidu siričitého, ktorý patrí medzi základné znečisťujúce látky, na úrovni okresu poklesla za posledných 10 rokov o 20%. Produkcia ostatných základných znečisťujúcich látok (oxidy dusíka a oxid uhoľnatý) vzrástla vo všetkých sledovaných oblastiach.

Dôležitou súčasťou problematiky životného prostredia je aj odpadové hospodárstvo. V čase písania tejto analýzy boli k dispozícii len údaje za roky 2019 a 2020, preto nebolo možné podrobnejšie sledovať trend v produkcii a separácii odpadu na úrovniach okresu, kraja a štátu. Pri porovnaní týchto dvoch rokov, bola produkcia za rok 2020 vyššia ako na celoslovenskej úrovni, tak aj v Banskobystrickom kraji. V rámci okresu Revúca sa znížila o 5% a v meste Revúca o 6%. V roku 2021 sa naopak, produkcia odpadu v meste Revúca zvýšila o 22,12% oproti roku 2020.

Pri hodnotení údajov za mesto Revúca máme k dispozícii aj staršie dáta, kde je viditeľné, že napriek tomu, že v roku 2021 sa v rámci mesta vyprodukovalo najviac odpadu za posledných 12 rokov. V množstve odpadu zneškodneného skládkovaním dosiahlo mesto v roku 2021 naopak, najnižšiu hodnotu za posledných 6 rokov. Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov bola v tomto roku na úrovni 44,94%.

Tak ako je potrebné znížiť emisie a produkcie odpadov, tak je potrebné zníženie aj spotreby energie. Spotrebu tepla sa v okrese Revúca za rok 2020 podarilo znížiť o 56% oproti roku 2010. Na celoslovenskej úrovni to bolo mnohonásobne menej. V rámci BBSK došlo k miernemu zvýšeniu. Spotreba elektriny sa v okrese Revúca taktiež znížila v roku 2020 o 25%. Spotrebu zemného plynu sa podarilo taktiež znížiť v roku 2020 o 20% za posledných desať rokov. Avšak spotreba motorovej nafty sa v sledovanom období zvýšila vo všetkých oblastiach, v okrese Revúca o 7%.

Celková spotreba pitnej vody sa znížila v roku 2020 oproti roku 2010, ale spotreba pitnej vody v domácnosti sa za rok 2020 zvýšila, čo môže byť aj v dôsledku obmedzenia pohybu občanov, ktorí sa viac zdržiavali v domácnosti.

11 Dopravná a technická infraštruktúra

11.1 Cestná infraštruktúra a verejná doprava

Okres Revúca leží v juhovýchodnej časti Banskobystrického kraja. Poloha mesta v rámci okresu je z hľadiska dopravy nevýhodná, pretože leží v jeho severnej časti mimo hlavného dopravného ťahu. Hlavné prepravné ťahy sú realizované smerom do Banskej Bystrice ako sídla kraja, severným smerom do Popradu a Spišskej Novej Vsi, juhozápadným smerom do Tornale a Rimavskej Soboty a juhovýchodne do Rožňavy a Košíc.

Tabuľka 24 Vzdialenosť a časová dostupnosť mesta Revúca do iných miest

Vzdialenosť a časová dostupnosť k jednotlivým mestám		
mestá	vzdialenosť	časová dostupnosť
Revúca - Banská Bystrica	94km	90 minút
Revúca - Košice	115km	110 minút
Revúca - Poprad	60km	60 minút
Revúca - Rimavská Sobota	55km	55 minút
Revúca - Rožňava	40km	50 minút
Revúca - Tornaľa	40km	45 minút

V okrese Revúca je dlhodobý výrazný nedostatok pre rozvoj okresu zlé pokrytie cestami I. triedy a rýchlostnými cestami. Cestné komunikácie, ktoré tvoria spojnice medzi centrami okresu, sú len regionálneho významu. Na území okresu je 236km ciest z toho len 7,7km rýchlostnej cesty a 11,8km cesty I. triedy, 89km cesty II. triedy až 127km III. triedy.

Základnú komunikačnú sieť v meste Revúca zabezpečujú cesty:

- II/532 Muráň - Tornaľa, ktorá tvorí hlavnú spojnici medzi Tornaľou s Revúcou;
- II/531 Muráň - Tisovec spája Revúcu s krajským centrom Banskou Bystricou.

Čo sa týka železničnej dopravy, v súčasnosti má význam len nákladná doprava, ktorá je prevažne využívaná banským a drevárskym priemyslom. Železničná trať vedie z Plešivca do obce Muráň. Osobná preprava na tejto trati, čo bola posledná lokálna trať na Gemeri, kde ešte premávali vlaky, je od roku 2011 zrušená.

Autobusová doprava je taktiež značne obmedzená. Zabezpečovaná je štátnym podnikom Slovenská autobusová doprava Lučenec, a.s., Odštepny závod Rimavská Sobota,

prevádzkareň Revúca. Do krajského mesta Banská Bystrica chodia len 2 spoje, a to v piatok o 17:05 a v nedeľu o 17:00 a do Košíc len jeden priamy spoj, v piatok o 07:45. Spoje do okresných miest sú o čosi lepšie. Do Brezna idú autobusy dvakrát do dňa, o 5:15 a o 13:25 v piatok a v nedeľu stoja spomínané spoje do Banskej Bystrice aj v Brezne. Do Popradu idú cez týždeň 4 spoje a cez víkend 2 spoje. Do Rimavskej Soboty idú len 2 spoje, aj to len cez pracovný týždeň. Do Rožňavy je možné dostať sa 5-timi pravidelnými spojmi cez pracovný týždeň a cez víkend idú 2 spoje.

11.1.1 Parkovacia politika mesta

V lete 2021 samospráva Revúcej pristúpila k rozdeleniu parkovacej plochy na verejných priestranstvách na platené a neplatené v pomere 40%:60%.

Vzniklo tak 318 platených parkovacích miest, z toho 4 parkovacie miesta sú vyhradené pre záchranné zložky ako nástupná plošina. Ročná sadzba bola stanovená na 150,11€ a v prípade právnickej osoby a podnikateľov na 300,12€.

Dôvodom pre spoplatnenie parkovacích miest je ich nedostatok, a preto chce samospráva získané finančné prostriedky využiť na dobudovanie nových.

K 1.12.2021 bolo obsadených 196 platených parkovacích miest, čo je 62% z celkového počtu vyhradených platených parkovacích miest.

Celkovo má mesto k dispozícii 92 parkovacích plôch, na ktorých je približne 815 parkovacích miest z toho 36 ŽP miesta a 318 platené parkovacie miesta.

K 1.12.2021 bolo vyplatených 191 miest v sume 12.443,35€.

11.2 Technická infraštruktúra

V meste Revúca sa nachádza verejný vodovod. Pitnú vodu zabezpečuje Východoslovenská vodárenská spoločnosť pitnou vodou z muránskeho skupinového vodovodu. Zdrojom pitnej vody je prameň v NP Muránska planina.

Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečené prostredníctvom prenosovej sústavy 400kV, 220kV, distribučnej sústavy 110 a 22 kV cez transformačné uzly s prevodom 400/220/110/22 kV.

Dominantné postavenie v dodávke tepla pre hromadnú bytovú výstavbu v meste má systém centrálného zásobovania teplom (CZT), na ktorý je napojená podstatná časť obytných budov a objektov občianskej vybavenosti. Dodávka tepla do objektov bytovo-komunálnej sféry mesta je zabezpečovaná zo sústav tepelných zariadení výrobcu a dodávateľa tepla spoločnosti STEFE THS, s.r.o. Revúca.

Mesto Revúca má vybudované všetky základné informačné a komunikačné systémy – telefónny rozvod, miestny rozhlas a internet. Uzlový telefónny obvod UTO Revúca patrí do primárnej oblasti RO Rožňava 058 celoslovenskej verejnej telefónnej siete. Optické káble vedú do plne automatizovanej ústredne, ktorá sa postupne digitalizuje. V meste je

vybudovaný aj vysokofrekvenčný koaxiálny kábel, ktorý vedie z Revúcej do Moldavy nad Bodvou a Košíc.

12 Prieskum verejnosti

Mesto Revúca ponúklo možnosť vyjadriť svoj názor občanom Revúcej, ktorí v meste bývajú, ako aj tým, ktorí v meste len pracujú. Dotazník pre širokú verejnosť ako aj pre podnikateľov bol uverejnený online na webovej stránke www.budúcarevúca.sk a v papierovej forme ho bolo možné nájsť v Revúckych listoch alebo na Mestskom úrade. Prieskum verejnosti trval od 1. augusta do 31. októbra.

Otázky v dotazníku boli rôznorodé a zahŕňali rôzne oblasti z verejného života.

Respondenti považujú za najdôležitejšiu oblasť zdravotníctvo, zamestnanosť a životné prostredie. V Revúcej sa viac ako polovica z respondentov cíti celkom bezpečne alebo veľmi bezpečne. Viac ako polovica respondentov považuje výstavbu nájomných bytov za dôležitú.

Napriek tomu, že téma životného prostredia je pre nich pomerne dôležitá, takmer 70% z respondentov sa pohybuje po meste autom a prispieva tak k znečisťovaniu ovzdušia v meste. K tomu, aby chodili po meste pešo alebo na bicykli, či kolobežke by 36 % motivovali kvalitné chodníky alebo cyklochodníky a 7 % sa priznalo, že by ich nemotivovalo nič. Čo sa týka triedenia odpadov, 95 % respondentov považuje separovanie odpadu za dôležité.

Drvivá väčšina si myslí, že cestovný ruch môže mať pozitívny vplyv na mesto a najviac by privítali cyklochodník alebo vyhlídkovú vežu. Neohrdli by ani náučným chodníkom.

Podľa prieskumu je zjavné, že napriek starnúcemu obyvateľstvu, pre respondentov sociálna oblasť zatiaľ nepredstavuje problém, keďže 61 % nevyužíva sociálne služby a preto 28 % nevedelo navrhnúť žiadne ďalšie služby, ktoré by malo mesto ponúkať a 18 % na otázku ani neodpovedalo.

Viac ako polovica respondentov dáva prednosť kultúrnym podujatiam pred športovými.

Ďalším paradoxom je, že šport sa v rebríčku priorít objavil až na poslednom mieste aj keď 49 % respondentov si myslí, že v Revúcej nie sú vhodné podmienky pre šport.

56 % respondentov si myslí, že školstvo v Revúcej je na priemernej úrovni a taktiež viac ako polovica sa zhodla, že najviac je potrebné podporiť stredné školy. Čo sa týka rekvalifikačných kurzov alebo workshopov, najviac respondentov má záujem o jazykové kurzy.

Revúčania nemajú záujem podnikáť, a tí ktorí by možno mali, by privítali bezplatné poradenstvo.

Zdravotníctvo bolo určené ako prioritná téma a z prieskumu je možné povedať, že so zdravotnou starostlivosťou nie sú veľmi spokojní.

Z problémov v meste ich najviac trápí nezamestnanosť, radi by videli aj zlepšenia v rómskej problematike a podaktorí vidia problém aj vo vedení mesta. 18 % respondentov je však ochotných priložiť ruku k dielu a zapojiť sa do brigád a dobrovoľníckej činnosti.

Z prieskumu názorov podnikateľov je jasné, že taktiež nie sú spokojní s podnikateľským prostredím. 61% respondentov nevidí žiadne výhody v podnikaní v Revúcej aj keď 28% si uvedomuje výhodu slabej konkurencie. Za najväčší problém považujú nízku kúpyschopnosť. Taktiež problém vidia aj v nízkej kvalite a nedostatku pracovnej sily a nevhodnej štruktúre vzdelania absolventov.

Podľa podnikateľov je dôležité riešiť otázku dopravnej infraštruktúry a rozvoja cestovného ruchu.

Tak ako aj niektorí respondenti zo širokej verejnosti aj oni by boli zapojiť sa do akcií organizovaných mestom.

13 Zhrnutie

Mesto Revúca je okresné mesto, ktoré sa nachádza v juhovýchodnej časti Banskobystrického kraja, v srdci historického územia Gemera. Revúca so svojou rozlohou 38 867km² a počtom obyvateľov 11 484 (SODB 2021) patrí medzi malé mestské sídla. Za posledných 11 rokov sa populácia mesta znížila o 1 301 obyvateľov. Pri pokračovaní tohto trendu sa dá predpokladať, že do 10 rokov sa počet obyvateľov priblíži k 10 000. Najväčším problémom z demografického hľadiska je práve neustále sa zväčšujúci úbytok obyvateľstva a tiež starnúce obyvateľstvo. Pod negatívny celkový prírastok sa podpísala nízka pôrodnosť, zvyšujúca sa úmrtnosť a odliv mladých ľudí, najmä za prácou, vzdelaním a lepšími životnými podmienkami.

V Revúcej pôsobí viac ako 200 prevádzok, väčšinou však zamestnávajú malý počet zamestnancov. Medzi najväčších zamestnávateľov v meste patrí Nemocnica s poliklinikou n.o. Revúca a Mesto Revúca. Ďalšími väčšími zamestnávateľmi sú aj obchodné reťazce, avšak väčšina z nich nemá zaregistrované sídlo v Revúcej. Najväčší zamestnávateľia v priemyselnom alebo výrobnom odvetví (SMZ, a.s. Jelšava a SLOVMAG, a.s. Lubeník) sa nachádzajú mimo územia mesta Revúca. V okrese Revúca je slabá kúpna sila, čo bráni rozvoju ekonomiky aj podnikateľským aktivitám v súkromnom sektore. Mesto podľa výsledkov z dotazníkového prieskumu nie je vhodným miestom na podnikanie a väčšina obyvateľov nemá záujem podnikáť na jeho území. Dôvodom je nízka konkurencia, takmer žiadne výhody pre podnikateľov a kúpyschopnosť. S klesajúcim počtom obyvateľom klesá aj počet ekonomicky aktívnych občanov, zatiaľ čo počet nezamestnaných stúpa. V okrese je dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti, ktorá predstavovala za rok 2021 až 18%, čo je dvojnásobok oproti Banskobystrickému kraju a takmer trojnásobok k celoslovenskému priemeru. Počet zamestnaných v okrese Revúca od roku 2018 klesá. K roku 2020 bolo zamestnaných 5 973 občanov, a to prevažne v priemysle a priemyselnej výrobe vo verejnej

správe, vzdelávaní a zdravotníctve. Priemerná nominálna mzda v okrese Revúca je o 22% nižšia ako je celoslovenský priemer. Je dôležité spomenúť, že v posledných dvoch rokoch mala vo veľkej miere nepriaznivý vplyv na rozvoj ekonomiky pandémie ochorenia COVID-19 a s ňou súvisiace dlhotrvajúce obmedzenia. Zasiahlo to najmä stravovacie a ubytovacie služby, kde mnohé prevádzky boli nútené zatvoriť a prepustiť zamestnancov, čo je viditeľné aj v náraste miery nezamestnanosti.

Veľkým problémom mesta a okresu v rámci ekonomického, ale aj celkového rozvoja je aj jeho nevýhodná poloha, mimo hlavného dopravného ťahu a zlé pokrytie cestami I. triedy a rýchlostnými cestami. Cestné komunikácie, ktoré tvoria spojnice medzi centrami okresu, sú len regionálneho významu. Na území okresu je 236km ciest z toho len 7,7km rýchlostnej cesty a 11,8km cesty I. triedy. Autobusová doprava je taktiež značne obmedzená a osobná železničná doprava je od roku 2011 zrušená.

Urýchliť rozvoj tohto hospodársky zaostaleho regiónu môže vo výraznej miere cestovný ruch. Bohatý historický, industriálny, kultúrny a prírodný potenciál toho jedinečného územia však zostáva zatiaľ nevyužitý. Je to ale oblasť, z ktorej je potrebné v budúcnosti ťažiť a nájsť vhodný spôsob ako z tohto územia spraviť cieľovú destináciu pre turistov a tým aj prispieť k zlepšeniu ekonomického rozvoja a kvality života obyvateľov. Aj veľká väčšina respondentov z nášho dotazníkového prieskumu považuje cestovný ruch za vhodný nástroj na rozvoj mesta. Privítali by vybudovanie cyklochodníka, ale aj výhliadkovej veže, či náučného chodníka. Dôležité je teda posilniť aj primárnu ponuku, no problémom je najmä nedostatočná supraštruktúra cestovného ruchu. Nielen v samotnom meste, ale aj v okrese je obmedzený počet stravovacích a ubytovacích zariadení. Okrem chýbajúcich služieb, rozvoj CR značne obmedzuje aj už spomínaná nedostatočná cestná infraštruktúra. Mesto Revúca v počte prenocovaní a návštevnosti zaostáva sa okolitými okresnými mestami. Revúcu v roku 2019 navštívilo len 6% návštevníkov okresu, okres Revúca navštívilo len 3% návštevníkov Banskobystrického kraja. Rovnaký podiel sa vzťahuje na počet prenocovaní. V oblasti cestovného ruchu je dôležité dbať na spoluprácu a vytváranie partnerstiev a spoločné dosahovanie stanovených cieľov v tejto oblasti. Mesto Revúca je členom OOCR Gemer a tiež členom verejno-súkromného partnerstva Stredný Gemer, ktorých cieľom je rozvoj mesta a regiónu.

Hlavnou výzvou v sociálnej oblasti je starnutie obyvateľov mesta, index starnutia, ktorý sa za posledných 12 rokov zvýšil o 45% a podiel obyvateľov v post produktívnom veku 65+, ktorý predstavuje 19,5%. Druhým dôležitým zistením je, že podiel osôb v hmotnej núdzi rámci okresu (12,2%) je päťnásobne vyšší ako celoslovenský priemer. Mesto Revúca poskytuje svojim obyvateľom sociálne služby v zariadení opatrovateľskej služby (ZOS Cilka), ďalej poskytuje terénnu opatrovateľskú službu, odbornú pomoc občanom, ktorí sa ocitnú v nepriaznivej sociálnej situácii a prepravnú službu v podobe sociálneho taxíka. Kapacita pobytového zariadenia opatrovateľskej služby je však dlhodobo naplnená a počet klientov so záujmom o terénnu opatrovateľskú službu rastie. Demografické údaje, starnúca populácia

mesta a vyťaženosť sociálnych služieb mesta naznačujú, že v blízkej budúcnosti bude potrebné túto oblasť posilniť. Ďalším dlhodobým problémom v meste a regióne je rómska problematika. Až 29 obcí z celkových 42 bolo zaradených do Atlasu rómskych komunít, čo znamená značnú prítomnosť rómskeho osídlenia. Priamo v meste Revúca sú evidované 3 rómske osídlenia. Aj v tejto oblasti je potrebné prijať opatrenia, ktoré by pomohli riešiť sociálnu stránku mesta. V meste absentuje komunitné centrum, denný stacionár, vývarovňa pre dôchodcov. Taktiež chýbajú zariadenia sociálnych služieb pre deti a rodinu v ohrození. Pre respondentov z prieskumu verejnosti je dôležitá aj výstavba nájomných bytov, ktorých je v súčasnosti v meste nedostatok.

Zdravotníctvo je ďalšou dôležitou oblasťou, ktorú je v meste potrebné riešiť, vychádza to aj z prieskumu verejnosti, kde väčšina respondentov uviedla nespokojnosť s dostupnou zdravotnou starostlivosťou. V Revúcej pôsobí Nemocnica s poliklinikou n.o., ktorá poskytuje základnú, odbornú ambulantnú, ústavnú starostlivosť v rámci celého regiónu. Je však potrebné ju postupne modernizovať a vytvoriť výhodné podmienky pre lekárov, ktorých je tu v súčasnosti nedostatok, mnoho odborných lekárov dochádza z iných miest a ordinujú tak len niekoľko dní v týždni.

V meste Revúca pôsobia štyri materské školy, tri základné školy, jedna špeciálna základná škola a tri stredné školy. Taktiež tu pôsobia dve základné umelecké školy a jedno centrum voľného času. Najväčšími problémami vzdelávania v meste sú slabé výsledky škôl pri testovaní vedomostí žiakov, vysoký podiel nezamestnaných absolventov stredných škôl, ale najmä alarmujúci pokles študentov na stredných školách za posledných 10 rokov. Potreba podporiť najmä stredné školy vychádza aj z prieskumu verejnosti. Je potrebné zlepšiť kvalitu vyučovania, aby bolo možné zmierniť pokles študentov a hlavne zabrániť následnému zatváraniu škôl. V neposlednom rade je potrebné prispôbiť výuku aktuálnym trendom spoločnosti a tiež prispôbiť obsah požiadavkám miestnych zamestnávateľov.

Kultúra je oblasťou, v ktorej je možné za posledné roky sledovať viditeľný progres. Mestské kultúrne stredisko prešlo v posledných rokoch značnou rekonštrukciou, miestne kino bolo digitalizované a zrenovovaná bola aj kinosála. Počet podujatí sa za posledných 10 rokov značne zvýšil, odhladnuc od roku 2020, ktorý bol poznačený pandémiou ochorenia COVID-19. Počet podujatí a návštevníkov narastá aj v Múzeu Prvého slovenského gymnázia, ktorého priestory prešli rekonštrukciou a modernizáciou tiež v nedávnej minulosti. O kultúrne aktivity má záujem aj veľká väčšina respondentov z dotazníkového prieskumu. Naopak šport sa v rebríčku priorít respondentov objavil až na poslednom mieste, aj keď takmer polovica z nich si myslí, že v meste nie sú vhodné podmienky pre šport. V meste pôsobí niekoľko športových klubov, ktoré dosiahli vo svojej činnosti výborné výsledky. Športové kluby sú podporované prostredníctvom finančných dotácií z Mesta Revúca. Na území mesta sa nachádza niekoľko športovísk, chýba však multifunkčná športová hala, ktorá by ponúkala celoročné využitie ihrísk pre rôzne športy a bola by využitá aj na organizovanie rôznych športových, ale aj kultúrnych podujatí.

Riešenie environmentálnych problémov sa stáva čoraz dôležitejšie. Snahou mesta je preto minimalizovať environmentálne záťaž, ktoré majú nepriaznivý dopad na zdravie obyvateľstva a životné prostredie. Z dlhodobého hľadiska je potrebné riešiť problém tuhých emisií, ktorých produkcia sa v okrese Revúca za posledné obdobie zvýšila. Tiež je potrebné zamerať sa na znižovanie produkcie základných znečisťujúcich látok (oxid siričitý (SO₂), oxidy dusíka (NO_x) a oxid uhoľnatý (CO)). A samozrejme veľkú pozornosť je potrebné venovať zníženiu produkcie komunálneho odpadu. Nemenej dôležité je viesť obyvateľov mesta k zodpovednému a správne triedeniu odpadov. Spotrebu tepla, elektriny, zemného plynu, ako aj spotrebu pitnej vody sa darí znižovať. Naopak spotreba motorovej nafty sa za posledných 10 rokov značne zvýšila, čo je ale dôsledok dnešného životného štýlu. Drvivá väčšina respondentov dotazníkového prieskumu uviedla, že auto používa každý deň, alebo veľmi často. Je preto potrebné motivovať občanov aby skúšali alternatívne možnosti pohybu po meste. Podľa respondentov dotazníkového prieskumu by dobrou motiváciou v tejto oblasti bolo skvalitnenie chodníkov a ciest a tiež aj budovanie nových cyklotrás.

14 SWOT analýza

Silné stránky

- bohatý prírodný, historický a kultúrny potenciál územia
- budovanie partnerstiev v oblasti CR – MAS, OOCR
- zachované ľudové tradície a architektúra v regióne
- regionálna značka produktov Gemer-Malohont
- poloha územia v rámci historického regiónu Gemer
- rozvinutá ťažba a spracovanie nerastných surovín
- priaznivé podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva
- dostatok voľnej pracovnej sily

Slabé stránky

- vysoká nezamestnanosť a nedostatok pracovných príležitostí
- zlý stav komunikácií, nevyhovujúca cestná infraštruktúra
- nedostatok nájomných bytov
- nedostatočná infraštruktúra a kvalita služieb v CR
- nedostatočná infraštruktúra pre rozvoj športových aktivít
- znižovanie kvality vzdelávania
- personálne aj technicky poddimenzované zdravotníctvo
- nevýhodná poloha mesta mimo hlavného dopravného ťahu
- chýbajúce sociálne zariadenie pre rodiny v núdzi
- nedostatočná podpora podnikateľov

Príležitosti

- zvyšujúci sa záujem obyvateľov o kultúru

- možnosti rekvalifikačných kurzov cez UPSVR
- podpora regionálneho rozvoja v zaostalých regiónoch
- regionálna integrovaná územná stratégia BBSK
- využitie finančných zdrojov Európskych štrukturálnych a investičných fondov na rozvojové projekty mesta
- titul Mesto kultúry 2022 – v rámci projektu revitalizácia mesta a vytvorenie nových pracovných príležitostí

Ohrozenia

- nepriaznivý demografický vývoj – úbytok a starnutie obyvateľstva
- nárast počtu obyvateľov zo znevýhodneného prostredia
- extrémne výkyvy počasia
- odliv kvalifikovaných mladých ľudí
- nedostatočná prepojenosť územia, rušenie autobusových spojov, zrušená osobná železničná doprava
- nedostatok zdrojov na realizáciu rozvojových zámerov
- nízky príliv investícií
- pandémie ochorenia COVID-19
- vysoká miera inflácie
- energetická kríza

B STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR je založená na stanovení vízie, teda očakávaného stavu, ktorý má mesto zo strednodobého hľadiska dosiahnuť, na vymedzení cieľov a na zadefinovaní priorít, ktoré smerujú k naplneniu cieľov a stanovenej vízie. Ciele a priority boli definované v súlade so strategickými dokumentami vyššej úrovne, ako je zobrazené v tabuľke.

15 Strategická vízia a strategický cieľ

Vízia mesta

Využitím kultúrno-historického potenciálu mesta a prírodného potenciálu regiónu zatraktívniť mesto a dosiahnuť zvýšenú návštevnosť a udržateľný rozvoj mesta. Podporou priaznivého podnikateľského prostredia posilniť prosperitu mesta, zvýšiť zamestnanosť a zastaviť odliv mladých ľudí. Zvýšením kvality služieb a zvýšením odolnosti mesta voči klimatickým zmenám posilniť zdravie mesta Revúca.

Strategický cieľ

Posilniť prosperitu a zdravie mesta a zvýšiť jeho atraktivitu pre obyvateľov, návštevníkov a podnikateľov.

16 Prioritné oblasti rozvoja mesta

1. PROSPERUJÚCE MESTO

- Ekonomický rozvoj
- Priaznivé podnikateľské prostredie
- Sociálne podnikanie
- Doprava a Technická infraštruktúra
- Digitalizácia

2. ATRAKTÍVNE MESTO

- Moderná samospráva
- Vzdelávanie, mládež, šport
- Kultúra a cestovný ruch
- Bezpečnosť v meste

3. ZDRAVÉ MESTO

- Sociálny rozvoj
- Zdravie
- Bývanie
- Životné prostredie

1. Prosperujúce mesto

Cieľ: Vytvárať priaznivé prostredie pre podnikanie a udržateľný ekonomický rozvoj

Prioritná oblasť reaguje na výsledky analytickej časti PHSR. Okres Revúca dlhodobo trápí pomerne vysoká miera nezamestnanosti, ako aj vysoký podiel obyvateľov v hmotnej núdzi. Problémom nie je len nízky počet pracovných príležitostí, ale najmä nepriaznivá štruktúra uchádzačov o zamestnanie. Preto je dôležité sústrediť sa na zosúladenie medzi dopytom trhu práce a ponukou. Mladí kvalifikovaní ľudia v súčasnosti odchádzajú za prácou do iných regiónov, čo je aj jeden z dôvodov starnutia obyvateľstva. Z vysokej nezamestnanosti vyplýva aj nižšia životná úroveň, priemerné mzdy v okrese patria k najnižším v rámci kraja. Nepriaznivá situácia súvisí aj s vysokým podielom marginalizovaných rómskych komunít. Vytvorením sociálnych podnikov by sa podporila sociálna inklúzia ľudí zo znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľstva. Podnikateľské prostredie je pomerne slabo rozvinuté, čo vyplýva aj z výsledkov dotazníkového prieskumu. Podnikatelia nevidia žiadne výhody v podnikaní, problémom je aj nízka kúpyschopnosť a nízka kvalita pracovnej sily. Ďalším výrazným nedostatkom územia je nedostatočné pokrytie cestami I. triedy a rýchlostnými cestami. Dopravná dostupnosť do regiónu je slabá, prepojenosť územia s inými regiónmi je

značne obmedzená. Cestné komunikácie, ktoré tvoria spojnice medzi centrami okresu sú len regionálneho významu. Aj to je dôvod nezájmu investorov o toto územie.

Udržiateľný rozvoj mesta a regiónu by mal byť založený na efektívnom využívaní miestnych prírodných a ľudských zdrojov a zlepšení podnikateľského prostredia. Dôležitá je aj podpora digitalizácie a implementácie inteligentných smart riešení.

Čiastkové ciele v jednotlivých oblastiach rozvoja mesta

Ekonomický rozvoj

- podporiť podnikanie a prílev investícií do mesta
- podporiť rozvoj regionálnej a miestnej ekonomiky

Podnikateľské prostredie

- zlepšiť podnikateľské prostredie a vytvoriť stimuly na rozvoj podnikania v meste

Sociálne podnikanie

- vytváraním podmienok pre založenie sociálnych podnikov prispieť k miestnemu rozvoju a zvyšovaniu kvality života ľudí zo znevýhodnených prostredia

Doprava a technická infraštruktúra

- zlepšiť stav dopravnej a technickej infraštruktúry
- zlepšiť prepojenosť mesta s ostatnými mestami a regiónmi

Digitalizácia

- podporovať inteligentné smart riešenia pre rozvoj miestnej komunity
- zvýšiť dostupnosť a kvalitu širokopásmového internetu

2. Atraktívne mesto

Cieľ: Zvyšovaním kvality poskytovaných služieb, zvyšovaním ponuky a kvality kultúrnych aktivít, rozvíjaním destinačného manažmentu turizmu zvýšiť atraktivitu pre obyvateľov a návštevníkov mesta

Prioritná oblasť taktiež vychádza z výsledkov analytickej časti PHSR, výsledkov dotazníkového prieskumu a tiež zo záverov stretnutí odborných pracovných skupín. Najdôležitejšou výzvou je zastavenie odlivu mladých ľudí z regiónu a vytvorenie podmienok pre plnohodnotný a kvalitný život pre všetkých obyvateľov mesta.

V oblasti samosprávy je potrebné, aby flexibilne reagovala na zmeny a prispôbovala sa novým trendom, čím môže zabezpečiť rozvoj vo všetkých oblastiach a naplňovať požiadavky obyvateľov mesta. Dôležitá je tiež kvalita a transparentnosť rozhodovacích procesov vo

verejnej správe, k čomu prispieva digitalizácia verejných služieb a participácia obyvateľov na veciach verejných.

V oblasti vzdelávania je potrebné neustále zvyšovať kvalitu vyučovacích procesov, budovať a posilňovať spoluprácu medzi jednotlivými školami, prispôbiť výuku aktuálnym trendom a zosúladiť odborné vzdelávanie s dopytom na trhu práce. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať zmierneniu poklesu študentov na stredných školách.

V oblasti kultúry je v poslednej dobe možné sledovať viditeľný progres. Aj záujem obyvateľov o kultúru narastá. Preto je potrebné v tomto trende pokračovať organizovať stále kvalitnejšie a pestrejšie podujatia rôzneho zamerania.

K zvýšeniu atraktivity mesta môže v značnej miere prispieť aj rozvoj cestovného ruchu. Bohatý historický, industriálny, kultúrny a prírodný potenciál tohto jedinečného územia však zostáva zatiaľ nevyužitý. Výrazným hendikepom v rozvoji cestovného ruchu je nízka kvalita poskytovaných služieb a chýbajúca infraštruktúra CR. Preto je dôležité sústrediť sa najmä na zvýšenie komfortu návštevníka. Efektívnym využitím potenciálu územia a naplnením stanovených cieľov sa mesto môže stať vyhľadávanou cieľovou destináciou.

V rámci zastavenia odlivu mladých ľudí je potrebné nájsť spôsob ako urobiť Revúcu atraktívnou najmä pre mládež a vytvoriť priestor pre sebarealizáciu a zmysluplné trávenie voľného času, pretože aj nedostatok voľnočasových príležitostí môže byť jeden z dôvodov odchodu mládeže do väčších miest.

Čiastkové ciele v jednotlivých oblastiach rozvoja mesta

Moderná samospráva

- zlepšiť kvalitu spravovania mesta
- vybudovať moderné a kvalitné verejné priestory

Vzdelávanie, mládež a šport

- zvyšovaním úrovne vzdelávacieho procesu, podporou rozvoja ľudských zdrojov v oblasti školstva a modernizáciou školskej infraštruktúry (vrátane digitálnej) zvyšovať kvalitu a atraktivitu vzdelávania na základných a stredných školách
- zvýšiť kvalitu života mládeže v meste
- rozvíjať, skvalitniť a rozšíriť športovú infraštruktúru s cieľom zvýšiť ponuku možností pre zmysluplné trávenie voľného času v meste

Kultúra a cestovný ruch

- prostredníctvom ponuky rozmanitých kultúrnych podujatí a revitalizáciou objektov kultúrnej infraštruktúry podporiť rozvoj kultúry a zachovanie kultúrneho dedičstva a ľudových tradícií
- optimálnym využitím prírodného, kultúrno-historického a ľudského potenciálu podporiť rozvoj cestovného ruchu

- skvalitnením ponuky služieb v oblasti CR dosiahnuť zvýšenie návštevnosti mesta
- podporiť rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej aj medzinárodnej úrovni

Bezpečnosť v meste

- zvýšiť bezpečnosť v meste, ako aj v jeho problémových lokalitách

3. Zdravé mesto

Cieľ: Vytvoriť podmienky pre kvalitné sociálne a zdravotné služby a zabezpečiť ochranu životného prostredia

Prioritná oblasť reflektuje najmä závery stretnutí odborných pracovných skupín, ale aj zistenia z analytickej časti PHSR. Cieľom v tejto oblasti je vytvoriť podmienky pre aktívny a plnohodnotný život pre všetkých obyvateľov na základe ich špecifických potrieb a zabezpečiť ochranu životného prostredia.

Záujem o pobytové služby pre seniorov počas pandémie klesol a predpokladá sa, že bude klesať naďalej, preto je potrebné upriamiť pozornosť na podporu trendu opatrovania v domácom prostredí. Dôležité je tiež zamerať sa na osvojenie si SMART riešení a integráciu sociálnych a zdravotných služieb.

Do tejto prioritnej oblasti patrí aj zvyšovanie kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti. Zdravotníctvo je dlhodobou personálne aj technicky poddimenzované. Najväčším problémom je vysoký priemerný vek lekárov.

Ochrana prírodných zdrojov a zabezpečenie stability a zdravia ekosystémov a adaptácia na zmenu klímy predstavujú nadradený verejný záujem v každej prioritě. Rozvojové ciele v tejto oblasti sú zamerané na zlepšenie stavu životného prostredia, ochranu prírodných zdrojov a zmiernenie dopadov zmeny klímy a zvýšenie odolnosti mesta na jej nepriaznivé vplyvy. Potrebné je zvýšiť kvalitu ovzdušia, zlepšiť hospodárenie s vodou, zlepšiť protipovodňové opatrenia, znížiť energetickú náročnosť budov a zvýšiť ochranu prírody a krajiny a v neposlednom rade aj zlepšovať environmentálne povedomie obyvateľov mesta.

Čiastkové ciele v jednotlivých oblastiach rozvoja mesta

Sociálny rozvoj

- zabezpečiť kvalitnú a dostupnú sociálnu starostlivosť a flexibilné sociálne služby
- podporiť sociálnu inklúziu najzraniteľnejších skupín obyvateľstva

Zdravie

- zvýšiť kvalitu zdravotníckych služieb a zabezpečiť modernú a dostupnú zdravotnú starostlivosť

Bývanie

- zvýšiť ponuku bývania pre obyvateľov mesta a zatriktívniť okolité prostredie

Životné prostredie

- skvalitniť životné prostredie a posilniť odolnosť mesta voči klimatickým zmenám
- skvalitňovať verejné priestory a služby poskytované obyvateľom, vrátane smart technológií
- podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne zdroje

17 Súlad so strategickými dokumentami (prioritami a cieľmi) vyššej úrovne

	Prosperujúce mesto <i>Vytvárať priaznivé prostredie pre podnikanie a udržateľný ekonomický rozvoj</i>	Atraktívne mesto <i>Zvyšovaním kvality poskytovaných služieb, zvyšovaním ponuky a kvality kultúrnych aktivít, rozvíjaním destinačného manažmentu turizmu zvýšiť atraktivitu pre obyvateľov a návštevníkov mesta</i>	Zdravé mesto <i>Vytvoriť podmienky pre kvalitné sociálne a zdravotné služby a zabezpečiť ochranu životného prostredia</i>
Politika súdržnosti 2021+	<u>Inteligentnejšia Európa</u> 1.1 Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií 1.2 Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády 1.3 Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií	<u>Európa bližšie k občanom</u> 5.1 regionálny rozvoj, miestny rozvoj a bezpečnosť 5.2 Komplexná podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu na základe podpory rozvoja špecifik a endogénneho potenciálu regiónov Slovenska	<u>Sociálnejšia Európa</u> 4.7 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie MRK 4.8 Zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti rozvíjaním infraštruktúry 4.9 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí
	<u>Prepojenejšia Európa</u> 3.3 Podpora digitálnej pripojiteľnosti	<u>Sociálnejšia Európa</u> 4.2 Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilitou 4.4 Zvýšenie kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií, najmä digitálnych zručností 4.5 Zlepšenie prístupu k inkluzívnym a ku kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania	<u>Ekologickejšia Európa</u> 2.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, podpora OZE a zníženie emisií skleníkových plynov 2.2 Adaptácia na zmenu klímy, prevencia rizík a odolnosti voči katastrofám 2.3 Prechod na obehové hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov a zlepšenie kvality ovzdušia
	<u>Sociálnejšia Európa</u> 4.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, najmä		

	mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnených skupín na trhu práce, ako aj neaktívnych osôb a podpora samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva 4.6 Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti		
Agenda 2030	<u>Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pre demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí</u> - podporovať trvalý, inkluzívny a trvalo udržateľný ekonomický rast, plnú a produktívnu zamestnanosť a riadnu prácu pre všetkých - vybudovať pevnú infraštruktúru, podporovať inkluzívnu a trvalo udržateľnú industrializáciu a posilniť inovácie	<u>Právny štát, demokracia a bezpečnosť</u> - premeniť mestá a ľudské obydli na inkluzívne, bezpečné, odolné a trvalo udržateľné - podporovať mierovú inkluzívnu spoločnosť v prospech trvalo udržateľného rozvoja. Poskytnúť prístup k spravodlivosti pre všetkých a budovať efektívne, transparentné a inkluzívne inštitúcie na všetkých úrovniach	<u>Dobré zdravie</u> - zabezpečiť zdravý život a podporovať blahobyt pre všetkých a v každom veku
	<u>Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia</u> - ukončiť chudobu všade a vo všetkých jej formách	<u>Vzdelanie pre dôstojný život</u> - zabezpečiť inkluzívne, spravodlivé a kvalitné vzdelávanie a podporovať celoživotné vzdelávacie príležitosti pre všetkých	<u>Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia</u> - ukončiť chudobu všade a vo všetkých jej formách - podporovať mierovú inkluzívnu spoločnosť v prospech trvalo udržateľného rozvoja, poskytnúť prístup k spravodlivosti pre všetkých a budovať efektívne, transparentné a inkluzívne inštitúcie na všetkých úrovniach
			<u>Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy</u> - podniknúť bezodkladné opatrenia na boj proti klimatickým zmenám a ich dôsledkom
Vízia a stratégia rozvoja SR do 2030	<u>Inovačné a udržateľné hospodárstvo</u> II.1 podporiť rozvoj silných inovačne založených regionálnych ekonomík II.3 zlepšiť udržateľnosť a odolnosť národnej a regionálnych ekonomík	<u>Prírodné zdroje, ľudské zdroje a kultúrny potenciál</u> I.1 zastaviť pokles populácie a podporiť rast podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva I.2 zlepšiť dostupnosť a kvalitu výchovy a vzdelania populácie a harmonizovať ich s očakávaným dopytom trhu práce I.4 zabezpečiť plné uplatnenie princípov právneho	<u>Prírodné zdroje, ľudské zdroje a kultúrny potenciál</u> I.3 zlepšiť zdravotný stav a dĺžku aktívneho života populácie I.5 zabezpečiť efektívny a udržateľný manažment prírodných zdrojov

		štátu a zvyšovať bezpečnosť štátu a spoločnosti I.6 zabezpečiť efektívny a udržateľný manažment kultúrnych zdrojov	
	<u>Kvalitný život pre všetkých</u> III.2 posilniť ekonomickú udržateľnosť komunít obcí, miest a regiónov	<u>Kvalitný život pre všetkých</u> III.1 zlepšiť dostupnosť, transparentnosť a efektívnosť verejnej správy	<u>Kvalitný život pre všetkých</u> III.3 zabezpečiť dostupnosť a udržateľnosť kvalitnej, modernej a efektívnej infraštruktúry, služieb a bývania pre zdravý a plnohodnotný život komunít
		Viacúrovňové riadenie bližšie k občanom	
OP Slovensko 2021 - 2027	<u>Konkurencieschopnejšie a inteligentnejšie Slovensko</u> 1P1 Veda , výskum a inovácie RSO1.2 využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy 1.2.1 Podpora v oblasti informatizácie a digitálnej transformácie 1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov RSO1.3 Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti MSP a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami 1.3.1 Podpora malého a stredného podnikania 1.3.3 Podpora sieťovania podnikateľských subjektov RSO1.5 Zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti 1.5.1 Podpora digitálnej pripojiteľnosti <u>Prepojenejšie Slovensko</u> 3P1 Doprava RSO3.2 Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility 3.2.2 Odstránenie kľúčových úzkych miest na	<u>Sociálnejšie a inkluzívnejšie Slovensko</u> 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce SO (A) Zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí, a to najmä vykonávaním záruky pre mladých ľudí, pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny na trhu práce a neaktívne osoby, ako aj prostredníctvom podpory samostatnej zárobkovej činnosti SO (C) Podpora rodovo vyváženej účasti na trhu práce, rovnakých pracovných podmienok a lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k cenovo dostupnej starostlivosti o deti a odkázané osoby SO (D) Podpora adaptácie pracovníkov, podnikov a podnikateľov na zmeny, ako aj aktívneho a zdravého starnutia a zdravého a vhodne prispôbeného pracovného prostredia, ktoré rieši zdravotné riziká RSO4.1 Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie SO (E) Zvýšenie kvality, inkluzívnosti a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich	<u>Zelenšie Slovensko</u> 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov 2.1.2 Znižovanie energetickej náročnosti budov 2P2 Životné prostredie RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy 2.4.1 Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a ochranu pred povodňami 2.4.4 Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok RSO2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje 2.6.1 Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov 2.6.2 Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov 2.6.3 Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbného a aeróbného spracovania biologicky rozložiteľných odpadov 2.6.4 Podpora zvyšovania environmentálneho povedomia a informovanosti spotrebiteľa

	cestnej infraštruktúry a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest I. triedy 3.2.3 Odstránenie kľúčových úzjch miest na cestnej infraštruktúry a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy 3.2.4 Miestne komunikácie 6P1 Fond na spravodlivú transformáciu Umožniť regiónom a obyvateľom riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne dôsledky spôsobené transformáciou...	relevantnosti z hľadiska trhu práce okrem iného prostredníctvom potvrdzovania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií vrátane podnikateľských a digitálnych zručností, a tiež prostredníctvom podpory zavádzania systémov duálnej odbornej prípravy a učňovskej prípravy SO (F) Podpora rovného prístupu, a to najmä znevýhodnených skupín, ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave a podpora ich úspešného ukončenia, počnúc vzdelávaním a starostlivosťou v rannom detstve cez všeobecné a odborné vzdelávanie a prípravu až po terciárnu úroveň a vzdelávanie a učenie dospelých vrátane uľahčovania vzdelávacej mobility pre všetkých a prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím RSO4.2 Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu 4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu SO (G) Podpora celoživotného vzdelávania, najmä flexibilných príležitostí na zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikáciu pre všetkých s prihliadnutím na podnikateľské a digitálne zručnosti, lepšie predvídanie zmien a nových požiadaviek na zručnosti na základe potrieb trhu práce, uľahčovanie kariérnych zmien a podpora profesijnej mobility 4P4 Záruka pre mladých SO (L) Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí	a širokej verejnosti o obehovom hospodárstve a podpora koncepčných činností v oblasti obehového hospodárstva RSO2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach a zníženia všetkých foriem znečistenia 2.7.3 Podpora biologickej a krajinskej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržiavania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu invázií nepôvodných druhov 2.7.4 Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách 2.7.5 Zabezpečenie kontinuity vodných tokov a ich revitalizácie za účelom podpory biodiverzity 2.7.7 Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží 2.7.9 Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov za tuhé palivá v domácnostiach za vykurovacie zariadenia, bezemisné z hľadiska produkcie prachových častíc, vrátane informačných aktivít zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia 2.7.10 Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách 2P3 Udržiateľná mestská mobilita RSO2.8 Podpora udržiateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasť prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka
--	--	---	---

		4P5 Aktívne začlenenie a služby SO (H) Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, nediskrimináciu a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, najmä v prípade znevýhodnených skupín SO (K) Zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti RSO4.3 Podpora sociálno-ekonomického začlenenia marginalizovaných komunít, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb RSO4.5 Zabezpečenie rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšenie odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti, a podpora prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť RSO4.6 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie 4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunít SO (J) Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia 4P7 Sociálne inovácie a experimenty 4P8 Potravinová a materiálová deprivácia	2.8.2 Podpora cyklodopravy 6P1 Fond na spravodlivú transformáciu Umožniť regiónom a obyvateľom riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne dôsledky spôsobené transformáciou...
--	--	--	---

		SO (M) Riešenie materiálnej deprivácie prostredníctvom potravinovej a základnej materiálnej pomoci pre najodkázanejšie osoby vrátane detí a zabezpečenie sprievodných opatrení podporujúcich ich sociálne zabezpečenie <u>Európa bližšie k občanom</u> 5P1 Moderné regióny RSO5.1 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach 5.1.2 Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie 5.1.3 Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov 5.1.4 Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku 5.1.5 Investície do kultúrneho a prírodného dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch 6P1 Fond na spravodlivú transformáciu Umožniť regiónom a obyvateľom riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne dôsledky spôsobené transformáciou...	
Plán obnovy	<u>Veda, výskum, inovácie</u> 1. Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií	<u>Kvalitné vzdelávanie</u> 1. Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania	<u>Lepšie zdravie</u> 1. Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť 3. Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-

	2. Lákanie a udržanie talentov	2. Vzdelávanie pre 21. storočie	zdravotná starostlivosť
	<u>Efektívna verejná správa a digitalizácia</u> 1. Zlepšenie podnikateľského prostredia 4. Digitálne Slovensko (Štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)	<u>Efektívna verejná správa a digitalizácia</u> 3. Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva 5. Zdravé verejné financie	<u>Zelená ekonomika</u> 1. Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra 2. Obnova budov 3. Udržateľná doprava 4. Dekarbonizácia priemyslu 5. Adaptácia na zmenu klímy
IÚS BBSK	<u>Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika</u> 1.1 Zvýšiť produktivitu a pridanú hodnotu regionálnej ekonomiky 1.2 Zvýšiť efektívnosť využívania lokálnych zdrojov so zreteľom na zelené riešenia	<u>Vzdelaná a súdržná spoločnosť</u> 3.1 Zvýšiť kompetencie obyvateľov pre osobný, občiansky aj pracovný život 3.3 Zvýšiť kvalitu a transparentnosť rozhodovacích procesov vo verejnej správe	<u>Zelený kraj aj pre budúce generácie</u> 2.1 Zvyšovať biodiverzitu a zlepšiť stav životného prostredia 2.2 Zmierniť zmenu klímy a zvýšiť odolnosť kraja na jej nepriaznivé prejavy
	<u>Prepojený kraj</u> 4.1 Dobudovať a obnoviť dopravnú infraštruktúru prepojenú na nadradenú cestnú a železničnú sieť 4.3 Zlepšiť prístup k štandardnému pevnému širokopásmovému pripojeniu	<u>Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika</u> 1.3 Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja CR	<u>Vzdelaná a súdržná spoločnosť</u> 3.2 Zvýšiť sociálnu udržateľnosť obyvateľstva

C PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHSR vychádza zo strategickej časti, definuje opatrenia a aktivity vedúce k naplneniu stratégie rozvoja. Pre každú z prioritných oblastí bol stanovený súbor merateľných ukazovateľov, ktoré umožňujú sledovanie plnenia jednotlivých cieľov a napĺňania vízie a priorít rozvoja.

Prosperujúce mesto

Cieľ: Vytvárať priaznivé prostredie pre podnikanie a udržateľný ekonomický rozvoj

Oblasť: Ekonomický rozvoj a priaznivé podnikateľské prostredie

Merateľné ukazovatele

- miera evidovanej nezamestnanosti (za okres)
- počet novovytvorených pracovných miest (MsÚ Revúca)
- počet druhov regionálnych produktov ponúkaných na predaj (TIC)
- počet podnikateľských subjektov v meste
- spokojnosť podnikateľov s podnikateľským prostredím
- rozloha revitalizovanej plochy

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 1: podporovať rozvoj regionálnej a miestnej ekonomiky a prílev investícií do mesta

- podporiť príliv investorov do mesta v spolupráci s agentúrou SARIO
- podporovať zamestnateľnosť mladých ľudí
- podporovať predaj regionálnych produktov

Opatrenie 2: zlepšovať podnikateľské prostredie a vytvoriť stimuly na rozvoj podnikania v meste

- podporiť začínajúcich podnikateľov formou poradenstva v spolupráci s UPSVaR
- vytvoriť systém podpory pre začínajúcich podnikateľov
- podporiť rozvoj zdieľaných priestorov, tzv. co-working
- podporiť revitalizáciu starých priemyselných zón

Oblasť: Sociálne podnikanie

Merateľné ukazovatele

- počet zriadených sociálnych podnikov v meste
- počet ľudí zamestnaných v sociálnych podnikoch

- miera zamestnanosti osôb so zdravotným alebo iným znevýhodneným v sociálnych podnikoch

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 3: vytváraním podmienok pre založenie sociálnych podnikov prispievať k miestnemu rozvoju a zvyšovaniu kvality života ľudí zo znevýhodneného prostredia

- pripraviť a realizovať projekt založenia mestského sociálneho podniku s cieľom zlepšenia prístupu na trh práce pre dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných a zdravotne znevýhodnených a vytvorenia prostredia pre nadobudnutie pracovných zručností a návykov
- podporovať založenie sociálnych podnikov formou poradenstva

Oblasť: Doprava a technická infraštruktúra

Merateľné ukazovatele

- plocha zrekonštruovaných ciest
- plocha zrekonštruovaných a vybudovaných chodníkov
- počet novovybudovaných miest na parkovanie

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 4: zlepšovať stav dopravnej a technickej infraštruktúry

- rekonštruovať, modernizovať a rozšíriť miestne komunikácie
- budovať nové parkovacie miesta v súlade s parkovacou politikou mesta
- budovať dopravnú a technickú infraštruktúru v lokalitách s plánovanou bytovou výstavbou
- spolupracovať pri budovaní a rekonštrukcii inžinierskych sietí v lokalitách vhodných na bytovú výstavbu
- spolupracovať pri dobudovaní kanalizácie vo všetkých častiach mesta - m. č. Revúčka a v oblasti IBV v lokalite „Za nemocnicou“
- pripraviť a realizovať projekt vybudovania prechodu pre chodcov ponad rieku Zdychava v záujme zvýšenia bezpečnosti občanov
- pripraviť a realizovať zmenu organizácie dopravy v centre mesta (rekonštrukcia križovatky)
- zhodnotiť návrhy na vytvorenie pešej zóny v centre mesta
- rekonštruovať mestský rozhlas
- v prípade potreby, resp. požiadaviek spracovať zmeny a doplnky UPN mesta Revúca, Centrálnejestskej zóny, zóny Centrum I a zóny IBV v lokalite „Za nemocnicou“

Oblasť: Digitalizácia

Merateľné ukazovatele

- rozsah pokrytia verejných priestranstiev širokopásmovým internetom
- počet novozavedených smart riešení
- počet realizovaných projektov na zvyšovanie kybernetickej bezpečnosti
- počet aktivít/projektov zameraných na zvyšovanie digitálnych zručností seniorov
- objem vynaložených finančných prostriedkov

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 5: podporovať inteligentné smart riešenia pre rozvoj miestnej komunity

- postupne pripraviť a zavádzať smart technologické riešenia s cieľom budovania inteligentného mesta
- realizovať projekty zvyšovania kybernetickej bezpečnosti
- podporovať rozvoj digitálnych zručností seniorov

Opatrenie 6: zvyšovať dostupnosť a kvalitu širokopásmového internetu

- podporiť budovanie pokrytia vysokorychlostným a širokopásmovým pripojením na internet
- podporiť budovanie 5G sietí
- podporiť vybudovanie optickej siete v meste

Atraktívne mesto

Cieľ: Zvyšovaním kvality poskytovaných služieb, zvyšovaním ponuky a kvality kultúrnych aktivít, rozvíjaním destinačného manažmentu turizmu zvýšiť atraktivitu pre obyvateľov a návštevníkov mesta

Oblasť: Moderná samospráva

Merateľné ukazovatele

- počet realizovaných aktivít smerujúcich k zvýšeniu transparentnosti a kvality spravovania a kvality poskytovaných služieb samosprávy
- spokojnosť občanov s fungovaním samosprávy
- počet e-služieb
- plocha revitalizovaných verejných priestorov

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 1: zlepšiť kvalitu spravovania mesta

- podporiť elektronizáciu verejných služieb
- pripraviť a realizovať projekt zriadenia jednotného obslužného miesta
- vytvoriť podmienky na zvyšovanie miery participácie občanov
- posilniť transparentnosť rozhodovacích procesov
- vytvoriť priestor pre podnety od občanov

Opatrenie 2: revitalizovať verejné priestory s cieľom ich modernizácie

- modernizovať verejne prístupné plochy v centrálnej mestskej zóne (pripraviť a realizovať projekt revitalizácie námestia a parku v centre mesta)
- vybudovať oddychové zóny s kompletným vybavením drobnej architektúry pre obyvateľov a návštevníkov mesta

Oblasť: Vzdelávanie, mládež a šport

Merateľné ukazovatele

- počet investičných aktivít zameraných na rekonštrukciu a údržbu školských, športových a voľnočasových zariadení
- objem vynaložených finančných prostriedkov na rekonštrukciu a modernizáciu budov a areálov ZŠ
- priemerná úspešnosť žiakov v testovaní 5. a 9. ročníka
- počet absolventov SŠ, ktorí sú evidovaní na UPSVaR ako uchádzači o zamestnanie
- počet národných projektov, do ktorých sa zapojili ZŠ
- počet študentov a absolventov SŠ
- počet odhlásených mladých ľudí (do 35 rokov) z trvalého pobytu v meste
- spokojnosť obyvateľov mesta s možnosťami trávenia voľného času
- počet návštevníkov športových podujatí
- počet organizovaných športových podujatí podporených dotáciou
- počet novovybudovaných zariadení pre športové a voľnočasové aktivity

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 3: zvyšovaním úrovne vzdelávacieho procesu, podporou rozvoja ľudských zdrojov v oblasti školstva a modernizáciou školskej infraštruktúry (vrátane digitálnej) zvyšovať kvalitu a atraktivitu vzdelávania na základných a stredných školách

- rekonštruovať a modernizovať budovy a areály ZŠ, školských a predškolských zariadení, vrátane interiérového vybavenia a odborných učební
- posilniť spoluprácu medzi základnými a strednými školami
- podporiť aktivity získavania zručností detí zo znevýhodneného prostredia pre ich lepšie začlenenie do vzdelávacieho procesu v spolupráci s tretím sektorom (napr. „Omama“, MVO)
- podporiť aktivity SŠ na zvyšovanie počtu žiakov stredných škôl

- podporovať zapájanie ZŠ do projektov
- podporovať celoživotné vzdelávanie zamerané na potreby pracovného trhu v regióne

Opatrenie 4: zvýšiť zapojenie mladých ľudí do rozvoja mesta

- podporovať aktivity mladých s cieľom napr. ich zapojenia do prípravy mestských politík v spolupráci s Centrom práce s mládežou

Opatrenie 5: rozvíjať, skvalitniť a rozšíriť športovú infraštruktúru s cieľom zvýšiť ponuku možností pre zmysluplné trávenie voľného času v meste

- budovať zariadenia pre športové a voľnočasové aktivity, vrátane vybavenia
- realizovať projekt vybudovania viacúčelovej športovej haly
- realizovať projekt dobudovania športovo-rekreačného areálu
- pripraviť a realizovať projekt vybudovania komplexného otvoreného športoviska pre aktívne trávenie voľného času obyvateľov regiónu, detí a mládeže, medzigeneračné stretávanie a rozvoj cestovného ruchu
- pokračovať v rekonštrukcii mestského kúpaliska, vrátane areálu
- pripraviť a realizovať projekt rekonštrukcie areálu tréningového futbalového ihriska
- pripraviť a realizovať projekt rekonštrukcie areálu antukových tenisových ihrísk
- pripraviť a realizovať projekt vybudovania detského interiérového ihriska
- pripraviť a realizovať projekt rekonštrukcie a modernizácie detského dopravného ihriska
- podporovať športové aktivity a podujatia formou poskytnutých dotácií

Oblasť: Kultúra a cestovný ruch

Merateľné ukazovatele

- počet návštevníkov kultúrnych podujatí a kultúrnych inštitúcií
- počet organizovaných kultúrnych podujatí a aktivít
- počet organizovaných podujatí s medzinárodným významom v Múzeu PSG
- spokojnosť obyvateľov s ponukou kultúry v meste
- priemerná suma na nákup knižničných jednotiek v € na 1 obyvateľa za rok
- počet rekonštruovaných kultúrnych pamiatok, kultúrnych zariadení a inštitúcií
- počet prenocovaní v meste
- počet návštevníkov v meste
- výška vybratej dane z ubytovania
- počet nových produktov CR
- počet nových podnikateľských subjektov poskytujúcich ubytovacie a stravovacie služby

- plocha vybudovaných cyklochodníkov
- počet vybudovaných prvkov cyklistickej infraštruktúry
- spokojnosť návštevníkov s kvalitou poskytovaných služieb
- objem vynaložených finančných prostriedkov na obnovu kultúrnych pamiatok

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 7: prostredníctvom ponuky rozmanitých kultúrnych podujatí a revitalizáciou objektov kultúrnej infraštruktúry podporiť rozvoj kultúry a zachovanie kultúrneho dedičstva a ľudových tradícií

- podporiť obnovu kultúrnych pamiatok, vrátane hrobov a náhrobkov významných osobností a vojnových hrobov
- rekonštruovať a modernizovať NKP vo vlastníctve mesta, vrátane interiérového a technického vybavenia
- pokračovať v rekonštrukcii MsKS (zmena architektonického riešenia knižnice, výťah, strecha, klimatizácia spoločenských miestností, kanalizácia, rozvody elektriny, bezbariérový prístup, stála galéria)
- pokračovať v rekonštrukcii Domu kultúry v m.č. Revúčka
- skvalitniť materiálno-technické vybavenie kultúrnych inštitúcií
- podporovať organizáciu kultúrnych podujatí v meste (vrátane tradičných a medzinárodných)
- podporovať realizáciu zážitkového učenia v Múzeu PSG

Opatrenie 8: optimálnym využitím prírodného, kultúrno-historického a ľudského potenciálu podporiť rozvoj cestovného ruchu

- vybudovať turistické a náučné chodníky, rozhládne s prepojením na náučné chodníky, vrátane doplnkovej infraštruktúry
- obnoviť a doplniť dopravné a orientačné značenie lokalít a atrakcií regiónu
- realizovať projekt podľa vypracovanej štúdie „Gemerské zelené cesty“ pre nemotorovú dopravu, cykloturistov a turizmus
- budovanie ekotrás/cyklotrás/cyklochodníkov vrátane podpornej infraštruktúry a zázemia pre cyklistov
- vybudovať kvalitné zázemie pre rozvoj MICE v regióne
- vybudovať relaxačné kúpele spojené s možnosťou aktívneho oddychu
- pripraviť balíky/produkty cestovného ruchu v spolupráci s OOCR Gemer (napr. projekty a programy významných osobností Gemera, hrajúce autobusové zastávky, tematické trasy CR,...)
- vytvorenie expozície slovenských ľudových rozprávok, fantastických udalostí a magických javov

Opatrenie 9: zvýšiť kvalitu ponuky služieb v oblasti cestovného ruchu

- podporovať rozvoj a kvalitu poskytovaných služieb v CR (napr. vzdelávacie aktivity,...)

- zlepšiť stav verejnej infraštruktúry pri turistických bodoch záujmu

Opatrenie 10: podporiť rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej aj medzinárodnej úrovni

- podporovať miestny rozvoj prostredníctvom spolupráce s organizáciami/združeniami, ktorých je mesto členom
- podporiť rozvoj spolupráce s partnerskými mestami

Oblasť: Bezpečnosť v meste

Merateľné ukazovatele

- počet nových nainštalovaných kamier
- rozloha verejných plôch monitorovaných kamerovým systémom
- zriadenie/nezriadenie občianskych hliadok

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 11: zvyšovať bezpečnosť v meste, ako aj v jeho problémových lokalitách

- postupne rozšíriť, modernizovať a udržiavať kamerový systém
- v prípade potreby zriadiť občianske hliadky za účelom zvýšenia bezpečnosti v problémových lokalitách

Zdravé mesto

Cieľ: Vytvoriť podmienky pre kvalitné sociálne a zdravotné služby a zabezpečiť ochranu životného prostredia

Oblasť: Sociálny rozvoj

Merateľné ukazovatele

- počet osôb využívajúcich sociálne služby
- spokojnosť obyvateľov mesta s kvalitou poskytovaných sociálnych služieb
- počet novozavedených poskytovaných sociálnych služieb
- počet novozavedených smart riešení
- objem vynaložených finančných prostriedkov

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 1: zvýšiť kvalitu, dostupnosť a flexibilitu sociálnych služieb

- pokračovať v modernizácii priestorov a vybavení ZOS Cilka (implementácia elektronického informačného systému, inovácia komunikačného systému medzi klientom a personálom)
- pokračovať v zabezpečení opatrovateľskej služby v meste
- pokračovať v projektoch na podporu terénnej sociálnej práce krízovej intervencie v meste
- pokračovať v zabezpečení služieb sociálneho taxíka
- inovovať sociálne služby pomocou smart technológií v spolupráci s rodinnými príslušníkmi klienta
- analyzovať možnosti rozšírenia ponuky sociálnych služieb (denný stacionár, zariadenie núdzového bývania, služba včasnej intervencie)

Opatrenie 2: podporiť sociálnu inklúziu najzraniteľnejších skupín obyvateľstva

- pripraviť zriadenie komunitného centra, resp. nízkoprahového denného centra
- využiť schémy na podporu finančnej gramotnosti MRK
- napojiť MRK lokalitu v m.č. Revúčka na verejnú kanalizáciu, vrátane majetkovo-právneho vysporiadania
- pripraviť a realizovať projekt zabezpečenia prístupu k pitnej vode pre lokality MRK na uliciach SNP a Strmá prostredníctvom výdajného automatu a čipových kariet

Oblasť: Zdravie

Merateľné ukazovatele

- spokojnosť obyvateľov mesta s dostupnou zdravotnou starostlivosťou a kvalitou poskytovaných služieb
- počet návštev na 1 lekárske miesto
- počet lekárov
- počet novovzniknutých odborných ambulancií
- umiestnenie nemocnice v rebríčku hodnotenia nemocníc
- počet podporených aktivít zameraných na zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 3: zvýšiť kvalitu zdravotníckych služieb a zabezpečiť modernú a dostupnú zdravotnú starostlivosť

- podporiť rekonštrukciu a modernizáciu NsP
- podporiť zriadenie chýbajúcich odborných ambulancií
- podporiť aktivity zamerané na zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva
- podporiť integráciu zdravotných a sociálnych služieb

Oblasť: Bývanie

Merateľné ukazovatele

- počet vybudovaných nájomných bytov a bytov nižšieho štandardu
- počet postavených rodinných domov v lokalite „Za nemocnicou“
- počet revitalizovaných vnútroblokov bytových domov a sídliskových oddychových a hracích zón
- objem vynaložených finančných prostriedkov na realizáciu projektov revitalizácie vnútroblokov bytových domov

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 4: zvýšiť ponuku bývania pre obyvateľov mesta a zatriktívniť okolité prostredie

- pripraviť a realizovať projekt perspektívnej bytovej výstavby na ulici Komenského v Revúcej
- pripraviť a realizovať projekty výstavby nájomných bytov a bytov nižšieho štandardu
- pokračovať v plánovanej výstavbe rodinných domov v lokalite „Za nemocnicou“
- realizovať projekty revitalizácie vnútroblokov bytových domov a sídliskových oddychových a hracích zón

Oblasť: Životné prostredie

Merateľné ukazovatele

- počet osadených meracích staníc na kontrolu čistoty ovzdušia
- počet rekonštruovaných odpadových stojísk
- počet/množstvo vysadených drevín
- počet osadených prvkov mestského mobiliáru
- revitalizovaná plocha verejných priestranstiev (v m²)
- počet podporených/realizovaných vzdelávacích aktivít na zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľov
- počet realizovaných aktivít/opatrení zameraných na adaptáciu mesta na klimatické zmeny
- miera recyklácie/separácie komunálneho odpadu
- miera skládkovania komunálneho odpadu
- počet odstránených nelegálnych skládok odpadu
- emisie znečisťujúcich látok v ovzduší
- množstvo vyprodukovaného odpadu na obyvateľa (v kg)
- počet realizovaných projektov na podporu elektromobility
- objem vynaložených finančných prostriedkov na vybudované odpadové stojiská
- počet podporených projektov na zníženie energetickej náročnosti budov

- rozloha oblastí s obmedzeným kosením – mestských lúk v intraviláne mesta

Opatrenia a možné aktivity:

Opatrenie 5: skvalitniť životné prostredie a posilniť odolnosť mesta voči klimatickým zmenám

- pripraviť a realizovať projekt výstavby odpadových stojísk za účelom zvýšenia miery triedenia odpadov, ako aj zníženia miery znečistenia
- pripraviť a realizovať projekt rekonštrukcie zberného dvora s výstavbou triediacej linky určenej k zberu triedených druhov odpadov
- zaviesť systém monitoringu odpadov a motivovať občanov k maximalizácii triedenia odpadov
- pripraviť a realizovať projekt rekonštrukcie mestských fontán za účelom zvýšenia vlhkosti na verejných priestranstvách
- vytvoriť nové vsakovacie plochy a budovať nádrže na zber vody zo striech
- osadiť meraciu stanicu na kontrolu znečistenia ovzdušia v meste
- monitorovať a odstraňovať nelegálne skládky odpadu
- podporiť/realizovať vzdelávacie aktivity s cieľom zvýšiť environmentálne povedomie obyvateľov mesta

Opatrenie 6: skvalitňovať verejné priestory, vrátane využitia smart technológií

- vytvoriť nové oddychové plochy s plánovanou výsadbou drevín
- modernizovať mestský mobiliár s využitím nových technológií (nabíjacie mestské lavičky s osvetlením, odolné a estetické odpadkové koše, samozávlahové kvetináče,...)
- pokračovať v budovaní bezbariérových prístupov v rámci prepojenia siete mestských komunikácií
- modernizovať mestské stožiare osvetlenia v rámci využitia najnovších technológií
- revitalizovať plochy verejnej zelene za účelom jednoduchšej a lacnejšej údržby (zamedzenie samovoľnej výsadby obyvateľmi, likvidácia starých pŕov a koreňových sústav)
- odstraňovať prvky verejnej zelene, ktoré už neplnia svoj účel a sú bezpečnostnou hrozbou s cieľom zvýšenia estetickej hodnoty daných plôch (staré prašiaky, kvetináče, lavičky...)
- výsadba mestských lúk

Opatrenie 7: podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne/obnoviteľné zdroje

- pripraviť energetický audit budov vo vlastníctve mesta s cieľom zníženia energetickej náročnosti
- zmeniť palivovú základňu energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov (biomasa, slnečná energia)

- analyzovať možnosti prechodu z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje energie
- znižovať energetickú náročnosť verejných budov (zateplenie budov a rekonštrukcia a modernizácia zdrojov tepla v majetku mesta) a zavádzať progresívne technológie v oblasti energií
- postupne modernizovať tepelné zdroje a rozvody
- podporovať elektromobilitu postupným prechodom na vozidlá s elektrickým pohonom
- využívať projekty na podporu elektromobility pre samosprávu na budovanie verejne dostupnej nabíjacej infraštruktúry pre elektromobily
- informovať ľudí o výzvach a projektoch zameraných na znižovanie energetickej náročnosti budov

Tabuľka 25 Zoznam prioritných oblastí a opatrení

Prioritná oblasť		Opatrenie
Prosperujúce mesto	Ekonomický rozvoj a priaznivé podnikateľské prostredie	1. podporovať rozvoj regionálnej a miestnej ekonomiky a prílev investícií do mesta 2. zlepšovať podnikateľské prostredie a vytvoriť stimuly na rozvoj podnikania v meste
	Sociálne podnikanie	3. vytváraním podmienok pre založenie sociálnych podnikov prispievať k miestnemu rozvoju a zvyšovaniu kvality života ľudí zo znevýhodneného prostredia
	Doprava a technická infraštruktúra	4. zlepšovať stav dopravnej a technickej infraštruktúry
	Digitalizácia	5. podporovať inteligentné SMART riešenia pre rozvoj miestnej komunity 6. zvyšovať dostupnosť a kvalitu širokopásmového internetu
Atraktívne mesto	Moderná samospráva	1. zlepšiť kvalitu spravovania mesta 2. vybudovať moderné a kvalitné verejné priestory
	Vzdelávanie, mládež a šport	3. zvyšovaním úrovne vzdelávacieho procesu, podporou rozvoja ľudských zdrojov v oblasti školstva a modernizáciou školskej infraštruktúry (vrátane digitálnej) zvyšovať kvalitu a atraktivitu vzdelávania na základných a stredných školách 4. zvýšiť zapojenie mladých ľudí do rozvoja mesta 5. rozvíjať, skvalitniť a rozšíriť športovú infraštruktúru s cieľom zvýšiť ponuku možností pre zmysluplné trávenie voľného času v meste
	Kultúra a cestovný ruch	6. prostredníctvom ponuky rozmanitých kultúrnych podujatí a revitalizáciou objektov kultúrnej infraštruktúry podporiť rozvoj kultúry a zachovanie kultúrneho dedičstva a ľudových tradícií 7. optimálnym využitím prírodného, kultúrno-historického a ľudského potenciálu podporiť rozvoj cestovného ruchu 8. zvýšiť kvalitu ponuky služieb v oblasti cestovného ruchu 9. podporiť rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej aj medzinárodnej úrovni
	Bezpečnosť v meste	10. zvyšovať bezpečnosť v meste, ako aj v jeho problémových lokalitách
Zdravé mesto	Sociálny rozvoj	1. zvýšiť kvalitu, dostupnosť a flexibilitu sociálnych služieb 2. podporiť sociálnu inklúziu najzraniteľnejších skupín obyvateľstva

	Zdravie	3. zvýšiť kvalitu zdravotníckych služieb a zabezpečiť modernú a dostupnú zdravotnú starostlivosť
	Bývanie	4. zvýšiť ponuku bývania pre obyvateľov mesta a zatriktívniť okolité prostredie
	Životné prostredie	5. skvalitniť životné prostredie a posilniť odolnosť mesta voči klimatickým zmenám 6. skvalitňovať verejné priestory, vrátane využitia smart technológií 7. podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne zdroje

Zdroj: MsÚ Revúca

D REALIZAČNÁ A FINANČNÁ ČASŤ

Realizačná a finančná časť sa venuje postupom inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecnému a časovému harmonogramu realizácie PHSR a finančnému zabezpečeniu jednotlivých opatrení a aktivít.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Zabezpečenie realizácie PHSR bude primárne na exekutive mesta Revúca. Podľa §11 ods. 4c Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov mestské zastupiteľstvo schvaľuje koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života mesta. Z pohľadu inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia úlohu riadiaceho orgánu v prípade implementácie PHSR majú vykonávať mestské a obecné úrady. Plnenie PHSR teda bude zabezpečovať Mestský úrad Revúca pod odborným vedením garanta – prednostu MsÚ. Organizačné zabezpečenie jednotlivých aktivít je podrobne uvedené nižšie.

PROSPERUJÚCE MESTO				
Prioritná oblasť: Ekonomický rozvoj a priaznivé podnikateľské prostredie				
Opatrenie 1: Podporovať rozvoj regionálnej a miestnej ekonomiky a prílev investícií do mesta				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Podporiť príliv investorov do mesta v spolupráci s agentúrou SARIO	Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----
Podporovať zamestnateľnosť mladých ľudí	Oddelenie služieb obyvateľstvu Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----
Podporovať predaj regionálnych produktov	Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----
Opatrenie 2: Zlepšovať podnikateľské prostredie a vytvoriť stimuly na rozvoj podnikania v meste				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Podporiť začínajúcich podnikateľov formou poradenstva v spolupráci s UPSVaR	Oddelenie služieb obyvateľstvu Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----
Vytvoriť systém podpory pre začínajúcich podnikateľov	Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----
Podporiť rozvoj zdieľaných priestorov, tzv. co-working	Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----
Podporiť revitalizáciu starých priemyselných zón	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	-----	-----
Prioritná oblasť: Sociálne podnikanie				
Opatrenie 3: vytváraním podmienok pre založenie sociálnych podnikov prispievať k miestnemu rozvoju a zvyšovaniu kvality života ľudí zo znevýhodneného prostredia				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Pripraviť a realizovať projekt založenia mestského sociálneho podniku s cieľom zlepšenia prístupu na trh práce pre dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných a zdravotne znevýhodnených a vytvorenia prostredia pre nadobudnutie pracovných zručností a návykov	Prednosta MsÚ Právne oddelenie	2023 – 2030	250 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Podporovať založenie sociálnych podnikov formou poradenstva	Prednosta MsÚ	2023 – 2030	-----	-----
Prioritná oblasť: Doprava a technická infraštruktúra				
Opatrenie 4: Zlepšovať stav dopravnej a technickej infraštruktúry				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Rekonštruovať, modernizovať a rozšíriť miestne	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	1 500 000 €	OP Slovensko

komunikácie				IÚS BBSK ŠR vlastné zdroje
Budovať nové parkovacie miesta v súlade s parkovacou politikou mesta	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	700 000 €	OP Slovensko IÚS BBSK ŠR vlastné zdroje
Budovať dopravnú a technickú infraštruktúru v lokalitách s plánovanou bytovou výstavbou	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	500 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Spolupracovať pri budovaní a rekonštrukcii inžinierskych sietí v lokalitách vhodných na bytovú výstavbu	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	-----	-----
Spolupracovať pri dobudovaní kanalizácie vo všetkých častiach mesta – m. č. Revúčka a v oblasti IBV v lokalite „Za nemocnicou“	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	-----	-----
Pripraviť a realizovať projekt vybudovania prechodu pre chodcov ponad rieku Zdychava v záujme zvýšenia bezpečnosti občanov	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	30 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Pripraviť a realizovať zmenu organizácie dopravy v centre mesta (rekonštrukcia križovatky)	Oddelenie dopravy a výstavby	2024	750 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Zhodnotiť návrhy na vytvorenie pešej zóny v centre mesta	Oddelenie dopravy a výstavby	2023 – 2030	-----	-----
Rekonštruovať mestský rozhlas	Oddelenie dopravy a výstavby	2023 – 2030	70 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
V prípade potreby, resp. požiadaviek spracovať zmeny a doplnky UPN mesta Revúca, Centrálnej mestskej zóny Centrum I a zóny IBV v lokalite „Za nemocnicou“	Oddelenie dopravy a výstavby	2023 – 2030	-----	-----
Prioritná oblasť: Digitalizácia				
Opatrenie 5: Podporovať inteligentné smart riešenia pre rozvoj miestnej komunity				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje

Postupne pripraviť a zavádzať smart technologické riešenia s cieľom budovania inteligentného mesta	Referát informačných systémov	2023 – 2030	5 000 €/rok	OP Slovensko Plán obnovy
Realizovať projekty zvyšovania kybernetickej bezpečnosti	Referát informačných systémov Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2024	165 720 €	EŠIF vlastné zdroje
Podporovať rozvoj digitálnych zručností seniorov	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2023 – 2030	-----	-----
Opatrenie 6: Zvyšovať dostupnosť a kvalitu širokopásmového internetu				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Podporiť budovanie pokrytia vysokorýchlostným a širokopásmovým pripojením na internet	Referát informačných systémov	2023 – 2030	-----	-----
Podporiť budovanie 5G sietí	Referát informačných systémov	2023 – 2030	-----	-----
Podporiť vybudovanie optickej siete v meste	Referát informačných systémov	2023 – 2030	-----	-----

ATRAKTÍVNE MESTO				
Prioritná oblasť: Moderná samospráva				
Opatrenie 1: Zlepšiť kvalitu spravovania mesta				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Podporiť elektronizáciu verejných služieb	Referát informačných systémov Oddelenie služieb obyvateľstvu	2023 – 2030	-----	-----
Pripraviť a realizovať projekt zriadenia jednotného obslužného miesta	Oddelenie služieb obyvateľstvu Oddelenie regionálneho rozvoja	2025 – 2030	10 000 €	OP Slovensko Plán obnovy ŠR vlastné zdroje
Vytvoriť podmienky na zvyšovanie miery participácie občanov	Oddelenie regionálneho rozvoja Finančné oddelenie	2023 – 2030	-----	-----
Posilniť transparentnosť rozhodovacích procesov	Kancelária primátora	2023 – 2030	-----	-----
Vytvoriť priestor pre podnety od občanov	Kancelária primátora	2023 – 2030	-----	-----
Opatrenie 2: Revitalizovať verejné priestory s cieľom ich modernizácie				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Modernizovať verejne prístupné plochy v centrálnej mestskej zóne (pripraviť a realizovať projekt revitalizácie námestia a parku v centre mesta)	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	1 200 000 €	OP Slovensko Plán obnovy IÚS BBSK ŠR vlastné zdroje
Vybudovať oddychové zóny s kompletným	Oddelenie výstavby a dopravy	2025 – 2030	20 000 €	OP Slovensko

vybavením drobnej architektúry pre obyvateľov a návštevníkov mesta	Oddelenie regionálneho rozvoja			Plán obnovy ŠR vlastné zdroje
Prioritná oblasť: Vzdelávanie, mládež a šport				
Opatrenie 3: zvyšovaním úrovne vzdelávacieho procesu, podporou rozvoja ľudských zdrojov v oblasti školstva a modernizáciou školskej infraštruktúry (vrátane digitálnej) zvyšovať kvalitu a atraktivitu vzdelávania na základných a stredných školách				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Rekonštruovať a modernizovať budovy a areály ZŠ, školských a predškolských zariadení, vrátane interiérového vybavenia a odborných učební	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie vnútornej prevádzky Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	600 000 €	OP Slovensko Plán obnovy ŠR vlastné zdroje
Posilniť spoluprácu medzi základnými a strednými školami	Referát školského úradu a metodických činností školstva	2023 – 2030	-----	-----
Podporiť aktivity získavania zručností detí zo znevýhodneného prostredia pre ich lepšie začlenenie do vzdelávacieho procesu v spolupráci s tretím sektorom (napr. „Omama“, MVO)	Referát školského úradu a metodických činností školstva	2023 – 2030	-----	-----
Podporiť aktivity SŠ na zvyšovanie počtu žiakov stredných škôl	Referát školského úradu a metodických činností školstva	2023 – 2030	-----	-----
Podporovať zapájanie ZŠ do projektov	Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	30 000 €	ŠR vlastné zdroje
Podporovať celoživotné vzdelávanie zamerané na potreby pracovného trhu v regióne	Oddelenie služieb obyvateľstva	2023 – 2030	-----	-----
Opatrenie 4: Zvýšiť zapojenie mladých ľudí do rozvoja mesta				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Podporovať aktivity mladých s cieľom napr. ich zapojenia do prípravy mestských politík v spolupráci s Centrom práce s mládežou	Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----
Opatrenie 5: Rozvíjať, skvalitniť a rozšíriť športovú infraštruktúru s cieľom zvýšiť ponuku možností pre zmysluplné trávenie voľného času v meste				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Modernizovať a udržiavať zariadenia pre športové a voľnočasové aktivity, vrátane vybavenia	Oddelenie vnútornej prevádzky	2023 – 2030	20 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Realizovať projekt vybudovania viacúčelovej športovej haly	Oddelenie výstavby a dopravy	2023	1 556 750 € (celkové náklady)	OP Slovensko ŠP Fond na podporu

				športu
Realizovať projekt dobudovania športovo-rekreačného areálu	Oddelenie výstavby a dopravy	2023	1 740 500 € (celkové náklady)	OP Slovensko ŠP Fond na podporu športu
Pripraviť a realizovať projekt vybudovania komplexného otvoreného športoviska pre aktívne trávenie voľného času obyvateľov regiónu, detí a mládeže, medzigeneračné stretávanie a rozvoj cestovného ruchu	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 - 2030	3 000 000 €	OP Slovensko IÚS BBSK vlastné zdroje
Pokračovať v rekonštrukcii mestského kúpaliska, vrátane areálu	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie vnútornej prevádzky	2023 - 2030	100 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Pripraviť a realizovať projekt rekonštrukcie areálu tréningového futbalového ihriska	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie vnútornej prevádzky	2023 – 2030	200 000 €	OP Slovensko ŠR Fond na podporu športu vlastné zdroje
Pripraviť a realizovať projekt rekonštrukcie areálu antukových tenisových ihrísk	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie vnútornej prevádzky	2023 – 2030	150 000 €	OP Slovensko ŠR Fond na podporu športu vlastné zdroje
Pripraviť a realizovať projekt vybudovania detského interiérového ihriska	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie vnútornej prevádzky	2023 – 2030	30 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Pripraviť a realizovať projekt rekonštrukcie a modernizácie detského dopravného ihriska	Oddelenie vnútornej prevádzky	2023 – 2030	100 000 €	OP Slovensko Plán obnovy ŠR vlastné zdroje
Podporovať športové aktivity a podujatia formou poskytnutých dotácií	Oddelenie vnútornej prevádzky	2023 – 2030	37 000 €/rok	vlastné zdroje
Prioritná oblasť: Kultúra a cestovný ruch				
Opatrenie 7: Prostredníctvom ponuky rozmanitých kultúrnych podujatí a revitalizáciou objektov kultúrnej infraštruktúry podporiť rozvoj kultúry a zachovanie kultúrneho dedičstva a ľudových tradícií				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje

Podporiť obnovu kultúrnych pamiatok, vrátane hrobov a náhrobkov významných osobností a vojnových hrobov	Oddelenie služieb obyvateľstvu Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie vnútornej prevádzky	2023 - 2030	500 000 €	OP Slovensko Plán obnovy MV SR/ŠR vlastné zdroje
Rekonštruovať a modernizovať NKP vo vlastníctve mesta, vrátane interiérového a technického vybavenia	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie vnútornej prevádzky	2023 – 2030	500 000 €	OP Slovensko Plán obnovy ŠR vlastné zdroje
Pokračovať v rekonštrukcii MsKS (zmena architektonického riešenia knižnice, výťah, strecha, klimatizácia spoločných miestností, kanalizácia, rozvody elektriny, bezbariérový prístup, stála galéria)	Oddelenie výstavby a dopravy Mestské kultúrne stredisko	2023	500 000 €	OP Slovensko Plán obnovy IÚS BBSK FPU vlastné zdroje
Pokračovať v rekonštrukcii Domu kultúry v m.č. Revúčka	Oddelenie výstavby a dopravy Mestské kultúrne stredisko	2023 - 2030	300 000 €	OP Slovensko Plán obnovy ŠR vlastné zdroje
Skvalitniť materiálno-technické vybavenie kultúrnych inštitúcií	Mestské kultúrne stredisko Múzeum PSG	2023 – 2030	100 000 €	OP Slovensko Plán obnovy ŠR vlastné zdroje
Podporovať organizáciu kultúrnych podujatí v meste (vrátane tradičných a medzinárodných)	Mestské kultúrne stredisko Múzeum PSG	2023 – 2030	30 000 €/rok	vlastné zdroje ŠR granty
Podporovať realizáciu zážitkového učenia v Múzeu PSG	Múzeum PSG	2023 – 2030	-----	-----
Opatrenie 8: Optimálnym využitím prírodného, kultúrno-historického a ľudského potenciálu podporiť rozvoj cestovného ruchu				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Vybudovať turistické a náučné chodníky, rozhľadne s prepojením na náučné chodníky, vrátane doplnkovej infraštruktúry	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 - 2030	200 000 €	OP Slovensko INTERREG SK-HU ŠR VSP Stredný Gemer vlastné zdroje
Obnoviť a doplniť dopravné a orientačné značenie lokalít a atrakcií regiónu	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	10 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje

Realizovať projekt podľa vypracovanej štúdie „Gemerské zelené cesty“ pre nemotorovú dopravu, cykloturistov a turizmus (Trasa č.1)	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	1 560 000 €	OP Slovensko INTERREG SK-HU ŠR vlastné zdroje
Budovanie ekotrás/cyklotrás/cyklochodníkov vrátane podpornej infraštruktúry a zázemia pre cyklistov	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	800 000 €	OP Slovensko IÚS BBSK INTERREG SK-HU ŠR vlastné zdroje
Vybudovať kvalitné zázemie pre rozvoj MICE v regióne	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie regionálneho rozvoja	2030	4 850 000 €	OP Slovensko IÚS BBSK ŠR vlastné zdroje
Vybudovať relaxačné kúpele spojené s možnosťou aktívneho oddychu	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie regionálneho rozvoja	2030	10 000 000 €	OP Slovensko IÚS BBSK ŠR vlastné zdroje
Pripraviť balíky/produkty CR v spolupráci s OOCR Gemer (napr. projekty a programy významných osobností Gemera, hrajúce autobusové zastávky, tematické trasy CR,...)	Oddelenie regionálneho rozvoja OOCR Gemer	2023 - 2030	30 000 €	OP Slovensko OOCR Gemer ŠR vlastné zdroje
Vytvorenie expozície slovenských ľudových rozprávok, fantastických udalostí a magických javov	Múzeum PSG	2023 - 2030	50 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Opatrenie 9: Zvýšiť kvalitu ponuky služieb v oblasti cestovného ruchu				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Podporovať rozvoj a kvalitu poskytovaných služieb v CR (napr. vzdelávacie aktivity,...)	Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----
Zlepšiť stav verejnej infraštruktúry pri turistických bodoch záujmu	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	100 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Opatrenie 10: Podporiť rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej aj medzinárodnej úrovni				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Podporovať miestny rozvoj prostredníctvom spolupráce s organizáciami/združeniami, ktorých je mesto členom	Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----

Podporiť rozvoj spolupráce s partnerskými mestami	Kancelária primátora Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----
Prioritná oblasť: Bezpečnosť v meste				
Opatrenie 11: Zvyšovať bezpečnosť v meste, ako aj v jeho problémových lokalitách				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Postupne rozšíriť, modernizovať a udržiavať kamerový systém	Mestská polícia	2023 – 2030	20 000 €	MV SR vlastné zdroje
V prípade potreby zriadiť občianske hliadky za účelom zvýšenia bezpečnosti v problémových lokalitách	Mestská polícia	2023 – 2030	100 000 €/rok	MV SR vlastné zdroje

ZDRAVÉ MESTO				
Prioritná oblasť: Sociálny rozvoj				
Opatrenie 1: Zvýšiť kvalitu, dostupnosť a flexibilitu sociálnych služieb				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Pokračovať v modernizácii priestorov a vybavení ZOS Cilka (implementácia elektronického informačného systému, inovácia komunikačného systému medzi klientom a personálom)	Oddelenie služieb obyvateľstvu 1. Implementácia elektronického informačného systému 2. Inovácia komunikačného systému na podporu opatrovateľskej služby	2023 - 2030 2024	5 400 € + 3 300 €/rok 7 000 €	vlastné zdroje VSP Stredný Gemer VSP Stredný Gemer
Pokračovať v zabezpečení opatrovateľskej služby v meste	Oddelenie služieb obyvateľstvu Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	424 000 €/rok	vlastné zdroje MPSVR SR
Pokračovať v projektoch na podporu terénnej sociálnej práce krízovej intervencie v meste	Oddelenie služieb obyvateľstvu Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	57 000 €/rok	vlastné zdroje MPSVR SR
Pokračovať v zabezpečení služieb sociálneho taxíka	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2023 – 2030	10 000 €/rok	vlastné zdroje
Inovovať sociálne služby pomocou smart technológií v spolupráci s rodinnými príslušníkmi klienta	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2030	10 000 €	OP Slovensko vlastné zdroje VSP Stredný Gemer
Analyzovať možnosti rozšírenia ponuky sociálnych služieb (denný stacionár, zariadenie núdzového bývania, služba včasnej intervencie)	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2024 – 2030	-----	-----
Opatrenie 2: Podporiť sociálnu inklúziu najzraniteľnejších skupín obyvateľstva				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Pripraviť zriadenie komunitného centra, resp.	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2023 - 2030	1 000 000 €	IÚS BBSK

nízkoprahového denného centra				MPSVR SR VSP Stredný Gemer
Využiť schémy na podporu finančnej gramotnosti MRK	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2023 – 2030	-----	-----
Napojiť MRK lokalitu v m.č. Revúčka na verejnú kanalizáciu, vrátane majetkovo-právneho vysporiadania	Oddelenie služieb obyvateľstvu Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	800 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Pripraviť a realizovať projekt zabezpečenia prístupu k pitnej vode pre lokality MRK na uliciach SNP a Strmá prostredníctvom výdajného automatu a čipových kariet	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2023 - 2030	30 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Prioritná oblasť: Zdravie				
Opatrenie 3: Zvýšiť kvalitu zdravotníckych služieb a zabezpečiť modernú a dostupnú zdravotnú starostlivosť				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Podporiť rekonštrukciu a modernizáciu NsP	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2023 – 2030	-----	-----
Podporiť zriadenie chýbajúcich odborných ambulancií	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2023 – 2030	50 000 €/ambulancia	OP Slovensko Plán obnovy
Podporiť aktivity zamerané na zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2023 – 2030	-----	-----
Podporiť integráciu zdravotných a sociálnych služieb	Oddelenie služieb obyvateľstvu	2023 – 2030	-----	-----
Prioritná oblasť: Bývanie				
Opatrenie 4: Zvýšiť ponuku bývania pre obyvateľov mesta a zatriktívniť okolité prostredie				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Pripraviť a realizovať projekt perspektívnej bytovej výstavby na ulici Komenského v Revúcej	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	500 000 €	OP Slovensko Plán obnovy ŠFRB vlastné zdroje
Pripraviť a realizovať projekty výstavby nájomných bytov a bytov nižšieho štandardu	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	1 400 000 €	OP Slovensko Plán obnovy ŠFRB IÚS BBSK vlastné zdroje
Pokračovať v plánovanej výstavbe rodinných domov v lokalite „Za nemocnicou“	Spoločný stavebný úrad	2023 – 2030	-----	-----

Realizovať projekty revitalizácie vnútroblokov bytových domov a sídliskových oddychových a hracích zón	Oddelenie výstavby a dopravy	2023	1 000 000 €	EŠIF ŠR vlastné zdroje
Prioritná oblasť: Životné prostredie				
Opatrenie 5: Skvalitniť životné prostredie a posilniť odolnosť mesta voči klimatickým zmenám				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Pripraviť a realizovať projekt výstavby odpadových stojísk za účelom zvýšenia miery triedenia odpadov, ako aj zníženia miery znečistenia	Oddelenie životného prostredia Oddelenie regionálneho rozvoja	2028	800 000 €	Environmentálny fond OP Slovensko vlastné zdroje
Pripraviť a realizovať projekt rekonštrukcie zberného dvora s výstavbou triediacej linky určenej k zberu triedených druhov odpadov	Oddelenie životného prostredia Oddelenie regionálneho rozvoja	2030	5 000 000 €	Environmentálny fond OP Slovensko vlastné zdroje
Zaviesť systém monitoringu odpadov a motivovať občanov k maximalizácii triedenia odpadov	Oddelenie životného prostredia	2023 – 2030	-----	-----
Pripraviť a realizovať projekt rekonštrukcie mestských fontán za účelom zvýšenia vlhkosti na verejných priestranstvách	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie regionálneho rozvoja	2027	200 000 €	Environmentálny fond vlastné zdroje
Vytvoriť nové vsakovacie plochy a budovať nádrže na zber vody zo striech	Oddelenie výstavby a dopravy Oddelenie regionálneho rozvoja	2030	150 000 €	Environmentálny fond vlastné zdroje
Osadiť meraciu stanicu na kontrolu znečistenia ovzdušia v meste	Oddelenie životného prostredia	2024	5 000 €	MŽP SR vlastné zdroje
Monitorovať a odstraňovať nelegálne skládky odpadu	Oddelenie životného prostredia	2023 – 2030	5 000 €/rok	vlastné zdroje
Podporiť/realizovať vzdelávacie aktivity s cieľom zvýšiť environmentálne povedomie obyvateľov mesta	Oddelenie životného prostredia	2023 – 2030	5 000 €/rok	vlastné zdroje
Opatrenie 6: Skvalitňovať verejné priestory, vrátane využitia smart technológií				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Vytvoriť nové oddychové plochy s plánovanou výsadbou drevín	Oddelenie životného prostredia Oddelenie regionálneho rozvoja	2026	650 000 €	OP Slovensko vlastné zdroje
Modernizovať mestský mobiliár s využitím nových technológií (nabíjacie mestské lavičky s osvetlením, odolné a estetické odpadkové koše, samozávlahové kvetináče,...)	Oddelenie životného prostredia	2026	150 000 €	Environmentálny fond OP Slovensko vlastné zdroje
Pokračovať v budovaní bezbariérových prístupov	Oddelenie výstavby a dopravy	2023 – 2030	30 000 €	OP Slovensko

v rámci prepojenia siete mestských komunikácií				ŠR vlastné zdroje
Modernizovať mestské stožiare osvetlenia v rámci využitia najnovších technológií	Oddelenie životného prostredia Oddelenie regionálneho rozvoja	2030	1 000 000 €	OP Slovensko vlastné zdroje
Revitalizovať plochy verejnej zelene za účelom jednoduchšej a lacnejšej údržby (zamedzenie samovoľnej výsadby obyvateľmi, likvidácia starých pŕnov a koreňových sústav)	Oddelenie životného prostredia	2030	5 000 €/mesiac služba	Environmentálny fond OP Slovensko vlastné zdroje
Odstraňovať prvky verejnej zelene, ktoré už neplnia svoj účel a sú bezpečnostnou hrozbou s cieľom zvýšenia estetickosti daných plôch (staré prašniaky, kvetináče, lavičky,...)	Oddelenie životného prostredia	2030	-----	-----
Výsadba mestských lúk	Oddelenie životného prostredia	2023 – 2030	1 000 €/rok	vlastné zdroje ŠR granty
Opatrenie 7: Podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne/obnoviteľné zdroje				
Aktivita	Organizačné zabezpečenie	Termín	Predpokladané náklady	Možné zdroje
Pripraviť energetický audit budov vo vlastníctve mesta s cieľom zníženia energetickej náročnosti	Oddelenie vnútornej prevádzky	2024 2025	5 000 € 5 000 €	ŠR vlastné zdroje
Zmeniť palivovú základňu energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov (biomasa, slnečná energia)	Oddelenie vnútornej prevádzky	2024 2026	250 000 € 250 000 €	OP Slovensko Plán obnovy ŠR vlastné zdroje
Analyzovať možnosti prechodu z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje energie	Oddelenie vnútornej prevádzky	2023	1 000 €	vlastné zdroje
Znižovať energetickú náročnosť verejných budov (zateplenie budov a rekonštrukcia a modernizácia zdrojov tepla v majetku mesta) a zavádzať progresívne technológie v oblasti energií	Oddelenie vnútornej prevádzky	2024 2026 2028 2030	20 000 € 20 000 € 20 000 € 20 000 €	OP Slovensko Plán obnovy ŠR vlastné zdroje
Postupne modernizovať tepelné zdroje a rozvody	Oddelenie vnútornej prevádzky	2024 2026 2028	20 000 € 20 000 € 20 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Podporovať elektromobilitu postupným prechodom na vozidlá s elektrickým pohonom	Oddelenie vnútornej prevádzky	2024 2026	30 000 € 30 000 €	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Využívať projekty na podporu elektromobility pre	Oddelenie vnútornej prevádzky	2024	5 000 €	OP Slovensko

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Revúca na roky 2023 – 2027
s výhľadom do roku 2030

samosprávu na budovanie verejne dostupnej nabíjacej infraštruktúry pre elektromobily		2026	5 000 €	ŠR vlastné zdroje
Informovať ľudí o výzvach a projektoch zameraných na znižovanie energetickej náročnosti budov	Oddelenie vnútornej prevádzky Oddelenie regionálneho rozvoja	2023 – 2030	-----	-----

Finančné zabezpečenie

Financovanie PHSR bude viaczdrojové. Finančné prostriedky na realizáciu aktivít budú zabezpečené z rozpočtu mesta, zo štátneho rozpočtu, zo zdrojov EÚ. Všetky navrhnuté opatrenia sú uskutočniteľné v časovom horizonte niekoľkých rokov. Časť opatrení má organizačný charakter a bude ich možné realizovať bez významnejších finančných nákladov, niektoré opatrenia sú zamerané na opravu a údržbu už existujúcich zariadení a mali by byť financované najmä z prevádzkových nákladov, ďalší typ opatrení je investičného charakteru, ich realizácia bude vo veľkej miere závislá od dostupnosti finančných prostriedkov. Medzi navrhovanými aktivitami prevládajú tie, ktoré majú dlhodobý charakter, väčšinou v rozmedzí celého programového obdobia.

Predpokladané finančné prostriedky potrebné na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít sú zobrazené vyššie, tento finančný plán slúži však len na vytvorenie rámcovej predstavy o potrebe finančných zdrojov pre implementáciu rozvojového zámeru.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené celkové predpokladané finančné prostriedky za celé obdobie platnosti PHSR rozdelené podľa jednotlivých prioritných oblastí.

Tabuľka 26 Predpokladaná výška nákladov

Indikatívny rozpočet – sumarizácia (2023 – 2030)		
Prosperujúce mesto	Ekonomický rozvoj a priaznivé podnikateľské prostredie	-----
	Sociálne podnikanie	250 000 €
	Doprava a technická infraštruktúra	3 550 000 €
	Digitalizácia	205 720 €
Spolu		4 005 720 €
Atraktívne mesto	Moderná samospráva	1 230 000 €
	Vzdelávanie, mládež a šport	7 823 250 €
	Kultúra a cestovný ruch	19 740 000 €
	Bezpečnosť v meste	820 000 €
Spolu		29 613 250 €
Zdravé mesto	Sociálny rozvoj	5 806 800 €
	Zdravie	50 000 €
	Bývanie	2 900 000 €
	Životné prostredie	8 854 000 €
Spolu		17 610 800 €
		51 229 770 €

Zdroj: MsÚ Revúca

Monitorovanie a hodnotenie PHSR

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení cieľov, opatrení a aktivít, v prípade negatívneho vývoja aj prijatie nápravných opatrení. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie PHSR. Hodnotenie je stálym procesom sledovania zmien v jednotlivých opatreniach prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na strategické a operatívne hodnotenie. Strategické hodnotenie sa vykonáva na základe vzniknutej spoločenskej potreby a nutnosti aktualizácie časti dokumentu. Operatívne hodnotenie sa zakladá na ročnom hodnotení s cieľom sledovania zmien v jednotlivých prioritných oblastiach. Toto hodnotenie prebieha v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja.

Plán monitorovania a hodnotenia PHSR:

- ✓ Monitorovanie a priebežné hodnotenie – každoročne, dotazník v dvojročnom intervale;
- ✓ Mimoriadne hodnotenie PHSR – podľa potreby;
- ✓ Strategické hodnotenie - hodnotenie v polovici stanoveného obdobia;
- ✓ Hodnotenie po ukončení PHSR.

Komunikačný plán

Finálna podoba dokumentu bude zverejnená na webovej stránke mesta a v tlačenej podobe bude dokument prístupný na mestskom úrade. Každoročne bude zverejnená monitorovacia správa o plnení stanovených cieľov a opatrení. Dokument PHSR je živým dokumentom, preto môže byť v prípade potreby dopĺňaný a upravovaný.

Interná komunikácia bude prebiehať v rámci aktualizácie dokumentu pri monitorovaní a vyhodnocovaní výsledkov realizovaných aktivít. Do komunikácie budú zapojení zamestnanci MsÚ, ktorí budú pripravovať monitorovanie a hodnotenie PHSR. Aktualizácie dokumentu programu rozvoja budú schvaľovať poslanci MsZ. Externú komunikáciu zahŕňajú občania mesta, ktorí budú informovaní o výsledkoch a spôsobe realizácie jednotlivých aktivít.

Komunikačné prostriedky:

- ✓ webová stránka mesta www.revuca.sk,
- ✓ sociálne siete (Instagram, Facebook,...),
- ✓ úradné tabule,
- ✓ mestský rozhlas,
- ✓ tlačенý mesačník Revúcke listy,
- ✓ účasť verejnosti na zasadnutiach mestského zastupiteľstva,
- ✓ priama komunikácia s obyvateľmi mesta.

Akčný plán na roky 2023 – 2025

Súčasťou realizačnej časti je akčný plán na obdobie 3 rokov (2023 – 2025), ktorý je spracovaný podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje zoznam kľúčových opatrení a aktivít naplánovaných na toto obdobie.

PROSPERUJÚCE MESTO							
Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Organizačné zabezpečenie	Zdroje
Doprava a technická infraštruktúra	Zlepšovať stav dopravnej a technickej infraštruktúry	Pripraviť a realizovať zmenu organizácie dopravy v centre mesta (rekonštrukcia križovatky)		750 000 €		OVaD	OP Slovensko Plán obnovy ŠR vlastné zdroje
Digitalizácia	Podporovať inteligentné smart riešenia pre rozvoj miestnej komunity	Realizovať projekty zvyšovania kybernetickej bezpečnosti	165 720 €			Ref. IS ORR	EŠIF vlastné zdroje
ATRAKTÍVNE MESTO							
Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Organizačné zabezpečenie	Zdroje
Vzdelávanie, mládež a šport	Rozvíjať, skvalitniť a rozšíriť športovú infraštruktúru s cieľom zvýšiť ponuku možností pre zmysluplné trávenie voľného času v meste	Realizovať projekt vybudovania viacúčelovej športovej haly	1 556 750 €			OVaD	OP Slovensko ŠP Fond na podporu športu
Vzdelávanie, mládež a šport	Rozvíjať, skvalitniť a rozšíriť športovú infraštruktúru s cieľom zvýšiť ponuku možností pre zmysluplné trávenie voľného času v meste	Realizovať projekt dobudovania športovo-rekreačného areálu	1 740 500 €			OVaD	OP Slovensko ŠP Fond na podporu športu
Kultúra a cestovný ruch	Prostredníctvom ponuky rozmanitých kultúrnych podujatí a revitalizáciou objektov kultúrnej infraštruktúry podporiť rozvoj kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva a ľudových tradícií	Pokračovať v rekonštrukcii MsKS (zmena architektonického riešenia knižnice, výťah, strecha, klimatizácia spoločných miestností, kanalizácia, rozvody elektriny, bezbariérový prístup, stála galéria)	1 500 000 €			OVaD MsKS	OP Slovensko Plán obnovy ŠR vlastné zdroje

ZDRAVÉ MESTO							
Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Organizačné zabezpečenie	Zdroje
Sociálny rozvoj	Zvýšiť kvalitu, dostupnosť a flexibilitu sociálnych služieb	Pokračovať v modernizácii priestorov a vybavení ZOS Cilka (implementácia elektronického informačného systému, inovácia komunikačného systému medzi klientom a personálom)	5 400 € + 3 300 €/rok	7 000 €		OSO	vlastné zdroje VSP Stredný Gemer
Bývanie	Zvýšiť ponuku bývania pre obyvateľov mesta a zatriktívniť okolité prostredie	Realizovať projekty revitalizácie vnútroblokov bytových domov a sídliskových oddychových zón	1 000 000 €			OVaD	EŠIF ŠR vlastné zdroje
Životné prostredie	Skvalitniť životné prostredie a posilniť odolnosť mesta voči klimatickým zmenám	Osadiť meraciu stanicu na kontrolu znečistenia ovzdušia v meste		5 000 €		OŽP	MŽP SR vlastné zdroje
Životné prostredie	Skvalitniť životné prostredie a posilniť odolnosť mesta voči klimatickým zmenám	Monitorovať a odstraňovať nelegálne skládky odpadu	5 000 €	5 000 €	5 000 €	OŽP	vlastné zdroje
Životné prostredie	Skvalitniť životné prostredie a posilniť odolnosť mesta voči klimatickým zmenám	Podporiť/realizovať vzdelávacie aktivity s cieľom zvýšiť environmentálne povedomie obyvateľov mesta	5 000 €	5 000 €	5 000 €	OŽP	vlastné zdroje
Životné prostredie	Podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne/obnoviteľné zdroje	Prípraviť energetický audit budov vo vlastníctve mesta s cieľom zníženia energetickej náročnosti		5 000 €	5 000 €	OVP	ŠR vlastné zdroje
Životné prostredie	Podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne/obnoviteľné zdroje	Zmeniť palivovú základňu energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov (biomasa, slnečná energia)		250 000 €		OVP	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Životné prostredie	Podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne/obnoviteľné zdroje	Analyzovať možnosti prechodu z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje energie	1 000 €			OVP	vlastné zdroje
Životné prostredie	Podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne/obnoviteľné zdroje	Znižovať energetickú náročnosť verejných budov (zateplenie budov a rekonštrukcia a modernizácia zdrojov tepla)		20 000 €		OVP	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje

		v majetku mesta) a zavádzať progresívne technológie v oblasti energií					
Životné prostredie	Podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne/obnoviteľné zdroje	Postupne modernizovať tepelné zdroje a rozvody		20 000 €		OVP	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Životné prostredie	Podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne/obnoviteľné zdroje	Podporovať elektromobilitu postupným prechodom na vozidlá s elektrickým pohonom		10 000 €		OVP	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje
Životné prostredie	Podporovať a zavádzať systémy využívajúce alternatívne/obnoviteľné zdroje	Využívať projekty na podporu elektromobility pre samosprávu na budovanie verejne dostupnej nabíjacej infraštruktúry pre elektromobily		5 000 €		OVP	OP Slovensko ŠR vlastné zdroje

Použité skratky:

OVaD – Oddelenie výstavby a dopravy
Ref. IS – Referát informačných systémov

OSO – Oddelenie služieb obyvateľstvu
OVP – Oddelenie vnútornej prevádzky

OŽP – Oddelenie životného prostredia
MsKS – Mestské kultúrne stredisko

Zoznam použitej literatúry

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Revúca na roky 2015 až 2022; dostupné na internete: https://www.revuca.sk/download_file_f.php?id=638658

Stratégia rozvoja cestovného ruchu mesta Revúca na roky 2017 – 2022; dostupné na internete: https://tic.revuca.sk/download_file_f.php?id=1156557

Komunitný plán sociálnych služieb – Mesto Revúca (Programovacie obdobie 2018 – 2022); dostupné na internete: https://www.revuca.sk/download_file_f.php?id=972413

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021; dostupné na internete: <https://www.scitanie.sk/>

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Akčný plán rozvoja okresu Revúca 2016 - 2020; dostupné na internete: <https://www.minv.sk/?akcny-plan-rozvoja-okresu-revuca-2016-2020>

Správa o činnosti OOCR Gemer za rok 2020

Koncepcia rozvoja CR destinácie Gemer na roky 2021 - 2027

Stratégia CLLD Stredný Gemer 2016 – 2023; dostupné na internete: <https://vspstrednygemer.sk/strategia-clld/strategia-clld-stredny-gemer-2016-2023/>

Atlas rómskych komunit 2019; dostupné na internete: <https://www.minv.sk/?atlas-romskych-komunit-2019>

Politika súdržnosti 2021 – 2027; dostupné na internete: https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/2021_2027/

Agenda 2030; dostupné na internete: <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/investicie/agenda-2030/index.html>

Vízia a stratégia rozvoja SR do 2030; dostupné na internete: <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/vizia-a-strategia-rozvoja-slovenska-do-roku-2030/index.html>

OP Slovensko 2021 – 2027; dostupné na internete: <https://www.eurofondy.gov.sk/programove-obdobie-2021-27/operacny-program-slovensko/index.html>

Plán obnovy; dostupné na internete: <https://www.planobnovy.sk/>

Integrovaná územná stratégia BBSK; dostupné na internete: <https://www.bbsk.sk/%C3%A9Arad/Organiza%C4%8Dn%C3%A9jednotky%C3%A9AraduBBSK/Oddelenie%20strat%C3%A9gie%C3%ADaanal%C3%BDz/Integrovan%C3%A1%C3%BAzemn%C3%A1strat%C3%A9giaBBSKna roky2021-2027.aspx>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030; dostupné na internete: <https://www.bbsk.sk/%C3%A9Arad/Organiza%C4%8Dn%C3%A9jednotky%C3%A9AraduBBSK/Oddelenie%20strat%C3%A9gie%C3%ADaanal%C3%BDz/PHSRBBSK2022-2030.aspx>

NsP, n.o. Revúca; dostupné na internete: <https://nsprevuca.sk/nspra/>

REKOS; dostupné na internete: <https://www.rekos.sk/>

eVÚC BBSK; dostupné na internete: www.e-vuc.sk/bbsk/zdravotnictvo

Centrum voľného času Revúca; dostupné na internete: <https://cvcra.estranky.sk/>

Mestské kultúrne stredisko Revúca; dostupné na internete: <https://msks.revuca.sk/>

Pamiatkový úrad SR; dostupné na internete: <https://www.pamiatky.sk/ochrana-pamiatok/>

Správa o činnosti Mestského kultúrneho strediska (2010 – 2021)

Správa o činnosti Múzea Prvého slovenského gymnázia (2016 – 2021)

meria.me; dostupné na internete: <https://www.meria.me/#Map-section>

Metodické usmernenie č. MK – 4315/2020-110/11107 na určenie štandardov pre verejné knižnice;
dostupné na internete: https://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2019/12/standard-pre-verejne-kniznice_01092020.pdf

Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov,
programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart rozvoja na
vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC; dostupné na internete: https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2020/09/Metodika_PHRSR2020.pdf

Štatistické údaje a databázy:

Štatistický úrad SR; dostupné na internete:

https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/home/!ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfljo8ziA809LZycDB0NLPyCXA08QxwD3IO8TAWNTEz1wwkpiAJKG-AAjgZA_VFgJc7ujh4m5j4GBhY-7qYGno4eoUGWgcbGB07GUAV4zCjIjTDIdFRUBADse0bP/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/

FinStat; dostupné na internete: <https://finstat.sk/>

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca; dostupné na internete:

Sociálna poisťovňa; dostupné na internete: <https://www.socpoist.sk/>

Národné centrum zdravotníckych informácií; dostupné na internete:

<https://www.nczisk.sk/Pages/default.aspx>

INEKO – Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy; dostupné na internete: <https://skoly.ineko.sk/>

Centrum vedecko-technických informácií SR; dostupné na internete: <https://www.cvtisr.sk/>

e-gov Elektronická verejná správa; dostupné na internete: <https://egov.revuca.sk/>

Zoznam použitých skratiek

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
CR	cestovný ruch
CVČ	centrum voľného času
CVTI	centrum vedecko-technických informácií
CZT	centrálne zásobovanie teplom
DFS	detský folklórny súbor
EŠIF	európske štrukturálne fondy
FPU	Fond na podporu umenia
FS	folklórny súbor
GMK	gymnázium Martina Kukučína
IBV	individuálna bytová výstavba
INEKO	inštitút pre ekonomické a sociálne reformy
INTERREG SK-HU	program cezhraničnej spolupráce (Slovensko – Maďarsko)
IROP	integrovaný regionálny operačný program
ISCED	medzinárodné štandardné členenie vzdelávania
IÚS	integrovaná územná stratégia
k. ú.	katastrálne územie
KP	kultúrna pamiatka
m. č.	miestna časť
MAS	miestna akčná skupina
MFK	mestský futbalový klub
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MRK	marginalizované rómske komunity
MsKS	Mestské kultúrne stredisko
MsÚ	mestský úrad
MsZ	mestské zastupiteľstvo
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MVO	mimovládna organizácia
n. o.	nezisková organizácia
NCZI	národné centrum zdravotníckych organizácií
NKP	národná kultúrna pamiatka
NP	národný park
OOCR	oblastná organizácia cestovného ruchu
OP	operačný program
OZE	obnoviteľné zdroje energií
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PO	pamiatkový objekt

PSG	Prvé slovenské gymnázium
SMZ	Slovenské magnezitové závody
SODB	sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SOŠ	stredná odborná škola
SR	Slovenská republika
SŠ	stredná škola
SWOT	silné, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia (strengths, weaknesses, opportunities, threats)
SZUŠ	súkromná základná škola
ŠK	športový klub
ŠÚSR	štatistický úrad Slovenskej republiky The International Standard Classification of Education
TIC	Turistické informačné centrum
TŠ	tanečné štúdio
TZL	tuhé znečisťujúce látky
ŽZP	ťažké zdravotné postihnutie
ÚEV	územie európskeho významu
UoZ	uchádzač o zamestnanie
UPSVR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚSVRK	Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity
UTO	uzlový telefónny obvod
VSP	verejno-súkromné partnerstvo
VŠ	vysoká škola
ZOS	zariadenie opatrovateľskej služby
ZP	zdravotné postihnutie
ZŠ I.B. Zocha	základná škola Ivana Branislava Zocha
ZŠ J.A. Komenského	základná škola Jána Amosa Komenského
ZŠ	základná škola
ZUŠ	základná umelecká škola

Zoznam grafov, tabuliek a obrázkov

Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov – porovnanie rokov 2010 a 2021.....	14
Graf 2 Vývoj počtu obyvateľov v meste a okrese Revúca	15
Graf 3 Hustota obyvateľstva, porovnanie za rok 2021.....	15
Graf 4 Veková štruktúra obyvateľstva v meste Revúca.....	16
Graf 5 Porovnanie priemerného veku obyvateľov	16
Graf 6 Podiel obyvateľov vo veku 65+ k celkovému počtu obyvateľov mesta Revúca	17
Graf 7 Index starnutia – porovnanie	17
Graf 8 Prirodzený prírastok v meste Revúca	18
Graf 9 Celkový prírastok	18
Graf 10 Národnostné zloženie obyvateľov mesta Revúca	19
Graf 11 Náboženská štruktúra obyvateľov mesta Revúca	20
Graf 12 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta Revúca	20
Graf 13 Vzdelanostná štruktúra obyvateľov - porovnanie	21
Graf 14 Počet sobášov v meste Revúca.....	21
Graf 15 Ekonomická aktivita obyvateľstva Revúcej	23
Graf 16 Obyvateľstvo odchádzajúce z Revúcej	24
Graf 17 Odchádzajúce obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti	25
Graf 18 Obyvateľstvo odchádzajúce z mesta kvôli zamestnaniu	25
Graf 19 Odchádzajúci kvôli práci v rámci okresu	25
Graf 20 Odchádzajúci kvôli práci mimo okresu a do zahraničia.....	26
Graf 21 Obyvateľstvo prichádzajúce do mesta Revúca	27
Graf 22 Obyvateľstvo prichádzajúce do zamestnania podľa ekonomickej činnosti.....	27
Graf 23 Odvetvia zamestnaných	29
Graf 24 Nárast vyplatenej mzdy a náhrady mzdy (v tis.€).....	30
Graf 25 Vývoj priemernej nominálnej mzdy	31
Graf 26 Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (v €), porovnanie rokov 2010 a 2020.....	31
Graf 27 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo, zamestnanosť a uchádzači o zamestnanie	32
Graf 28 Miera evidovanej nezamestnanosti (v%)	33
Graf 29 Podiel uchádzačov o zamestnanie v okrese a v meste Revúca	34
Graf 30 Uchádzači o zamestnanie	34
Graf 31 Veková štruktúra uchádzačov o zamestnanie	35
Graf 32 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie a podľa rodinného stavu.....	35
Graf 33 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED).....	36
Graf 34 Podiel návštevníkov – porovnanie rokov 2017 a 2019.....	39
Graf 35 Počet prenocovaní návštevníkov- porovnanie rokov 2017 a 2019	40
Graf 36 Porovnanie návštevníkov v susediacich okresoch.....	40
Graf 37 Počet prenocovaní návštevníkov, porovnanie susediacich okresov	41
Graf 38 Počet návštevníkov – porovnanie okresných miest	41
Graf 39 Počet prenocovaní návštevníkov, porovnanie okresných miest	42
Graf 40 Návštevnosť turistického informačného centra	43
Graf 41 Počet členov OOCR Gemer za roky 2018 - 2021	44
Graf 42 Počet klientov a zamestnancov ZOS Cilka – porovnanie rokov 2012 - 2021.....	47
Graf 43 Terénna opatrovateľská služba v meste Revúca – porovnanie rokov 2012 - 2021.....	48
Graf 44 Počet hodín strávených u klienta	49
Graf 45 Sociálny taxík – porovnanie rokov 2015 - 2021.....	50

Graf 46 Podiel osôb v hmotnej núdzi – porovnanie rokov 2010 - 2021.....	51
Graf 47 Podiel občanov poberaajúcich dôchodkov – porovnanie rokov 2010 - 2020.....	52
Graf 48 Priemerná výška dôchodkov – porovnanie rokov 2010 - 2020.....	52
Graf 49 Počet poberateľov rodičovského príspevku – vývojová krivka	53
Graf 50 Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých, porovnanie rokov 2010 a 2020 .	57
Graf 51 Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast, porovnanie rokov 2010 a 2020	57
Graf 52 Samostatné ambulancie praktického lekára stomatológa, porovnanie rokov 2010 a 2020....	58
Graf 53 Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa, porovnanie rokov 2010 a 2020.....	59
Graf 54 Lekárne a výdajne liekov, porovnanie rokov 2010 a 2020	60
Graf 55 MŠ v Revúcej podľa počtu detí.....	61
Graf 56 Vývoj počtu detí v MŠ, porovnanie rokov 2010 a 2020	62
Graf 57 Hodnotenie ZŠ podľa INEKO	63
Graf 58 Výsledky z Testovania 5.....	63
Graf 59 Výsledky z Testovania 9.....	64
Graf 60 Počet žiakov v ZŠ	64
Graf 61 Počet učiteľov na 100 žiakov	65
Graf 62 Podiel integrovaných žiakov v ZŠ.....	66
Graf 63 Podiel žiakov ZŠ opakujúcich ročník	66
Graf 64 Počet detí, ktoré navštevovali MŠ pred nástupom na ZŠ.....	67
Graf 65 Hodnotenie SOŠ podľa INEKO	68
Graf 66 Hodnotenie Gymnázia MK podľa INEKO	68
Graf 67 Vývoj počtu študentov SŠ v meste Revúca.....	69
Graf 68 Počet študentov Gymnázia MK vs celoslovenský priemer	70
Graf 69 Počet študentov SOŠ vs celoslovenský priemer	70
Graf 70 Počet učiteľov na 100 študentov – GMK.....	71
Graf 71 Počet učiteľov na 100 študentov – SOŠ.....	71
Graf 72 Počet absolventov SŠ.....	72
Graf 73 Podiel nezamestnaných absolventov SOŠ.....	72
Graf 74 Podiel nezamestnaných absolventov GMK	73
Graf 75 Podiel absolventov SŠ prijatých na VŠ, porovnanie školských rokov 2010/2011 – 2018/2019	73
Graf 76 Počet záujmových útvarov V CVČ.....	74
Graf 77 Priemer členov na jeden záujmový útvar	75
Graf 78 Počet akcií pre Mesto Revúca a Okresný úrad v Revúcej.....	75
Graf 79 Počet podujatí v MsKS.....	85
Graf 80 Počet návštevníkov podujatí v MsKS.....	86
Graf 81 Počet uvedených titulov v Kino Klub Revúca	86
Graf 82 Počet filmových predstavení v Kino Klub Revúca.....	87
Graf 83 Počet divákov v Kino Klub Revúca	87
Graf 84 Počet podujatí Múzea PSG	90
Graf 85 Počet návštevníkov Múzea PSG.....	90
Graf 86 Čerpanie finančnej dotácie ŠK.....	91
Graf 87 Tuhé emisie – produkcia v tonách, porovnanie rokov 2010 a 2019	94
Graf 88 Oxid siričitý – produkcia v tonách, porovnanie rokov 2010 a 2019	95
Graf 89 Oxid dusíka – produkcia v tonách, porovnanie rokov 2010 a 2019	96
Graf 90 Oxid uhoľnatý – produkcia v tonách, porovnanie rokov 2010 a 2019	96
Graf 91 Produkcia odpadu, porovnanie rokov 2019 a 2020	97

Graf 92 Množstvo vyprodukovaného odpadu v meste Revúca za daný rok v (t).....	98
Graf 93 Zložky odpadu v meste Revúca v roku 2021	99
Graf 94 Skládkový odpad v meste Revúca v (t)	99
Graf 95 Spotreba tepla v GJ, porovnanie rokov 2010 a 2020	100
Graf 96 Spotreba elektriny (MWh), porovnanie rokov 2010 a 2020	100
Graf 97 Spotreba zemného plynu (1000m ³), porovnanie rokov 2010 a 2020	101
Graf 98 Spotreba motorovej nafty (t), porovnanie rokov 2010 a 2020	101
Graf 99 Spotreba pitnej vody pre domácnosti, porovnanie rokov 2010 a 2020 a rokov 2010 a 2019	102
Graf 100 Spotreba pitnej vody, porovnanie rokov 2010 a 2020	103

Tabuľka 1 Národnostné zloženie	19
Tabuľka 2 Štruktúra obyvateľov mesta Revúca podľa ekonomickej aktivity, 2011	22
Tabuľka 3 Obyvateľstvo odchádzajúce z mesta Revúca	23
Tabuľka 4 Odchádzajúce obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti.....	24
Tabuľka 5 Obyvateľstvo prichádzajúce do mesta Revúca	26
Tabuľka 6 Vývoj mzdy	30
Tabuľka 7 Počet návštevníkov	38
Tabuľka 8 Počet prenocovaní návštevníkov za vybrané oblasti	39
Tabuľka 9 Domový fond mesta Revúca	45
Tabuľka 10 Bytový fond mesta Revúca	46
Tabuľka 11 Počet držiteľov preukazov ŽP	51
Tabuľka 12 Všeobecná ambulantná starostlivosť pre dospelých 2020.....	57
Tabuľka 13 Všeobecná ambulantná starostlivosť pre deti a dorast 2020.....	58
Tabuľka 14 Špecializovaná ambulantná zubno–lekárska starostlivosť 2020	59
Tabuľka 15 Špecializovaná ambulantná gynekologická starostlivosť 2020.....	59
Tabuľka 16 Pracovníci v zdravotníctve	60
Tabuľka 17 Zoznam nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v meste Revúca	77
Tabuľka 18 Mestská knižnica Samuela Reussa	88
Tabuľka 19 Počet podujatí v Mestskej knižnici Samuela Reussa.....	88
Tabuľka 20 Indikátory určujúce štandardy verejných knižníc	89
Tabuľka 21 Prehľad čerpania poskytnutej finančnej dotácie pre ŠK, roky 2016 - 2021.....	91
Tabuľka 22 Produkcia odpadu	97
Tabuľka 23 Produkcia odpadu	98
Tabuľka 24 Vzdialenosť a časová dostupnosť mesta Revúca do iných miest.....	107
Tabuľka 25 Zoznam prioritných oblastí a opatrení	137
Tabuľka 26 Predpokladaná výška nákladov	151

Obrázok 1 Všeobecnogeografické pomery mesta Revúca	8
Obrázok 2 Geomorfologické členenie mesta Revúca.....	10
Obrázok 3 Geologická stavba mesta Revúca.....	11
Obrázok 4 Klimatické oblasti mesta Revúca.....	11
Obrázok 5 Užšie územné vzťahy mesta Revúca	12
Obrázok 6 Chránené územia mesta Revúca	13
Obrázok 7 Dopad pandémie ochorenia COVID-19 na priamo ohrozené spoločnosti v okresoch.....	33
Obrázok 8 Rómovia na Slovensku	54
Obrázok 9 Znečistenie ovzdušia	95

Obrázok 10 Environmentálne záťaže v k.ú. mesta Revúca	104
Obrázok 11 Mapa – výhradné ložiská, skládky, svahové deformácie, radónové riziko	105

Prílohy

Príloha 1 Zoznam členov riadiaceho tímu projektu

RNDr. Rudolf Bauer, PhD. - odborný garant projektu

Ing. Bibiana Jankóšiková, vedúca oddelenia regionálneho rozvoja

Ing. Gabriela Borosová, vedúca oddelenia služieb obyvateľstvu

Ing. Miroslav Varga, referent oddelenia výstavby a dopravy

Ing. Andrea Pašiaková, referent regionálneho rozvoja

Príloha 2 Zoznam členov pracovných skupín projektu

Pracovná skupina za mesto

č.	Meno	Funkcia	Inštitúcia
1.	Ing. Lucia Búšová, MBA	prednostka	MsÚ Revúca
2.	Ing. Jana Frandelová	vedúca oddelenia finančného	MsÚ Revúca
3.	Ing. Pavel Kochjar	vedúci oddelenia vnútornej prevádzky	MsÚ Revúca
4.	Ing. Pavol Balážik	vedúci oddelenia životného prostredia	MsÚ Revúca
5.	Ing. Barbora Leštáková	vedúca oddelenia výstavby a dopravy	MsÚ Revúca
6.	Jozef Gašpar	náčelník mestskej polície	MsÚ Revúca
7.	Ing. Mariana Poprocká	referent spoločného stavebného úradu a jednoduchých stavieb	MsÚ Revúca
8.	Bc. Stanislav Búšovský	referent informačných systémov	MsÚ Revúca

Pracovná skupina Vzdelávanie, mládež a šport

č.	Meno	Funkcia	Inštitúcia
1.	Ing. Igor Kvetko, PhD.	referent školského úradu a metodických činností školstva	MsÚ Revúca
2.	Mgr. Emil Valko	riaditeľ ZŠ	ZŠ J. A. Komenského, Revúca
3.	Mgr. Monika Galovičová	riaditeľka ZŠ	ZŠ Hviezdoslavova, Revúca
4.	Mgr. Katarína Krištofová	riaditeľka ZŠ	ZŠ I. B. Zocha, Revúca
5.	Mgr. Iveta Jančíková	riaditeľka ZŠ	Špeciálna ZŠ, Revúca
6.	Mgr. Igor Baran	riaditeľ (t.č.)	Gymnázium Martina Kukučína, Revúca
7.	Ing. František Lukáš	riaditeľ	Stredná odborná škola, Revúca
8.	Mgr. Ľuboslava Lacjaková	riaditeľka	Súkromná stredná odborná škola, Revúca
9.	Erika Václavíková	riaditeľka	Katolícka MŠ Svätej rodiny, Revúca
10.	Mgr. Monika Štepitová, DiS.art	riaditeľka	Základná umelecká škola, Revúca
11.	PaedDr. Mária Labošová	riaditeľka	Súkromná ZUŠ Artiana, Revúca
12.	Diana Jacková	koordinátorka	Centrum mládeže SPACE

Pracovná skupina Kultúra a cestovný ruch

č.	Meno	Funkcia	Inštitúcia
1.	Ing. Karin Kilíková	riaditeľka	Mestské kultúrne stredisko, Revúca
2.	Ing. Diana Lamperová	riaditeľka	Múzeum Prvého slovenského gymnázia, Revúca
3.	Viera Kasperová	referent turistického informačného centra a cestovného ruchu	MsÚ Revúca
4.	Ing. Elena Kochjarová	Referent turistického informačného centra a cestovného ruchu	MsÚ Revúca
5.	Jozef Balužinský	riaditeľ	Littera n. o., Revúca
6.	Ing. Jaroslav Hric	riaditeľ	OOCR Gerner
7.	Mariana Bárdiová	odborný pracovník	
8.	Tatiana Kršková	poslankyňa MsZ, komisia školstva a kultúry	

Pracovná skupina pre oblasť sociálnu a zdravotnú

Č.	Meno	Funkcia	Inštitúcia
1.	Ing. Gabriela Borosová	vedúca oddelenia služieb obyvateľstvu	MsÚ Revúca
2.	Mgr. Zuzana Topoliová	referent terénnej sociálnej práce	MsÚ Revúca
3	Mgr. Janette Hrbálová	riaditeľka	Nemocnica s poliklinikou, n.o. Revúca
4.	MUDr. Pavel Pelikán	poslanec MsZ, komisia sociálna, zdravotná a bytová	

Pracovná skupina za oblasť životné prostredie

Č.	Meno	Funkcia	Inštitúcia
1.	Ing. Pavol Balážik	vedúci oddelenia životného prostredia a verejného poriadku	MsÚ Revúca
2.	Ing. Ladislav Szabó	konateľ	Mestské lesy Revúca, s.r.o.
3	Ing. Peter Mixtaj	riaditeľ OZ	Lesy SR, odštepny závod Revúca
4.	Ing. Milan Herczeg	vedúci/riaditeľ odboru	Okresný úrad Revúca, Odbor životné prostredie
5	Ing. Ján Šmídt	riaditeľ organizácie	Správa NP Muránska planina
6	Mgr. Dávid Galovič	poslanec MsZ, komisia životného prostredia	

Pracovná skupina za oblasť analýzy kultúrneho dedičstva regiónu

Č.	Meno	Funkcia
1.	PhDr. Mariana Bárdiová, PhD.	odborný pracovník v rámci projektu muzikoligička, hudobná pedagogička a múzejníčka
2.	Mgr. Peter Barta, PhD.	odborný pracovník v rámci projektu dendrochronológ, odborný asistent UK (odborná spôsobilosť na vykonávanie pamiatkového výskumu v odbore archeológia)
3	Mgr. Martin Braxatoris, PhD.	odborný pracovník v rámci projektu vedecký pracovník SAV (Ústav slovenskej literatúry)
4.	Mgr. at Mgr. art. Zuzana Ludíková, PhD.	odborný pracovník v rámci projektu kurátorka zbierky starého európskeho umenia SNG
5	Mgr. art. Andrej Štafura, PhD.	odborný pracovník v rámci projektu vedecký pracovník SAV (Ústav materiálov a mechaniky strojov)
6	Mgr. Katarína Štafurová	odborný pracovník v rámci projektu redaktorka vo vedeckom recenzovanom časopise

Príloha 3 Prieskum verejnosti

Mesto Revúca vytvorilo webové sídlo za účelom získania spätnej väzby od širokej verejnosti a podnikateľov. Na stránke buduicarevuca.sk bolo možné získať informácie ohľadom pripravovaného PHSR a zároveň bol na tomto sídle zverejnený dotazník pre občanov.

1. Verejnosť
2. Podnikatelia

Tento dotazník bol tiež sprístupnený v papierovej forme na Mestskom úrade a tiež v tlačennom dvojtýždenníku Revúckych listov.

Dotazník pre verejnosť vyplnilo 278 občanov online a 12 papierových dotazníkov, ktoré boli vo veľkej väčšine z Revúckych listov. A dotazník pre podnikateľov vyplnilo 18 občanov online a 1 dotazník v tlačenej forme.

Domovská stránka www.buduicarevuca.sk

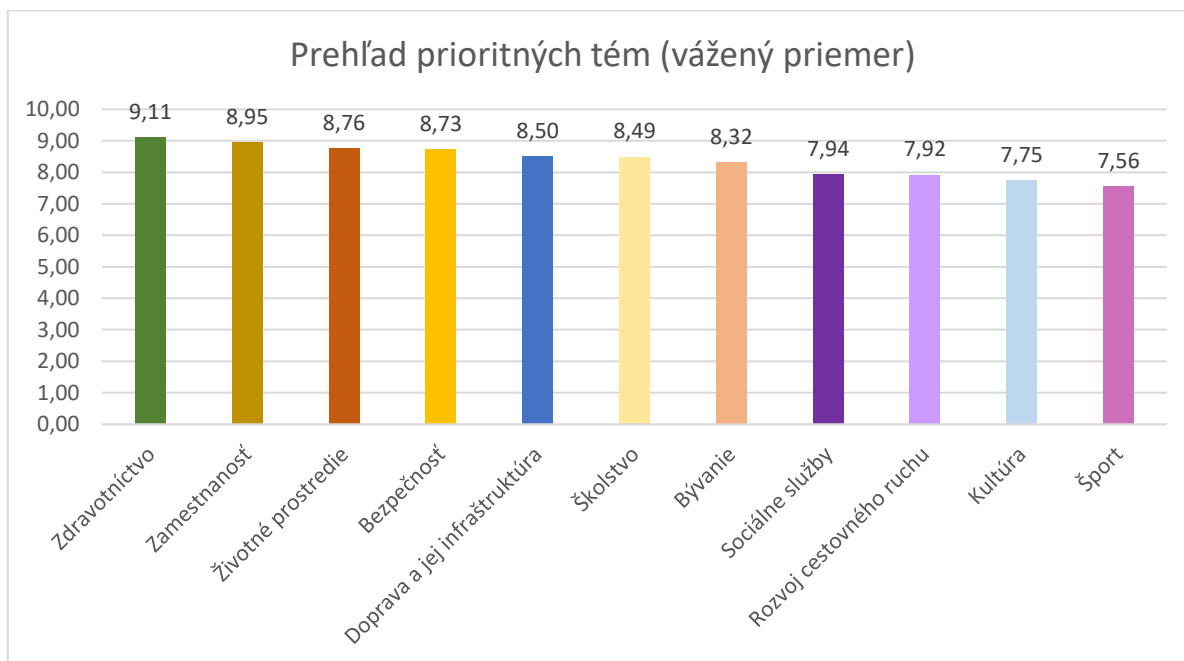
1. Dotazník pre verejnosť

Cieľom dotazníka bolo zistiť postoj k témam z každodenného života, ich názor na rôzne oblasti ako aj aké témy považujú za prioritné. Okrem uzavretých otázok boli aj otázky otvorené, ku ktorým bola daná možnosť vyjadriť svoj názor, prípadne napísať svoj návrh alebo riešenie. Dotazník pre verejnosť obsahoval 22 otázok.

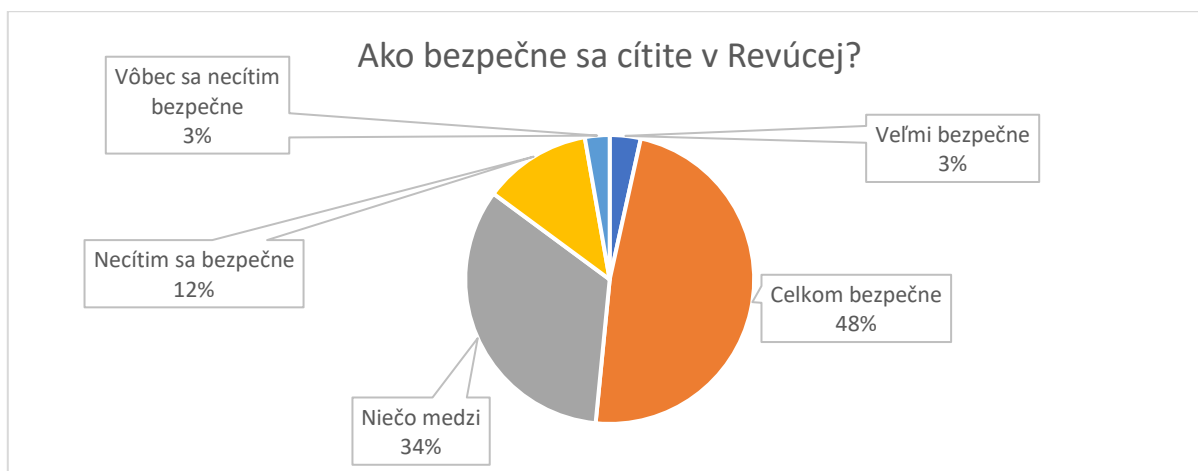
Podľa prieskumu verejnosti bolo zistené, že najdôležitejšou témou je oblasť zdravotníctva, na druhom mieste je zamestnanosť a na treťom mieste životné prostredie. Naopak, na

poslednom rebríčku sa umiestnil šport. Tu je potrebné upozorniť, že občania priradzovali jednotlivým témam body od 1 do 10, pričom 10 predstavovalo najvyššiu dôležitosť. Podľa váženého priemeru nižšie vidíme, že žiadna z oblastí nepadla pod 5 bodov, preto je možné povedať, že každá z tém je pre občanov dôležitá a je potrebné sa jej aj patrične venovať.

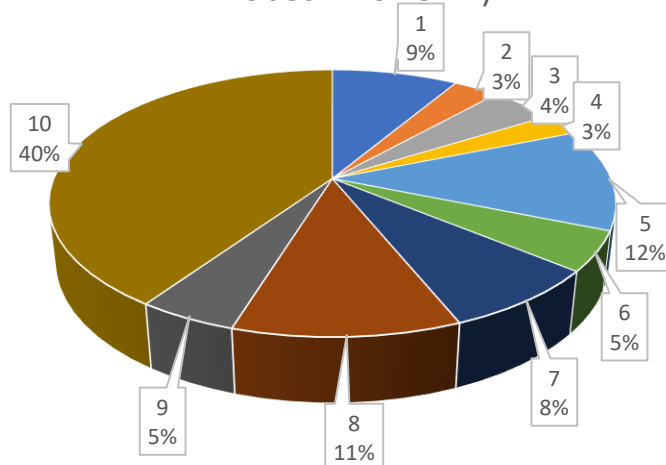
Podľa verejného prieskumu sa 48% respondentov cíti v Revúcej celkom bezpečne a len 3% sa vôbec necíti bezpečne.

Pri bytovej otázke, priradením 10 bodov, 40% respondentov považuje výstavbu nájomných bytov za veľmi dôležitú a spolu 69% priradilo dôležitosť bytovej výstavby viac ako 5 bodov.

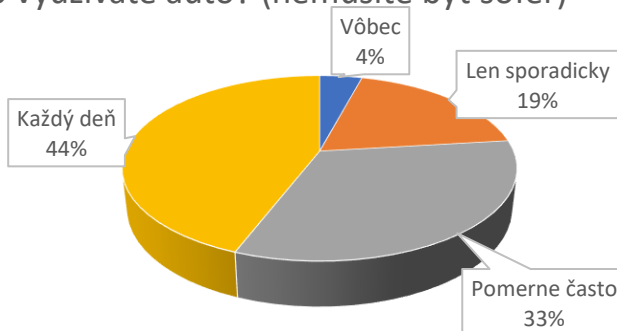
Aká dôležitá je pre vás výstavba nových nájomných bytov? (1 vôbec – 10 veľmi)

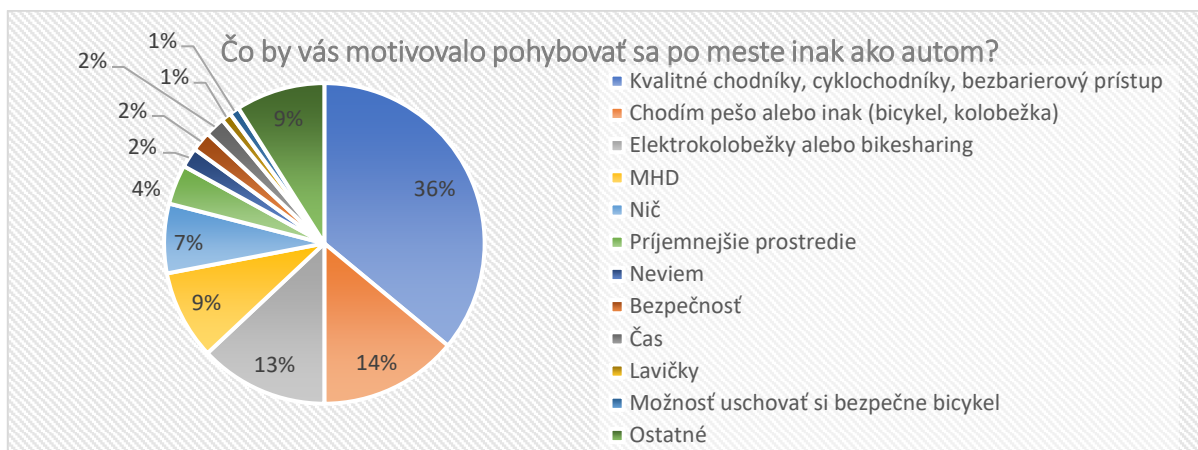

Mesto Revúca si je vedomé znečisťovania ovzdušia tuhými emisiami a preto bolo dôležité zistiť nakoľko občania využívajú motorové vozidlo na prepravu po meste, a čo by ich motivovalo pohybovať inak ako autom.

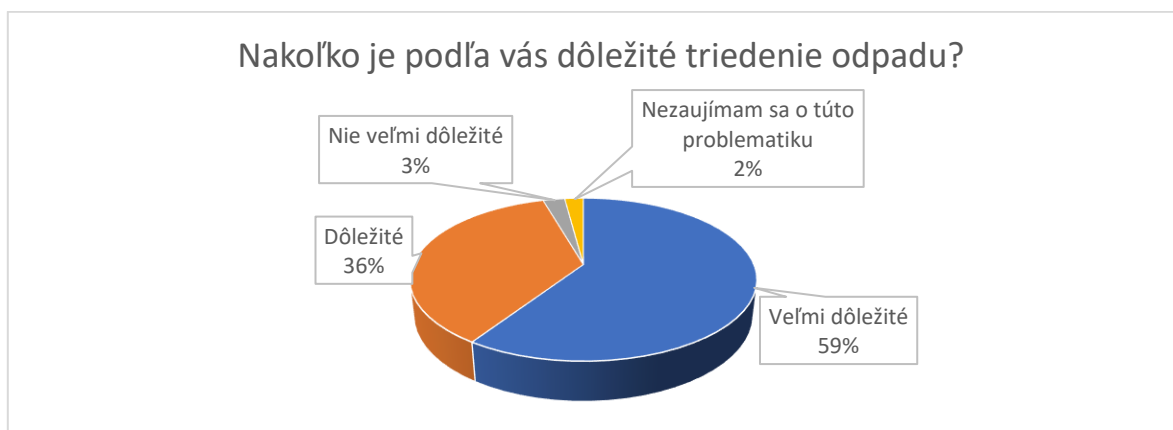
Necelých 70% respondentov uviedlo, že využíva auto každý deň alebo pomerne často a len 4% uviedlo, že vôbec. 36% respondentov uviedlo, že by motiváciou boli kvalitné chodníky a cyklochodníky, 14% uviedlo, že chodí po meste peši alebo bicyklom a 13% vidí riešenie v možnostiach prenájmu elektrokolobežiek alebo bicyklov. 7% respondentov priznalo, že k obmedzeniu využívania automobilu po meste by ich nemotivovalo nič.

Ako často využívate auto? (nemusíte byť šofér)

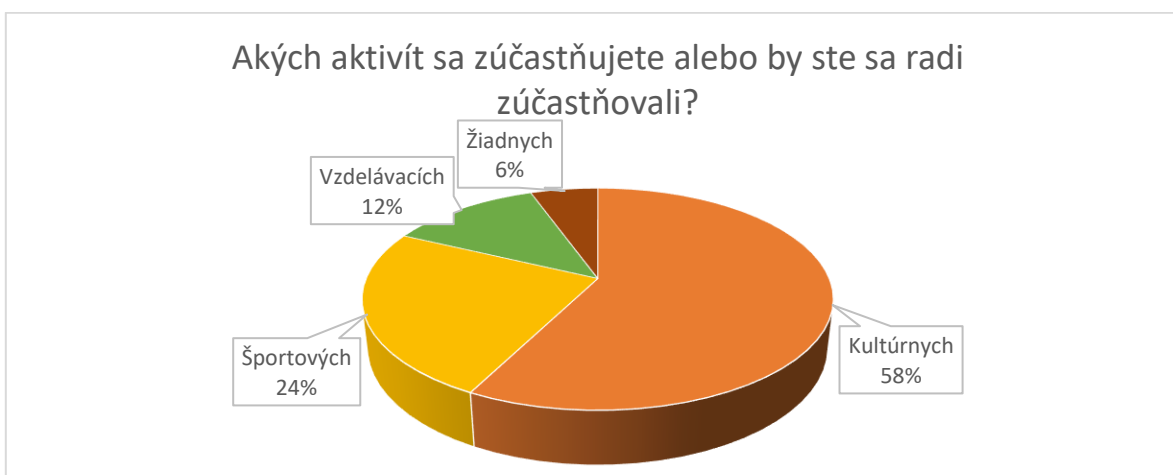

Ohľadom dôležitosti triedenia odpadu, 59% respondentov považuje separáciu odpadu za veľmi dôležitú a menej ako 5% sa o túto problematiku nezaujíma alebo ju nepovažuje za dôležitú.

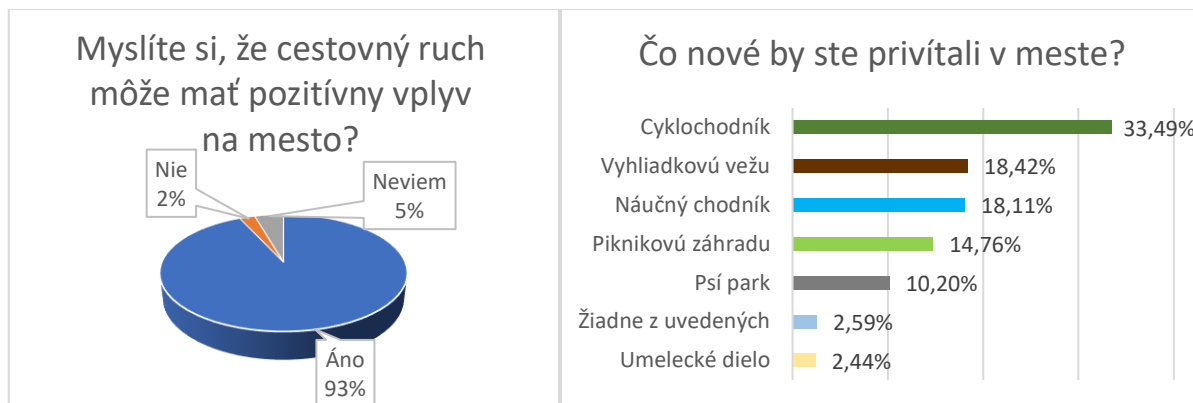

Mesto sa zaoberá aj otázkou trávenia voľného času a preto zisťovalo o aké aktivity majú občania záujem. 58% respondentov preferuje kultúrne podujatia a len 6% nemá záujem o žiadne.

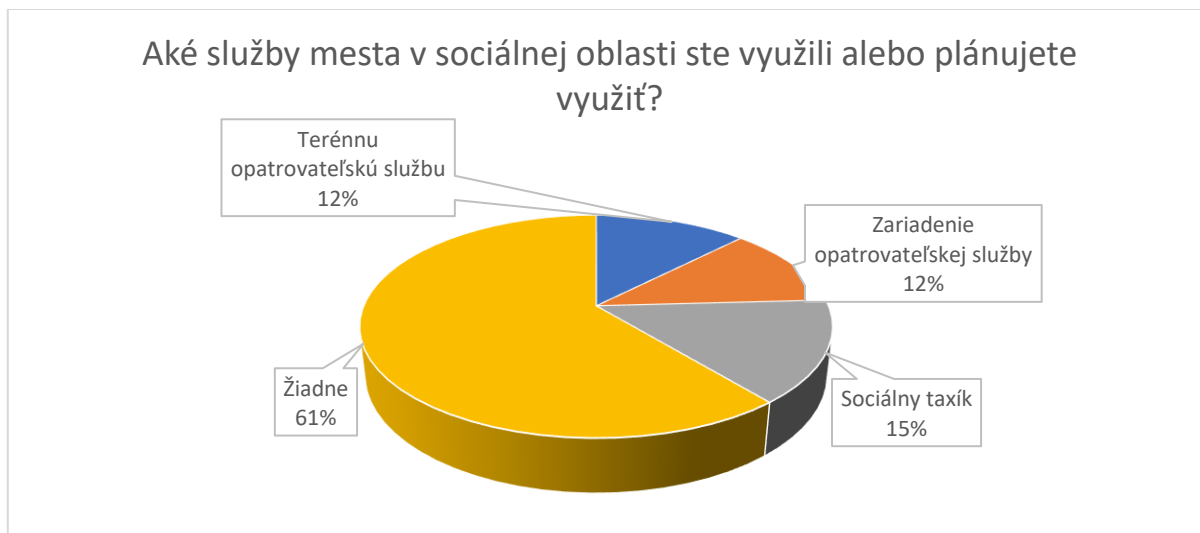

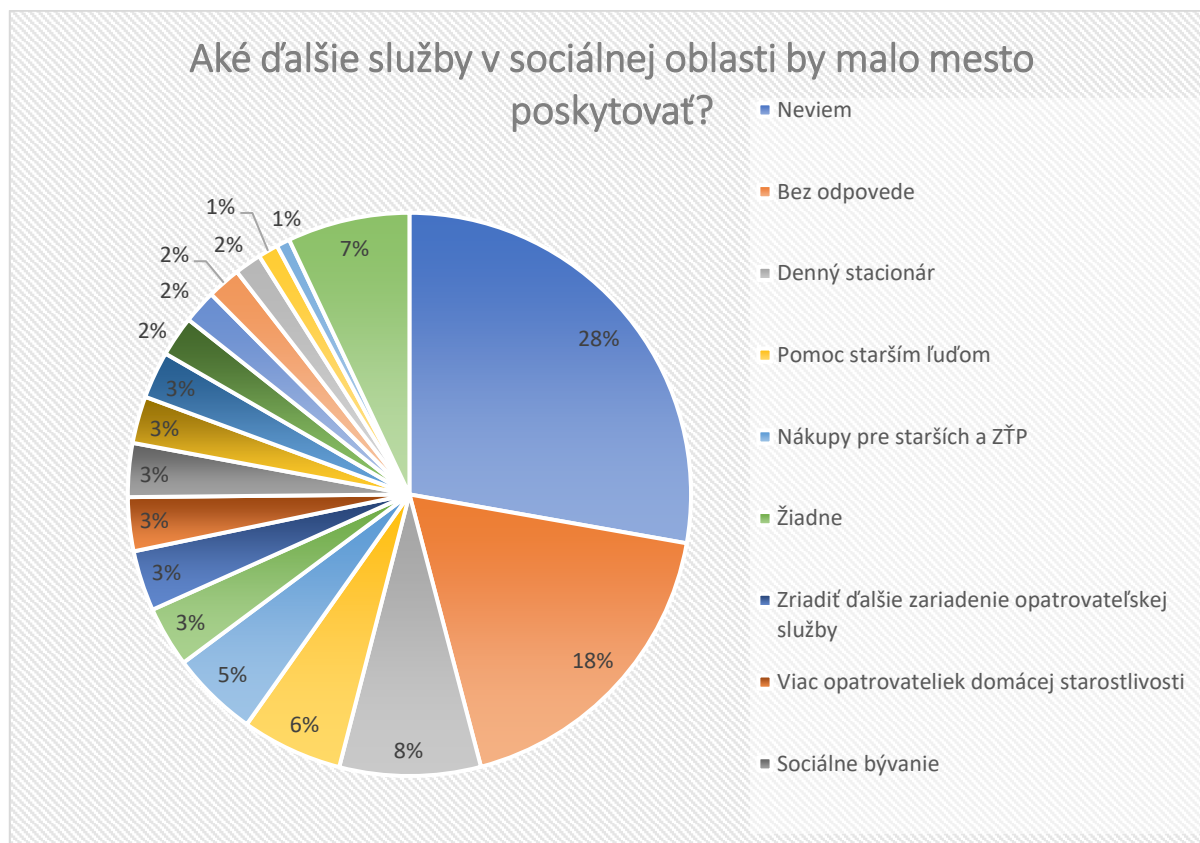

Z pohľadu rozvoja regiónu je dôležitá aj otázka rozvoja cestovného ruchu a preto Mesto Revúca zisťovalo, aký postoj majú k tejto otázke jeho občania a čo nové by v meste privítalo. 93% respondentov sa zhodlo na pozitívnom vplyve cestovného ruchu pre mesto a najviac respondentov zahlasovalo za cyklochodník (34,59%) a prijali by aj vyhliadkovú vežu alebo náučný chodník.

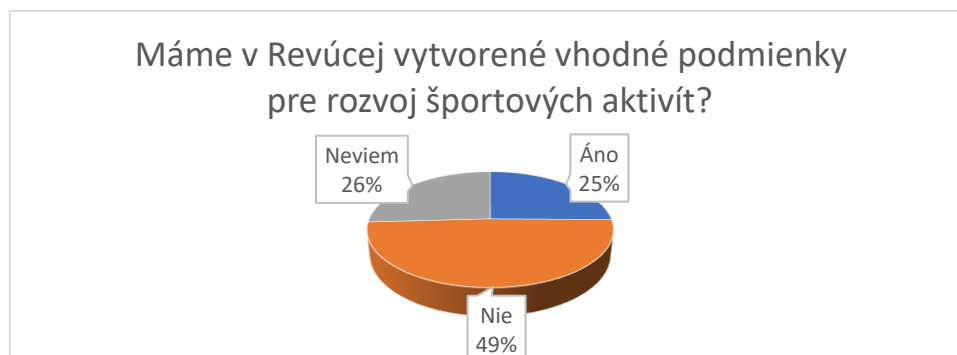

Z demografickej analýzy obyvateľstva vyplýva, že obyvateľstvo mesta starne (za posledných 10 rokov index starnutia vzrástol z 81,6 na 146,33, čo predstavuje nárast o 44%) a preto je potrebné venovať sa aj otázke sociálnych služieb a starostlivosti o starších občanov. V dotazníku Mesto Revúca požiadalo občanov, aby navrhlo, aké ďalšie služby v sociálnej oblasti by malo mesto poskytovať. 61% respondentov odpovedalo, že nevyužíva a neplánuje využívať služby mesta v sociálnej oblasti. 28% respondentov nevedelo navrhnúť žiadne iné služby a 18% neuviedlo žiadnu odpoveď. 8% respondentov uviedlo, že by mestu prospelo zriadiť denný stacionár, 6% by si prialo, aby sa starším ľuďom pomohla pomoc a 5% si myslí, že by boli prospešné aj nákupy pre starších a ZŤP.

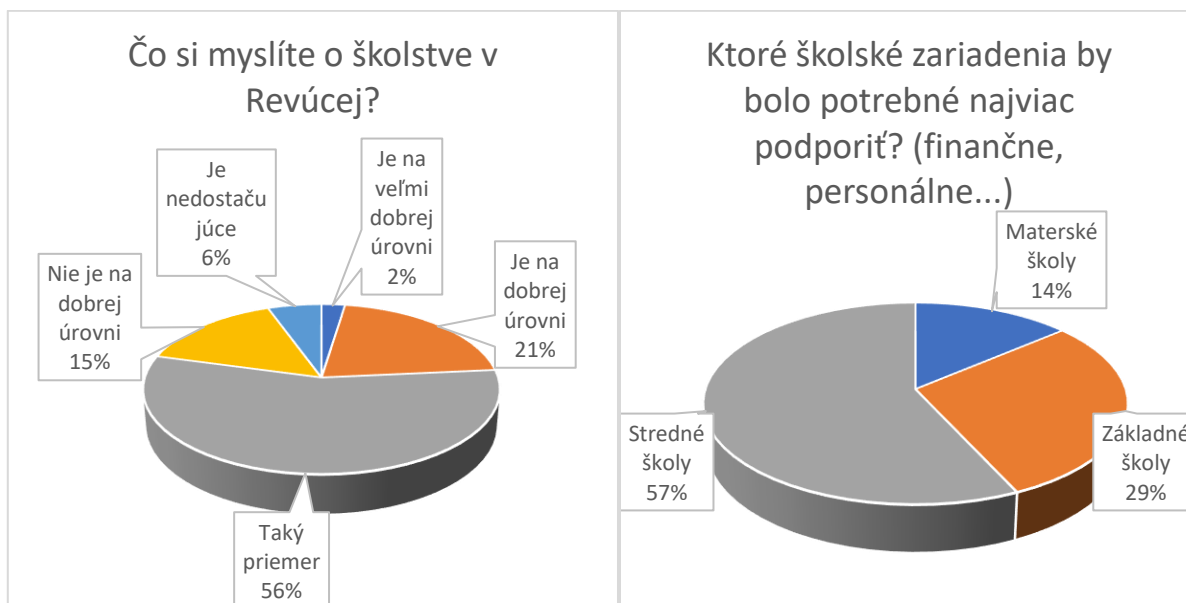

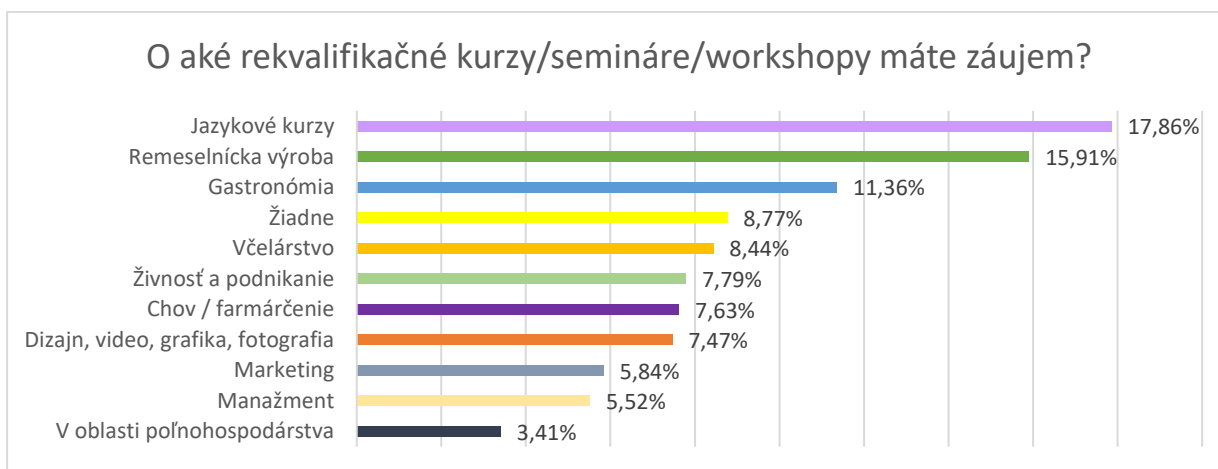
Na otázku, či sú v meste vytvorené vhodné podmienky pre rozvoj športových aktivít, takmer polovica respondentov odpovedala, že nie.

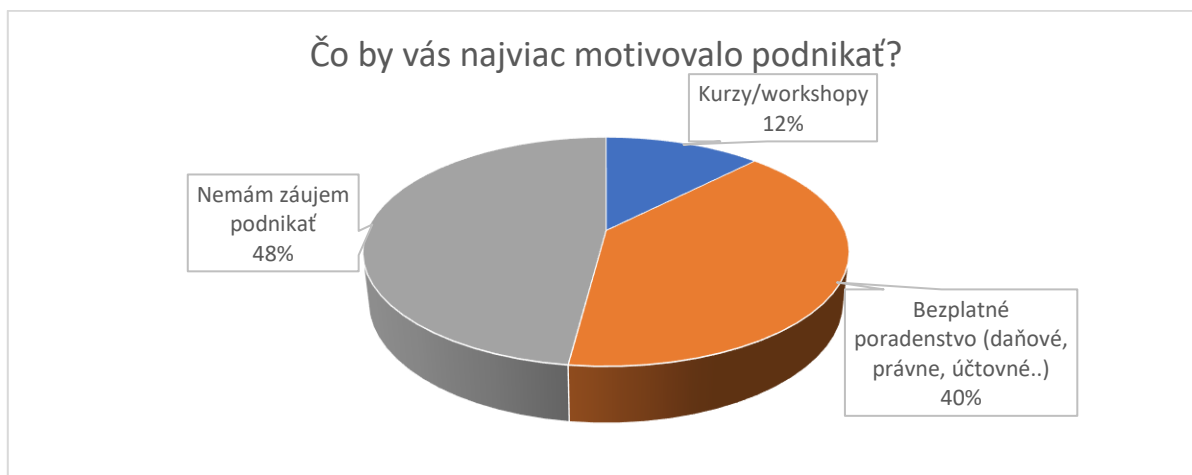
Školstvo v Revúcej považuje 56% respondentov za priemerné a viac ako polovica respondentov si myslí, že je potrebné podporiť stredné školy.

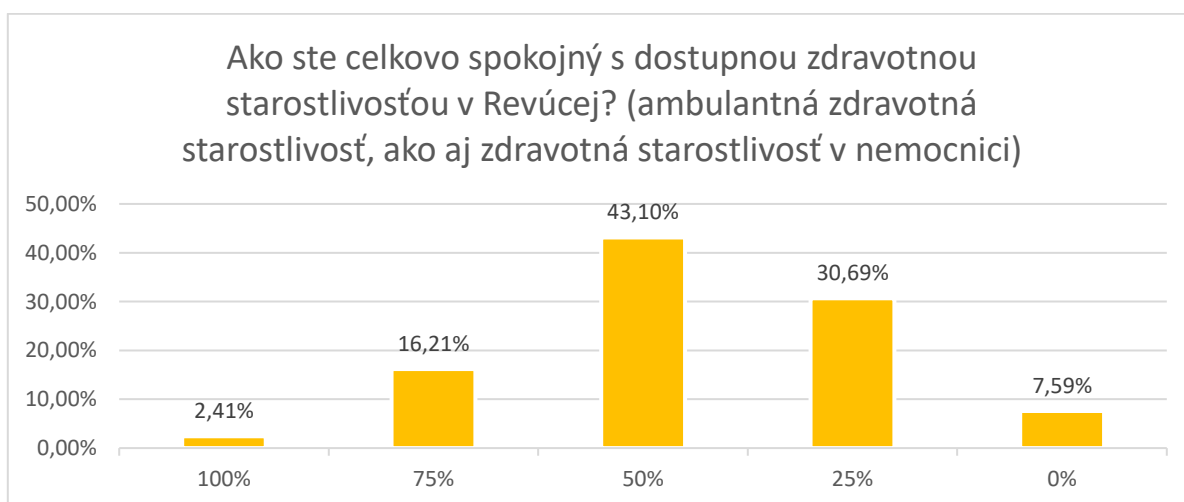
Čo sa týka celoživotného vzdelávania, o jazykové kurzy bol najväčší záujem s 17,86% podielom. Na druhej priečke sa umiestnil záujem o remeselnícku výrobu a na tretej gastronómia. Len 8,77% nemalo záujem o žiadne rekvalifikačné kurzy či workshopy.

Pri otázke ohľadom podnikania, 48% respondentov odpovedalo, že nemá záujem podnikáť a 40% by pomohlo bezplatné poradenstvo.

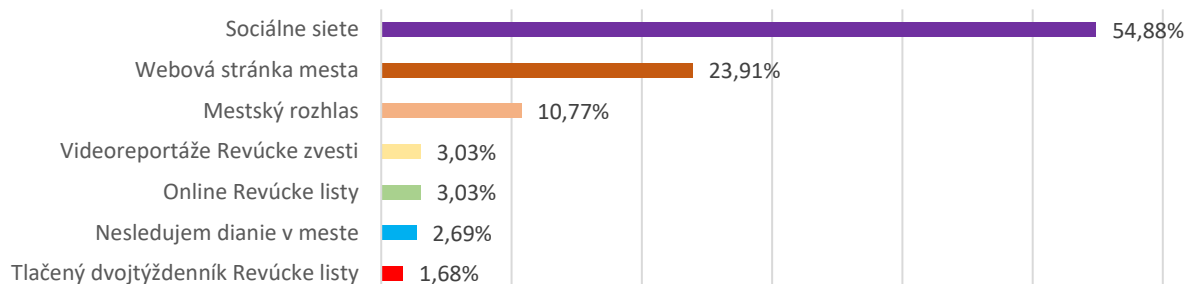
Zdravotníctvo bolo určené ako prioritná téma a z grafu nižšie je vidno, že len 2,41 % respondentov je maximálne spokojná so zdravotnou starostlivosťou v Revúcej a viac občanov je viac nespokojných ako spokojných.

Mesto Revúca tiež zaujímalo z akého zdroja najčastejšie získavajú občania informácie. Z prieskumu sa ukázalo, že väčšina obyvateľov získava informácie online a najmenší záujem je o tlačенý dvojtyždenník Revúcke listy.

Aký zdroj vám najčastejšie sprostredkúva informácie o udalostiach v meste?

Pri otázke, v čom vidia občania najväčší problém v meste sa 18% respondentov zhodlo na nedostatku pracovných príležitostí a nezamestnanosti. 7% respondentov trápí rómska problematika a 6% respondentov vidí problém vo vedení mesta. Tu je však potrebné poznamenať, že odpovede boli veľmi rôznorodé, preto sú v tabuľke nižšie zobrazené len tie najčastejšie sa opakujúce.

Nedostatok pracovných príležitostí a nezamestnanosť	18%
Rómska problematika	7%
Vedenie mesta	6%
Dopravná infraštruktúra a spoje	6%
Parkovanie	5%
Znečistené verejné priestranstvá	4%
Negatívny prístup ľudí	4%
Cesty, chodníky, cyklochodníky	4%
Nedostatočná komunikácia mesta s občanmi	3%
Zdravotníctvo, nedostatok odborných zdravotných ambulancií, doktorov	3%
Bez odpovede	2%
Nedostatočná podpora športu	2%
Bytová problematika, nedostatok nájomných bytov	2%
Neviem	2%

Mesto taktiež dalo priestor vyjadriť sa a navrhnúť ako by samotní občania vedeli prispieť k lepšiemu životu v meste. Nie všetky odpovede boli relevantné a našli sa aj odpovede, podľa ktorých za zlepšovanie života v meste sú platení iní. 27% respondentov odpovedalo, že nevie, ako by boli prispieť k zlepšeniu života v meste, 15% na otázku neodpovedalo.

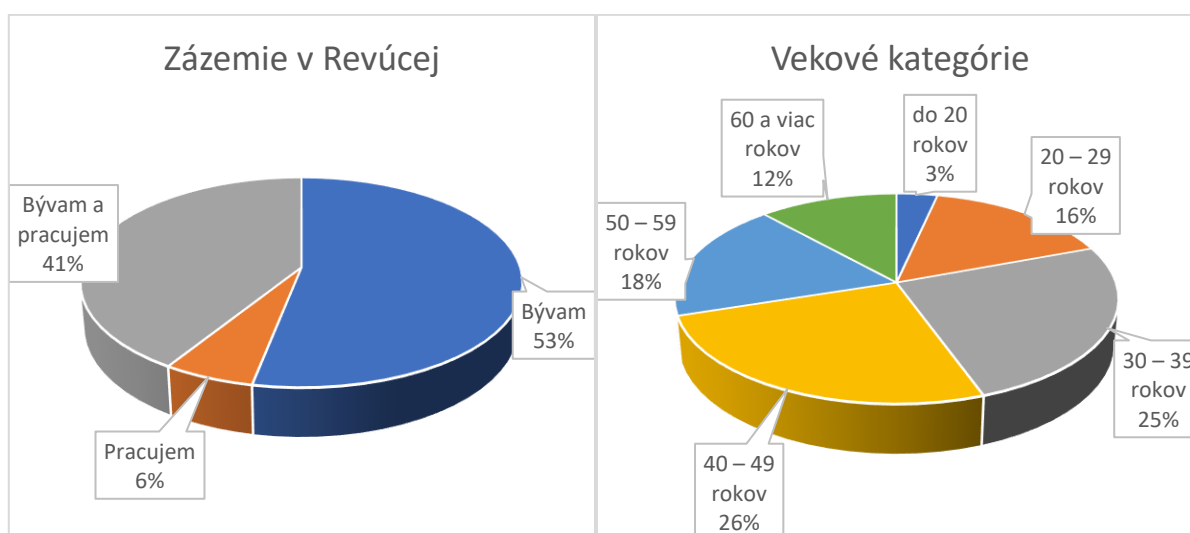
18% respondentov by bolo ochotných sa zapojiť do brigád a dobrovoľníckej činnosti.

Neviem	27%
Brigády, dobrovoľníctvo, komunitná pomoc	18%
Bez odpovede	15%
Nápady, možnosť komunikácie	6%

Triedenie odpadu	5%
Návštevou podujatí	4%
Udržiavaním čistoty a upravovaním okolia	4%
Podporovaním športových projektov/športom	4%
Akokoľvek	4%
Propagáciou	3%
Pozitivitou / ísť príkladom	3%
Prácou	3%
Úhrada platieb mestu	2%
Čímkoľvek čo by pomohlo	1%
Podporou podnikateľov	1%

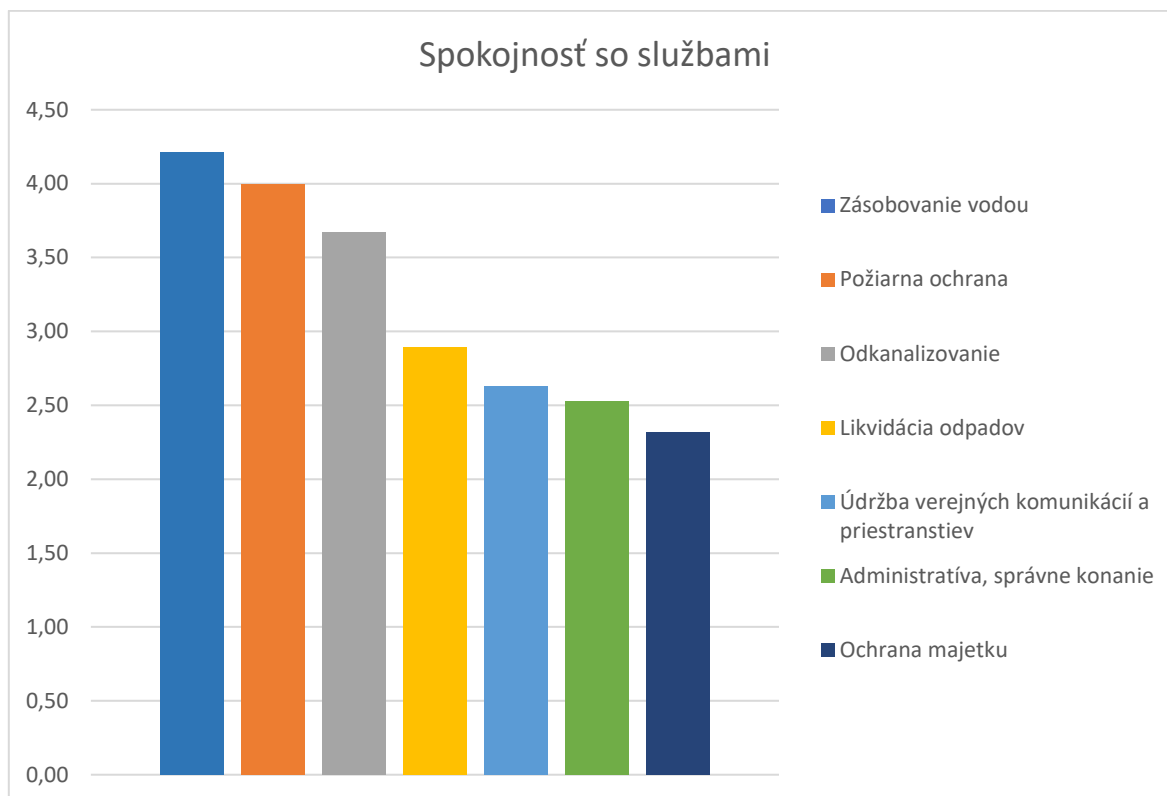
Dotazník vyplnilo 53% respondentov, ktorí v meste bývajú a väčšina respondentov bola vo veku 30 až 49 rokov.

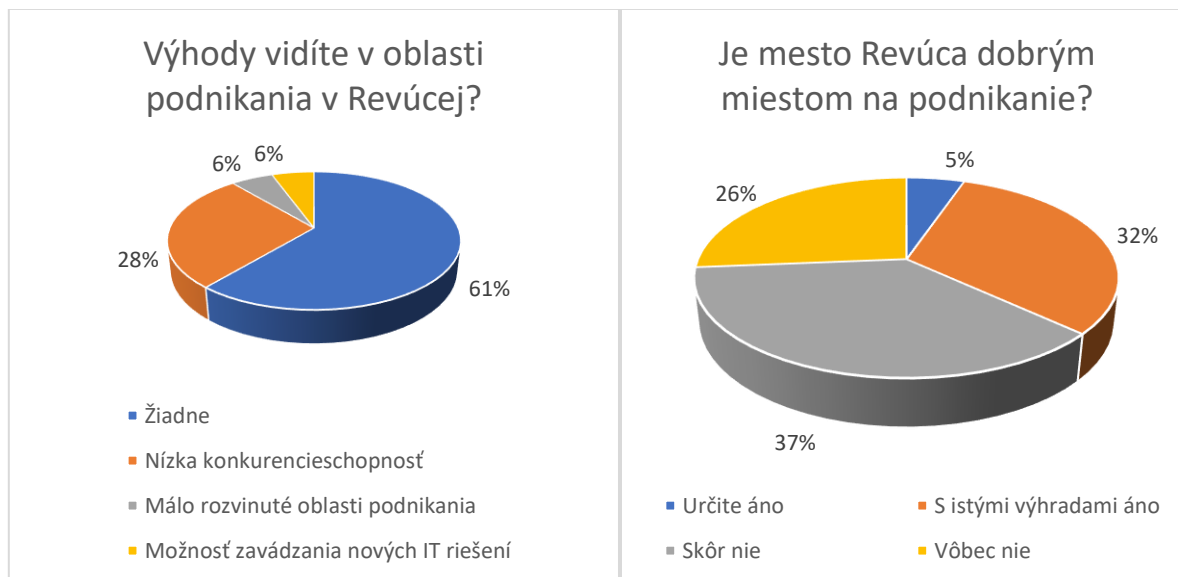
2. Dotazník pre podnikateľov

Mesto Revúca dalo príležitosť vyjadriť svoje postoje a názory aj podnikateľom. Otázky pre podnikateľov sa líšili a boli prispôbené ich poľu pôsobnosti.

Pri otázke ako hodnotia poskytované služby ich spoločnosti, svoju spokojnosť vyjadrili so zásobovaním vody a najmenej spokojný boli s ochranou majetku.

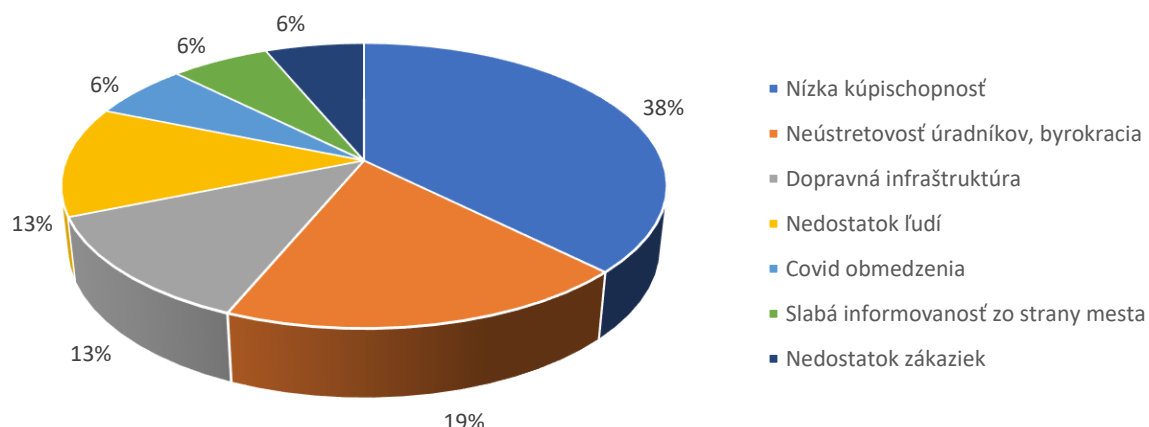
Podľa prieskumu si 26% respondentov myslí, že Revúca vôbec nie je dobrým miestom pre podnikanie a len 5% si myslí, že áno. Až 61% respondentov nevidí žiadne výhody podnikania v Revúcej a 28% si myslí, že výhodou je nízka konkurencia.

Za najväčšie problémy označili nízku kúpyschopnosť, neústretnosť úradníkov a dopravnú infraštruktúru.

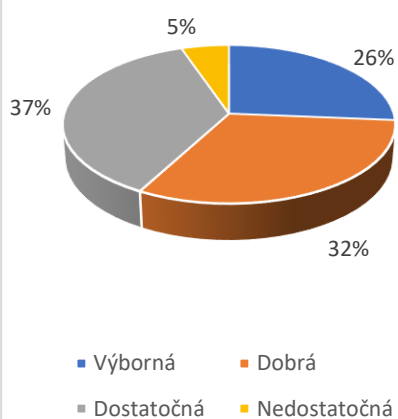

Problémy vo svojej oblasti podnikania

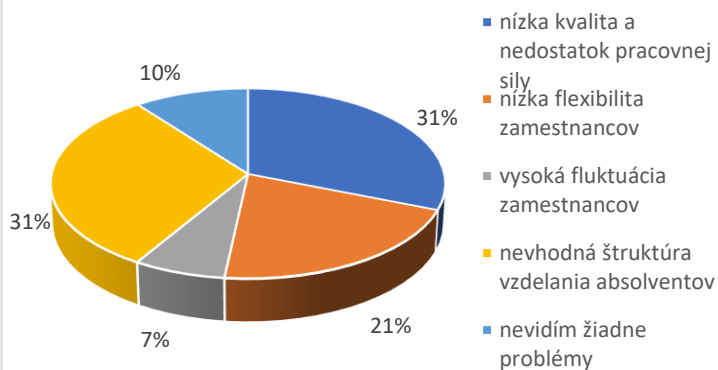

Viac ako polovica respondentov považuje kvalitu pracovnej sily v ich spoločnosti za dobrú alebo dokonca výbornú. Čo sa týka trhu práce, problém vidia v nízkej kvalite a nedostatku pracovnej sily a nevhodnej štruktúre vzdelania absolventov.

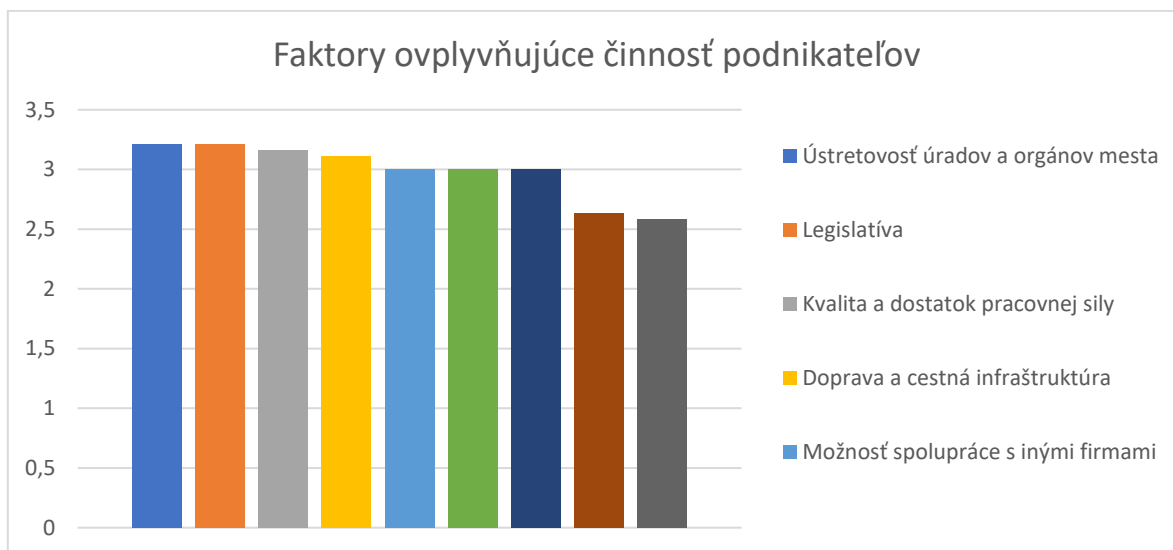
Kvalita pracovnej sily vo vašej spoločnosti

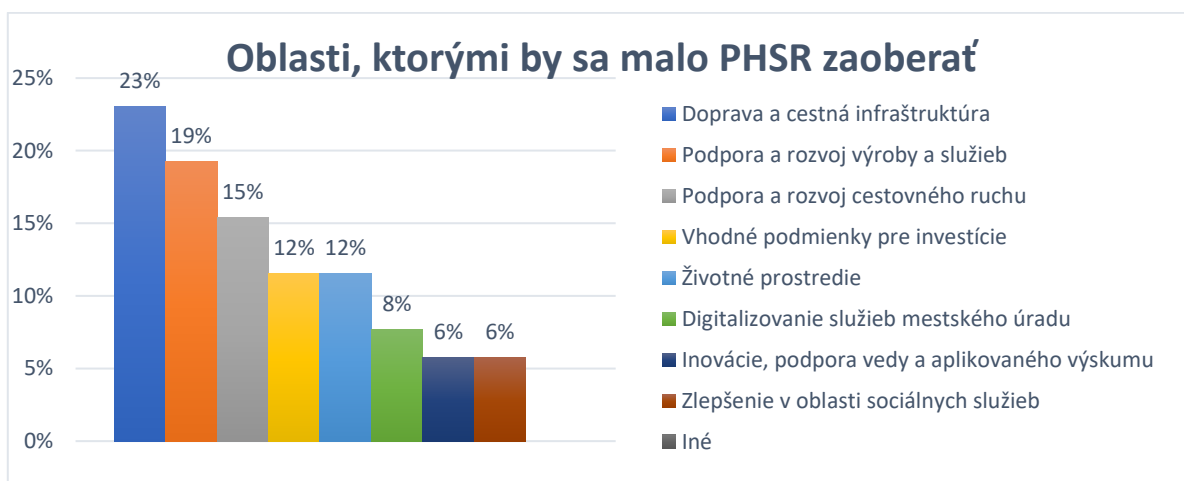
Najzávažnejšie problémy na trhu práce

Podľa odpovedí podnikateľov medzi najviac ovplyvňujúce faktory ich podnikania považujú ústretoivosť úradov a orgánov mesta ako aj legislatívu a za najmenej ovplyvňujúci faktor považujú atraktívne prírodné prostredie a historické pamiatky.

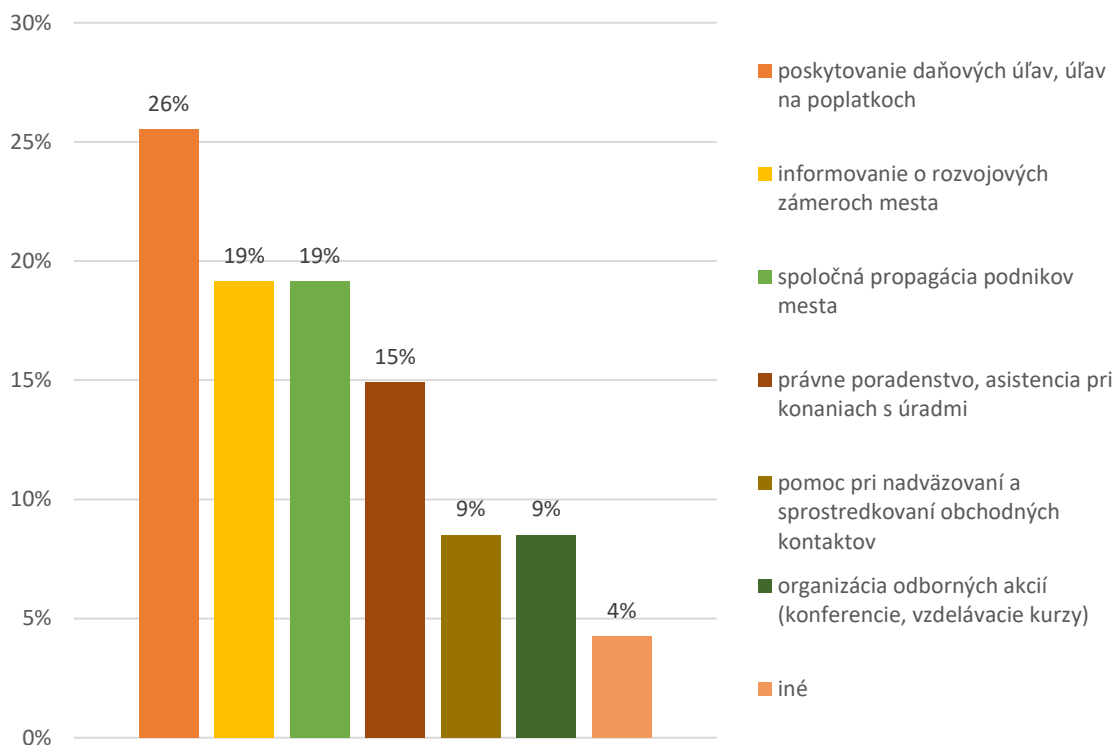
Podľa respondentov by sa PHSR malo najviac zaoberať dopravou a cestnou infraštruktúrou. Na druhom mieste je podpora a rozvoj výroby a služieb a tretom mieste podpora a rozvoj cestovného ruchu.

26% respondentov si myslí, že pre podporu podnikania by pomohli daňové úľavy alebo úľavy na poplatkoch, taktiež 19% sa zhodlo, že informovanosť o rozvojových zámeroch mesta ako aj spoločná propagácia podnikov, by mohla pomôcť podnikateľskému prostrediu v meste.

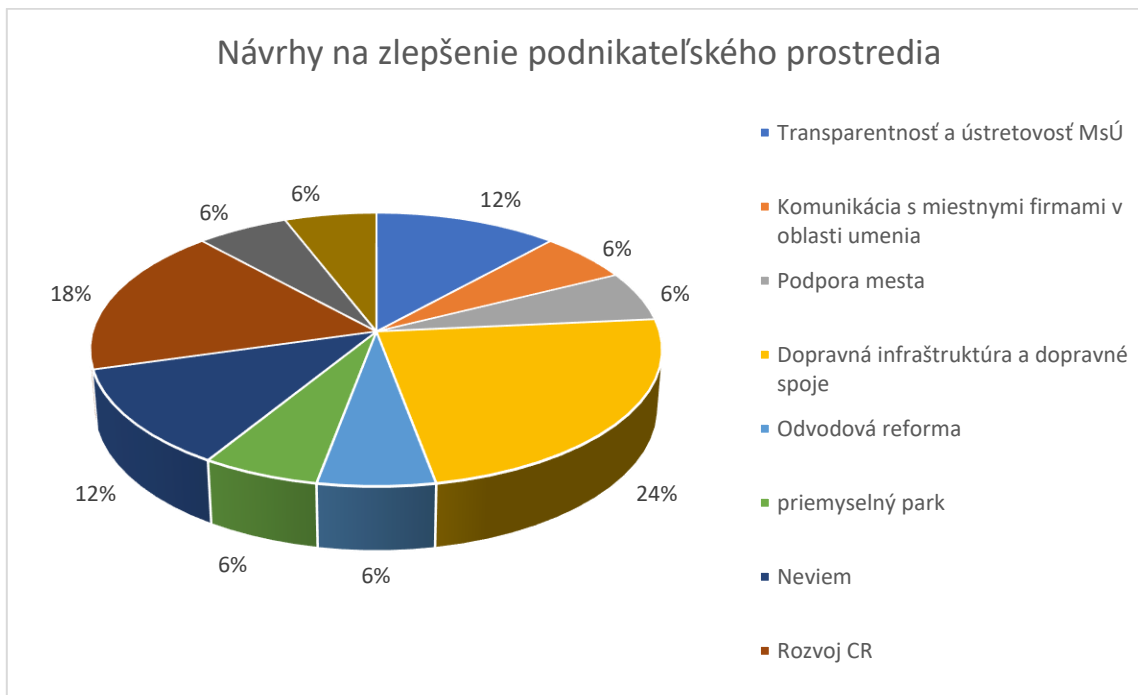

Aktivity a stimuly pre podporu podnikania v RA

Taktiež by podnikateľské prostredie zlepšila dopravná infraštruktúra, rozvoj cestového ruchu alebo priemyselný park.

Návrhy na zlepšenie podnikateľského prostredia

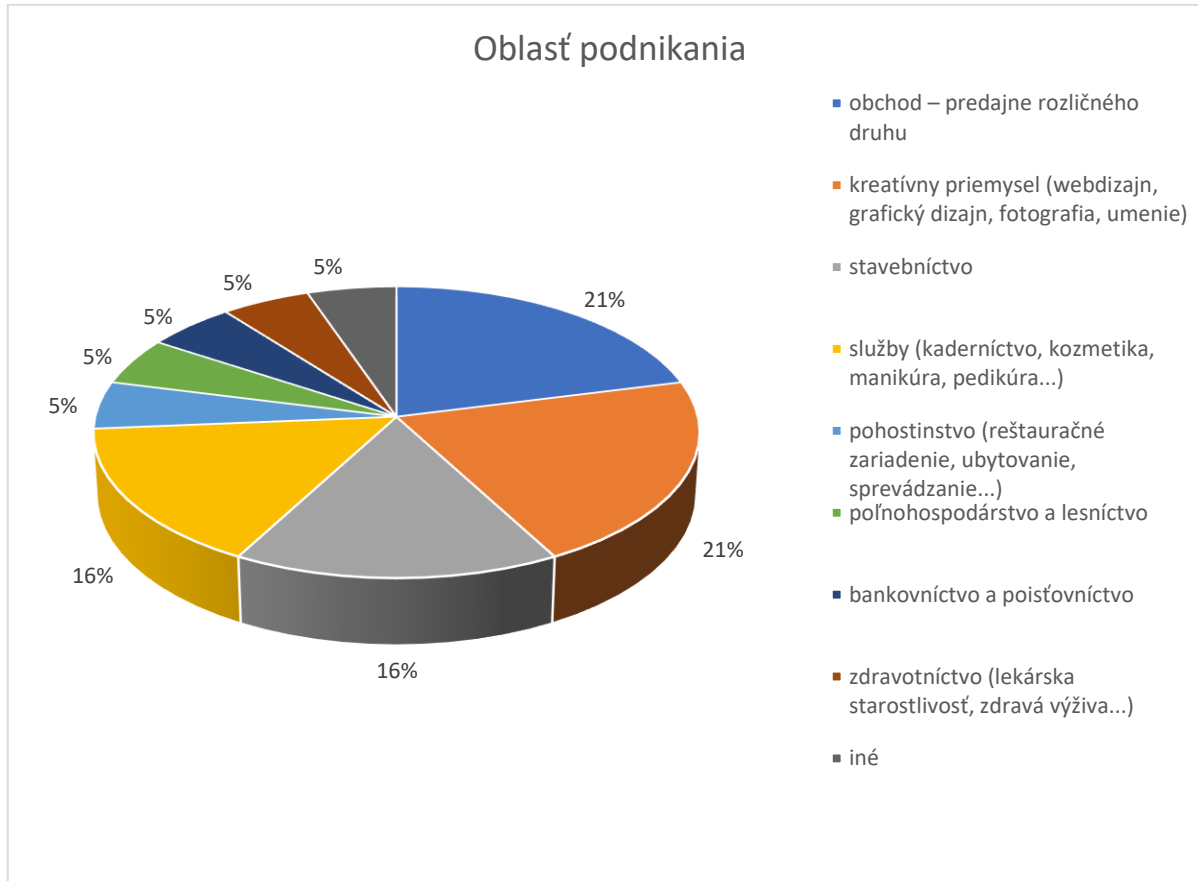

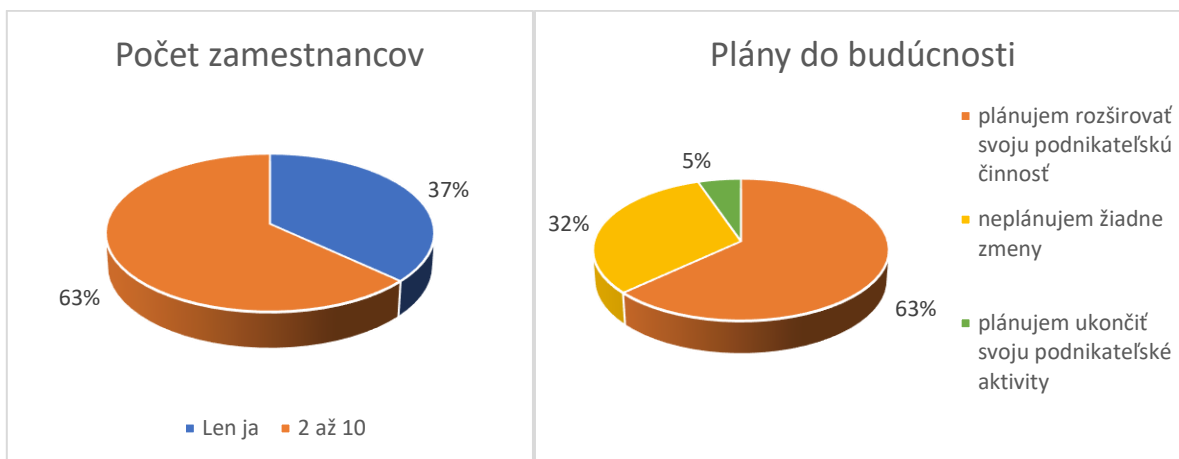

Mesto Revúca si je vedomé, že pre zlepšenie podnikateľského prostredia je potrebná spolupráca a preto je potešujúce vidieť, že 68% respondentov by bolo ochotných zapojiť sa do akcií organizovaných mestom na podporu podnikateľských aktivít.

21% z respondentov podniká v predaji rozličného druhu a kreatívnom priemysle, 16% v službách a pohostinstve. Vo väčšine spoločností pracuje do 10 zamestnancov. 63% plánuje svoju podnikateľskú činnosť rozširovať.

Zhrnutie

Mesto Revúca ponúklo možnosť vyjadriť svoj názor občanom Revúcej, ktorí v meste bývajú, ako aj tým, ktorí v meste len pracujú. Dotazník pre širokú verejnosť ako aj pre podnikateľov bol uverejnený online na webovej stránke www.buducarevucia.sk a v papierovej forme ho bolo možné nájsť v Revúckych listoch alebo na Mestskom úrade. Prieskum verejnosti trval od 1. augusta do 31. októbra.

Otázky v dotazníku boli rôznorodé a zahrňali rôzne oblasti z verejného života.

Respondenti považujú za najdôležitejšiu oblasť zdravotníctvo, zamestnanosť a životné prostredie. V Revúcej sa viac ako polovica z respondentov cíti celkom bezpečne alebo veľmi bezpečne. Viac ako polovica respondentov považuje výstavbu nájomných bytov za dôležitú.

Napriek tomu, že téma životného prostredia je pre nich pomerne dôležitá, takmer 70% z respondentov sa pohybuje po meste autom a prispieva tak k znečisťovaniu ovzdušia v meste. K tomu, aby chodili po meste pešo alebo na bicykli, či kolobežke by 36 % motivovali kvalitné chodníky alebo cyklochodníky a 7% sa priznalo, že by ich nemotivovalo nič. Čo sa týka triedenia odpadov, 95% respondentov považuje separovanie odpadu za dôležité.

Drvivá väčšina si myslí, že cestovný ruch môže mať pozitívny vplyv na mesto a najviac by privítali cyklochodník alebo výhliadkovú vežu. Neohrdli by ani náučným chodníkom.

Podľa prieskumu je zjavné, že napriek stárnucemu obyvateľstvu, pre respondentov sociálna oblasť zatiaľ nepredstavuje problém, keďže 61% nevyužíva sociálne služby a preto 28% nevedelo navrhnúť žiadne ďalšie služby, ktoré by malo mesto ponúkať a 18% na otázku ani neodpovedalo.

Viac ako polovica respondentov dáva prednosť kultúrnym podujatiam pred športovými.

Ďalším paradoxom je, že šport sa v rebríčku priorít objavil až na poslednom mieste aj keď 49% respondentov si myslí, že v Revúcej nie sú vhodné podmienky pre šport.

56 % respondentov si myslí, že školstvo v Revúcej je na priemernej úrovni a taktiež viac ako polovica sa zhodla, že najviac je potrebné podporiť stredné školy. Čo sa týka rekvalifikačných kurzov alebo workshopov, najviac respondentov má záujem o jazykové kurzy.

Revúčania nemajú záujem podnikáť, a tí ktorí by možno mali, by privítali bezplatné poradenstvo.

Zdravotníctvo bolo určené ako prioritná téma a z prieskumu je možné povedať, že so zdravotnou starostlivosťou nie sú veľmi spokojní.

Z problémov v meste ich najviac trápi nezamestnanosť, radi by videli aj zlepšenia v rómskej problematike a podnikatelia vidia problém aj vo vedení mesta. 18% respondentov je však ochotných priložiť ruku k dielu a zapojiť sa do brigád a dobrovoľníckej činnosti.

Z prieskumu názorov podnikateľov je jasné, že taktiež nie sú spokojní s podnikateľským prostredím. 61% respondentov nevidí žiadne výhody v podnikaní v Revúcej aj keď 28% si uvedomuje výhodu slabej konkurencie. Za najväčší problém považujú nízku kúpyschopnosť. Taktiež problém vidia aj v nízkej kvalite a nedostatku pracovnej sily a nevhodnej štruktúre vzdelania absolventov.

Podľa podnikateľov je dôležité riešiť otázku dopravnej infraštruktúry a rozvoja cestovného ruchu.

Tak ako aj niektorí respondenti zo širokej verejnosti aj oni by boli zapojení do akcií organizovaných mestom.